

2020

Rocznik Statystyczny Województwa Dolnośląskiego

Statistical Yearbook of Dolnośląskie Voivodship

2020

Rocznik Statystyczny Województwa Dolnośląskiego

Statistical Yearbook of Dolnośląskie Voivodship

Urząd Statystyczny we Wrocławiu Statistical Office in Wrocław

Wrocław 2020

Zespół Redakcyjny Urzędu Statystycznego we Wrocławiu

Editorial Board of Statistical Office in Wrocław

Przewodniczący

President

Halina Woźniak

Redaktor Główny

Editor-in-Chief

Stanisław Kamiński

Członkowie

Members

Sławomir Banaszak, Leszek Cybulski, Joanna Gierak-Kieruzalska, Agata Girul, Agnieszka Ilczuk, Eliza Kawecka-Jung, Aneta Madajczak, Paweł Sobik, Elżbieta Stańczyk, Marta Woźniakiewicz (sekretarz/secretary), Joanna Zielińska

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny we Wrocławiu, Dolnośląski Ośrodek Badań Regionalnych

Statistical Office in Wrocław – Dolnośląskie Centre for Regional Surveys

pod kierunkiem

supervised by

Agnieszki Ilczuk

Autorzy opracowania

Editorial team

Aneta Madajczak, Piotr Pawliczek

Tłumaczenie (przedmowa)

Translation (preface)

Grzegorz Pawlaczek

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Dominik Koralewski, Leszek Łukaszewicz

Zdjęcie zamieszczone na okładce

Photograph on the cover

Wrocław – Most Rędziński (Paweł Ostrowski)

ISSN 1640-0127

Publikacja dostępna na stronie

Publications available on website

wroclaw.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

When publishing Statistical Office data — please indicate the source

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji — tel. (22) 608 32 10, 608 38 10

Przedmowa

Urząd Statystyczny we Wrocławiu przekazuje Państwu dwudzieste pierwsze wydanie „Rocznika Statystycznego Województwa Dolnośląskiego”.

Bieżąca edycja została opracowana w nowej formie. Tablice statystyczne uzupełniono mapami i wykresami, które wzbogaciły zawartość merytoryczną Rocznika. Ponadto, zastosowanie graficznej formy prezentacji danych statystycznych pozwala na łatwiejsze zrozumienie informacji statystycznych i przedstawionych za ich pomocą relacji przestrzennych zjawisk. Dzięki temu Rocznik wizualizuje zjawiska i nadaje publikacji charakter poglądowy, zachowując przy tym swoją dotychczasową funkcję informacyjno-poznawczą.

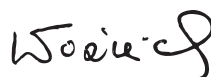
Publikacja zawiera bogaty zestaw informacji charakteryzujących poziom życia społeczeństwa i stan gospodarki województwa. Szczegółowe dane statystyczne zgrupowano w 22 działach tematycznych. Opracowanie kończą dwie tablice przeglądowe zawierające ważniejsze dane o województwie w latach 2000, 2010, 2015 i 2019 oraz wybrane informacje o województwie na tle kraju w 2019 r. Zamieszczony materiał statystyczny uzupełniono uwagami ogólnymi zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji.

W stosunku do poprzedniej edycji wprowadzono zmianę w układzie tematycznym Rocznika, został wyodrębniony nowy dział „Leśnictwo i łowiectwo”.

Opracowanie dostępne jest w formie książkowej oraz na stronie internetowej Urzędu wroclaw.stat.gov.pl.

Przy opracowywaniu Rocznika Statystycznego Województwa Dolnośląskiego wykorzystano wyniki badań statystyki publicznej, a także źródła pozastatystyczne. Dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje, które wzbogacają treść publikacji.

p.o. Dyrektora Urzędu Statystycznego
we Wrocławiu

Halina Woźniak

Preface

The Statistical Office in Wrocław is pleased to present the twenty-first edition of the “Statistical Yearbook of Dolnośląskie Voivodship”.

The current edition has been developed in a new form. Statistical tables have been supplemented with maps and charts, which have enriched the content of the Yearbook. Moreover, the use of graphic form of statistical data presentation makes it easier to understand statistical information and spatial relations of phenomena presented by means of them. Owing to this, the Yearbook visualizes the phenomena and gives the publication an illustrative character whilst retaining its current informational and cognitive function.

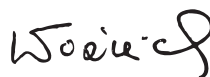
The publication contains a rich set of information characterising the standard of living of the society and the state of the voivodeship's economy. Detailed statistical data are grouped in 22 thematic sections. The study ends with two review tables containing important data on the voivodship in 2000, 2010, 2015 and 2019 as well as selected information on the voivodship in comparison with the country in 2019. The statistical material included in the publication was supplemented with general notes containing explanations concerning terminology, methodology and scope of information.

Compared to the previous edition, a change in the thematic arrangement of the Yearbook was introduced, a new section “Forestry and hunting” was separated.

The publication is also available in printed version and on the website of the Statistical Office wroclaw.stat.gov.pl.

The results of public statistics surveys as well as non-statistical sources were used in developing the publication. I would like to thank all persons and institutions who provided information which enriched its content.

Acting Director of the Statistical Office
in Wrocław

Halina Woźniak

Spis rzeczy

Przedmowa	
Objaśnienia znaków umownych	
Ważniejsze skróty	

Działy

I. Warunki naturalne i ochrona środowiska	
II. Samorząd terytorialny	
III. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości	
IV. Ludność	
V. Rynek pracy	
VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne	
VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania	
VIII. Edukacja i wychowanie	
IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	
X. Kultura. Turystyka. Sport	
XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne	
XII. Ceny	
XIII. Rolnictwo	
XIV. Leśnictwo i łowiectwo	
XV. Przemysł i budownictwo	
XVI. Transport	
XVII. Handel i gastronomia	
XVIII. Finanse przedsiębiorstw	
XIX. Finanse publiczne	
XX. Inwestycje. Środki trwałe	
XXI. Rachunki regionalne	
XXII. Podmioty gospodarki narodowej	

Tablice przeglądowe

I. Województwo na tle kraju w 2019 r.	
II. Ważniejsze dane o województwie	
Uwagi ogólne	
Uwagi do działów	

Contents

	Str. Page
Preface	3, 4
Symbols	6
Major abbreviations	7

Chapters

Environment and environmental protection	9
Local government	25
Public safety. Justice	26
Population	29
Labour market	47
Wages and salaries. Social benefits	57
Households. Dwellings	61
Education	74
Health care and social welfare	83
Culture. Tourism. Sport	95
Science and technology. Information society	105
Prices	110
Agriculture	112
Forestry and hunting	121
Industry and construction	126
Transport	130
Trade and catering	134
Finances of enterprises	136
Public finance	143
Investments. Fixed assets	148
Regional accounts	152
Entities of the national economy	155

Review tables

Voivodship on the background of the country in 2019	157
Major data on voivodship	162
General notes	171
Notes to chapters	174

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (–)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Znak (Δ)	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 19 na str. 173 categories of applied classification presented in an abbreviated form; full names are given in the general notes to the Yearbook, item 19 on page 173
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty Major abbreviations

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty złoty
szt. pcs	sztuka pieces
wol. vol.	wolumin volume
kg	kilogram kilogram
dt	decytona deciton
t	tona tonne
mm	milimetr millimetre
m	metr metre
km	kilometr kilometre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
l	litr litre
hl	hektolitr hectolitre
m ³	metr sześcienny cubic metre
dam ³	dekametr sześcienny cubic decametre
hm ³	hektometr sześcienny cubic hectometre
kWh	kilowatogodzina kilowatt·hour
GWh	gigawatogodzina gigawatt·hour
TJ	teradžul terajoule

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
°C	stopień Celsjusza centigrade
s	sekunda second
min	minuta minute
h	godzina hour
d 24 h	doła 24 hours
r.	rok
ceg brick	cegła przelicezeniowa materiałów ściennych standard brick unit expressing the quantity of wall building materials
t/r t/y	ton rocznie tonnes per year
art. Art.	artykuł article
dok. cont.	dokończenie continued
n.p.m. a.s.l.	nad poziomem morza above the sea level
nr (Nr) No.	numer number
pkt	punkt
p.proc.	punkt procentowy percentage point
poz.	pozycja
tabl.	tablica table
ust.	ustęp
0°1'1" ←	E N S W wschód północ południe zachód West
Dz. U.	Dziennik Ustaw
Dz. Urz.	Dziennik Urzędowy
i in.	i inni
im.	imienia

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
itp. etc.	i tym podobne and the like
m.in. i.a.	między innymi among others
np. e.g.	na przykład for example
tj. i.e.	to jest that is
tzn. i.e.	to znaczy that is
tw.	tak zwany
ww.	wyżej wymieniony
z późn. zm.	z późniejszymi zmianami
PKP	Polskie Koleje Państwowe

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
ESA	Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej European System of National and Regional Accounts in the European Union
EKG ECE	Europejska Komisja Gospodarcza Economic Commission for Europe
GUS	Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland
Eurostat	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju Organization for Economic Cooperation and Development
ONZ UN	Organizacja Narodów Zjednoczonych United Nations
UE EU	Unia Europejska European Union

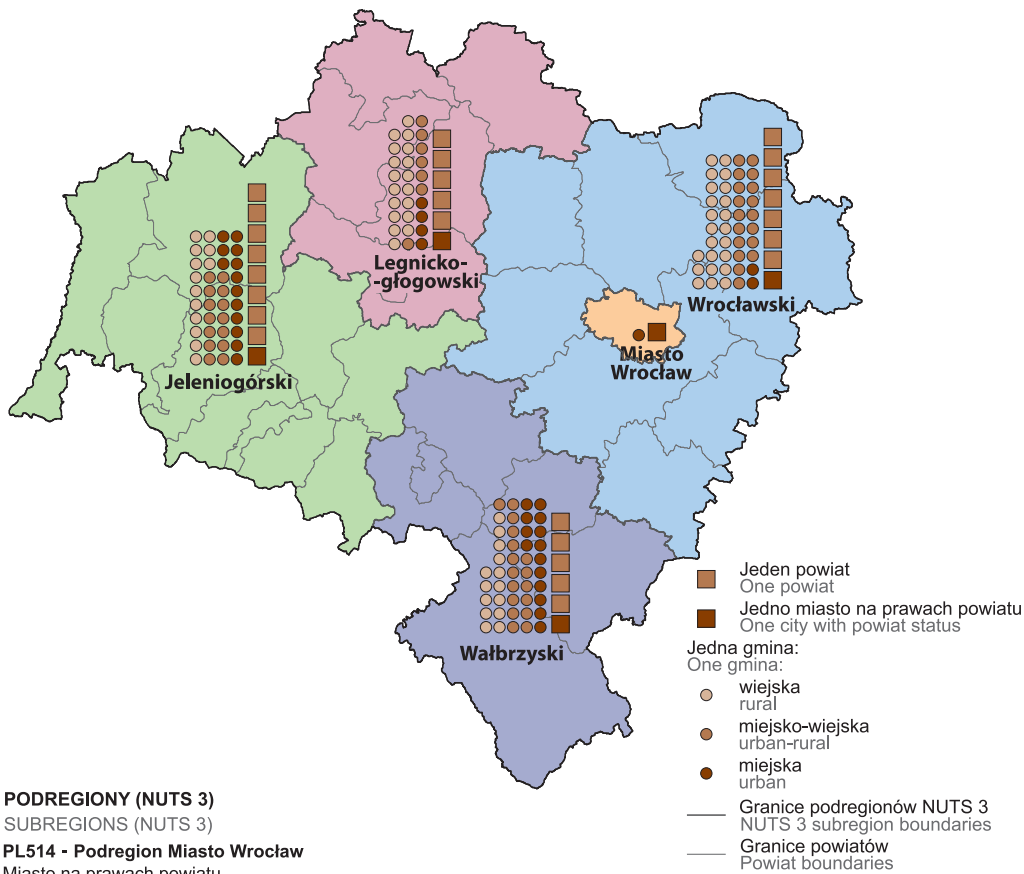
Dział I. Warunki naturalne i ochrona środowiska
Chapter I. Environment and environmental protection

MAPA 1. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY W 2019 r.
MAP 1. ADMINISTRATIVE DIVISION IN 2019

MAPA 2. PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO WEDŁUG KLASYFIKACJI JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NUTS) W 2019 R.

MAP 2. DIVISION OF DOLNOŚLĄSKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE CLASSIFICATION OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICS (NUTS) IN 2019

PODREGIONY (NUTS 3)

SUBREGIONS (NUTS 3)

PL514 - Podregion Miasto Wrocław

Miasto na prawach powiatu

City with powiat status

Wrocław (1)

PL515 - Jeleniogórski

Powiaty

Powiats

bolesławiecki (6)
jaworski (6)
jeleniogórski (9)
kamiennogórski (4)
lubański (7)
lwówecki (5)
zgorzelecki (7)
złotoryjski (6)

Miasto na prawach powiatu

City with powiat status

Jelenia Góra (1)

PL516 - Legnicko-głogowski

Powiaty

Powiats

głogowski (6)
górowski (4)
legnicki (8)
lubiński (4)
polkowicki (6)
Miasto na prawach powiatu
City with powiat status
Legnica (1)

PL517 - Wałbrzyski

Powiaty

Powiats

dzierżoniowski (7)
kłódzki (14)
świdnicki (8)
wałbrzyski (8)
ząbkowicki (7)
Miasto na prawach powiatu
City with powiat status
Wałbrzych (1)

PL518 - Wrocławski

Powiaty

Powiats

milicki (3)
oleśnicki (8)
oławski (4)
strzeliński (5)
średzki (5)
trzebnicki (6)
wołowski (3)
wrocławski (9)

W nawiasach podano liczbę gmin.
Number of gminas is given in parentheses.

TABL. 1. TEMPERATURY POWIETRZA
AIR TEMPERATURES

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Wzniesie- nie stacji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C Temperatures in °C						
		średnie ^a average ^a				skrajne extreme		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme temperatures
		1971–2000	1991–2000	2001–2010	2019	maksi- mum	mini- mum	
						maxim- mum	minimum	
1971–2019								
Wrocław	120	8,7	9,1	9,4	11,4	37,9	-30,0	67,9
Jelenia Góra	342	7,4	7,7	7,8	9,4	35,8	-31,8	67,6
Śnieżka	1603	0,6	1,0	1,3	2,3	24,6	-32,1	56,7
Kłodzko	356	7,4	7,6	7,9	9,4	35,1	-29,7	64,8

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

TABL. 2. OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIE NIE I ZACHMURZENIE
ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Wzniesienie sta- cji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm				Średnia- prędkość wiatru w m/s Average wind veloci- ty in m/s	Usłonecz- nienie w h Insolation in h	Średnie za- chmurzenie w oktantach ^a Average cloudiness in octants ^a
		1971–2000	1991–2000	2001–2010	2019			
Wrocław	120	569	522	560	453	3,2	2181	5,3
Jelenia Góra	342	678	686	743	565	2,7	2250	5,3
Śnieżka	1603	1150	1101	1141	1104	11,8	1676	6,1
Kłodzko	356	576	596	629	594	3,1	2037	5,3

a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

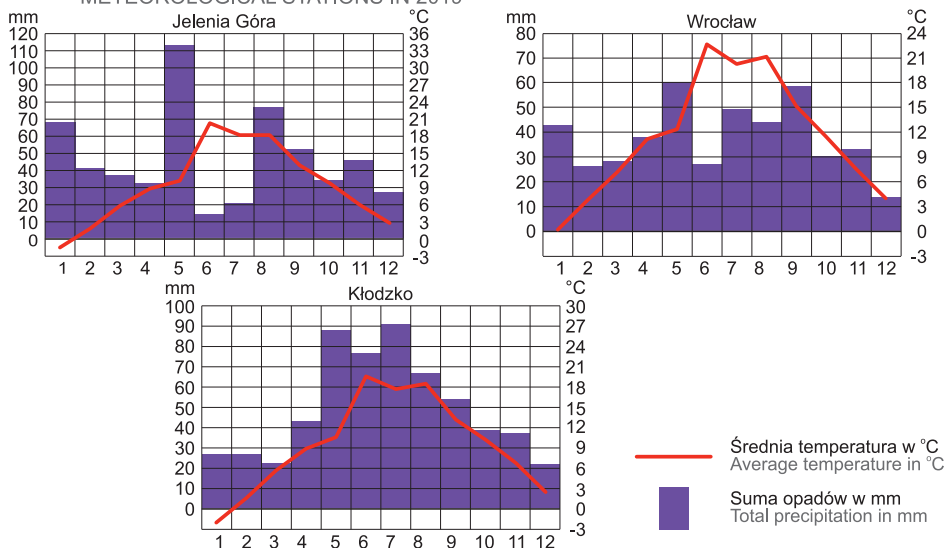
Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). b Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

WYKRES 1. TEMPERATURY POWIETRZA I OPADY ATMOSFERYCZNE W WYBRANYCH STACJACH
METEOROLOGICZNYCH W 2019 R.

CHART 1. AIR TEMPERATURES AND ATMOSPHERIC PRECIPITATION IN SELECTED
METEOROLOGICAL STATIONS IN 2019

TABL. 3. POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA
 Stan w dniu 1 stycznia
 GEODETIC AREA BY THE LAND USE
 As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2019	2020	odset- kach in per- cent	SPECIFICATION
	w ha in ha					
Powierzchnia ogólna	1994674	1994674	1994670	1994670	100,0	Total area
Użytki rolne	1196980	1185316	1186704 ^a	1186124 ^a	59,5	Agricultural land
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	621204	625827	620781	619652	31,1	Forest land as well as wooded and bushy areas
Grunty pod wodami powierzchniowymi	17692	17917	18385	18362	0,9	Land under surface waters
Grunty zabudowane i zurbanizowane	133186	139111	144818 ^b	146620 ^b	7,3	Built-up and urbanised areas
Użytki ekologiczne	3688	3772	3836	3836	0,2	Ecological areas
Nieużytki	12968	12667	12457	12419	0,6	Wasteland
Tereny różne	8956	10064	7689	7657	0,4	Miscellaneous land

a Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. b Łącznie z gruntami przeznaczonymi pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

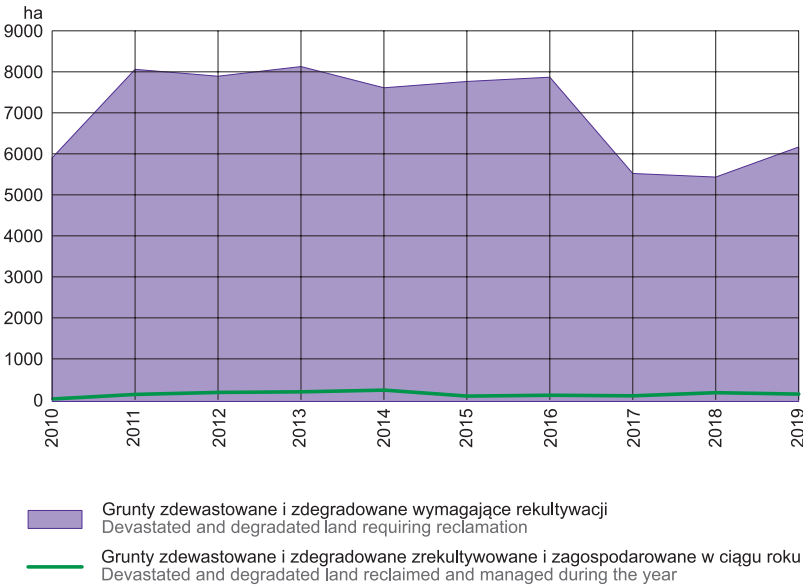
a Including wooded and bushy areas on agricultural land, classified until 2016 in the item "forest land as well as wooded and bushy areas".

b Including areas used for the construction of public roads or railways.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

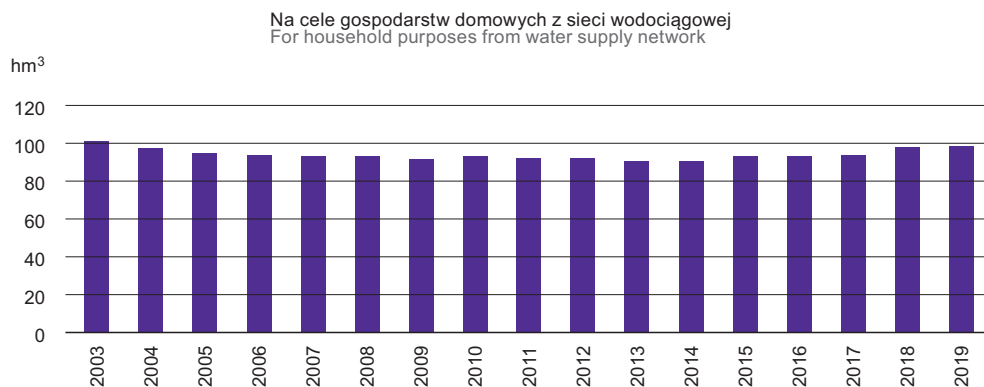
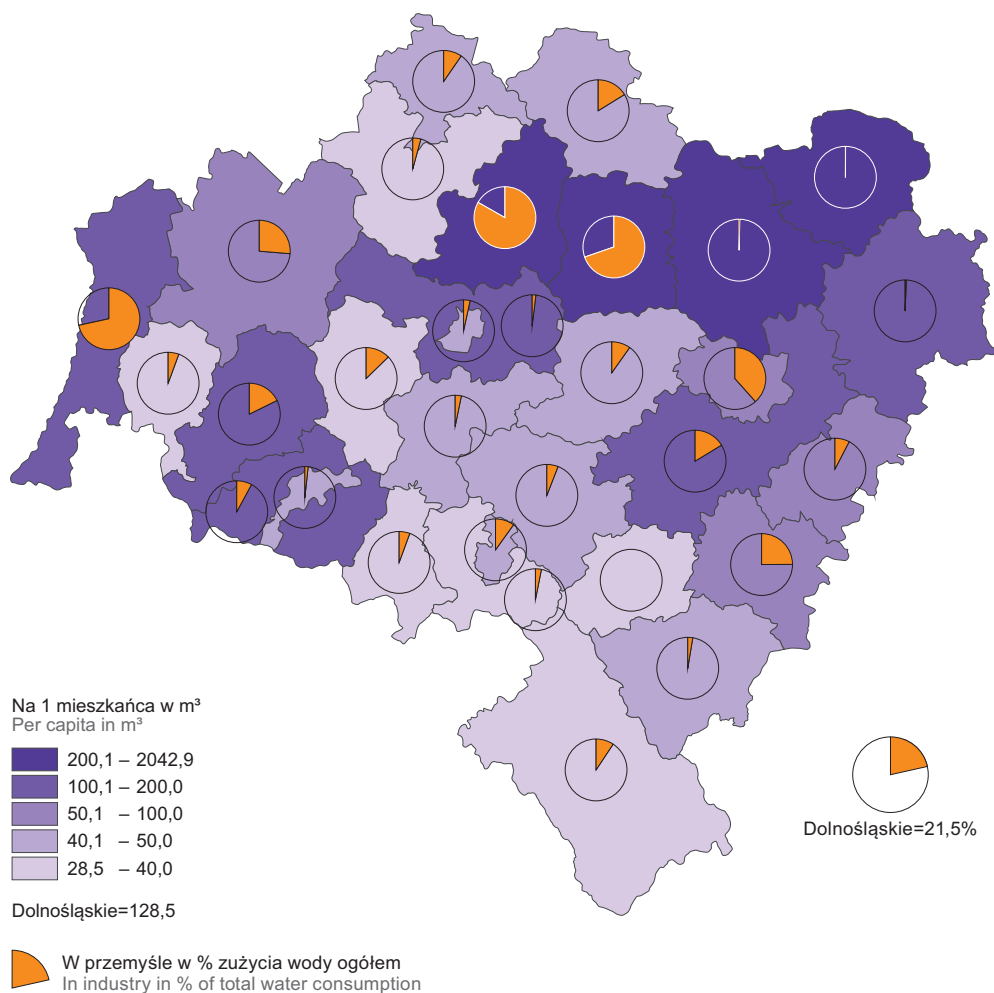
WYKRES 2. GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE

CHART 2. DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

MAPA 3. ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2019 R.

MAP 3. WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION IN 2019

TABL. 4. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS
OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
	w hm³ in hm³			w odsetkach		
				in percent		
OGÓŁEM	243,4	196,8	200,6	190,4	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	141,3	89,4	86,9	73,9	38,8	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	51,4	37,4	38,6	22,4	11,8	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	102,1	107,4	113,8	116,5	61,2	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	192,0	159,4	162,0	168,0	88,2	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	177,4	154,4	157,7	163,5	85,9	treated
mechanicznie	36,4	26,9	20,1	23,6	12,4	mechanically
chemicznie ^b	30,1	17,0	20,9	20,4	10,7	chemically ^b
biologicznie	35,2	24,4	24,5	25,7	13,5	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	75,8	86,0	92,2	93,9	49,3	with increased biogene removal
nieoczyszczane	14,5	5,0	4,3	4,4	2,3	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	14,4	4,9	4,2	4,4	2,3	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	discharged by sewage network

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage, building constructions as well as from contaminated precipitation water. b Data concern only industrial wastewater.

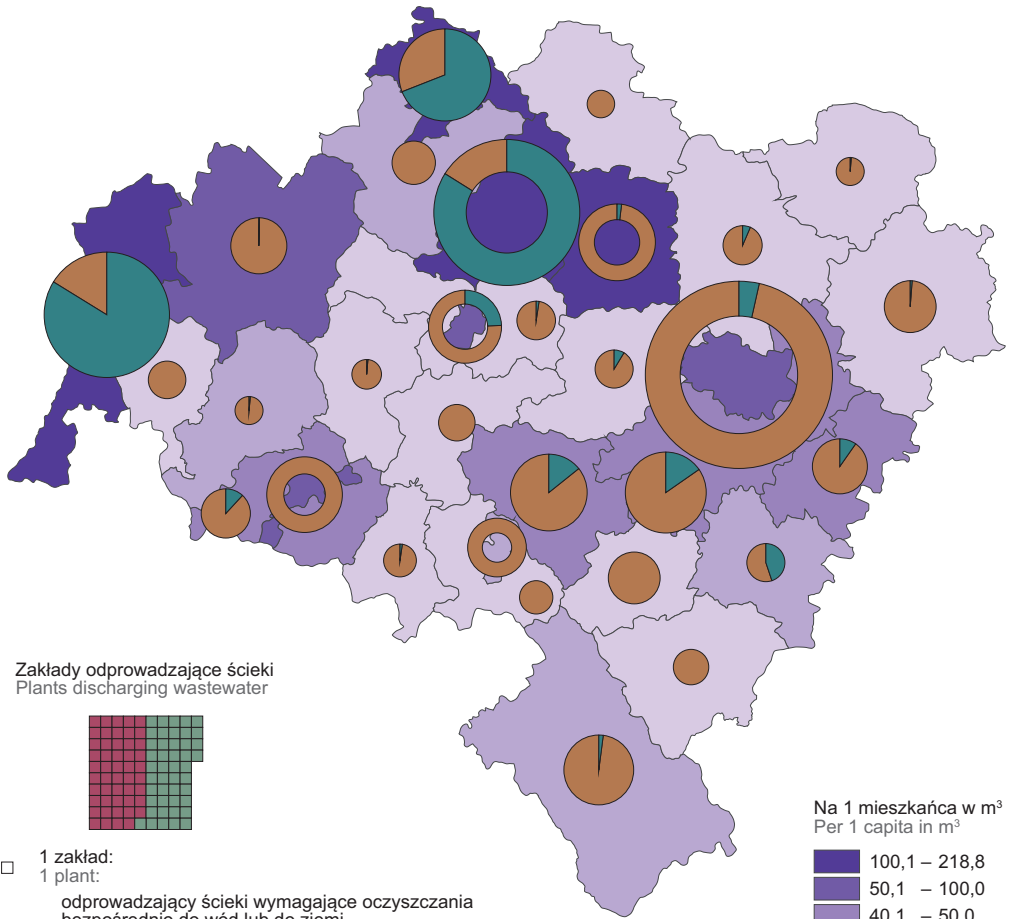
WYKRES 3. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI

CHART 3. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

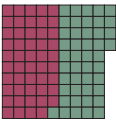

**MAPA 4. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2019 R.**

MAP 4. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND IN 2019

Zakłady odprowadzające ścieki
Plants discharging wastewater

- 1 zakład:
1 plant:
- odprowadzający ścieki wymagające oczyszczenia
bezpośrednio do wód lub do ziemi
discharging wastewater requiring treatment
into waters or into the ground
 - odprowadzający ścieki do kanalizacji
discharging wastewater into sewerage
network

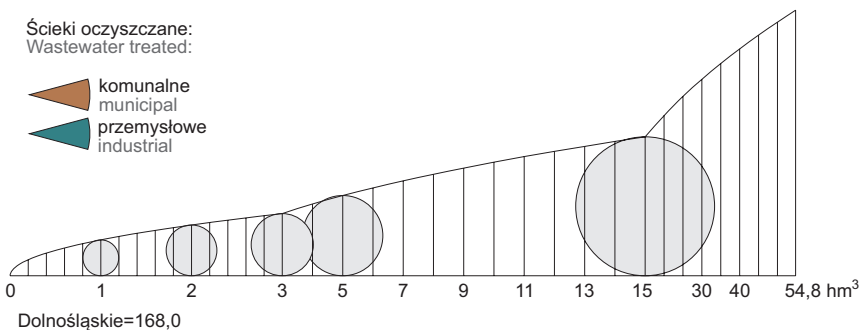
Na 1 mieszkańca w m³
Per 1 capita in m³

- 100,1 – 218,8
- 50,1 – 100,0
- 40,1 – 50,0
- 30,1 – 40,0
- 20,0 – 30,0

Dolnośląskie=57,9

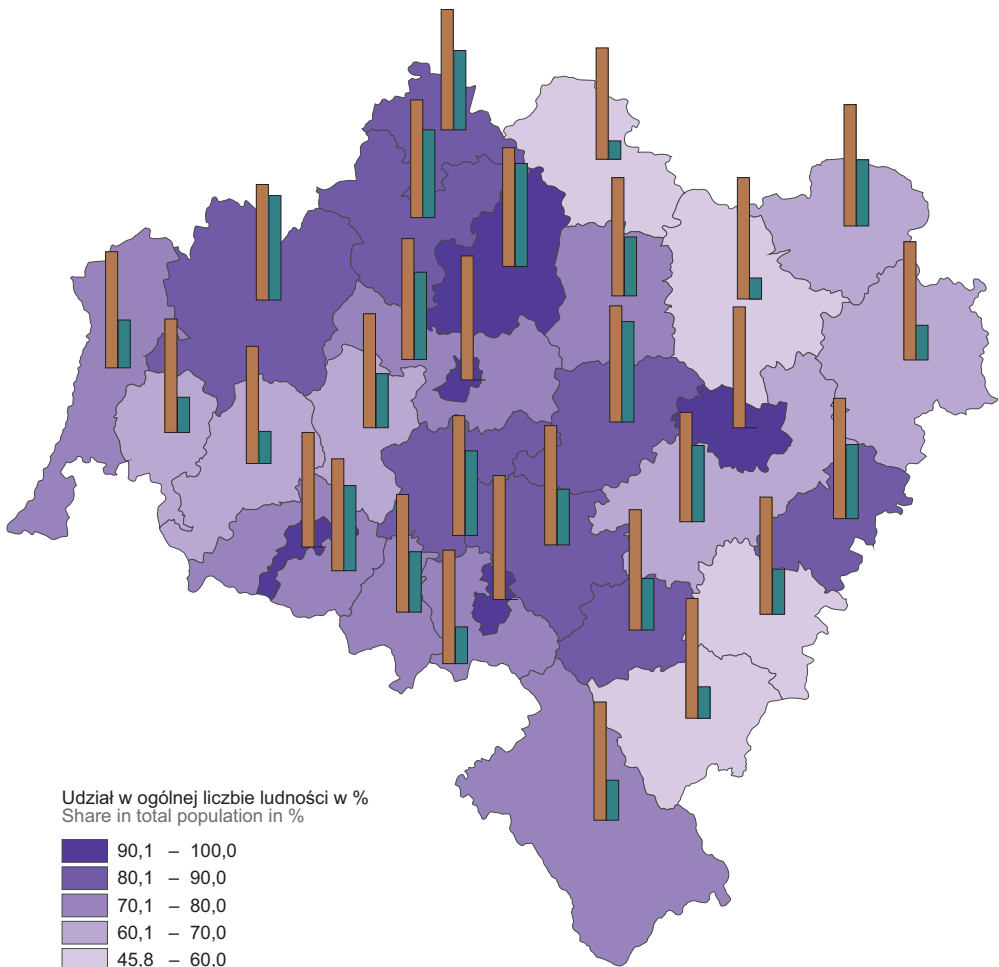
Ścieki oczyszczane:
Wastewater treated:

- komunalne
municipal
- przemysłowe
industrial

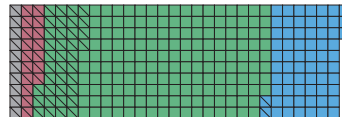
MAPA 5. LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2019 R.

MAP 5. POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2019

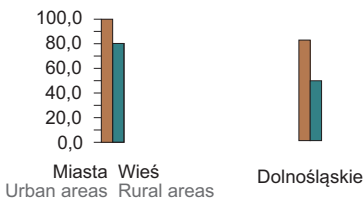

Dolnośląskie=81,9

Oczyszczalnie ścieków w województwie w 2019 r.
Wastewater treatment plants in the voivodeship in 2019

Udział w ogólnej liczbie ludności w %
Share in total population in %

- 1 oczyszczalnia ścieków:
1 wastewater treatment plant:
- w tym 1 oczyszczalnia ścieków przemysłowych
of which 1 industrial wastewater treatment plant
 - mechaniczna
mechanical
 - chemiczna
chemical
 - biologiczna
biological
 - z podwyższonym usuwaniem biogenów
with increased biogene removal

TABL. 5. EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń w tys. ton:					Emission of pollutants in thousand tonnes:
pyłowych	5,2	2,8	1,7	1,4	particulate
w tym pyły ze spalania paliw	3,9	1,8	1,1	0,7	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych	16343,7	12834,2	11800,4	10243,3	gaseous
w tym:					of which:
dwutlenek siarki	54,2	22,6	12,4	8,3	sulphur dioxide
tlenek węgla	7,8	7,4	4,4	4,9	carbon oxide
tlenki azotu ^a	19,2	12,9	10,6	9,7	nitrogen oxides ^a
dwutlenek węgla	16260,9	12789,4	11771,0	10217,5	carbon dioxide
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tys. ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	2745,7	2282,4	1982,1	1526,0	particulate
gazowe (bez dwutlenku węgla)	825,8	559,7	438,7	605,9	gaseous (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,8	99,9	99,9	99,9	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	90,9	92,6	93,7	95,9	gaseous (excluding carbon dioxide)

a W przeliczeniu na dwutlenek azotu.

a In terms of nitrogen dioxide.

TABL. 6. URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH
SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE
TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
URZĄDZENIA – stan w dniu 31 XII			EQUIPMENT – as of 31 December		
Cyklony	177	165	122	110	Cyclones
Multicyklony	39	40	51	47	Multicyclones
Filtry tkaninowe	1331	1543	1069	1595	Fabric filters
Elektrofiltry	64	46	44	54	Electrofilters
Urządzenia mokre	124	103	100	104	Wet air cleaners
Inne	49	169	162	156	Others
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h			WASTE GAS FLOW in dam ³ /h		
Cyklony	5705	4170	3220	2900	Cyclones
Multicyklony	4419	3270	3483	3357	Multicyclones
Filtry tkaninowe	8745	7373	10516	10196	Fabric filters
Elektrofiltry	9482	6778	6801	5887	Electrofilters
Urządzenia mokre	2149	2608	6716	6028	Wet air cleaners
Inne	1507	2437	2783	2019	Others

TABL. 7. POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a
Stan w dniu 31 grudnia
AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019			SPECIFICATION
	w ha in ha			w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²		
OGÓŁEM	369870,5	371124,9	371531,4	371525,7	18,6	1281	TOTAL
Parki narodowe	11920,5	11928,3	12303,5	12304,6	0,6	42	National parks
Rezerваты przyrody	10486,0	10688,0	10677,3	10677,3	0,5	37	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^b	195437,1	195394,8	195397,4	195397,4	9,8	674	Landscape parks ^b
Obszary chronionego krajobrazu ^b	138553,7	138435,7	138420,6	138420,6	6,9	477	Protected landscape areas ^b
Stanowiska dokumentacyjne	0,1	0,1	17,8	17,8	0,0	0,0	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	8271,5	9476,3	9472,4	9466,9	0,5	33	Landscape-nature complexes
Użytki ekologiczne	5201,6	5201,7	5242,5	5241,2	0,3	18	Ecological areas

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.

a Data do not include information concerning the areas of Nature 2000 network, data include only the part located within the legally protected areas. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas.

TABL. 8. PARKI NARODOWE
Stan w dniu 31 grudnia
NATIONAL PARKS
As of 31 December

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS		Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha				
		parków narodowych		national parks		otuliny (strefy ochronnej) buffer (protective zone)
		ogółem grand total	w tym gruntów leśnych of which forest land	z liczby ogółem – pod ochroną ścisłą ^b of grand total number – strictly protected ^b		
				razem total	w tym gruntów leśnych of which forest land	
OGÓŁEM TOTAL	2010	11920,5	9856,6	2497,1	1065,1	21779,0
	2015	11928,3	9862,0	2846,9	1404,0	21771,3
	2018	12303,5	10220,4	2929,1	1484,3	23598,5
	2019	12304,6	10221,5	2994,5	1549,9	23597,4
Gór Stołowych		6353,2	5824,6	771,0	771,0	10504,4
Karkonoski		5951,4	4397,0	2223,5	778,9	13093,0

a Powierzchnia parku w granicach województwa. b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

a Area of the park within voivodship boundaries. b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

TABL. 9. PARKI KRAJOBRAZOWE
Stan w dniu 31 grudnia
LANDSCAPE PARKS
As of 31 December

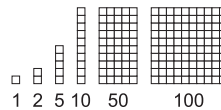
LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS AND COMPLEXES ^a		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
		w ha in ha			
OGÓŁEM TOTAL	2010	206320,9	111521,1	67103,3	9408,1
	2015	206320,9	111521,1	67103,3	9408,1
	2018	206320,9	111521,1	67103,3	9408,1
	2019	206320,9	111521,1	67103,3	9408,1
Dolina Baryczy		70040,0	29699,0	26165,0	6279,0
Śnieżnicki		28800,0	21302,0	7475,0	23,0
Przemkowski		22340,0	10714,0	4711,9	1100,6
Chelmy		15990,8	7711,2	7341,5	110,2
Rudawski		15705,0	8884,0	5659,0	183,0
Dolina Bobru		10943,0	4482,0	6032,0	429,0
Dolina Bystrzycy		8570,0	2162,0	4923,0	1000,0
Ślęzański		8190,0	5569,0	2220,0	14,0
Gór Sowich		8140,7	7917,4	219,2	4,1
Dolina Jezierzycy		7953,0	4579,0	1257,0	218,0
Sudetów Wałbrzyskich		6493,0	5721,5	739,3	32,2
Książański		3155,4	2780,0	360,4	15,0

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody i innymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków.

a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks.

WYKRES 4. POMNIKI PRZYRODY W 2019 R.
CHART 4. NATURE MONUMENTS IN 2019

Liczba pomników przyrody:
Number of nature monuments:

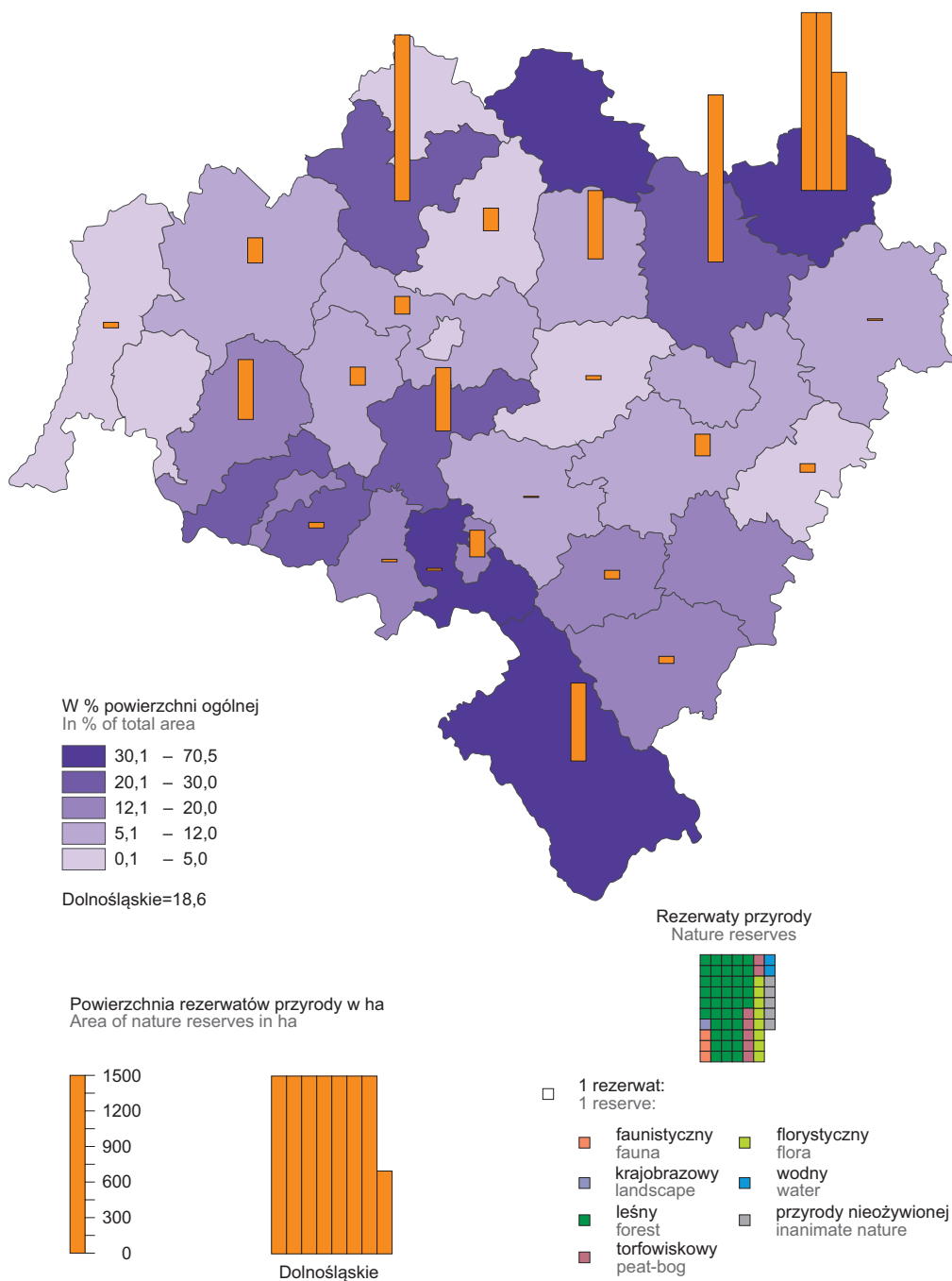

Rodzaje pomników przyrody:
Types of nature monuments:

- pojedyncze drzewa
individual trees
- grupy drzew
tree clusters
- aleje
alleys
- glazy narzutowe
erratic boulders
- skałki
stones
- krzewy
bushes
- pozostałe
others

**MAPA 6. POWIERZCHNIA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH
PRAWNIE CHRONIONYCH^a W 2019 R.**

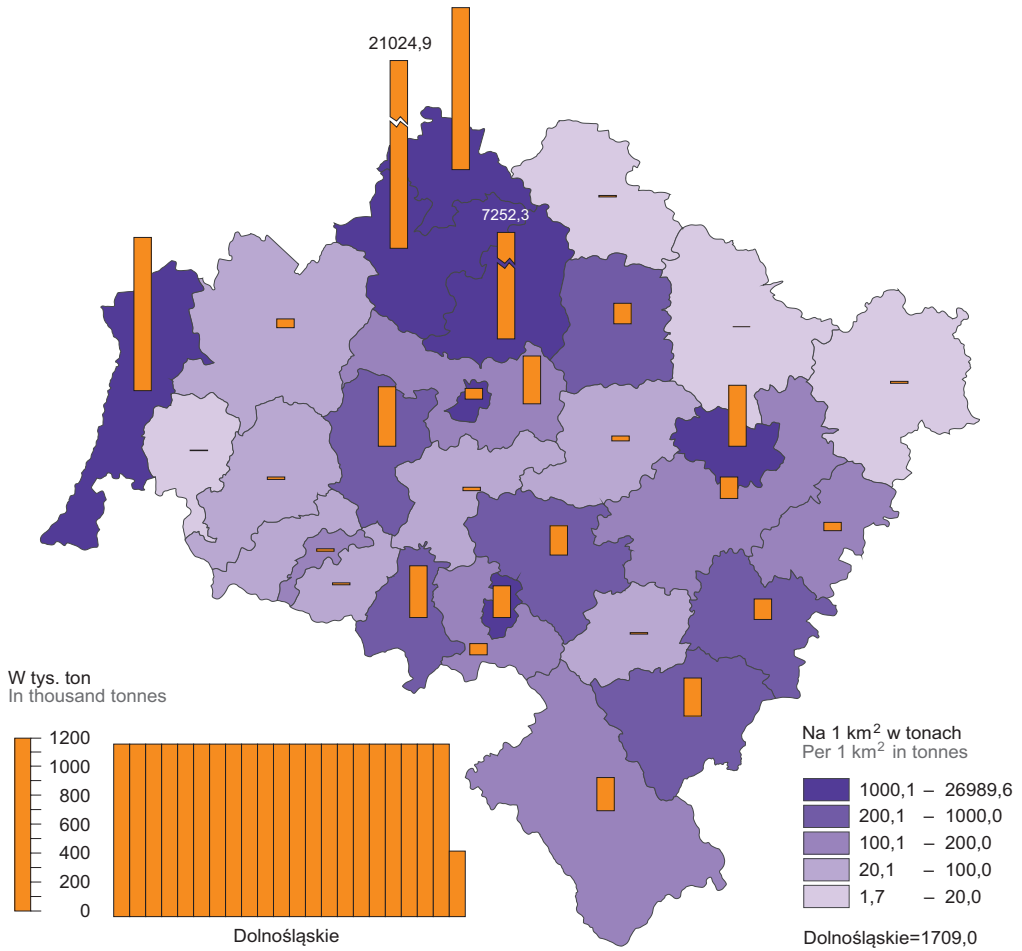
MAP 6. AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a IN 2019

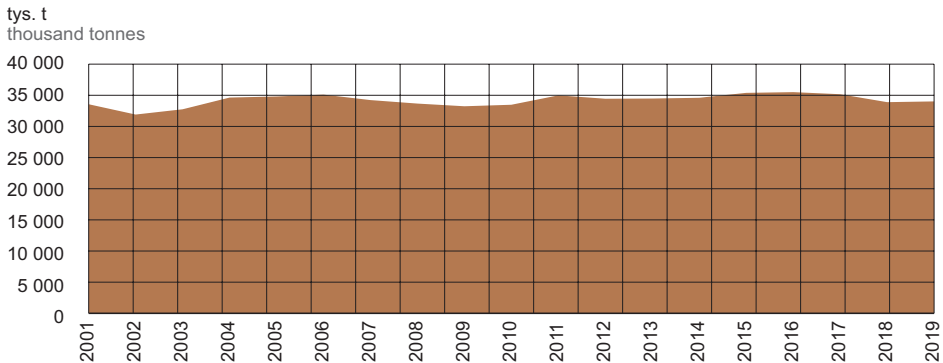
^a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.

^a Data do not include information concerning the areas of Natura 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas.

MAPA 7. ODPADY (z wyłączeniem odpadów komunalnych) WYTWORZONE W 2019 R.
MAP 7. WASTE (excluding municipal waste) GENERATED IN 2019

Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone w ciągu roku
Waste (excluding municipal waste) generated during the year

TABL. 10. **ODPADY KOMUNALNE**
MUNICIPAL WASTE

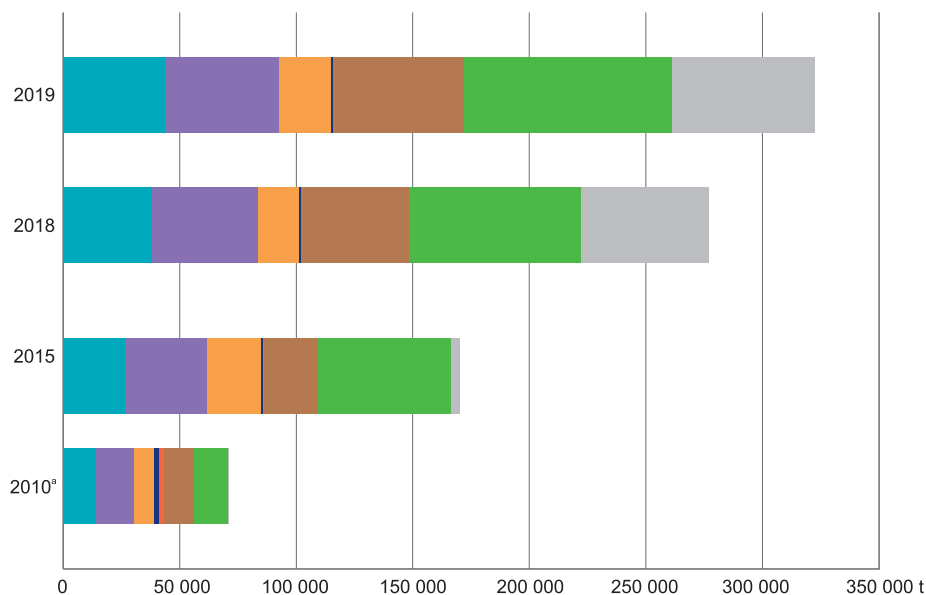
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	z gospodarstw domowych of which from house- holds	
Odpady komunalne zebrane w tys. t	994,4	987,2	1142,1	1173,0	1019,6	Municipal waste collected in thousand tonnes
zmieszane	923,7	787,3	864,9	850,4	717,2	mixed
miasta	768,5	608,4	661,3	644,3	540,8	urban areas
wieś	155,1	178,9	203,6	206,1	176,4	rural areas
zebrane selektywnie	70,8	199,9	277,1	322,6	302,3	collected separately
w tym:						of which:
papier i tektura	13,9	26,5	37,9	43,3	40,2	paper and cardboard
szkło	16,4	34,9	45,7	49,3	47,3	glass
tworzywa sztuczne	8,5	23,4	17,6	22,4	20,8	plastic
metale	2,3	1,0	0,6	0,6	0,5	metals
wielkogabarytowe	12,6	23,0	46,2	56,5	53,8	large size
biodegradowalne	14,6	57,5	74,1	89,2	81,0	biodegradable

a Dane szacunkowe.

a Estimated data.

WYKRES 5. **ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIE**

CHART 5. MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY

Rodzaje odpadów:

Waste types:

■ papier i tektura
paper and cardboard
■ metale
metals
■ biodegradowalne
biodegradable

■ szkło
glass
■ tekstylia
textile
■ pozostałe
others

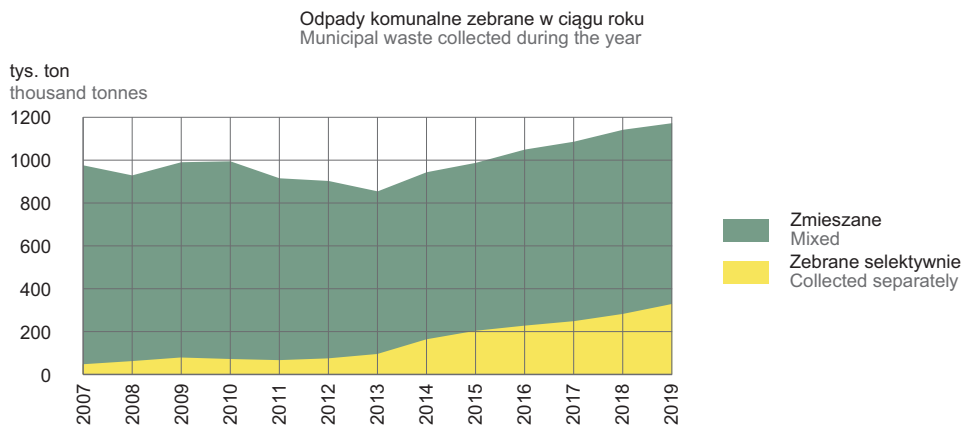
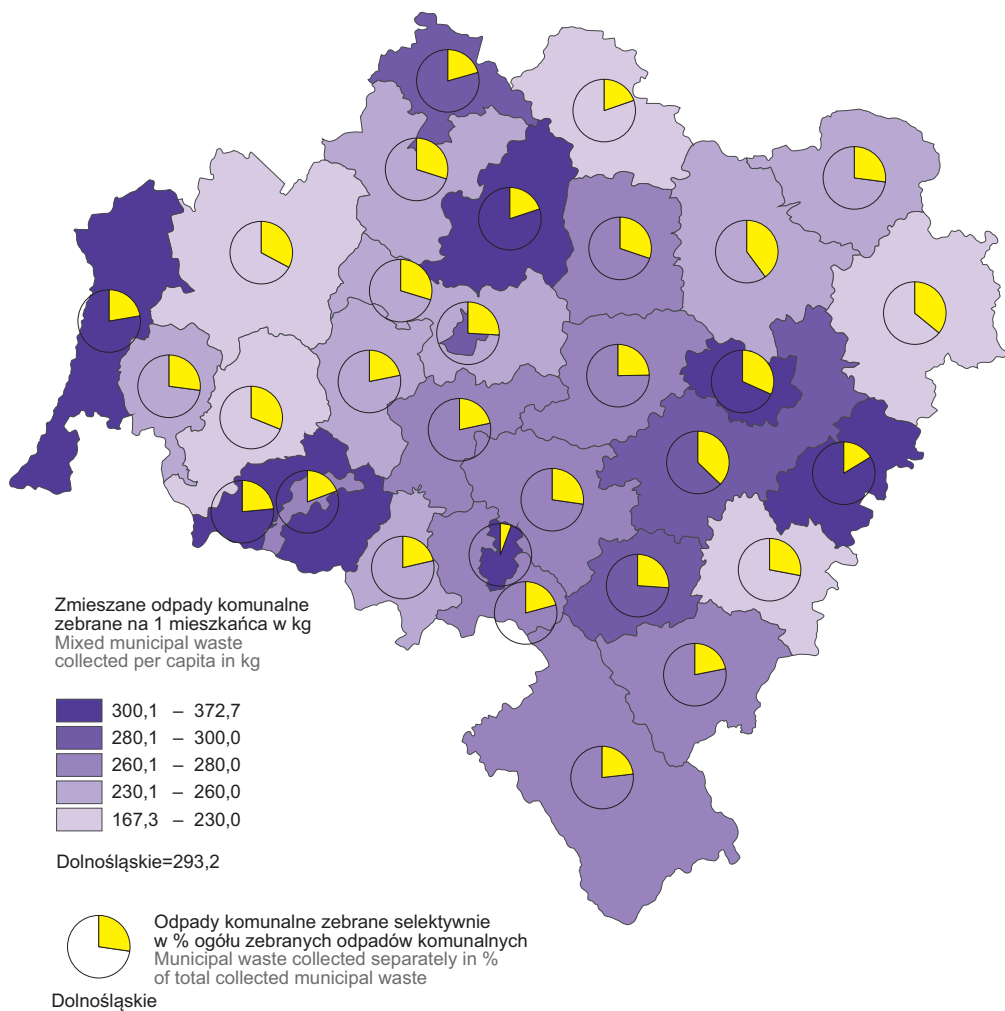
■ tworzywa sztuczne
plastics
■ wielkogabarytowe
large size

a Dane szacunkowe.

a Estimated data.

MAPA 8. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE W 2019 R.

MAP 8. MUNICIPAL WASTE COLLECTED IN 2019

WYKRES 6. SKŁADOWISKA ODPADÓW

CHART 6. LANDFILL SITES

TABL. 11. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
Ochrona środowiska	701753,7	1170672,7	696029,5	806609,0	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	46349,4	539752,8	135879,0	244266,2	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	11658,2	18660,0	30749,0	26867,5	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	571860,0	522085,1	438658,4	379469,4	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	161329,5	78620,2	54552,0	56525,2	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	346916,6	428335,7	299477,1	297030,2	sewage network for the transport of wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	54325,2	49637,3	49573,4	116105,8	Waste management, protection and recovery of soils, protection of groundwater and surface water
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	4743,9	10703,4	9682,5	28920,5	waste collection ^b and transportation
w tym selektywne zbieranie odpadów	1214,8	5595,7	1909,1	24969,3	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	8606,6	21831,7	1906,7	45335,4	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	2843,5	2149,3	743,2	666,9	reclamation of waste dumps, sludge tanks and landfills as well as of other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	1478,6	-	13128,3	915,9	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	14402,6	10496,8	713,3	73,7	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	288352,8	616785,8	435718,5	465857,5	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	127434,2	100455,9	98889,5	103209,7	Water intakes and systems
Budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	29781,7	41555,7	22917,8	13160,6	Construction and modernisation of water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	90558,0	66821,7	201992,0	198571,6	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	22583,6	284390,6	104578,2	70739,3	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	17995,3	123561,9	7341,0	80176,3	Flood embankments and pump stations

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.
b Przemysłowych i komunalnych.

a By investments locations; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. b Industrial and municipal.

TABL. 12. EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA			ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Capacity of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych	466	785	1	2640	particulate
gazowych	59	770	-	-	gaseous
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki	256,8	588,9	262,2	324,3	wastewater
wody opadowe	62,1	69,2	38,9	45,2	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	7	5	3	-	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	5	5	3	-	of which municipal
mechaniczne	3	-	-	-	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	4	5	3	-	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	-	-	-	-	with increased biogene removal ^a
przepustowość oczyszczalni w m³/d	5487	2561	722	3414	capacity of treatment plants in m³/24 h
w tym oczyszczalni komunalnych	2582	2161	722	2964	of which municipal
mechanicznych	640	-	-	-	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	4847	1661	722	3176	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	-	900	-	238	with increased biogene removal ^a
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (prywatne):					Farmstead treatment facilities (homestead):
obiekty	69	204	193	192	facilities
przepustowość w m³/d	51	508	351	474	capacity in m³/24 h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	-	2	-	1	facilities
przepustowość w m³/d	-	2730	-	30	capacity in m³/24 h
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Waste treatment plants:
obiekty	1	1	1	1	facilities
wydajność w t/r	6000	4500	10	40000	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r	-	114	9465	10709	Capacity of waste utilization systems ^b in t/y
GOSPODARKA WODNA			WATER MANAGEMENT		
Wydajność ujęć wodnych ^c w m³/d	2522	2407	3583	3681	Capacity of water intakes ^c in m³/24 h
Uzdatnianie wody w m³/d	6911	5640	3199	1086	Water treatment in m³/24 h
Sieć wodociągowa w km	269,2	197,7	184,2	210,1	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych m³	-	-	-	-	Capacity of water reservoirs in m³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	7,9	10,8	1,0	-	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	-	20,2	-	0,3	Flood embankments in km

a W tym chemiczne. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. c Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Of which chemical. b Excluding municipal waste. c Excluding water intakes in the power industry.

Dział II. Samorząd terytorialny

Chapter II. Local government

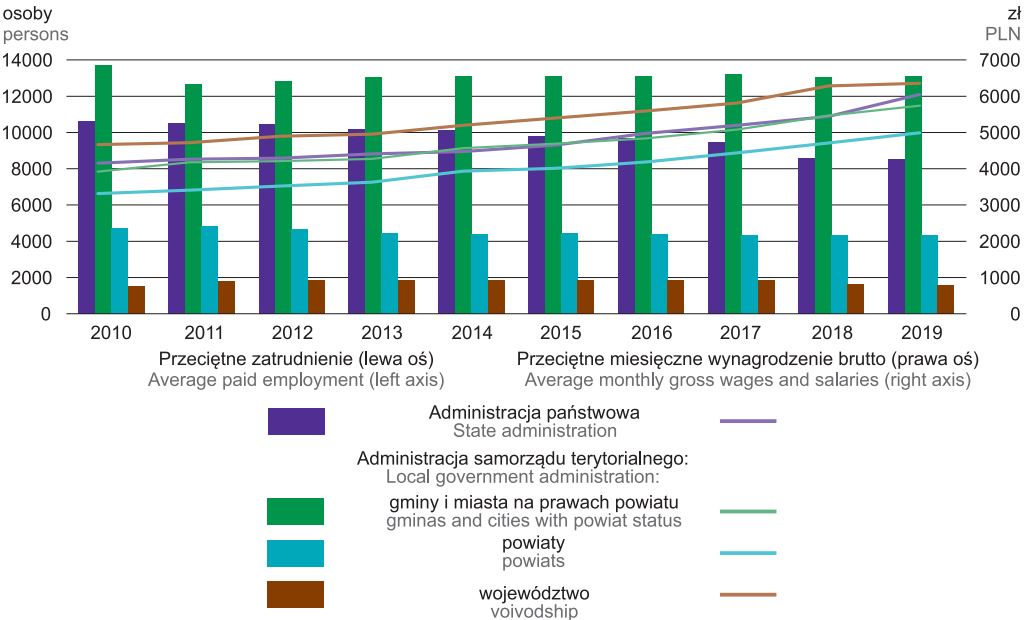
TABL. 1 (13). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2019 R.**
Stan w dniu 31 grudnia
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2019
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city councils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	
O G Ó Ł E M T O T A L					
O G Ó Ł E M	2630	108	506	36	T O T A L
w tym kobiety	875	37	143	9	of which women
W E D Ł U G W I E K U B Y A G E					
18–29 lat	86	4	9	2	18–29 years
30–39	505	28	53	4	30–39
40–49	724	18	125	10	40–49
50–59	640	26	138	8	50–59
60 lat i więcej	675	32	181	12	60 and more
W E D Ł U G P O Z I O M U W Y K S Z T A Ł C E N I A B Y E D U C A T I O N A L L E V E L					
Wyższe	1158	83	407	36	Tertiary
Policealne i średnie	1052	22	86	-	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawodowe	398	3	12	-	Basic vocational
Gimnazjalne i podstawowe	22	-	1	-	Lower secondary and primary

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.
a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.

WYKRES 1 (7). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

CHART 1 (7). AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN PUBLIC ADMINISTRATION

Dział III. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości Chapter III. Public safety. Justice

Uwaga do tablicy 1 (14), wykresu 1 (8) i mapy 1 (9).

Dane o przestępstwach stwierdzonych w latach 2014—2019 nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

Note to table 1 (14), chart 1(8) and map 1 (9).

Data on ascertained crimes in 2014—2019 do not include punishable acts committed by juveniles.

TABL. 1 (14). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH I WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010 ^a	2015	2018	2019	2010 ^a	2015	2018	2019
	przestępstwa stwierdzone przez Policję ascertained crimes by the Police				wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw w % rates of detectability of delinquents in %			
OGÓŁEM TOTAL	114342	79395	74726	77609	67,8	60,3	65,4	66,3
w tym ^b : of which ^b :								
Przeciwko życiu i zdrowiu Against life and health	2829	1379	1332	1330	87,5	82,1	81,0	83,8
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji Against public safety and safety in transport	14201	7017	6542	6794	99,0	97,9	97,2	97,1
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania Against freedom, freedom of conscience and religion	4009	2583	2682	3266	95,8	89,1	88,9	88,9
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności Against sexual freedom and morals	366	295	391	342	86,3	79,3	81,8	79,3
Przeciwko rodzinie i opiece Against the family and guardianship	3220	1978	5420	4477	100,0	98,8	99,7	99,6
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej Against good name and personal integrity	1831	295	304	361	98,9	78,0	76,3	80,1
Przeciwko mieniu ^c Against property ^c	67110	49387	40766	42975	48,9	43,5	43,6	46,5

a Łącznie z przestępstwami stwierdzonymi przez prokuraturę. b Artykuły kodeksu karnego, patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 175. c Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości.

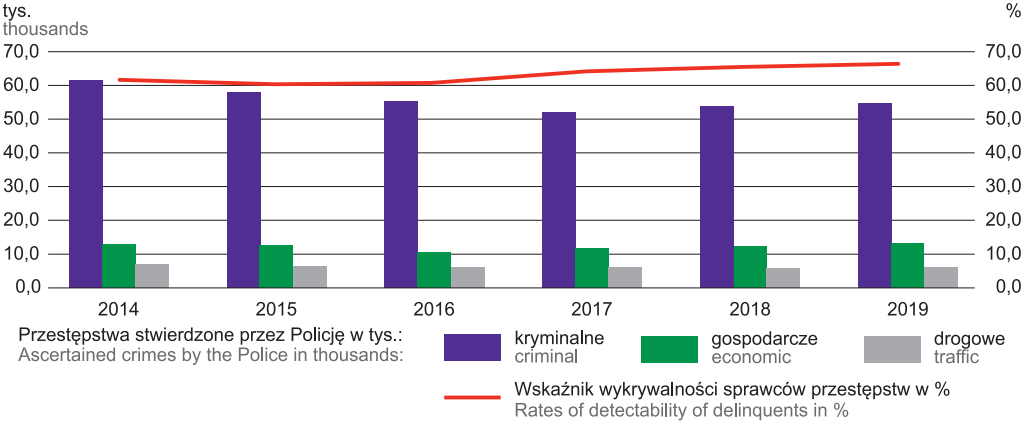
Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Including crimes ascertained by prosecutor's office. b See Criminal Code articles, general notes, item 1 on page 175. c Including theft or appropriation of identification.

Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 1 (8). RODZAJE PRZESTĘPSTW I WSKAŹNIK WYKRYWALNOŚCI

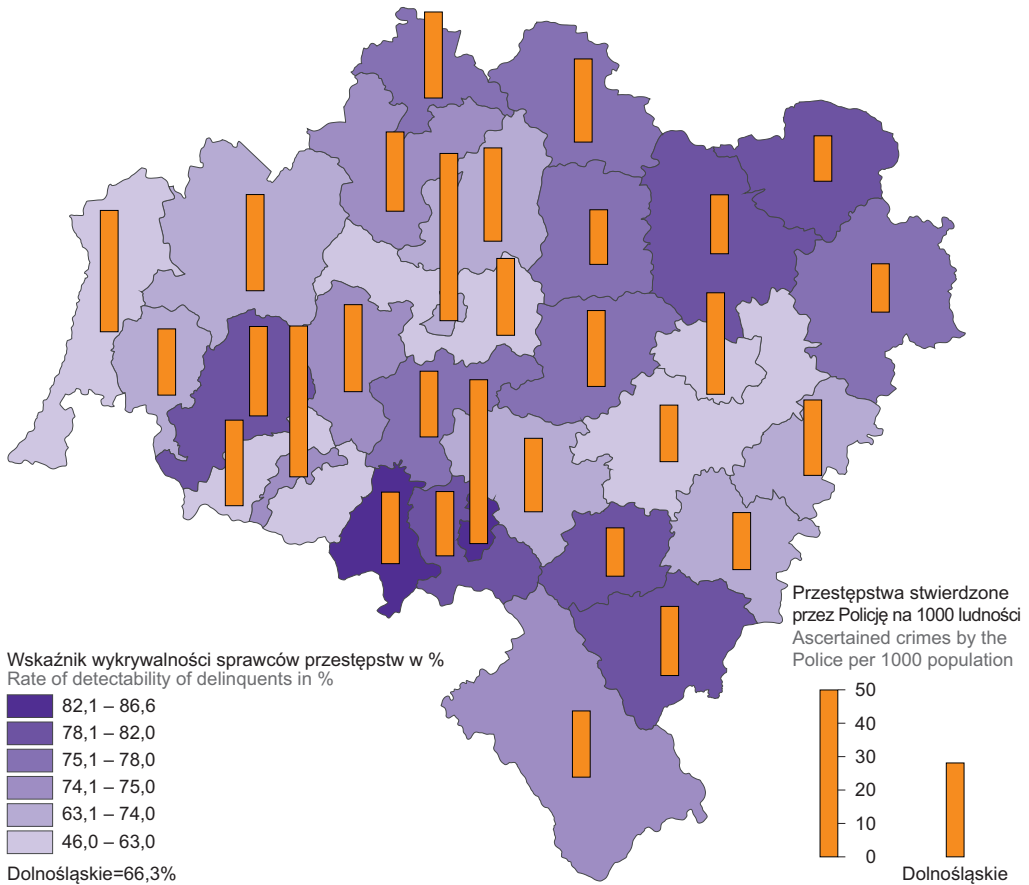
CHART 1 (8). TYPES OF CRIME AND RATES OF DETECTABILITY

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

Source: data of the National Police Headquarters.

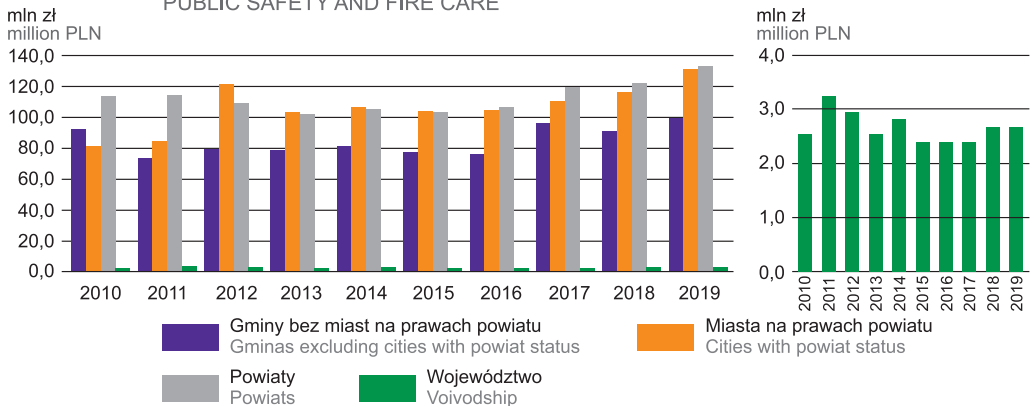
MAPA 1 (9). **ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ W 2019 R.**
 MAP 1 (9). **CRIME RISK IN 2019**

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.
 Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 2 (9). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W DZIALE**
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA

CHART 2 (9). **EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN DIVISION**
PUBLIC SAFETY AND FIRE CARE

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
 Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 2 (15). **ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE**
RESOLVED FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ő Ł E M	39078	23944	21058	20466	T O T A L
O rozwód	8620	7346	7410	7405	By divorce
O separację	410	278	200	141	By separation
O alimenty	13006	9505	7787	7299	By alimony
Nieletnich ^a w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					Concerning juveniles ^a in investigation of case in which occur suspicion:
demoralizacji	.	2955	2947	3095	of demoralization
popęlnienia czynu karnego	.	3860	2714	2526	of committing punishable acts

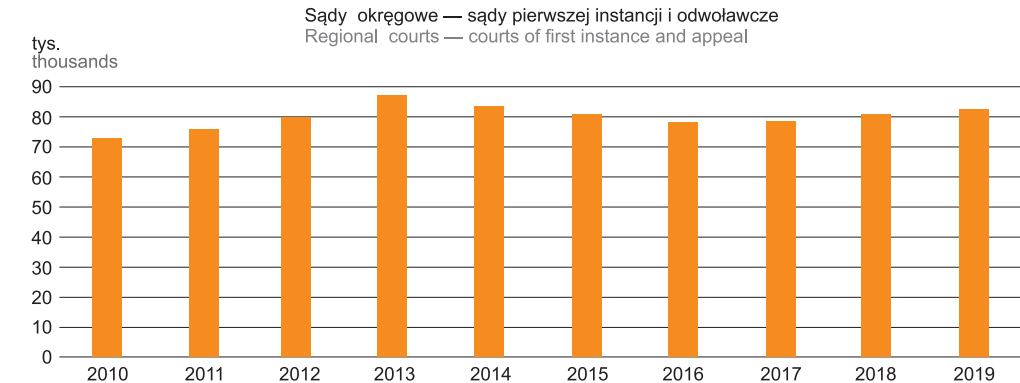
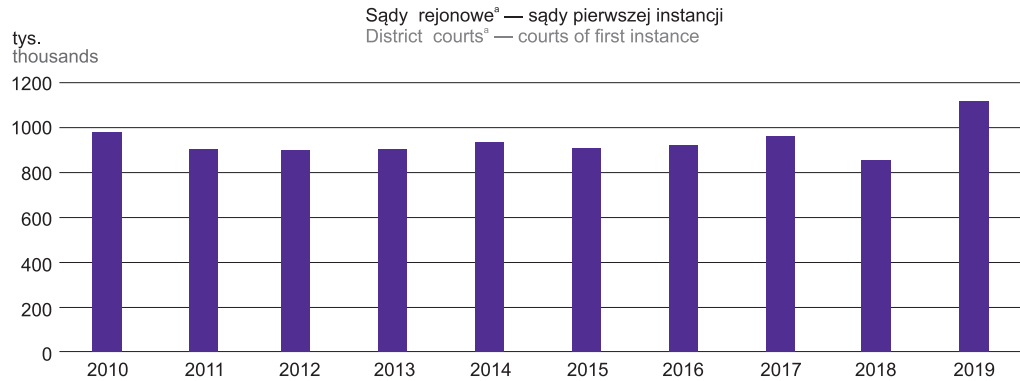
a Dane dotyczą osób.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Data relate to persons.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

WYKRES 3 (10). **WPŁYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH**
CHART 3 (10). INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS

a Od 2013 r. dane nie obejmują spraw rejestrowych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Since 2013 data do not include registry cases.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

Dział IV. Ludność

Chapter IV. Population

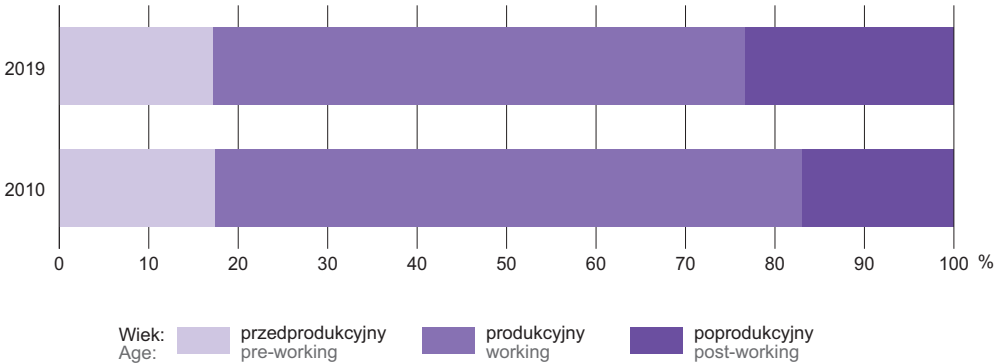
TABL. 1 (16). **LUDNOŚĆ**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2917242	2904207	2901225	2900163	TOTAL
na 1 km ²	146	146	145	145	per 1 km ²
mężczyźni	1403342	1396318	1394978	1394635	males
kobiety	1513900	1507889	1506247	1505528	females
na 100 mężczyzn	108	108	108	108	per 100 males
Miasta	2040412	2008951	1990503	1984044	Urban areas
w % ogółu ludności	69,9	69,2	68,6	68,4	in % of total population
Wieś	876830	895256	910722	916119	Rural areas
w % ogółu ludności	30,1	30,8	31,4	31,6	in % of total population

TABL. 2 (17). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 grudnia
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2917242	2904207	2901225	2900163	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	507291	486540	493594	496082	Pre-working age
mężczyźni	259688	249442	253283	254763	males
kobiety	247603	237098	240311	241319	females
Miasta	328713	316359	321240	322298	Urban areas
Wieś	178578	170181	172354	173784	Rural areas
W wieku produkcyjnym	1916259	1823505	1753236	1733170	Working age
mężczyźni	1003045	966702	932422	921823	males
kobiety	913214	856803	820814	811347	females
Miasta	1340650	1245143	1180968	1162799	Urban areas
Wieś	575609	578362	572268	570371	Rural areas
W wieku poprodukcyjnym	493692	594162	654395	670911	Post-working age
mężczyźni	140609	180174	209273	218049	males
kobiety	353083	413988	445122	452862	females
Miasta	371049	447449	488295	498947	Urban areas
Wieś	122643	146713	166100	171964	Rural areas
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	52,2	59,3	65,5	67,3	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	39,9	44,4	49,6	51,3	Males
Kobiety	65,8	76,0	83,5	85,6	Females

WYKRES 1 (11). **LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU**
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 1 (11). **POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS**
As of 31 December

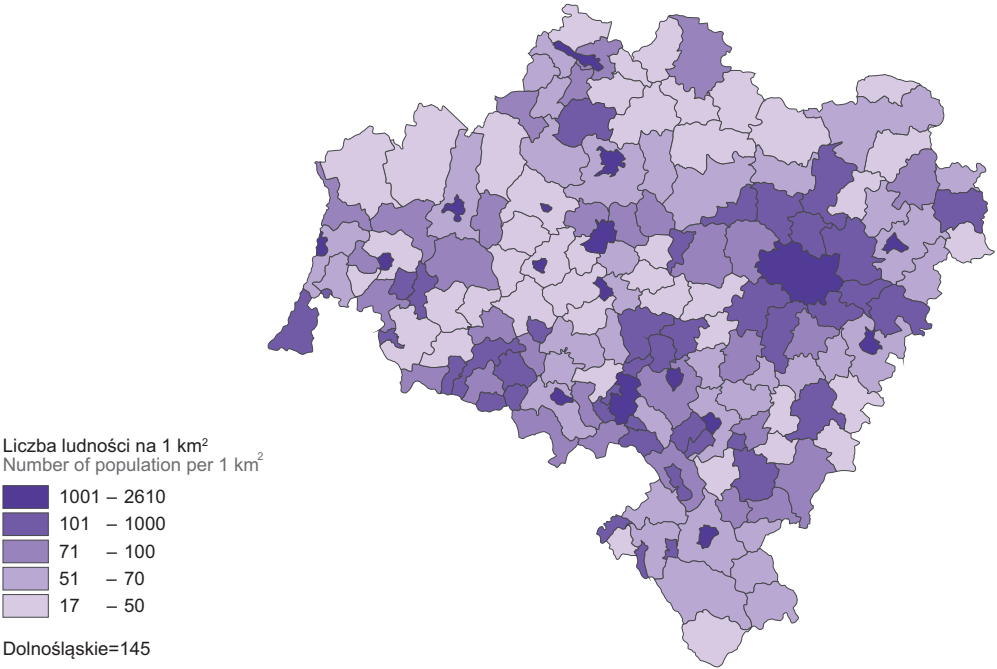

MAPA 1 (10). **GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA W 2019 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (10). **POPULATION DENSITY IN 2019**

As of 31 December

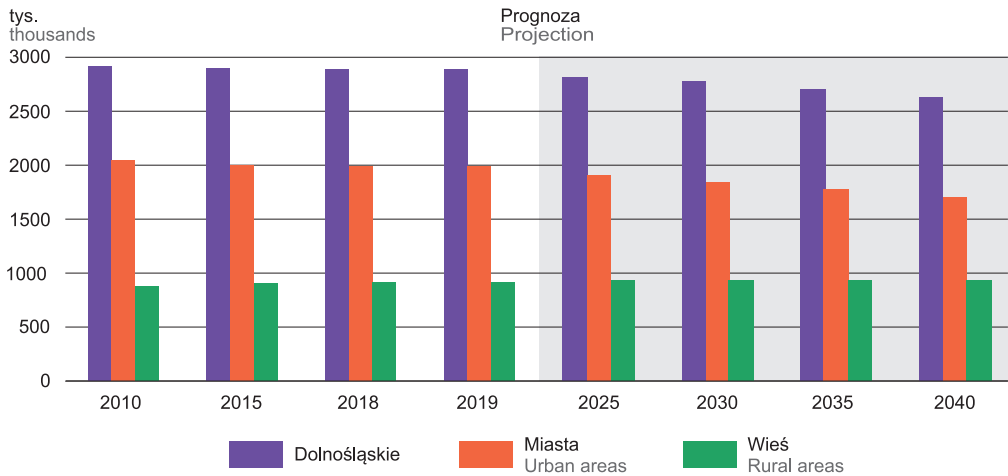

WYKRES 2 (12). **LUDNOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 2 (12). **POPULATION BY PLACE OF RESIDENCE**

As of 31 December

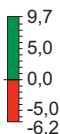

MAPA 2 (11). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W 2019 R.**

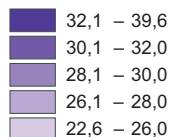
Stan w dniu 31 grudnia

MAP 2 (11). **PRE-WORKING AGE POPULATION IN 2019**

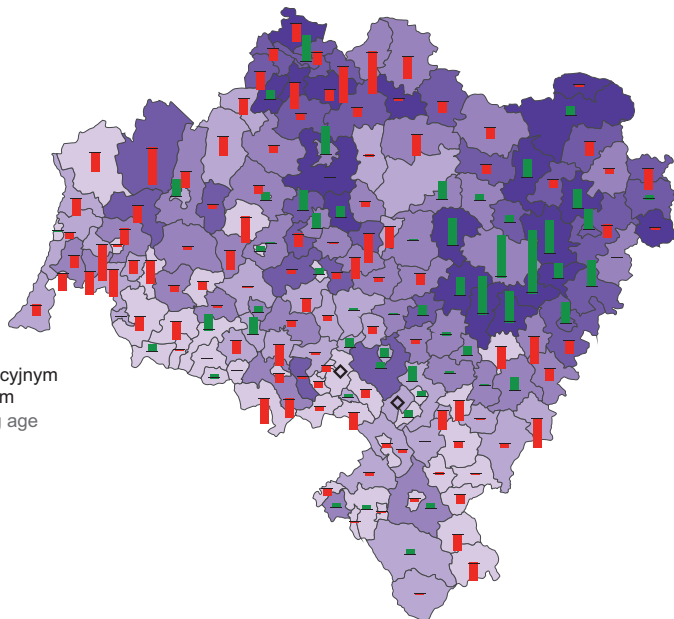
As of 31 December

Zmiana w porównaniu z 2010 r.
Change in relation to 2010

Dolnośląskie

◇ dane nieporównywalne
incomparable dataLiczba osób w wieku przedprodukcyjnym
na 100 osób w wieku produkcyjnymNumber of persons at pre-working age
per 100 persons at working age

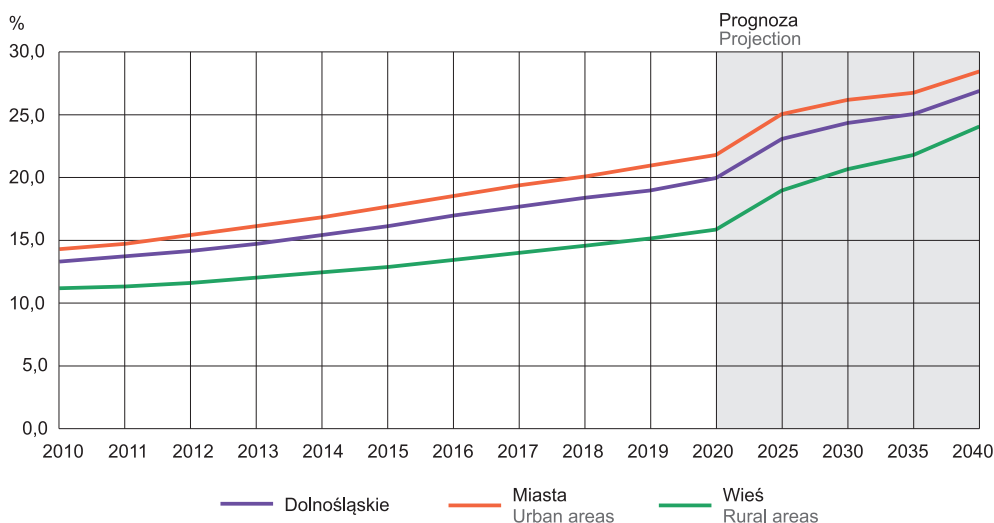
Dolnośląskie=28,6

WYKRES 3 (13). **WSPÓŁCZYNNIK STAROŚCI DEMOGRAFICZNEJ^a**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (13). **OLD AGE RATE^a**

As of 31 December

^a Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.
^a Share of population at age 65 and more in the total population.

TABL. 3 (18). MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH
Stan w dniu 31 grudnia
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 December

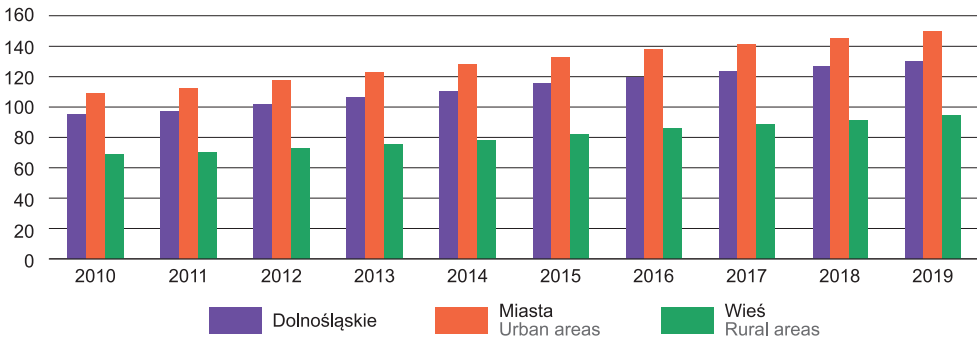
GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2010	91	2040412	69,9
TOTAL	2015	91	2008951	69,2
	2018	91	1990503	68,6
	2019	91	1984044	68,4
Poniżej 2000 Below 2000		1	1751	0,1
2000–4999		26	89855	4,5
5000–9999		28	191914	9,7
10000–19999		17	231840	11,7
20000–49999		12	339965	17,1
50000–99999		5	374494	18,9
100000–199999		1	111356	5,6
200000 i więcej and more		1	642869	32,4

TABL. 4 (19). GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ
Stan w dniu 31 grudnia
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 December

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2010	133	876830	30,1
TOTAL	2015	133	895256	30,8
	2018	134	910722	31,4
	2019	134	916119	31,6
Poniżej 2000 Below 2000		4	7086	0,2
2000–4999		48	177718	6,1
5000–6999		35	200045	6,9
7000–9999		25	204826	7,1
10000 i więcej and more		22	326444	11,3

a Wiejskie i miejsko-wiejskie.
a Rural and urban-rural gminas.

WYKRES 4 (14). INDEKS STAROŚCI^a
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 4 (14). AGEING INDEX^a
As of 31 December

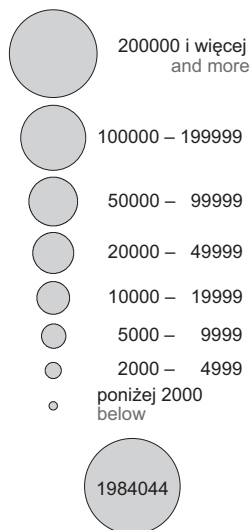
a Liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0–14 lat.
a Number of persons aged 65 years and more per 100 persons aged 0–14 years.

MAPA 3 (12). WSKAŹNIK URBANIZACJI W 2019 R.

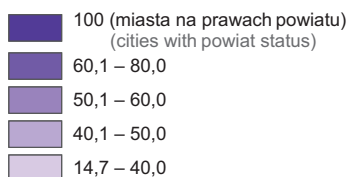
Stan w dniu 31 grudnia

MAP 3 (12). URBANIZATION RATE IN 2019

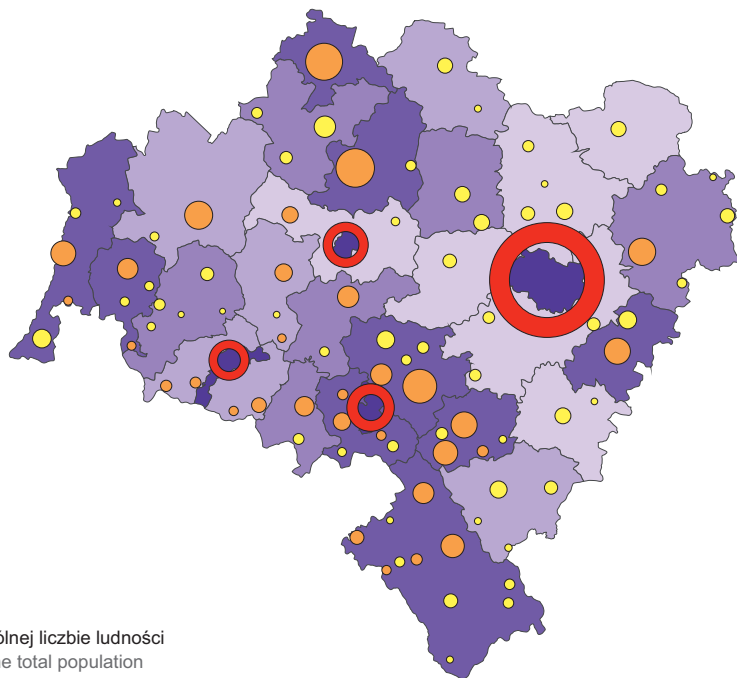
As of 31 December

Liczba ludności miast
Number of urban population

Dolnośląskie

Udział ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności
Share of urban population in the total population

Dolnośląskie=68,4

● Miasta na prawach powiatu
Cities with powiat status

● Miasta w gminach miejskich
Towns in urban gminas

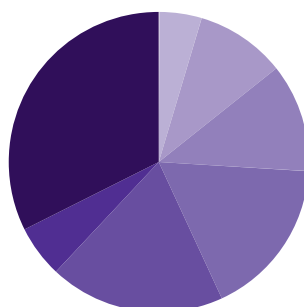
● Miasta w gminach miejsko-wiejskich
Towns in urban-rural gminas

WYKRES 5 (15). LUDNOŚĆ W MIASTACH W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 5 (15). URBAN POPULATION IN 2019

As of 31 December

Odsetek ludności w miastach o wielkości
Share of urban population in towns by size

TABL. 5 (20). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

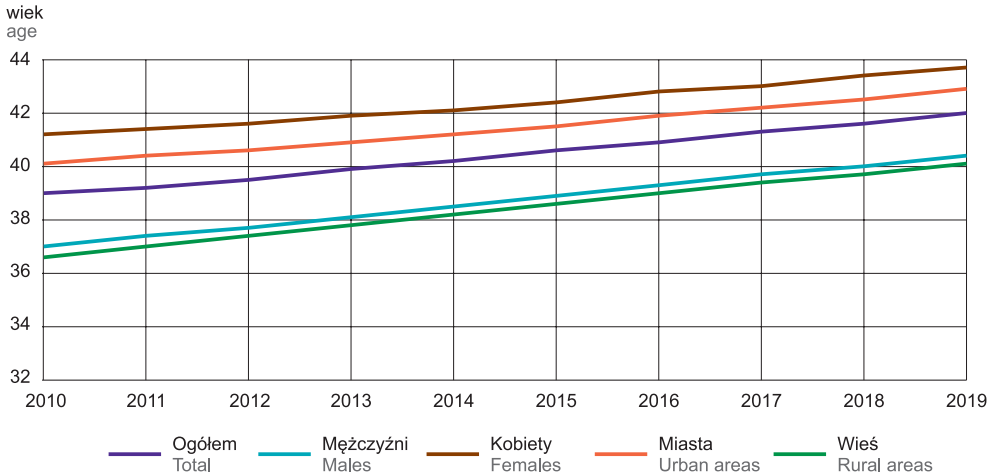
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 December

WIEK AGE	2010	2015	2018	2019					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM TOTAL	2917242	2904207	2901225	2900163	1394635	1984044	937810	916119	456825
0– 2 lata	92084	79082	83590	82893	42678	55836	28647	27057	14031
3– 6	107656	117245	108287	108815	55928	72700	37362	36115	18566
7–12	152402	162244	177505	178184	91290	114494	58568	63690	32722
13–15	88571	75194	74588	78209	40066	49167	25231	29042	14835
16–18	100912	80919	75224	73341	37766	46002	23615	27339	14151
19–24	247998	199781	175431	167679	85519	105027	53232	62652	32287
25–29	254146	210747	185988	179655	90542	116723	58257	62932	32285
30–34	244917	257189	235454	225124	112852	155773	77284	69351	35568
35–39	209827	243340	255859	258845	130917	180284	90736	78561	40181
40–44	169077	207263	231467	237339	120205	161783	81400	75556	38805
45–49	182466	165976	185155	194509	98218	129438	64583	65071	33635
50–54	237083	177397	162095	161086	80170	106970	52266	54116	27904
55–59	245250	227101	190333	179370	86232	120679	56411	58691	29821
60–64	195669	230112	227154	223066	104203	155434	70221	67632	33982
65–69	96159	179056	204895	207828	92453	151912	65179	55916	27274
70–74	101082	85213	124246	141030	60039	106428	44126	34602	15913
75–79	87707	84628	75464	73700	27766	56881	21224	16819	6542
80 lat i więcej and more	104236	121720	128490	129490	37791	98513	29468	30977	8323

WYKRES 6 (16). **MEDIANA WIEKU (wiek środkowy) LUDNOŚCI**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 6 (16). **MEDIAN AGE (middle age) OF POPULATION**
As of 31 December

WYKRES 7 (17). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 7 (17). **POPULATION BY SEX AND AGE**

As of 31 December

Mężczyźni Males

Wiek przedprodukcyjny i poprodukcyjny
Pre-working age and post-working age

Wiek produkcyjny
Working age

— 2010

— 2040

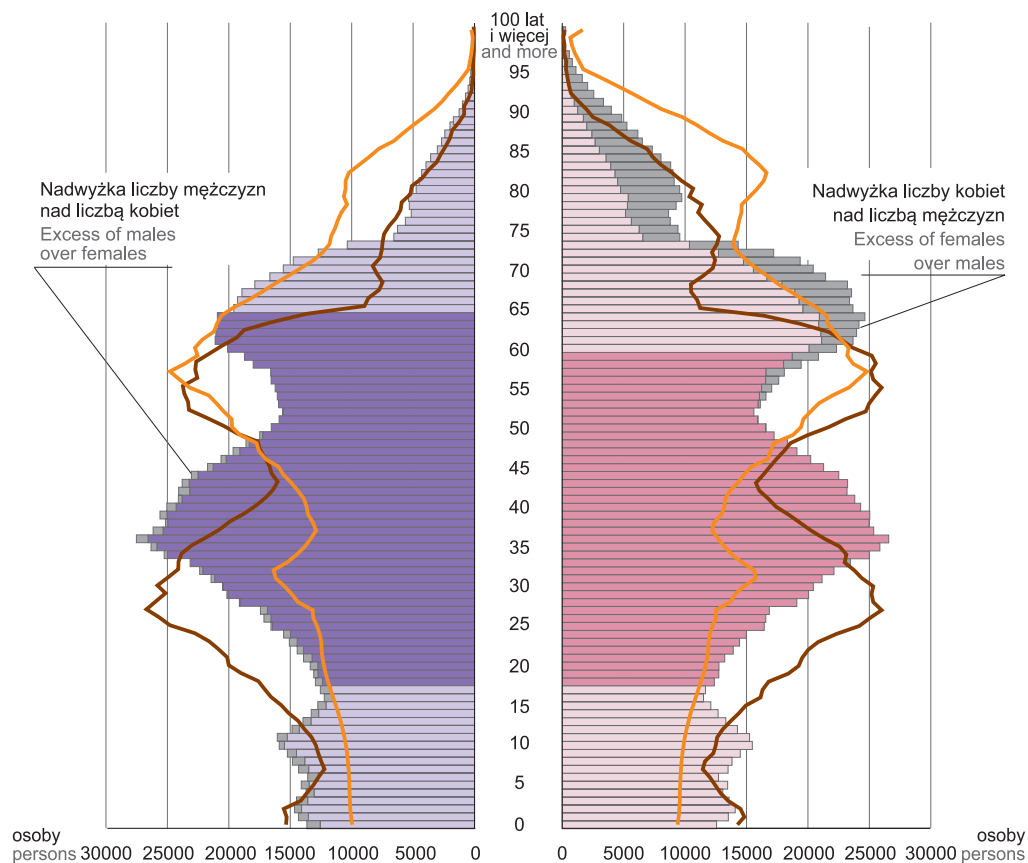
Kobiety Females

Wiek przedprodukcyjny i poprodukcyjny
Pre-working age and post-working age

Wiek produkcyjny
Working age

— 2010

— 2040

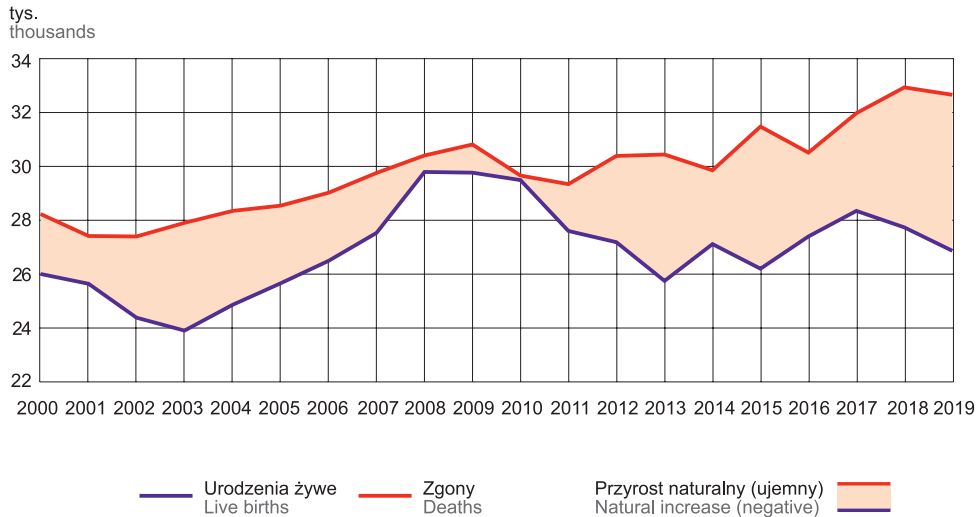

TABL. 6 (21). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
			ogółem total	w tym niemowląt of which infants	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
OGÓŁEM	2010	29549	29721	181	-172
TOTAL	2015	26258	31540	100	-5282
	2018	27790	32991	118	-5201
	2019	26922	32719	120	-5797
Miasta	2010	20100	21082	125	-982
Urban areas	2015	17853	22644	68	-4791
	2018	18877	23536	74	-4659
	2019	18159	23415	75	-5256
Wieś	2010	9449	8639	56	810
Rural areas	2015	8405	8896	32	-491
	2018	8913	9455	44	-542
	2019	8763	9304	45	-541
NA 1000 LUDNOŚCI ^a PER 1000 POPULATION ^a					
OGÓŁEM	2010	10,1	10,2	6,1	-0,1
TOTAL	2015	9,0	10,9	3,8	-1,8
	2018	9,6	11,4	4,2	-1,8
	2019	9,3	11,3	4,5	-2,0
Miasta	2010	9,8	10,3	6,2	-0,5
Urban areas	2015	8,9	11,3	3,8	-2,4
	2018	9,5	11,8	3,9	-2,3
	2019	9,1	11,8	4,1	-2,7
Wieś	2010	10,8	9,9	5,9	0,9
Rural areas	2015	9,4	9,9	3,8	-0,5
	2018	9,8	10,4	4,9	-0,6
	2019	9,6	10,2	5,1	-0,6

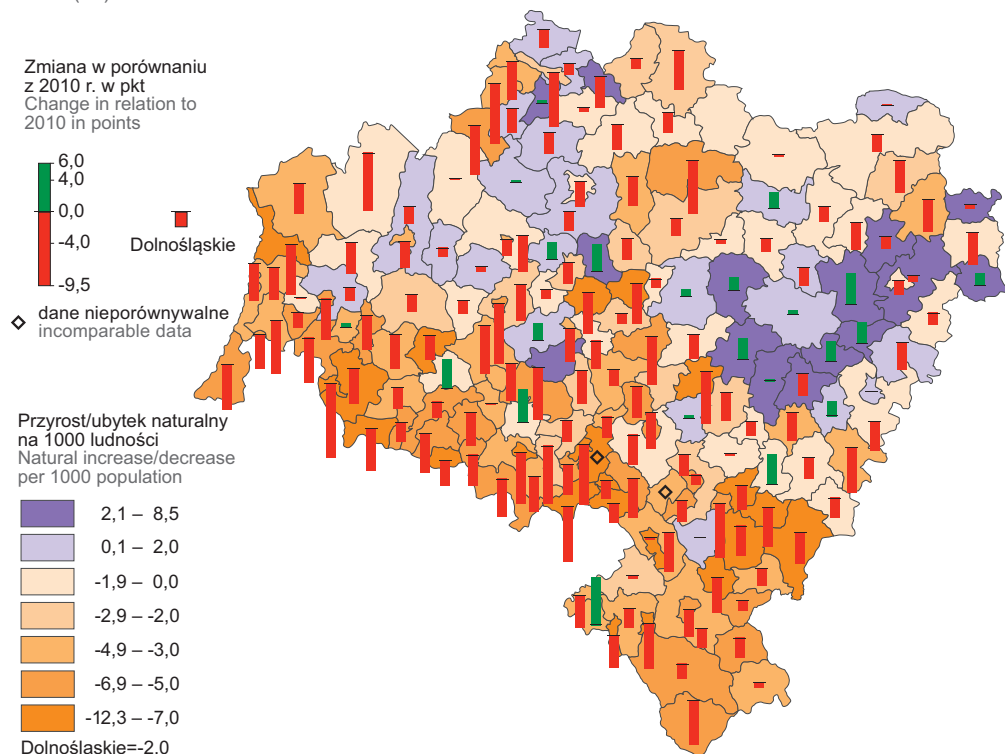
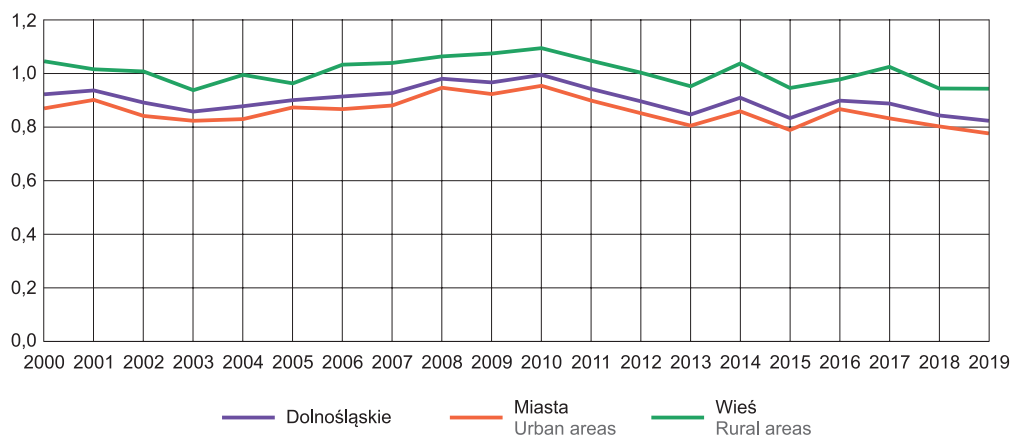
a W przypadku zgonów niemowląt – na 1000 urodzeń żywych.
a In case of infant deaths – per 1000 live births.

WYKRES 8 (18). **PRZYROST NATURALNY, URODZENIA ŻYWE I ZGONY**
CHART 8 (18). NATURAL INCREASE, LIVE BIRTHS AND DEATHS

MAPA 4 (13). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W 2019 R.

MAP 4 (13). VITAL STATISTICS IN 2019

WYKRES 9 (19). WSPÓŁCZYNNIK DYNAMIKI DEMOGRAFICZNEJ^aCHART 9 (19). DEMOGRAPHIC DYNAMICS RATE^a^a Stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów.^a Ratio of the number of the live births to the number of deaths.

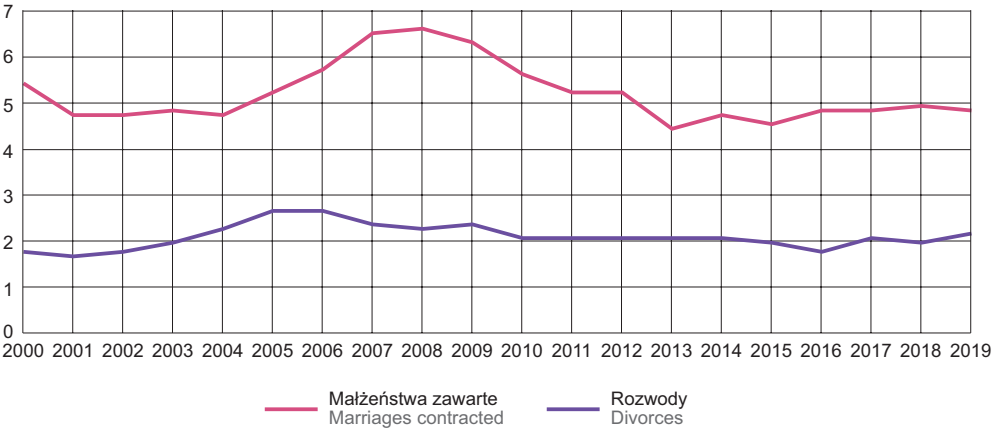
TABL. 7 (22). **MAŁŻEŃSTWA, ROZWODY, SEPARACJE**
MARRIAGES, DIVORCES, SEPARATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa zawarte Marriages contracted		Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved					Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^b Difference between contracted and dissolved marriages ^b	Separacje Separations
		ogółem total	w tym wyznaniowe ^a of which religious ^a	przez śmierć by death of		przez rozwód by divorce	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages			
				męża husband	żony wife		ogółem total	w tym przez rozwód of which by divorce		
OGÓŁEM	2010	16390	9665	8689	3207	5797	27,3	8,9	-823	175
TOTAL	2015	13172	6403	8213	3138	5514	25,8	8,4	-3229	102
	2018	14140	7026	8537	3526	5600	27,3	8,7	-2599	63
	2019	13868	6596	8711	3426	6058	28,3	9,4	-3076	67
Miasta	2010	11586	6534	6162	2324	4782	29,6	10,7	-2748	133
Urban areas	2015	9005	4051	5852	2285	4373	28,2	9,9	-3981	88
	2018	9640	4611	6055	2555	4408	30,1	10,2	-3847	54
	2019	9863	4487	6199	2503	4792	31,5	11,2	-4177	56
Wieś	2010	4804	3131	2527	883	1015	22,0	5,1	1925	42
Rural areas	2015	4167	2352	2361	853	1141	20,7	5,4	752	14
	2018	4300	2415	2482	971	1192	21,8	5,6	1248	9
	2019	4005	2109	2512	923	1266	21,9	5,9	1102	11

a Ze skutkami cywilnymi. b Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

a With civil law consequences. b After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

WYKRES 10 (20). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWODY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 10 (20). **MARRIAGES CONTRACTED AND DIVORCES PER 1000 POPULATION**

TABL. 8 (23). URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

WIEK MATKI AGE OF MOTHER		Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order					
			1	2	3	4	5	6 i dalsze and over
OGÓŁEM	2010	29549	15102	10393	2731	803	290	230
TOTAL	2015	26258	12267	9495	2499	587	219	158
	2018 ^b	27790	.	.	.	.	.	.
	2019	26922	11415	10146	3806	1077	311	164
19 lat i mniej Under 20 years		663	576	79	6	1	-	-
20–24		3400	2157	974	210	47	10	2
25–29		8155	4298	2853	751	181	55	17
30–34		9273	3214	4030	1514	390	83	41
35–39		4565	1002	1928	1092	358	127	57
40–44		839	165	274	225	97	35	43
45 lat i więcej and more		27	3	8	8	3	1	4

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia. b W 2018 r. brak informacji o urodzeniach żywych według kolejności urodzenia, w związku ze zmianą kart urodzeń wprowadzonych przez Ministerstwo Zdrowia.

a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown. b In 2018 lack of information about live births by birth order due to new birth certificate templates introduced by the Ministry of Health.

TABL. 9 (24). PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

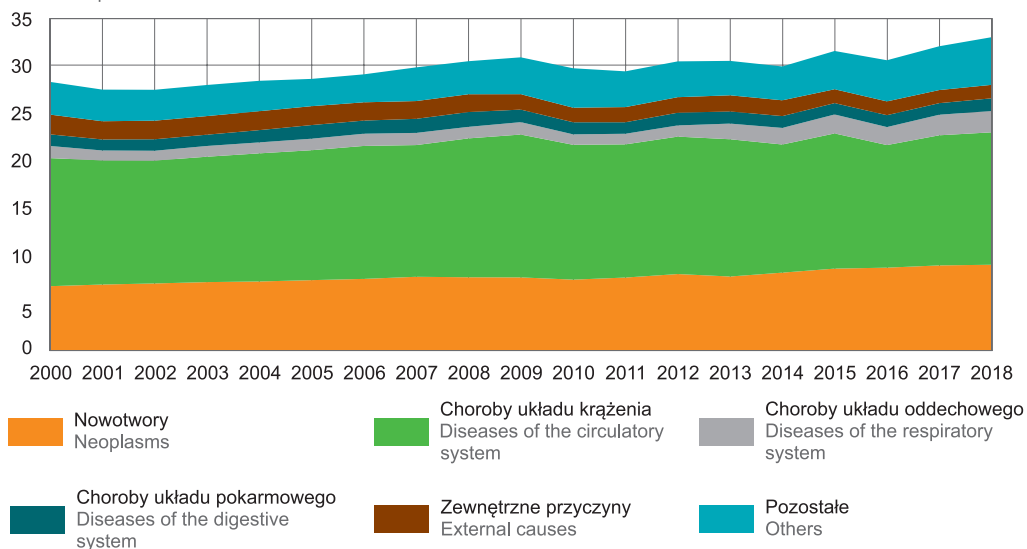
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku: Fertility – live births per 1000 women aged:						
15–49 lat	41,3	38,1	41,0	39,9	39,9	40,0
15–19	17,0	14,5	11,9	10,9	10,6	11,5
20–24	51,1	45,5	49,3	47,6	46,4	49,6
25–29	85,4	79,2	91,4	90,0	88,7	92,4
30–34	70,2	68,8	78,4	80,8	81,3	79,6
35–39	30,3	29,4	36,4	35,9	36,1	35,5
40–44	5,8	5,8	7,0	7,3	7,2	7,5
45–49 lat	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2
Współczynniki: Rates:						
Dziętności ogólnej Total fertility	1,288	1,206	1,367	1,357	1,345	1,380
Reprodukcji brutto Gross reproduction	0,620	0,592	0,662	0,652	0,649	0,655
Dynamiki demograficznej Demographic dynamics	0,994	0,833	0,842	0,823	0,776	0,942

TABL. 10 (25). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED		Ogółem Grand total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					razem total	mężczyźni males	kobiety females	razem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2010	29721	15610	14111	21082	10929	10153	8639	4681	3958
TOTAL	2015	31540	16120	15420	22644	11496	11148	8896	4624	4272
	2018	32991	16854	16137	23536	11846	11690	9455	5008	4447
	2019	32719	16714	16005	23415	11741	11674	9304	4973	4331
0 lat		120	69	51	75	48	27	45	21	24
1–4 lata		17	8	9	12	6	6	5	2	3
5–9		18	10	8	10	7	3	8	3	5
10–14		20	13	7	12	8	4	8	5	3
15–19		51	34	17	32	22	10	19	12	7
20–24		113	88	25	65	45	20	48	43	5
25–29		137	103	34	93	68	25	44	35	9
30–34		222	172	50	152	114	38	70	58	12
35–39		325	248	77	218	157	61	107	91	16
40–44		500	358	142	343	235	108	157	123	34
45–49		673	487	186	448	321	127	225	166	59
50–54		884	672	212	604	462	142	280	210	70
55–59		1793	1223	570	1235	820	415	558	403	155
60–64		3156	2129	1027	2173	1419	754	983	710	273
65–69		4271	2754	1517	3013	1892	1121	1258	862	396
70–74		3759	2260	1499	2761	1597	1164	998	663	335
75–79		3039	1574	1465	2259	1154	1105	780	420	360
80–84		4339	1826	2513	3221	1376	1845	1118	450	668
85 lat i więcej and more		9282	2686	6596	6689	1990	4699	2593	696	1897

WYKRES 11 (21). **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN**
CHART 11 (21). DEATHS BY SELECTED CAUSES

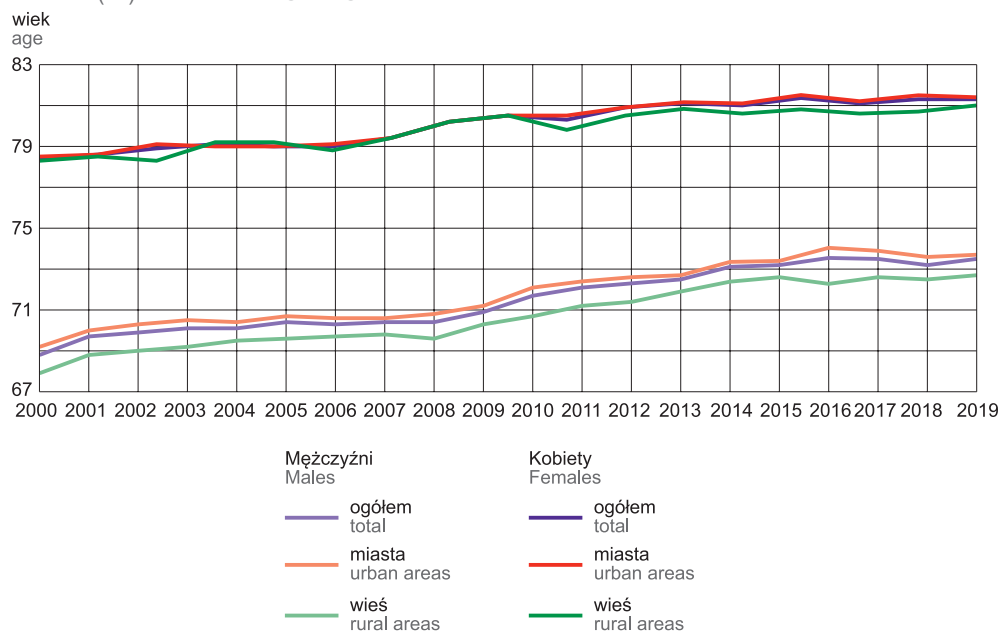
tys. osób
thousand persons

TABL. 11 (26). **ZGONY NIEMOWŁĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED		Ogółem Total	Chłopcy Males	Dziew- częta Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					razem total	chłopcy males	dziew- częta females	razem total	chłopcy males	dziew- częta females
OGÓŁEM	2010	181	100	81	125	66	59	56	34	22
TOTAL	2015	100	53	47	68	39	29	32	14	18
	2018	118	65	53	74	44	30	44	21	23
	2019	120	69	51	75	48	27	45	21	24
0–27 dni 0–27 days		91	55	36	57	38	19	34	17	17
0–6		62	36	26	39	27	12	23	9	14
w tym 0 of which 0		26	14	12	16	10	6	10	4	6
7–13		17	13	4	12	8	4	5	5	-
14–20		7	3	4	4	2	2	3	1	2
21–27		5	3	2	2	1	1	3	2	1
28–29 dni 28–29 days		-	-	-	-	-	-	-	-	-
1 miesiąc 1 month		7	3	4	3	3	-	4	-	4
2		7	3	4	4	1	3	3	2	1
3		2	2	-	2	2	-	-	-	-
4		2	1	1	1	1	-	1	-	1
5		4	1	3	3	1	2	1	-	1
6		-	-	-	-	-	-	-	-	-
7		3	2	1	2	1	1	1	1	-
8		3	1	2	3	1	2	-	-	-
9		1	1	-	-	-	-	1	1	-
10		-	-	-	-	-	-	-	-	-
11 miesięcy 11 months		-	-	-	-	-	-	-	-	-

WYKRES 12 (22). **PRZECIĘTNE TRWANIE ŻYCIA**
CHART 12 (22). LIFE EXPECTANCY

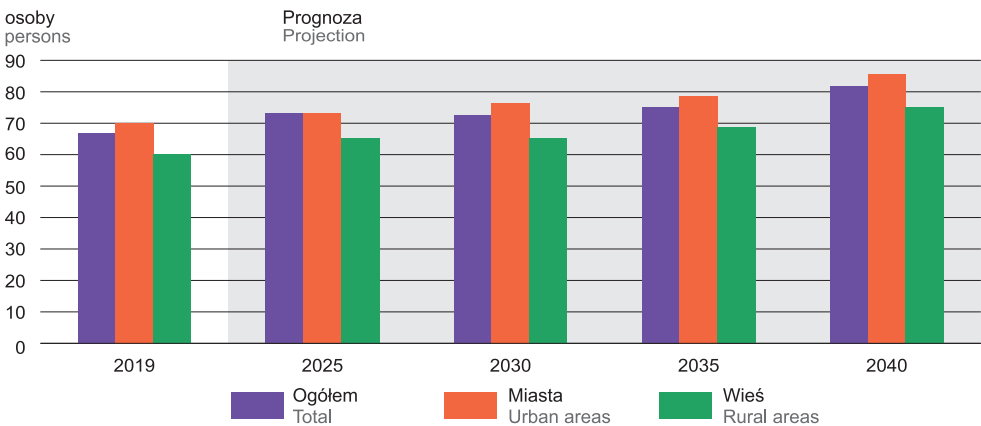
TABL. 12 (27). **PROGNOZA LUDNOŚCI^a**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION PROJECTION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
OGÓŁEM w tys.	2826,0	2773,4	2709,1	2637,9	2565,6	2495,4	T O T A L in thousands
W wieku przedprodukcyjnym	459,1	416,1	390,4	369,1	357,4	350,7	Pre-working age
mężczyźni	236,0	214,1	200,9	189,9	183,9	180,5	males
kobiety	223,1	202,0	189,5	179,2	173,5	170,2	females
Miasta	296,5	265,6	245,5	229,6	220,9	215,7	Urban areas
mężczyźni	152,4	136,6	126,2	118,0	113,6	110,9	males
kobiety	144,1	129,0	119,3	111,5	107,3	104,8	females
Wieś	162,6	150,5	144,9	139,5	136,6	135,0	Rural areas
mężczyźni	83,6	77,5	74,6	71,9	70,3	69,5	males
kobiety	79,0	73,0	70,3	67,7	66,2	65,5	females
W wieku produkcyjnym	1628,6	1603,4	1543,3	1447,4	1324,6	1209,1	Working age
mężczyźni	859,5	845,9	825,9	786,9	730,0	665,2	males
kobiety	769,1	757,5	717,4	660,5	594,7	543,9	females
Miasta	1071,4	1042,1	992,0	918,2	826,1	740,7	Urban areas
mężczyźni	559,6	544,2	525,5	494,8	451,5	403,7	males
kobiety	511,9	497,9	466,5	423,4	374,5	336,9	females
Wieś	557,2	561,3	551,3	529,2	498,6	468,4	Rural areas
mężczyźni	299,9	301,8	300,4	292,1	278,4	261,4	males
kobiety	257,3	259,6	250,9	237,1	220,1	207,0	females
W wieku poprodukcyjnym	738,2	753,9	775,4	821,4	883,6	935,6	Post-working age
mężczyźni	265,2	274,9	277,2	294,7	327,0	366,7	males
kobiety	473,0	479,0	498,3	526,7	556,5	568,9	females
Miasta	535,5	535,8	539,8	560,5	593,5	619,7	Urban areas
mężczyźni	188,2	190,6	188,4	196,3	215,3	239,1	males
kobiety	347,3	345,2	351,4	364,1	378,3	380,6	females
Wieś	202,7	218,1	235,7	260,9	290,0	315,9	Rural areas
mężczyźni	77,0	84,4	88,8	98,4	111,8	127,6	males
kobiety	125,7	133,8	146,9	162,5	178,3	188,3	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	73,5	73,0	75,5	82,3	93,7	106,4	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	58,3	57,8	57,9	61,6	70,0	82,3	Males
Kobiety	90,5	89,9	95,9	106,9	122,8	135,9	Females

WYKRES 13 (23). **LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 13 (23). **NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE**
As of 31 December

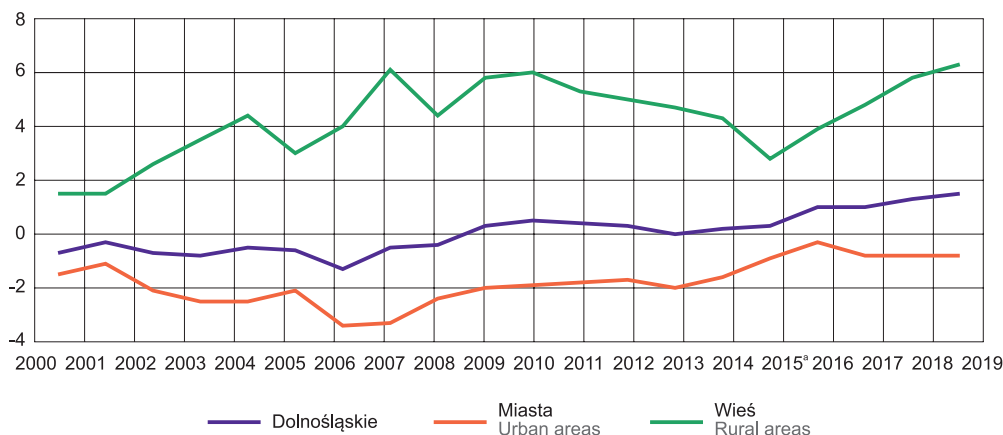
TABL. 13 (28). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT
RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji ^c Net migration ^c
		ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM	2010	37661	24455	11393	1813	36276	17986	16283	2007	1385
TOTAL	2015	.	21187	11913	.	.	16662	13786	.	782
	2018	40931	25784	13558	1589	37219	19033	17109	1077	3712
	2019	43173	27156	14381	1636	38334	19427	17895	1012	4839
Miasta	2010	21433	12000	7959	1474	25255	10816	12862	1577	-3822
Urban areas	2015	.	10794	8487	.	.	9193	10435	.	-1761
	2018	23028	12354	9568	1106	24564	10521	13325	718	-1536
	2019	24255	12949	10170	1136	25318	10625	14010	683	-1063
Wieś	2010	16228	12455	3434	339	11021	7170	3421	430	5207
Rural areas	2015	.	10393	3426	.	.	7469	3351	.	2543
	2018	17903	13430	3990	483	12655	8512	3784	359	5248
	2019	18918	14207	4211	500	13016	8802	3885	329	5902
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM	2010	12,9	8,4	3,9	0,6	12,4	6,2	5,6	0,7	0,5
TOTAL	2015	.	7,3	4,1	.	.	5,7	4,7	.	0,3
	2018	14,1	8,9	4,7	0,5	12,8	6,6	6,2	0,4	1,3
	2019	14,9	9,4	5,0	0,6	13,2	6,7	6,2	0,3	1,7
Miasta	2010	10,5	5,9	3,9	0,7	12,4	5,3	6,3	0,8	-1,9
Urban areas	2015	.	5,4	4,2	.	.	4,6	5,2	.	-0,9
	2018	11,6	6,2	4,8	0,6	12,3	5,3	6,7	0,4	-0,8
	2019	12,2	6,5	5,1	0,6	12,7	5,3	7,1	0,3	-0,5
Wieś	2010	18,6	14,3	3,9	0,4	12,6	8,2	3,9	0,5	6,0
Rural areas	2015	.	11,6	3,8	.	.	8,3	3,7	.	2,8
	2018	19,7	14,8	4,4	0,5	13,9	9,4	4,2	0,4	5,8
	2019	20,7	15,6	4,6	0,5	14,3	9,6	4,3	0,4	6,5

a Zameldowania. b Wymeldowania. c W 2015 r. do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a Registrations. b Deregistrations. c In 2015 for calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on inter-national migration for 2014 were used.

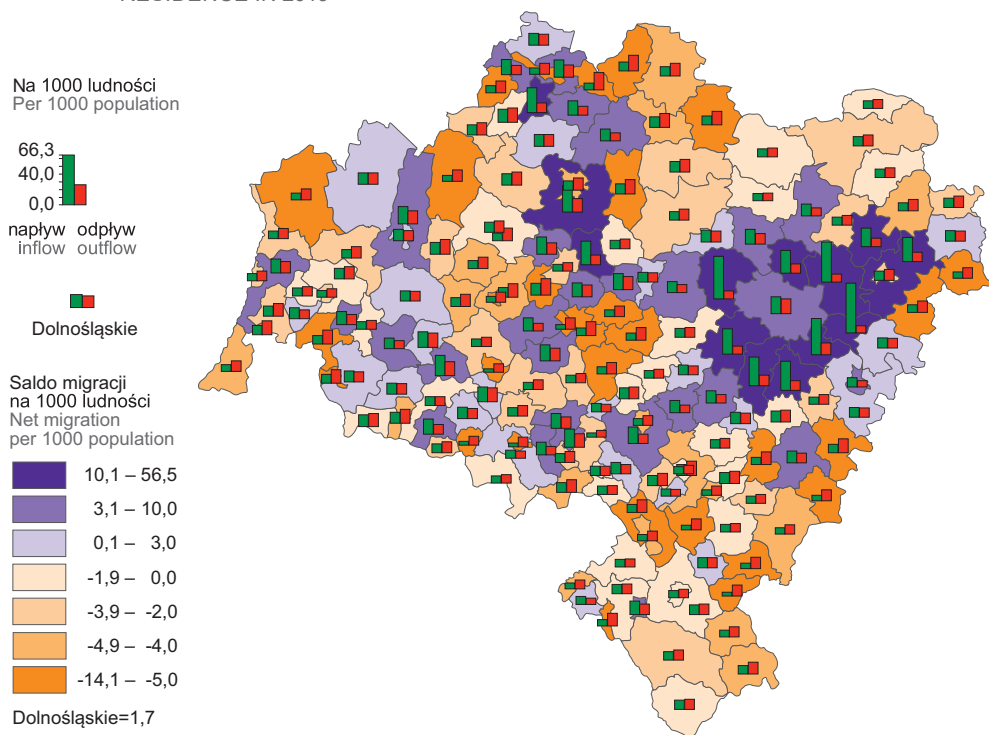
WYKRES 14 (24). **SALDO MIGRACJI LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 14 (24). **NET MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE**
PER 1000 POPULATION

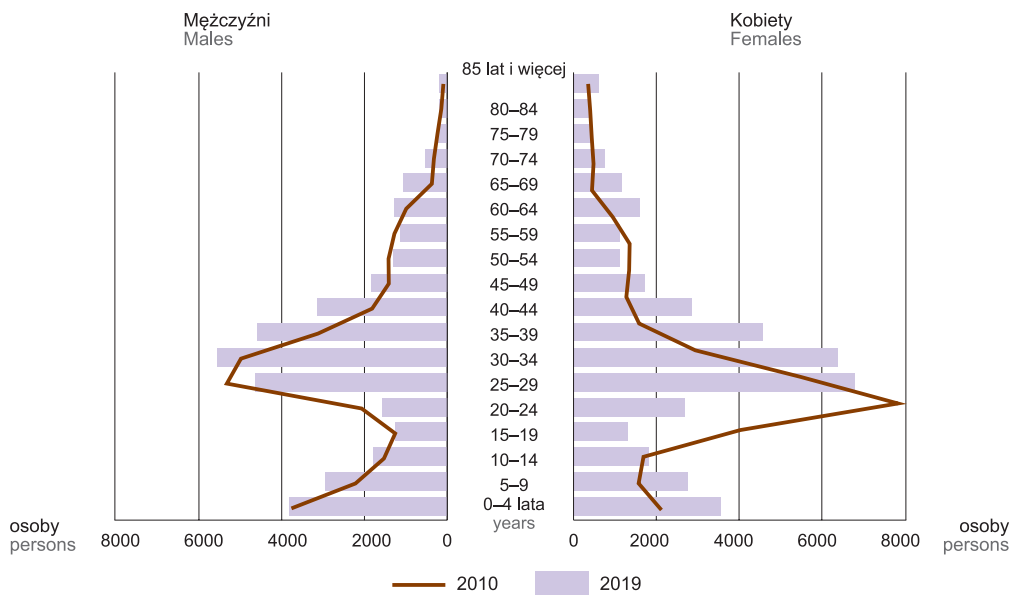
a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

MAPA 5 (14). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W 2019 R.**
 MAP 5 (14). **INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN 2019**

WYKRES 15 (25). **MIGRACJE WEWNĄTRZWOJEWÓDZKIE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
 CHART 15 (25). **INTERVOIVODSHIP MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE**

TABL. 14 (29). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

LATA YEARS WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS		Imigranci Immigrants			Emigranci Emigrants			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2010	1813	1053	760	2007	891	1116	-194	162	-356
TOTAL	2014	1246	665	581	3116	1493	1623	-1870	-828	-1042
	2018	1589	882	707	1077	527	550	512	355	157
	2019	1636	901	735	1012	486	526	624	415	209
0– 4 lata		479	259	220	30	14	16	449	245	204
5– 9		186	92	94	63	31	32	123	61	62
10–14		58	29	29	45	29	16	13	0	13
15–19		24	11	13	100	77	23	-76	-66	-10
20–24		60	27	33	78	39	39	-18	-12	-6
25–29		118	56	62	96	44	52	22	12	10
30–34		132	66	66	122	49	73	10	17	-7
35–39		149	92	57	160	58	102	-11	34	-45
40–44		98	72	26	104	49	55	-6	23	-29
45–49		71	43	28	62	26	36	9	17	-8
50–54		44	25	19	52	24	28	-8	1	-9
55–59		57	35	22	31	17	14	26	18	8
60–64		61	33	28	35	16	19	26	17	9
65 lat i więcej and more		99	61	38	34	13	21	65	48	17

TABL. 15 (30). **REZYDENCI^a**
Stan w dniu 31 grudnia
USUAL RESIDENCE POPULATION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2878103	2864624	2865072	2864809	TOTAL
mężczyźni	1385261	1378617	1379024	1379038	males
kobiety	1492842	1486007	1486048	1485771	females
Miasta	2011698	1979940	1964995	1959296	Urban areas
w tym mężczyźni	953836	937469	929733	926994	of which males
Wieś	866405	884684	900077	905513	Rural areas
w tym mężczyźni	431425	441148	449291	452044	of which males

a Do ludności rezydującej (rezydentów) zalicza się: stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą); osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

a The usual residence population (residents) – comprise the following groups: permanent residents of the gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period 12 months and more – regardless of their place of residence (in the country or abroad); a person temporarily staying in the gmina with the intention of residence for the period 12 months and more, arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

TABL. 16 (31). **KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE^a**
Stan w dniu 31 grudnia
CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	
	jednostki kościelne ^b church units ^b				duchowni clergy			wierni, wyzna- -wcy adhe- -rents, faithful	
Kościół Katolicki: Catholic Church:									
Kościół Rzymskokatolicki ^c	725	730	727	726	1876	1927	1881	1886	2249341
Kościół Greckokatolicki ^d	16 ^e	56	60	59	-	30	32	31	25000
Starokatolickie: Old Catholic:									
Kościół Polskokatolicki	8	7	7	7	9	7	5	5	1107
Kościół Starokatolicki	2	2	2	2	2	1	5	5	106
Prawosławne: Orthodox:									
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^f	42	43	44	44	38	44	58	58	42496
Protestantkie i tradycji protestanckiej: Protestant and Protestant tradition:									
Kościół Zielonoświątkowy	30	34	38	38	41	52	59	58	3278
Kościół Ewangelicko- Augsburski ^g	16	16	12	16	17	17	12	19	2545
Kościół Chrystusowy w RP ^h	1	2	3	3	4	26	43	43	833
Kościół Chrześcijań Baptystów Nowoapostolski Kościół w Polsce	8	9	9	9	6	6	5	6	641
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	3	3	3	2	6	8	7	5	582
Kościół Boży w Chrystusie	12	11	12	12	3	4	4	4	468
Kościół Chrystusowy	6	7	6	6	35	15	15	9	345
Kościół Ewangelicko- Metodystyczny	1	2	2	1	1	1	1	2	198
Kościół Ewangelicko- Metodystyczny	4	3	3	3	2	2	2	2	112
Nurt badaczy Pisma Świętego: Bible student movement:									
Świadkowie Jehowy w Polsce	184	135	131	131	-	-	889	887	12077
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	3	3	4	4	26	21	18	17	87
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	3	3	3	3	10	8	.	9	45
Islamskie: Muslim:									
Liga Muzułmańska w RP	1	1	1	1	3	3	3	1	3200
Dalekiego Wschodu: Far Eastern Religions:									
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	.	4	2	2	.	124	135	138	1061
Misja Buddyjska Trzy Schronienia w Polsce	3	3	3	3	3	3	3	3	350
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang ⁱ	1	1	2	2	-	-	-	-	235
Inne: Others:									
Związek wyznaniowy Wyznawcy Słońca	.	.	2	2	.	.	40	40	400

a Znaczące w województwie; uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. c Dane dotyczą diecezji: wrocławskiej, legnickiej, świdnickiej; wierni - ochrzczeni. d, e Dane dotyczą: d - diecezji wrocławsko-gdańskiej, e - dekanatu wrocławskiego. f Dane dotyczą diecezji wrocławsko-szczecińskiej. g Dane dotyczą diecezji wrocławskiej. h W 2010 r. - Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP. i W 2010 r. - Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang.

a Important in the voivodship; listed by the decreasing number of adherents and faithful. b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. c Data concern: wrocławski, legnicki and świdnicki decanat, adherents - baptised persons. d, e Data concern: d - wrocławsko-gdańska diocese, e - wrocławski decanat. f Data concern wrocławsko-gdańska diocese. g Data concern wrocławska diocese. h In 2010 - Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP. i In 2010 - Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang.

Dział V. Rynek pracy Chapter V. Labour market

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of population

TABL. 1 (32). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ**

– NA PODSTAWIE BAEL

ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE

– ON THE LFS BASIS

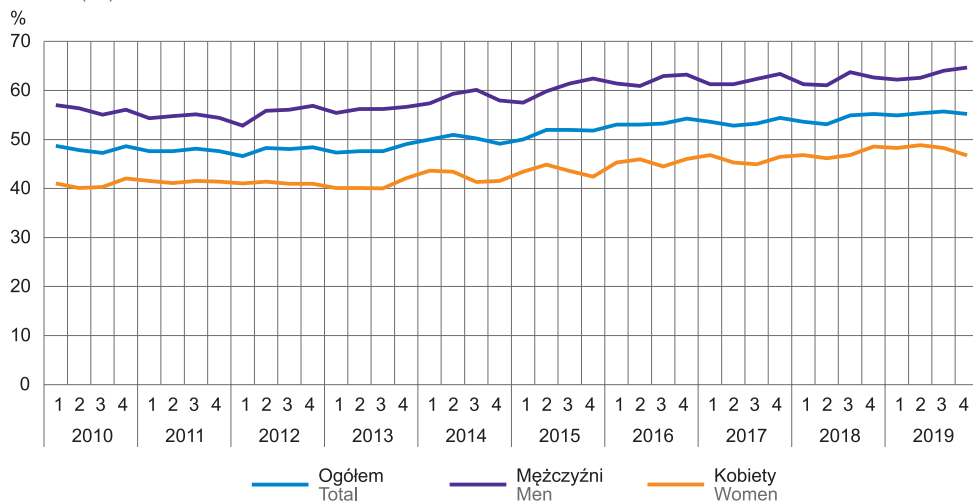
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019					SPECIFICATION
	przeciętne w roku annual averages				kwartały quarters				
					1	2	3	4	
LUDNOŚĆ w tys.	2357	2203	2289	2275	2277	2275	2274	2274	POPULATION in thousands
Mężczyźni	1120	1032	1087	1080	1081	1080	1079	1079	Men
Kobiety	1237	1171	1202	1195	1196	1195	1195	1195	Women
Aktywni zawodowo	1279	1217	1283	1300	1287	1296	1323	1296	Economically active persons
mężczyźni	708	667	697	706	686	697	722	720	men
kobiety	570	549	586	594	601	599	600	576	women
Pracujący	1134	1132	1241	1257	1250	1258	1267	1255	Employed persons
mężczyźni	629	622	675	684	672	675	691	697	men
kobiety	505	509	566	573	577	583	576	558	women
Bezrobotni ^a	145	85	42	43	37	38	56	41	Unemployed persons ^a
mężczyźni	80	45	21	22	13	22	31	23	men
kobiety	65	40	20	21	24	16	25	18	women
Bierni zawodowo	1079	986	1006	975	990	979	952	978	Economically inactive persons
mężczyźni	412	365	390	373	395	383	357	359	men
mobiety	666	621	616	601	595	596	594	619	women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYW- NOŚCI ZAWODOWEJ w %	54,3	55,2	56,1	57,1	56,5	57,0	58,2	57,0	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	63,2	64,6	64,1	65,4	63,5	64,5	66,9	66,7	men
kobiety	46,1	46,9	48,8	49,7	50,3	50,1	50,2	48,2	women
STOPA BEZROBOCIA w %	11,3	7,0	3,3	3,3	2,9	2,9	4,2	3,2	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	11,3	6,7	3,0	3,1	1,9	3,2	4,3	3,2	men
kobiety	11,4	7,3	3,4	3,5	4,0	2,7	4,2	3,1	women

a Osoby w wieku 15–74 lata.

a Persons aged 15–74.

WYKRES 1 (26). **WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA DLA OSÓB W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG KWARTAŁÓW**

CHART 1 (26). THE EMPLOYMENT RATE FOR PERSONS AGED 15 YEARS AND OVER BY QUARTERS

Pracujący
 Employment

 TABL. 2 (33). **PRACUJĄCY^a**
 Stan w dniu 31 grudnia
 EMPLOYED PERSONS^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019	
				ogółem total	w tym kobiety of which women
O G Ó Ł E M T O T A L	996960	1073014	1148793	1166895	550072
sektor publiczny public sector	235758	215077	217524	219198	148830
sektor prywatny private sector	761202	857937	931269	947697	401242
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^b Agriculture, forestry and fishing ^b	88169	88981	88531	87856	40413
Przemysł Industry	248851	263001	277691	281746	90215
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	201149	217357	231838	235575	83069
Budownictwo Construction	65749	63169	69897	72126	8605
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a	163182	161432	171368	173387	91651
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	50562	56126	66762	69080	16402
Zakwaterowanie i gastronomia ^a Accommodation and catering ^a	20472	23241	27210	28747	17849
Informacja i komunikacja Information and communication	18801	30468	41969	42380	13240
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	30357	30111	28778	27138	17787
Obsługa rynku nieruchomości ^a Real estate activities	13789	15277	17231	16247	8591
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	36352	52733	59206	60772	31897
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities	44773	56978	57845	60631	29413
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	46165	46773	46539	47043	31554
Edukacja Education	80019	83474	87575	89074	69449
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	63170	69116	71960	73028	58893
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	11585	12033	12572	12883	7787
Pozostała działalność usługowa Other service activities	14964	20101	23659	24757	16326

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.

a By actual workplace and kind of activity. b For private farms in agriculture estimated data.

TABL. 3 (34). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a	
O G Ó Ł E M	750084	766479	809355	810764	688610	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	9680	9947	9805	9575	5967	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	221975	225672	236742	238891	223902	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	176497	188035	199054	200877	186894	of which manufacturing
Budownictwo	49030	41114	44383	45865	27557	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	110438	111536	113152	113944	80892	Trade; repair of motor vehicles ^a
Transport i gospodarka magazynowa	23669	27320	32007	32867	24254	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	17640	20458	22919	24394	18273	Accommodation and catering ^a
Informacja i komunikacja	9458	15752	19953	21137	17795	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	27464	25910	20937	18432	16295	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^a	10406	11560	11942	11460	8425	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	23193	27082	31926	34079	23164	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	49121	56096	65168	60083	56370	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	46821	44617	42797	42876	42876	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	76698	75514	78712	80300	78972	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	57729	55489	58453	56252	51989	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10055	9712	9794	9840	9196	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	6707	8701	10666	10770	2686	Other service activities

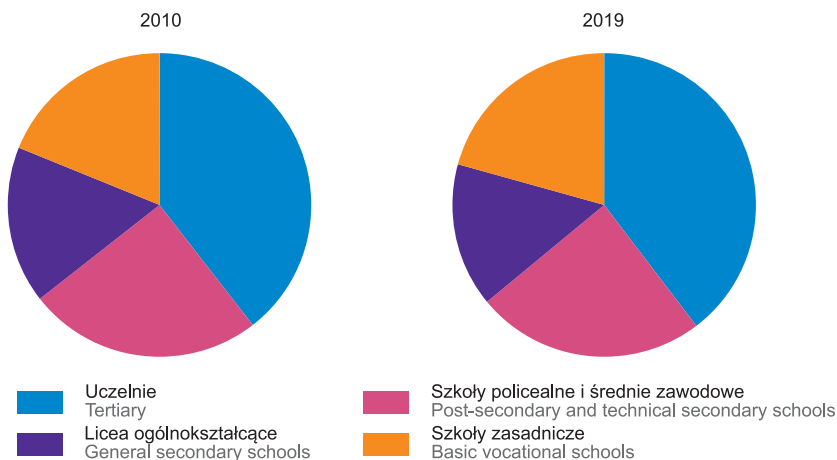
^a Bez zatrudnionych za granicą.

^a Excluding persons employed abroad.

TABL. 4 (35). PRZYJĘCIA DO PRACY I ZWOLNIENIA Z PRACY^a
HIRES AND TERMINATIONS^a

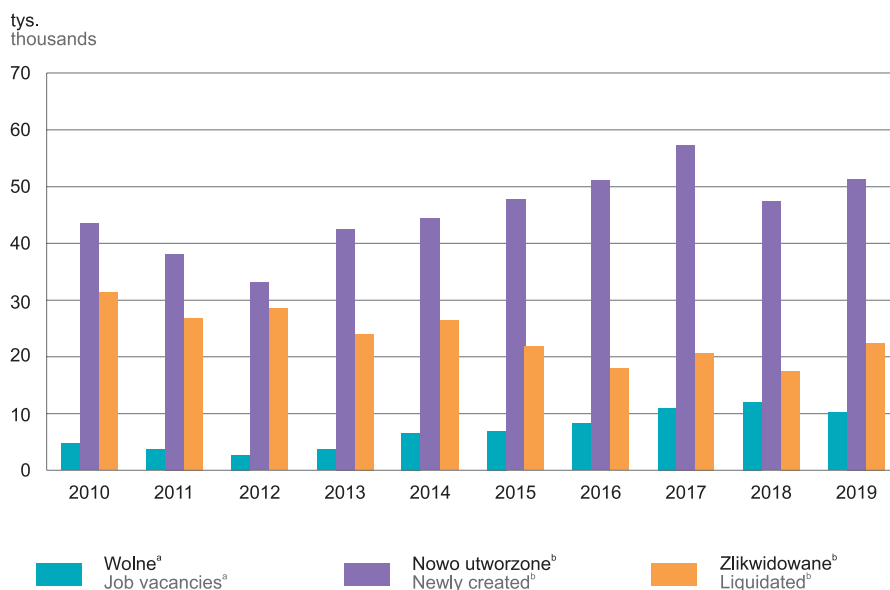
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przyjęcia do pracy Hires		Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %	Zwolnienia z pracy Terminations		Współczynnik zwolnień w % Terminations rate in %
		ogółem total	w tym kobiety of which women		ogółem total	w tym kobiety of which women	
O G Ó Ł E M	2010	151524	66756	24,7	140168	62490	22,7
T O T A L	2015	177224	84429	27,9	159245	72201	25,0
	2018	205755	96097	30,5	199542	92676	29,4
	2019	192991	88193	28,7	186629	85404	27,6
sektor publiczny public sector		25306	17548	13,6	23480	15782	12,5
sektor prywatny private sector		167685	70645	34,4	163149	69622	33,3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		774	249	13,9	952	276	17,1
Przemysł Industry		51966	17073	23,1	47251	15067	20,9
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		47377	16352	25,3	42875	14400	22,8
Budownictwo Construction		8951	929	34,0	8204	653	31,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A Trade; repair of motor vehicles ^A		20544	11644	26,0	19655	11775	24,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		7765	944	32,7	6671	750	28,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^A Accommodation and catering ^A		7251	4398	46,3	7239	4349	46,1
Informacja i komunikacja Information and communication		4760	1844	27,1	3619	1228	20,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		4271	2975	23,9	7261	5141	41,7
Obsługa rynku nieruchomości ^A Real estate activities		1487	804	18,1	1453	782	17,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		7520	3929	33,2	6255	3164	27,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^A Administrative and support service activities		51072	22956	92,5	54065	24174	97,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		5727	3977	12,8	5437	3632	12,1
Edukacja Education		9653	7939	13,5	8406	6643	11,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		8897	7347	17,7	7998	6653	15,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		1471	841	17,2	1381	799	16,2
Pozostałe sekcje Other sections		882	344	32,4	782	318	28,6

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
^a Data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

WYKRES 2 (27). ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PRACĘ PO RAZ PIERWSZY WEDŁUG RODZAJU UKOŃCZONEJ SZKOŁY^a
CHART 2 (27). GRADUATES TAKING UP WORK FOR THE FIRST TIME BY TYPE OF SCHOOL THEY GRADUATED FROM^a

a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

WYKRES 3 (28). MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE
CHART 3 (28). JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS

a Stan w dniu 31 grudnia. b W ciągu roku.

a As of 31 December. b During the year.

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 5 (36). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	150282	99952	62842	56022	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	77700	51579	34933	30735	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	23342	10838	5617	4715	previously not employed
absolwenci ^a	7545	3499	1643	1477	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	42205	31475	20169	17816	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	3606	4922	2080	2089	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	67034	53049	31297	26783	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	28403	15995	10372	9768	possessing benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia		16467	13451	11360	with at least one child under 6 years of age
niepełnosprawni	10319	8268	5094	4893	disabled persons

a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

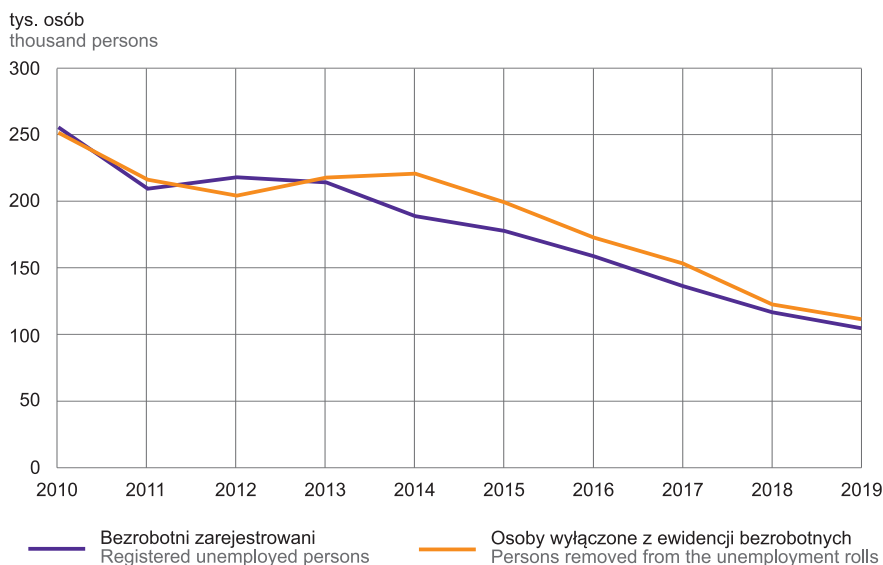
Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation.

b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall over 12 months during the last two years, excluding the time of undergoing traineeship and on a job occupational training.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

WYKRES 4 (29). NAPŁYW I ODPŁYW BEZROBOTNYCH
CHART 4 (29). INFLOW AND OUTFLOW OF THE UNEMPLOYED

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

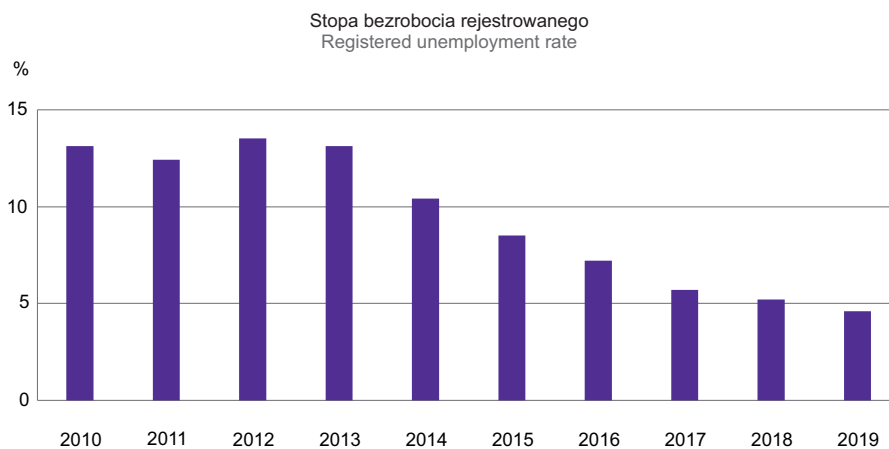
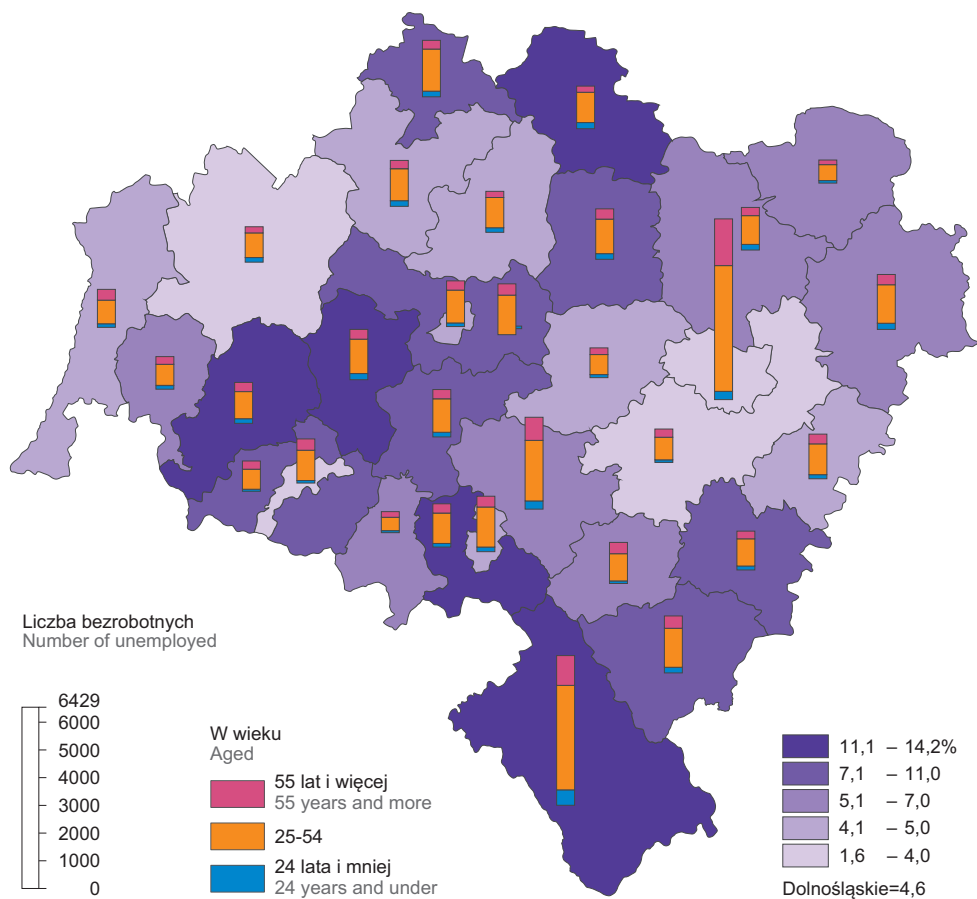
Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

MAPA 1 (15). STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (15). REGISTERED UNEMPLOYMENT RATE IN 2019

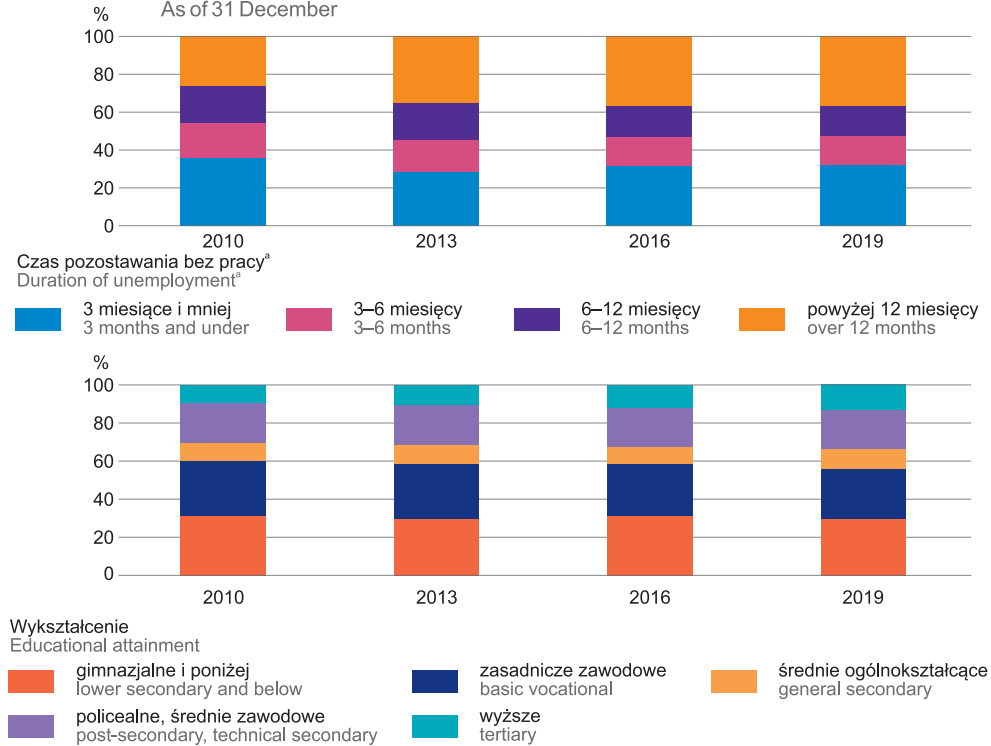
As of 31 December

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

WYKRES 5 (30). BEZROBOTNI OGÓŁEM WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY I WYKSZTAŁCENIA

CHART 5 (30). Stan w dniu 31 grudnia
UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT AND EDUCATIONAL ATTAINMENT
As of 31 December

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 6 (37). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	1991	2448	2255	2047	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	1176	1364	1220	1174	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	5645	1888	1003	715	Undertook employment in public works
w tym kobiety	1699	574	378	298	of which women
Rozpoczęli szkolenie i staż u pracodawcy	37913	17823	8451	8126	Started training and traineeship with the employer
w tym kobiety	23175	10955	5339	5096	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	3243	3240	1579	1385	Started a social useful works
w tym kobiety	1500	1595	747	602	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	81862	114677	162577	159493	Number of submitted job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy^b	49	16	8	9	Unemployed persons per 1 job offer^b

a W ciągu roku. b Stan w dniu 31 grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a During the year. b As of 31 December.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

Warunki pracy

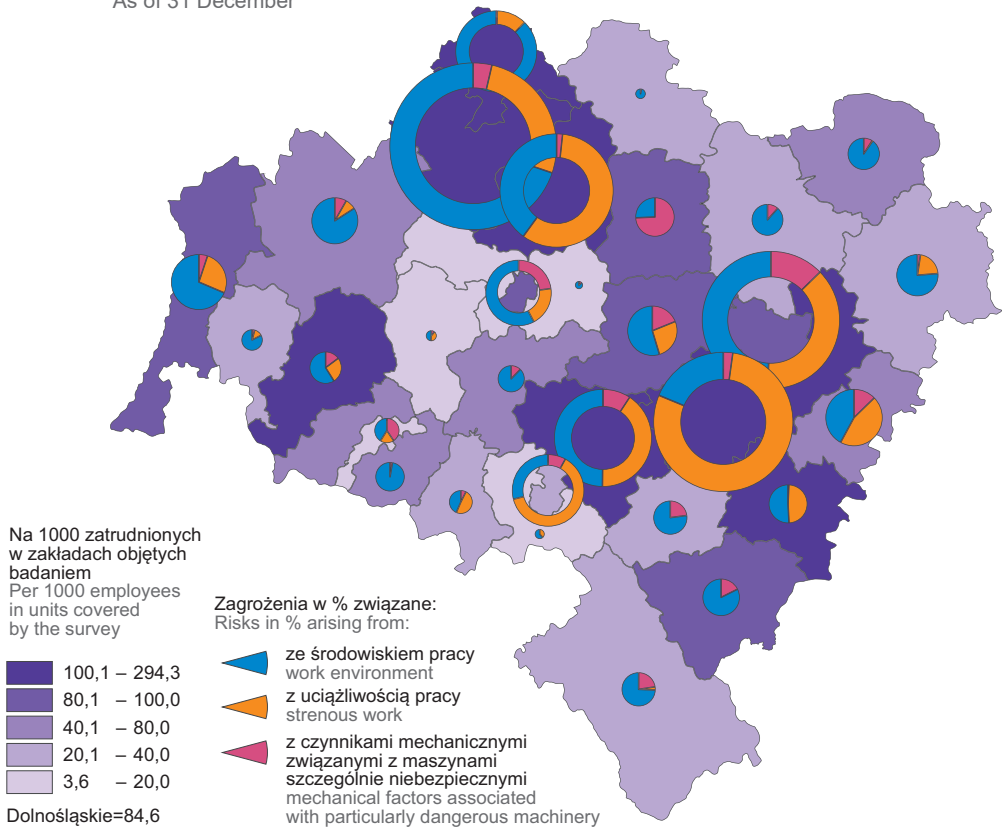
Work conditions

MAPA 2 (16). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a W 2019 R.

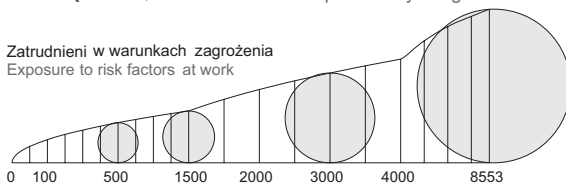
Stan w dniu 31 grudnia

MAP 2 (16). EXPOSURE TO RISK FACTORS AT WORK^a IN 2019

As of 31 December

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia
Exposure to risk factors at work

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia
Exposure to risk factors at work

tys.
hundreds

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.
^a Employees listed only once by predominant factor.

TABL. 7 (38). POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – niezdol- ni do pracy ^b Of total number – persons incapable for work ^b			SPECIFICATION
			śmier- telnych fatal	ciężkich serious	z innym skut- kiem with other effect	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more	
O G Ó Ł E M	2010	10216	34	58	10124	118	3723	5502	T O T A L
	2015	9318	29	43	9246	164	3806	4986	
	2018	8372	8	33	8331	156	3449	4353	
	2019	8159	13	29	8117	84	3654	4307	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		94	2	1	91	1	37	51	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		3347	4	16	3327	27	1425	1868	Industry
górnictwo i wydobywanie		350	3	2	345	-	80	267	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		2692	-	11	2681	26	1235	1410	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		46	-	-	46	-	14	31	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		259	1	3	255	1	96	160	water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities
Budownictwo		363	2	2	359	-	123	236	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		918	-	4	914	12	457	434	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka maga- zynowa		717	2	1	714	4	303	391	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		142	-	-	142	1	77	63	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		68	-	-	68	3	35	30	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		107	-	-	107	1	55	49	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		91	-	-	91	2	44	43	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		95	1	-	94	1	54	37	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		426	1	3	422	8	188	221	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		349	-	1	348	2	174	169	Public administration and defen- ce; compulsory social security
Edukacja		495	-	-	495	9	243	237	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		817	-	1	816	12	379	414	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		89	1	-	88	-	45	39	Arts, entertainment and recre- ation
Pozostała działalność usługowa		41	-	-	41	1	15	25	Other service activities

a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.
a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents.

Dział VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

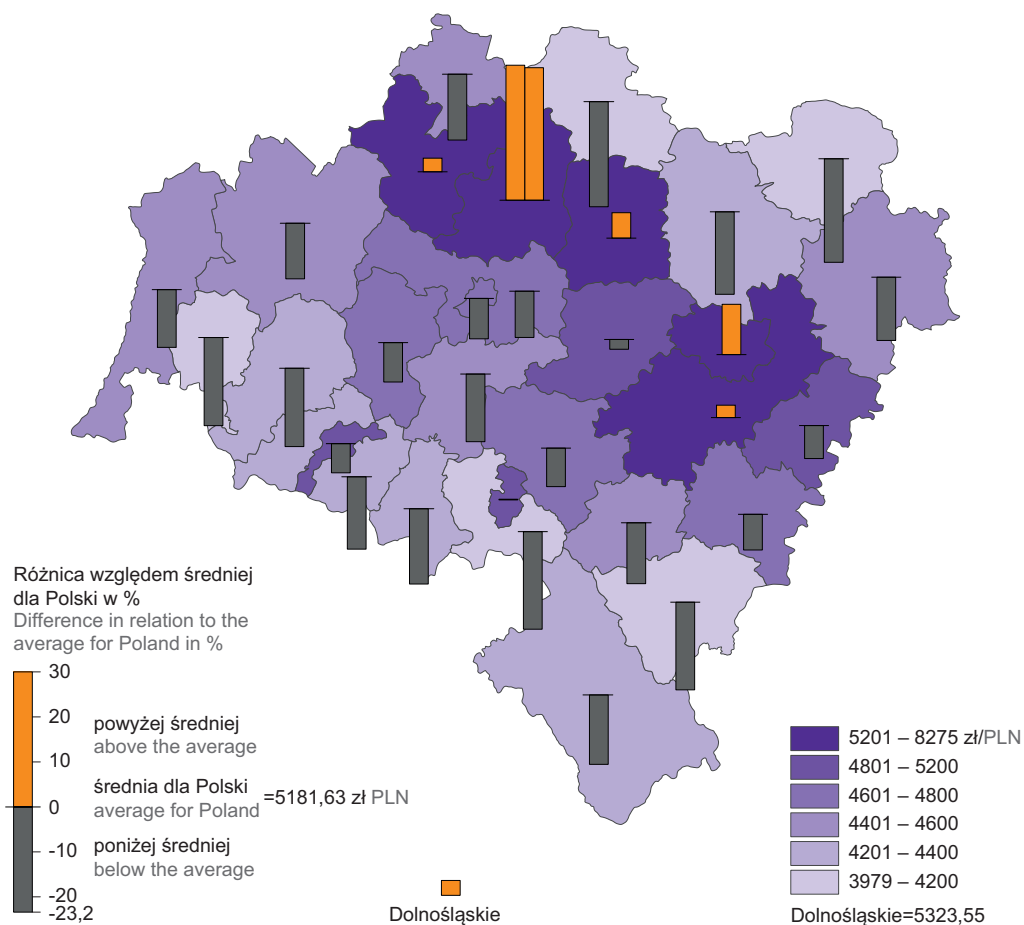
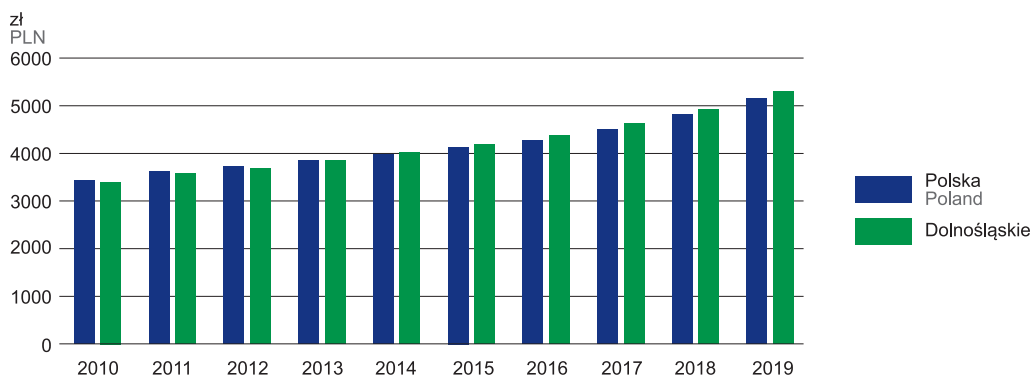
Chapter VI. Wages and salaries. Social benefits

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 (39). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracują- cych powyżej 9 of which entities employing more than 9 persons	
					w zł in PLN	
O G Ó Ł E M	3211,80	3960,48	4685,86	5040,29	5323,55	T O T A L
sektor publiczny	3632,73	4362,64	4973,97	5406,70	5406,70	public sector
sektor prywatny	3046,23	3826,55	4597,29	4927,08	5291,73	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3475,32	4382,76	5054,51	5383,33	5783,53	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3620,47	4414,10	5262,52	5598,37	5752,34	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	3034,92	3921,41	4795,38	5142,12	5283,70	of which manufacturing
Budownictwo	2805,09	3353,47	4016,80	4316,18	5125,11	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2466,29	3064,83	3869,38	4225,13	4592,41	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	2534,73	3067,66	3551,54	3803,04	4086,61	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2115,33	2480,30	3274,04	3538,70	3820,66	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	4641,49	6196,41	7981,60	8397,43	8922,09	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4801,63	6216,87	6655,05	6813,96	7148,14	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3112,00	3908,15	4579,29	4749,87	5079,90	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3270,98	4437,23	5500,78	5909,17	6784,91	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2130,12	2985,28	3515,59	3788,59	3806,04	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4085,27	4757,64	5559,27	5978,93	5978,93	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	3471,20	4283,16	4628,95	5077,39	5105,67	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3031,33	3546,28	4376,02	4903,77	5021,02	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2916,23	3519,72	4009,96	4242,02	4309,47	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2201,54	2802,98	3509,99	3641,80	4370,61	Other service activities

MAPA 1 (17). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a W 2019 R.MAP 1 (17). AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a IN 2019WYKRES 1 (31). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^aCHART 1 (31). AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

Świadczenia społeczne

Social benefits

TABL. 2 (40). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	680021	643950	672612	678227	T O T A L
Pobierający emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	623704	597319	628494	635716	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	426175	422224	472825	485799	retirement pensions
renty z tytułu niezdolności do pracy	96835	75633	58986	54391	disability pensions
renty rodzinne	100694	99462	96683	95526	survivors pensions
Rolnicy indywidualni	56317	46631	44118	42511	Farmers

a Przeciętne w roku.

Ź r ó ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Annual averages.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 3 (41). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M G R A N D T O T A L					
Świadczenia w mln zł	12778,9	15071,8	17189,2	18175,8	Benefits in million PLN
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
R a z e m T o t a l					
Świadczenia w mln zł	12062,4	14356,4	16502,5	17485,7	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1611,66	2002,89	2188,10	2292,13	Average monthly retirement and other pension in PLN
Emerytury Retirement pensions					
Świadczenia w mln zł	8631,4	10575,8	12820,8	13745,0	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1687,76	2087,32	2259,61	2357,80	Average monthly retirement pension in PLN
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions					
Świadczenia w mln zł	1610,6	1552,5	1332,2	1299,0	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1385,99	1710,61	1882,13	1990,19	Average monthly pension in PLN
Renty rodzinne Survivors pensions					
Świadczenia w mln zł	1820,4	2228,1	2349,4	2441,8	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1506,57	1866,77	2025,03	2130,09	Average monthly pension in PLN
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH ^a FARMERS ^a					
Świadczenia w mln zł	716,6	715,4	686,7	690,1	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1060,31	1278,54	1297,06	1352,83	Average monthly retirement and other pension in PLN

a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 180.

Ź r ó ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Including payments from non-agricultural social security system, in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund; see general notes, item 1 on page 180.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 4 (42). **ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE „RODZINA 500+”**
CHILD-RAISING BENEFIT „FAMILY 500+”

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze: przeciętna miesięczna liczba rodzin otrzymujących świadczenie w tys.	164,8	156,1	158,2 ^a	Child-raising benefit: average monthly number of families receiving benefit in thousands
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenia w tys.	236,0	223,6	225,5 ^b 423,0	average monthly number of children to which families receive benefits in thousands
wypłaty świadczenia w tys. zł	1448717,8	1384639,0	2050487,8	benefit payments in thousand PLN
Dodatek wychowawczy: przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka otrzymują dodatek	4762	4749	4573	Child-raising supplement: average monthly number of children to which foster families and foster homes receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	28090	28119	27356	benefit payments in thousand PLN
Dodatek do zryczałtowanej kwoty: przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które placówki opiekuńczo- wychowawcze typu rodzinnego otrzymują dodatek	193	189	200	Lump sum supplement: average monthly number of children to which family care and education centres receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	1234	1119	1185	benefit payments in thousand PLN
Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego: przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które pozostałe placówki otrzymują dodatek	.	.	1315 ^c	Supplement equal child-raising benefit: average monthly number of children to which others centres receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	.	.	4208,3	benefit payments in thousand PLN

a, b, c Dane dotyczą okresu: a – od 1 stycznia do 30 czerwca; od 1 lipca 2019 r. nie są gromadzone informacje o liczbie rodzin pobierających świadczenie wychowawcze, b w liczniku – od 1 stycznia do 30 czerwca, w mianowniku – od 1 lipca do 31 grudnia; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 180, c – od 1 lipca do 31 grudnia.

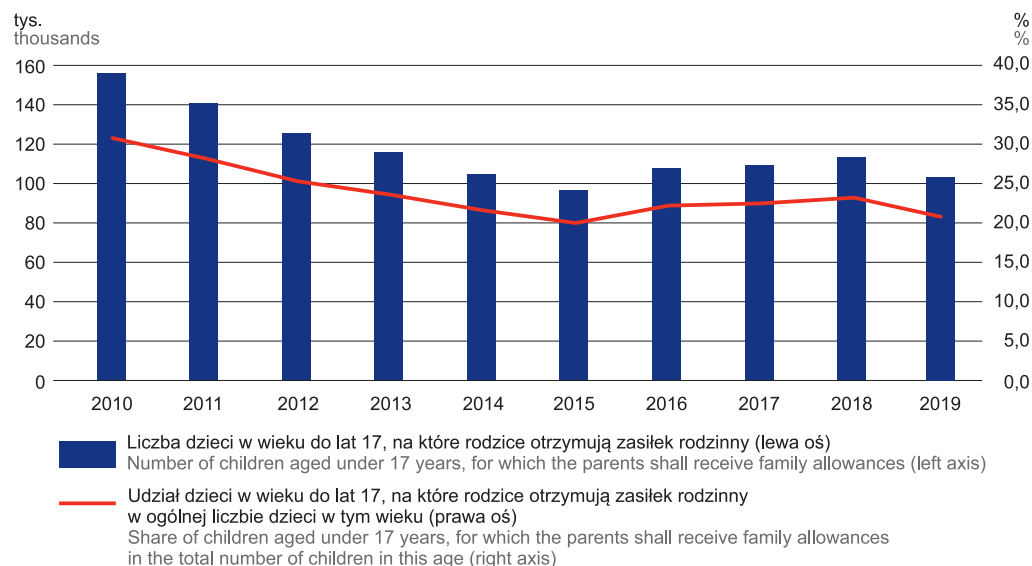
Uwaga. W 2019 r. Kartę Dużej Rodziny posiadało 51118 rodzin.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a, b, c Data concern the period: a – from 1 January to 30 June; since 1 July 2019 information of the number of families receiving the child-raising benefit is not collected, b – in the numerator – from 1 January to 30 June, in the denominator – from 1 July to 31 December; see general notes, item 8 on page 180, from 1 July to 31 December.

Note. In 2019, 51118 families had the Large Family Card.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

WYKRES 2 (32). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH**CHART 2 (32). **BENEFITING FROM FAMILY BENEFITS**

Dział VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania Chapter VII. Households. Dwellings

Gospodarstwa domowe Households

TABL. 1 (43). **PROGNOZA GOSPODARSTW DOMOWYCH**

Stan w dniu 31 grudnia
HOUSEHOLDS PROJECTION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
GOSPODARSTWA DOMOWE w tys. HOUSEHOLDS in thousands								
O G Ó Ł E M	1156,1	1184,7	1200,5	1163,0	1114,1	1081,9	1060,9	TOTAL
Miasta	851,0	857,9	853,2	820,8	777,2	746,2	726,7	Urban areas
Wieś	305,1	326,7	347,3	342,2	336,9	335,8	334,3	Rural areas
PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWIE DOMOWYM AVERAGE NUMBER OF PERSONS IN HOUSEHOLD								
O G Ó Ł E M	2,47	2,39	2,33	2,37	2,42	2,45	2,46	TOTAL
Miasta	2,29	2,22	2,18	2,20	2,25	2,28	2,27	Urban areas
Wieś	2,98	2,83	2,70	2,76	2,82	2,84	2,86	Rural areas

Budżety gospodarstw domowych Households budgets

TABL. 2 (44). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

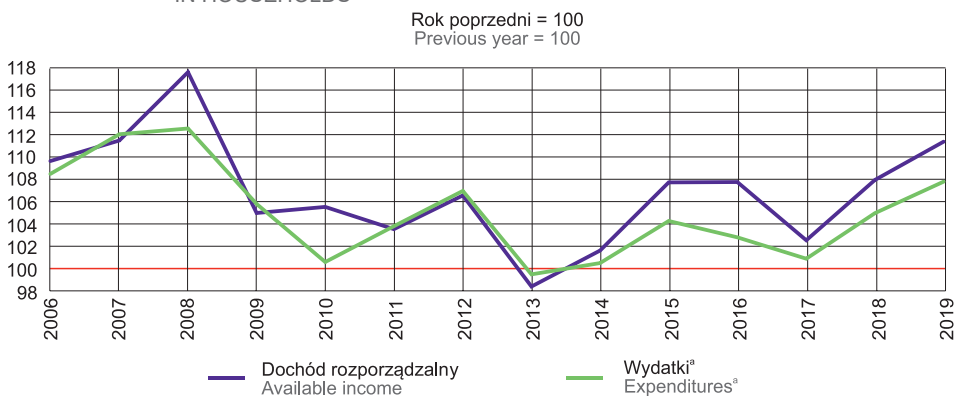
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	2950	2935	2859	2886	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,72	2,57	2,49	2,46	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących	1,07	1,05	1,00	1,01	employed
pobierających świadczenia społeczne	0,79	0,74	1,11	0,81	receiving social benefits
w tym emeryturę lub rentę	0,67	0,62	0,69	0,70	of which retirement or other pension
pozostających na utrzymaniu ^a	0,77	0,69	0,31	0,58	dependents ^a

a W 2018 r. bez dzieci w wieku 15–18 lat pobierających świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”, a w 2019 r. łącznie z dziećmi w wieku 15–18 lat otrzymującymi świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”.

a In 2018 without children aged 15–18 years receiving the child-raising benefit „Family 500+”, and in 2019 including children aged 15–18 receiving the child-raising benefit „Family 500+”.

WYKRES 1 (33). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE DOCHODY I WYDATKI NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CHART 1 (33). **AVERAGE MONTHLY INCOMES AND EXPENDITURES PER CAPITA
IN HOUSEHOLDS**

a Bez funduszu remontowego oraz łącznie z wydatkami na ubezpieczenia na życie.
a Excluding renovation fund and including expenditures on life insurance.

TABL. 3 (45). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Dochód rozporządzalny	1251,94	1471,84	1755,50	1955,20	Available income
w tym dochód do dyspozycji	1205,72	1417,88	1704,05	1902,99	of which disposable income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	660,79	847,97	982,52	1091,17	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	36,75	4,22 ^a	9,83 ^b	13,93 ^c	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	118,03	129,92	144,16	168,43	from self-employment
ze świadczeń społecznych	327,46	363,75	439,06	451,52	from social benefits

a–c Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 42,2%, b – 78,7%, c – 32,6%.

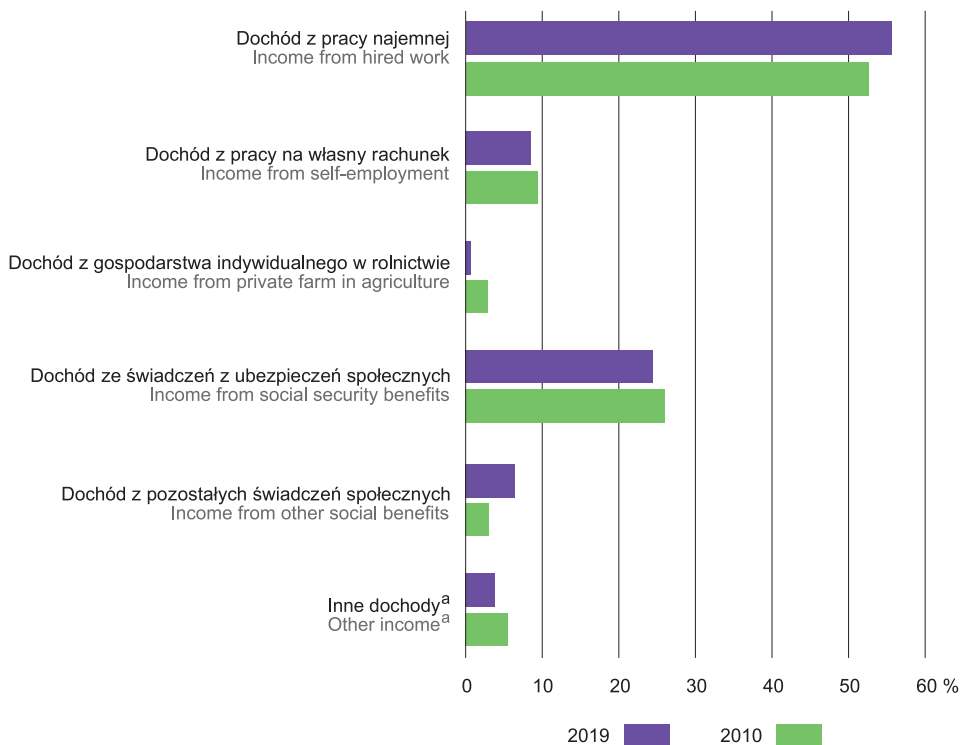
U w a g a. Dla danych za 2010 r. brak informacji o błędzie względnym szacunków.

a–c Relative error of estimates exceeds 10% and equals: a – 42,2%, b – 78,7%, c – 32,6%.

N o t e. For 2010 data, there is no information about relative error of estimates.

WYKRES 2 (34). **STRUKTURA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO DOCHODU ROZPORZĄDZALNEGO
NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CHART 2 (34). **STRUCTURE OF AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA
IN HOUSEHOLDS**

a Obejmują: dochody z własności, dochody z wynajmu nieruchomości oraz pozostałe dochody.

a Including: income from property, income from rental of real estate and other income.

TABL. 4 (46). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

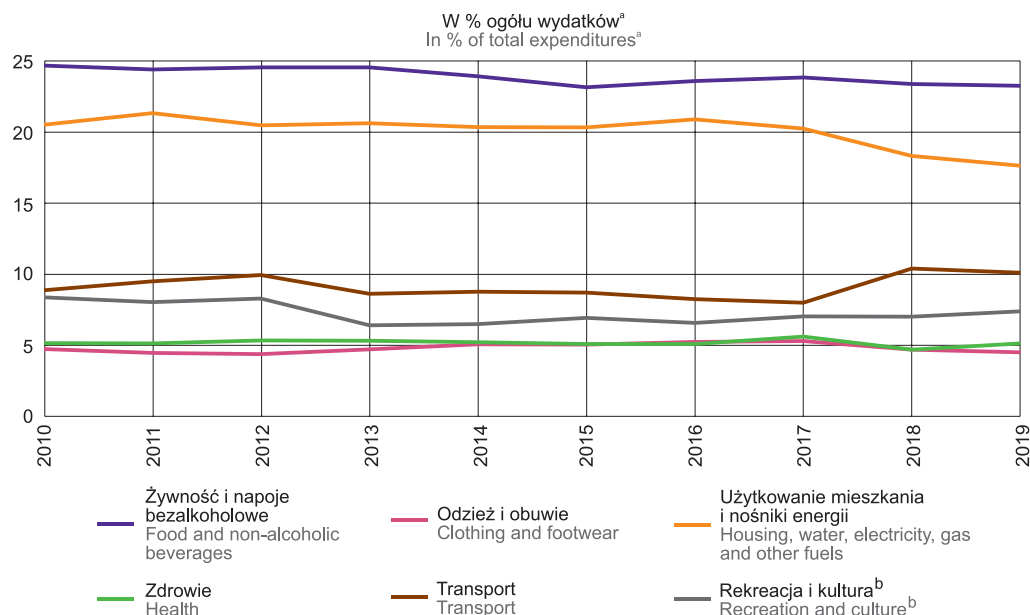
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Wydatki ogółem ^a	1037,20	1178,66	1282,80	1382,62	Total expenditures ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^b	990,98	1124,70	1231,36	1330,42	of which consumer goods and services ^b
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	253,74	273,18	300,18	321,97	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	29,62	29,72	32,92	37,73	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	48,72	59,80	60,49	62,80	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	211,96	239,99	235,24	244,24	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	50,85	59,13	84,38	90,78	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	54,02	60,24	60,44	71,39	health
w tym artykuły farmaceutyczne	30,48	35,34	37,34	42,43	of which pharmaceutical products
transport	91,53	103,00	133,79	140,06	transport
łączność ^c	47,57	60,34	52,29	59,75	communication ^c
rekreacja i kultura	86,00	82,02	90,44	102,65	recreation and culture
edukacja ^d	11,94	10,53	13,06	15,38	education ^d
restauracje i hotele	30,15	64,49	72,20	74,94	restaurants and hotels
pozostałe towary i usługi	61,30	64,19	79,29	90,44	miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	30,53	33,83	39,26	44,90	of which personal care

a, b, c, d łącznie z: a – wydatkami na ubezpieczenia na życie, b – kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków, c – wydatkami na usługi internetowe (od 2013 r.; do 2012 r. ujmowane w pozycji „Rekreacja i kultura”), d – wychowaniem przedszkolnym.

a, b, c, d, Including: a – expenditures on life insurance, b – pocket money not considered in items by types of expenditures, c – expenditures for Internet services (since 2013; until 2012, included in position "Recreation and culture"), d – pre-school education.

WYKRES 3 (35). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CHART 3 (35). AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

a łącznie z wydatkami na ubezpieczenia na życie. b Od 2013 r. bez wydatków na usługi internetowe.

a Including expenditures on life insurance. b Since 2013 excluding expenditures for Internet services.

TABL. 5 (47). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

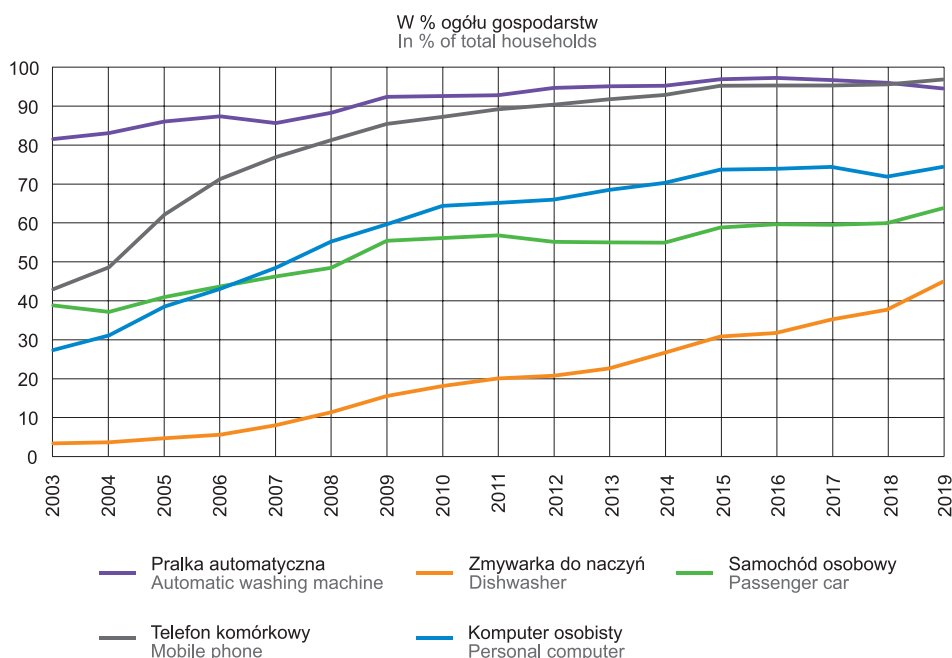
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Pralka automatyczna	92,7	96,9	96,0	94,5	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	18,3	31,1	38,0	45,1	Dishwasher
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	9,9	11,5	15,2	17,9	Electric cooker with ceramic or induction cooktop
Kuchenka mikrofalowa	56,1	62,7	59,1	63,4	Microwave oven
Samochód osobowy	56,2	59,0	60,1	63,9	Passenger car
Motocykl, skuter, motorower	5,3	5,0	4,3	.	Motorcycle, scooter, motorbike
Rower (bez dziecięcego)	62,3	55,1	50,5	.	Bicycle (excluding children's)
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	43,6	73,6	61,5	58,0	Equipment for reception, recording and reproduction of sound ^b
Odbiornik telewizyjny	97,9	94,6	93,5	93,9	Television set
Telefon komórkowy	87,3	95,2	95,6	96,8	Mobile phone
Smartfon	.	48,8	69,1	75,6	Smartphone
Zestaw kina domowego	17,8	13,4	11,5	15,3	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej ^c	62,4	69,6	64,8	65,7	Satellite or cable television equipment ^c
Komputer osobisty	64,1	73,8	72,0	74,5	Personal computer
Laptop, tablet	32,2	62,9	65,2	63,3	Laptop, tablet
Urządzenie z dostępem do Internetu ^c	.	.	75,5	82,9	Device with access to the Internet ^c
Drukarka	39,4	32,3	30,0	32,9	Printer
Drukarka wielofunkcyjna	.	23,8	20,6	23,0	Multifunction printer

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę. c Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. b Includes: radio, radio tape recorder, radio with compact disc player or radio tape recorder with compact disc player, stereo music system. c Personal computers, tablets, television set, smartphones, others with access to the Internet.

WYKRES 4 (36). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA**

CHART 4 (36). HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS

TABL. 6 (48). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

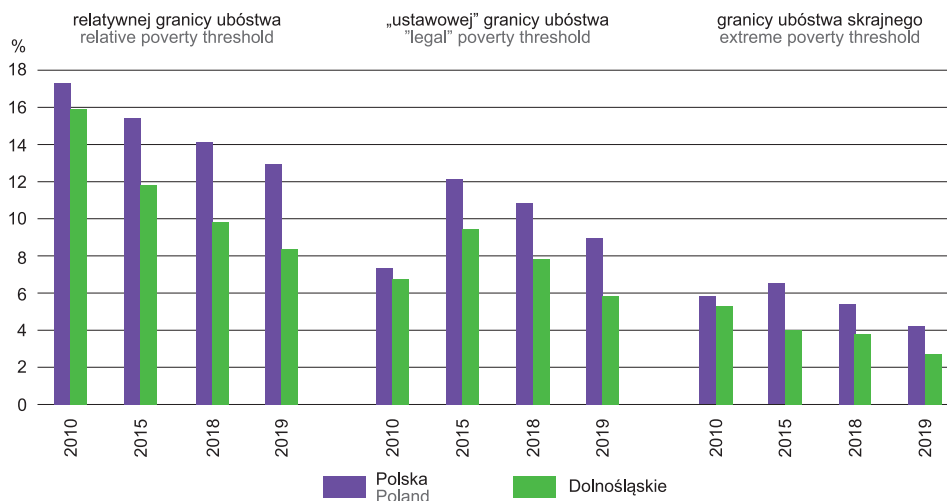
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg	6,62	5,77	5,01	4,99	Bread and cereals ^a in kg
w tym pieczywo ^b	4,25	3,43	2,70	2,58	of which bread ^b
Mięso ^c w kg	5,56	5,18	5,03	4,76	Meat ^c in kg
w tym:					of which:
mięso surowe	3,08	2,99	2,90	2,71	raw meat
w tym drób	1,64	1,63	1,57	1,50	of which poultry
wędliny i inne przetwory mięsne ^d	2,33	1,95	1,90	1,83	processed meat and other meat preparations ^d
Ryby i owoce morza ^e w kg	.	0,28	0,25	0,26	Fish and seafood ^e in kg
Mleko ^f w l	3,46	3,04	2,95	2,80	Milk ^f in l
Jogurty w kg	0,61	0,57	0,56	0,57	Yoghurt in kg
Sery i twarogi ^g w kg	1,04	0,95	0,95	0,96	Cheese and curd ^g in kg
Jaja w szt.	12,00	11,63	10,28	10,69	Eggs in units
Oleje i tłuszcze w kg	1,44	1,23	1,07	1,09	Oils and fats in kg
w tym masło	0,25	0,25	0,24	0,28	of which butter
Owoce ^h w kg	3,58	3,68	3,85	3,99	Fruit ^h in kg
Warzywa w kg	9,55	8,58	7,54	7,39	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	4,23	3,35	2,51	2,39	of which potatoes
Cukier w kg	1,21	0,96	0,78	0,69	Sugar in kg
Kawa, herbata, kakao w kg	0,29	0,25	0,23	0,24	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródlane w l	4,93	5,49	6,34	6,23	Mineral or spring waters in l
Soki owocowe i warzywne w l	1,07	0,98	1,09	1,08	Fruit and vegetable juices in l

a, b, g Od 2013 r. bez: a – mąki ziemniaczanej, b – pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego, g – serków słodkich. c Od 2013 r. łącznie z boczkiem surowym (ujmowanym do 2012 r. w pozycji „Oleje i tłuszcze”). d, h łącznie z: d – wyrobami garmażeryjnymi; od 2013 r. bez przetworów podrobowych, h – nasionami i pestkami jadalnymi. e Do 2012 r. określane jako „Ryby”; bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych oraz od 2013 r. bez konserw rybnych. f Bez zagęszczonego i w proszku.

a, b, g. Since 2013 excluding: a – potato flour, b – crisp bread, toasted bread and confectionery, g – sweet cottage cheese. c Since 2013 including raw bacon (until 2012, included in position “Oils and fats”). d, h Including: d – ready-to-serve meat products as well as since 2013 excluding offal preparations, h – seeds and edible kernel. e Until 2012 defined as „Fish”; excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products as well as since 2013 excluding canned fish. f Excluding condensed and powdered milk.

WYKRES 5 (37). **WSKAŹNIKI ZASIĘGU UBÓSTWA W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CHART 5 (37). **POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS**

Udział osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej:
Share of persons in households with expenditures below:

Mieszkania. Infrastruktura
Dwellings. Infrastructure
TABL. 7 (49). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**

Stan w dniu 31 grudnia

DWELLING STOCKS^a

As of 31 December

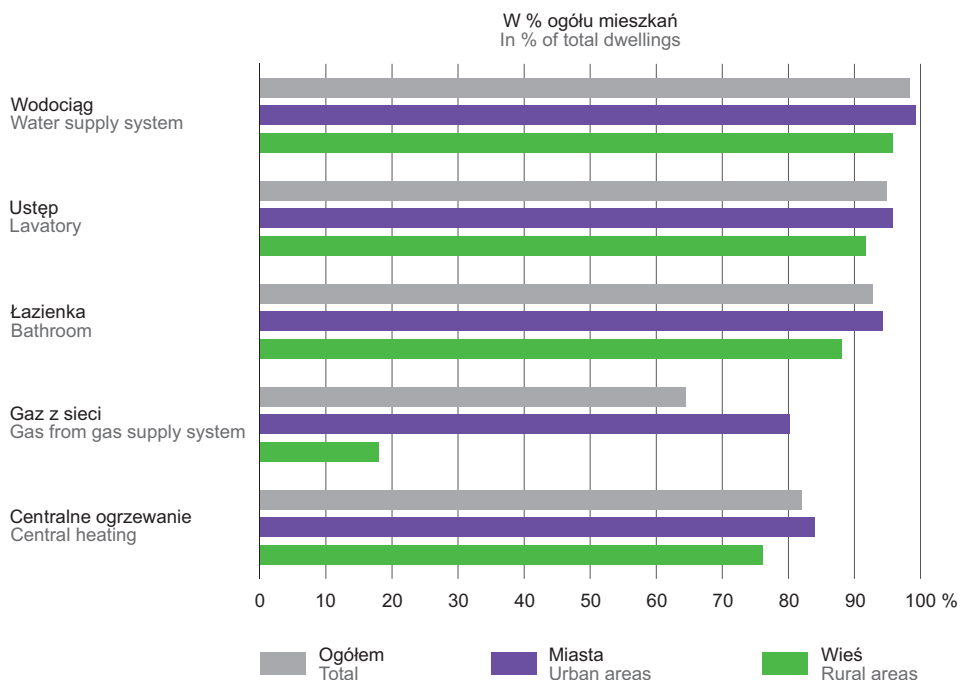
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	1072,7	1136,6	1186,7	1208,2	902,2	306,0	Dwellings in thousands
Izby w mieszkaniach w tys.	4133,9	4366,8	4541,5	4613,6	3242,5	1371,1	Rooms in dwellings in thousands
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	76656,1	82232,0	86207,0	87831,0	58983,2	28847,8	Useful floor area of dwellings in thousand m ²
Przeciętna w zasobach:							Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,85	3,84	3,83	3,82	3,59	4,48	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :							useful floor area in m ² :
1 mieszkanie	71,5	72,3	72,6	72,7	65,4	94,3	per dwelling
na 1 osobę	26,3	28,3	29,7	30,3	29,7	31,5	per person
liczba osób na:							number of persons:
1 mieszkanie	2,72	2,56	2,44	2,40	2,20	2,99	per dwelling
1 izbę	0,71	0,67	0,64	0,63	0,61	0,67	per room

a Na podstawie bilansów.

a Based on balances.

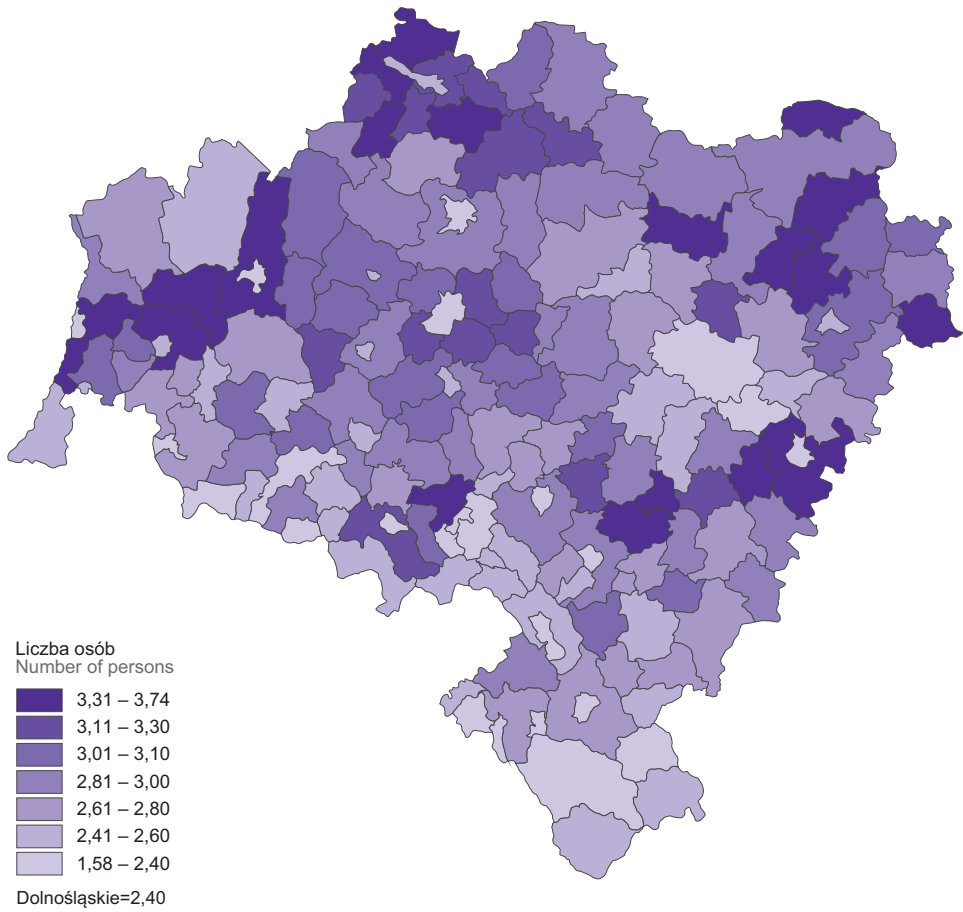
WYKRES 6 (38). MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH WYPOSAŻONE W INSTALACJE W 2019 R.

CHART 6 (38). DWELLINGS IN DWELLING STOCKS FITTED WITH INSTALLATIONS IN 2019

MAPA 1 (18).
MAP 1 (18).

PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB NA 1 MIESZKANIE W 2019 R.
AVERAGE NUMBER OF PERSONS PER DWELLING IN 2019

Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie
Average number of persons per dwelling

TABL. 8 (50). **MIESZKANIA, NA BUDOWĘ KTÓRYCH WYDANO POZWOLENIA^a**
DWELLINGS FOR WHICH PERMITS HAVE BEEN GRANTED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	14911	19258	22291	28230	TOTAL
W nowych budynkach mieszkalnych ^b	14224	18562	21472	27520	In new residential buildings ^b
jednorodzinnych ^c	6079	5338	7737	8000	single-family ^c
wielorodzinnych ^d	8145	13224	13735	19520	multi-family ^d
W nowych budynkach zbiorowego zamieszkania i nowych budynkach niemieszkalnych	34	37	143	109	In new residences for communities and new non-residential buildings
Powstałe w wyniku rozbudowy ^e i przebudowy ^f	653	659	676	601	Created as a result of enlarging ^e and adapting ^f

a Od lipca 2015 r. łącznie z mieszkaniami, na budowę których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. b Bez budynków zbiorowego zamieszkania. c O jednym lub dwóch mieszkaniach. d O trzech lub więcej mieszkaniach. e Budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. f Mieszkań i pomieszczeń niemieszkalnych.

a Since July 2015 including dwellings which have been registered with a construction project. b Excluding residences for communities. c With one or two dwellings. d With three or more dwellings. e Of residential and non-residential buildings. f Of dwellings and non-residential spaces.

TABL. 9 (51). **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO**
DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

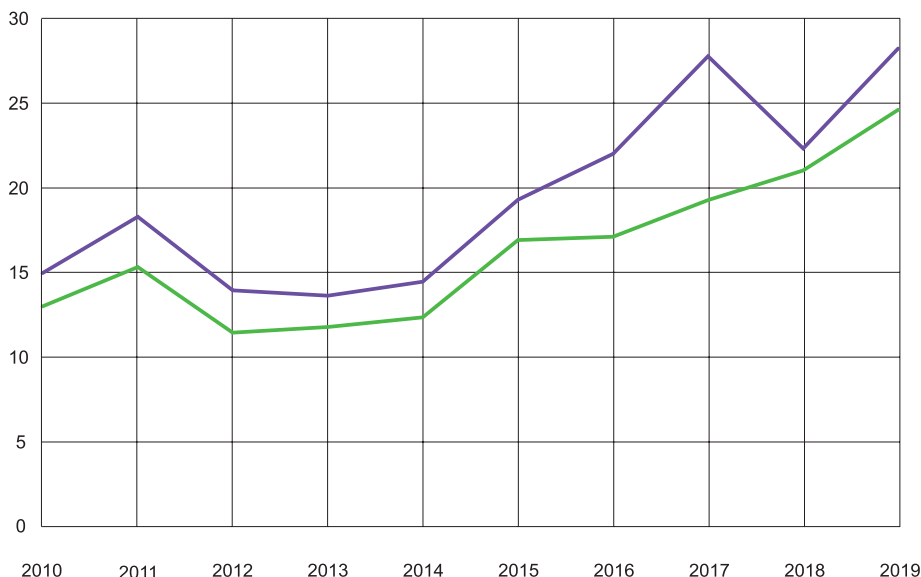
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	12922	16860	21000	24590	TOTAL
Indywidualne	5636	5404	6045 ^a	6479 ^a	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	6091	10810	14693 ^b	17615 ^b	For sale or rent
Spółdzielcze	675	136	120	216	Cooperatives
Komunalne (gminne)	186	20	77	124	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	329	475	59	156	Public building society
Zakładowe	5	15	6	-	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 182.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see general notes, item 5 on page 182.

WYKRES 7 (39). **MIESZKANIA (pozwolenia, rozpoczęte budowy)**CHART 7 (39). **DWELLINGS (permits, construction in progress)**

tys.
thousands

— Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia
Dwellings for which permits have been granted

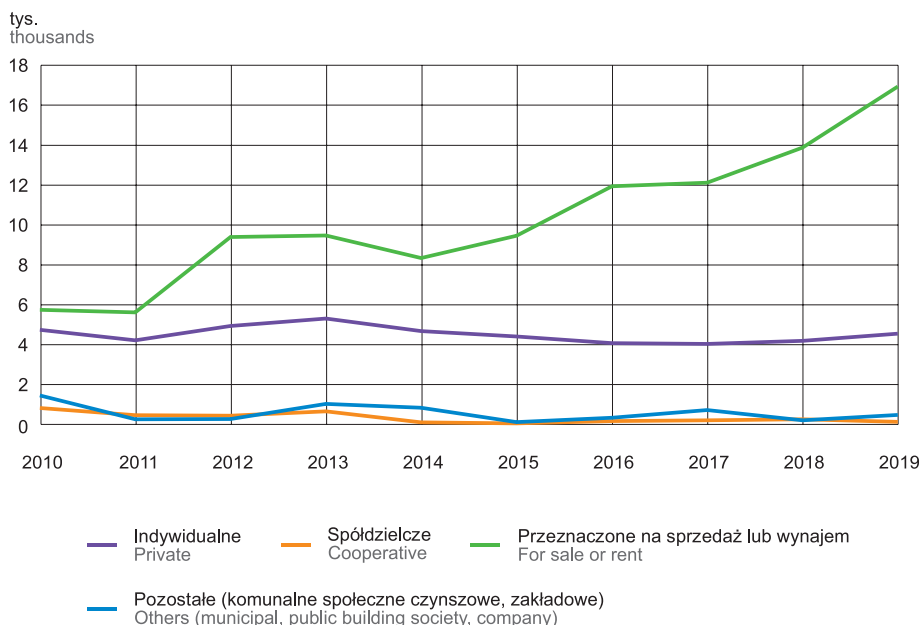
— Mieszkania, których budowę rozpoczęto
Dwellings in which construction has begun

TABL. 10 (52). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

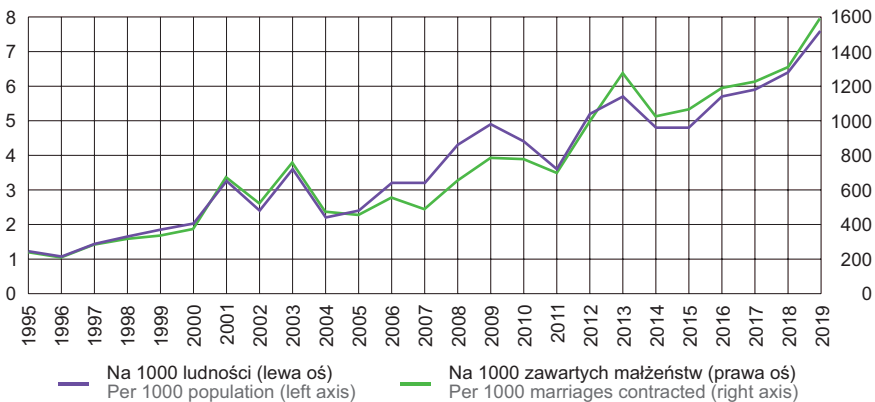
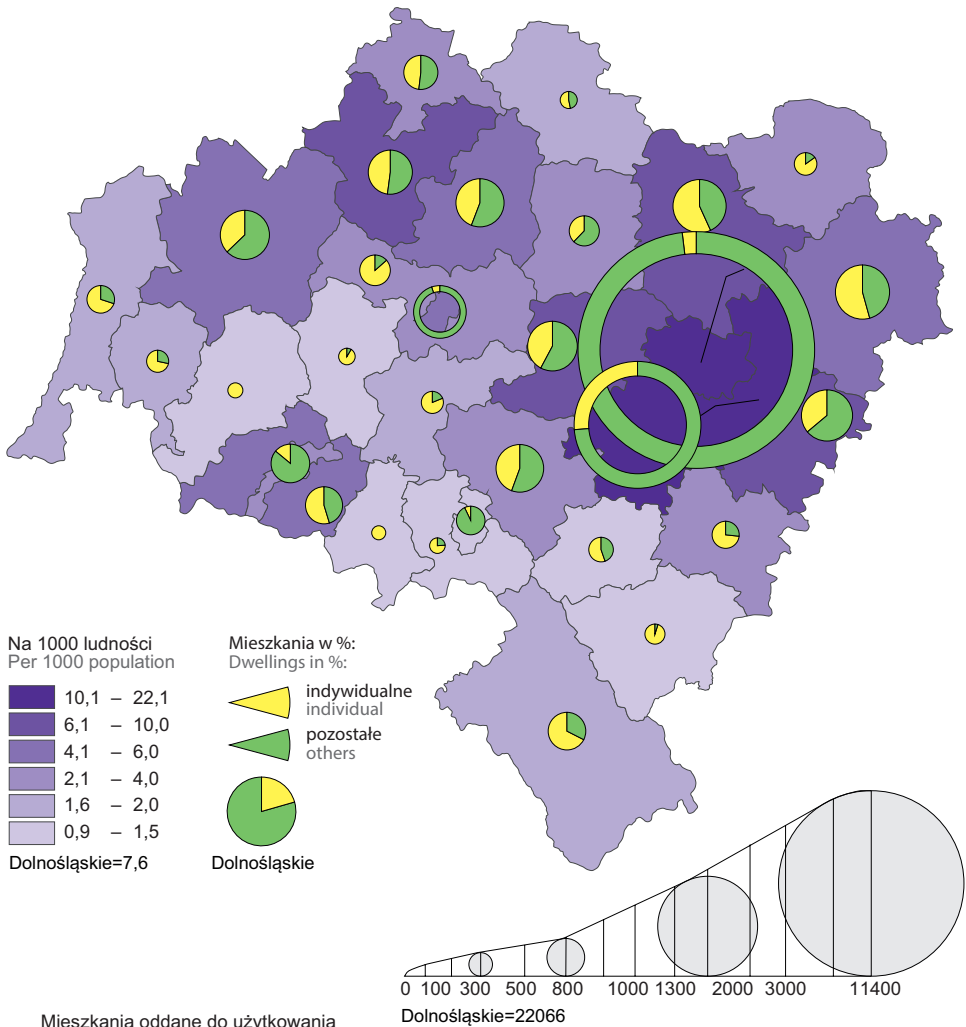
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Mieszkania	12746	14035	18518	22066	Dwellings
miasta	8598	9651	13615	16029	urban areas
wieś	4148	4384	4903	6037	rural areas
Indywidualne ^a	4733	4409	4187	4546	Private ^a
miasta	1431	1222	1105	1210	urban areas
wieś	3302	3187	3082	3336	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	5737	9448	13858	16913	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	823	60	263	134	Cooperative
Komunalne (gminne)	268	79	102	98	Municipal (gmina)
Społeczne czynszowe	1159	12	107	374	Public building society
Zakładowe	26	27	1	1	Company
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	778	1066	1310	1591	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	742	1072	1384	1625	Urban areas
Wieś	863	1052	1140	1507	Rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	94,4	88,4	80,2	76,8	Average useful floor area per dwelling in m²
miasta	72,9	69,7	64,6	62,4	urban areas
wieś	139,1	129,4	123,6	115,2	rural areas
Indywidualne ^a	151,8	148,4	145,5	143,4	Private ^a
miasta	.	153,5	149,8	149,2	urban areas
wieś	.	146,5	144,0	141,3	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	64,3	60,9	61,5	59,9	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	55,2	84,6	51,7	52,7	Cooperative
Komunalne (gminne)	42,2	33,5	48,5	43,9	Municipal (gmina)
Społeczne czynszowe	49,5	102,6	50,9	49,7	Public building society
Zakładowe	84,7	48,1	62,0	201,0	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 182.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see general notes, item 5 on page 182.

WYKRES 8 (40). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA**
CHART 8 (40). DWELLINGS COMPLETED BY FORMS OF CONSTRUCTION

MAPA 2 (19). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2019 R.**
 MAP 2 (19). **DWELLINGS COMPLETED IN 2019**

TABL. 11 (53). WODOCIĄGI I KANALIZACJA
Stan w dniu 31 grudnia
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS
As of 31 December

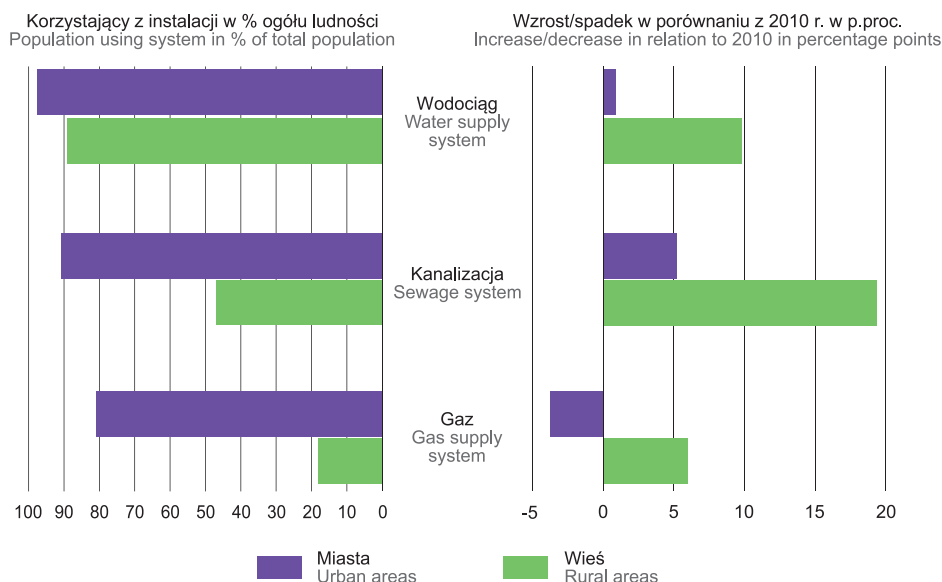
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km					Distribution network in km
Wodociągowa	14429,5	15681,6	16271,3	16457,6	Water supply
miasta	5036,3	5490,1	5684,1	5729,6	urban areas
wieś	9393,2	10191,5	10587,2	10728,0	rural areas
Kanalizacyjna ^a	8248,6	10914,9	11745,6	12051,5	Sewage ^a
miasta	4192,1	4860,5	5183,5	5246,4	urban areas
wieś	4056,5	6054,4	6562,1	6805,1	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	93,2	93,1	98,0	98,8	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
na 1 mieszkańca w m ³	32,0	32,0	33,8	34,1	per capita in m ³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	72,2	69,9	73,0	72,7	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	35,4	34,8	36,7	36,6	per capita in m ³
Wieś:					Rural areas:
w hm ³	21,0	23,2	25,0	26,0	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	24,0	25,9	27,5	28,5	per capita in m ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	102,1	107,4	113,8	116,5	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
W tym oczyszczane	102,0	107,3	113,7	116,5	Of which treated

a Łącznie z kolektorami.

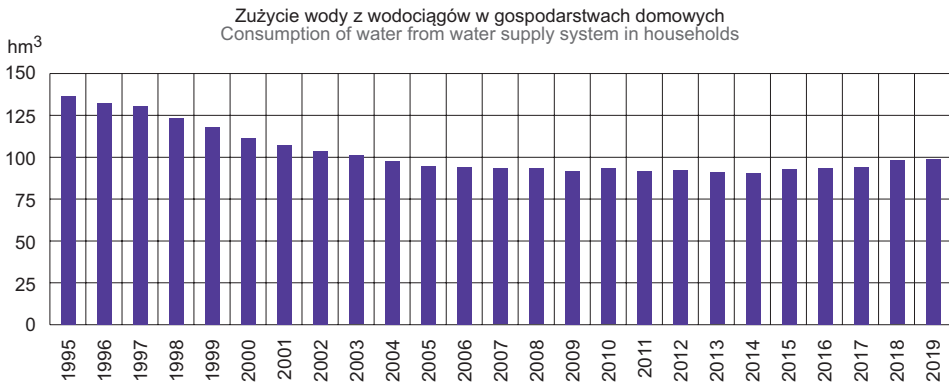
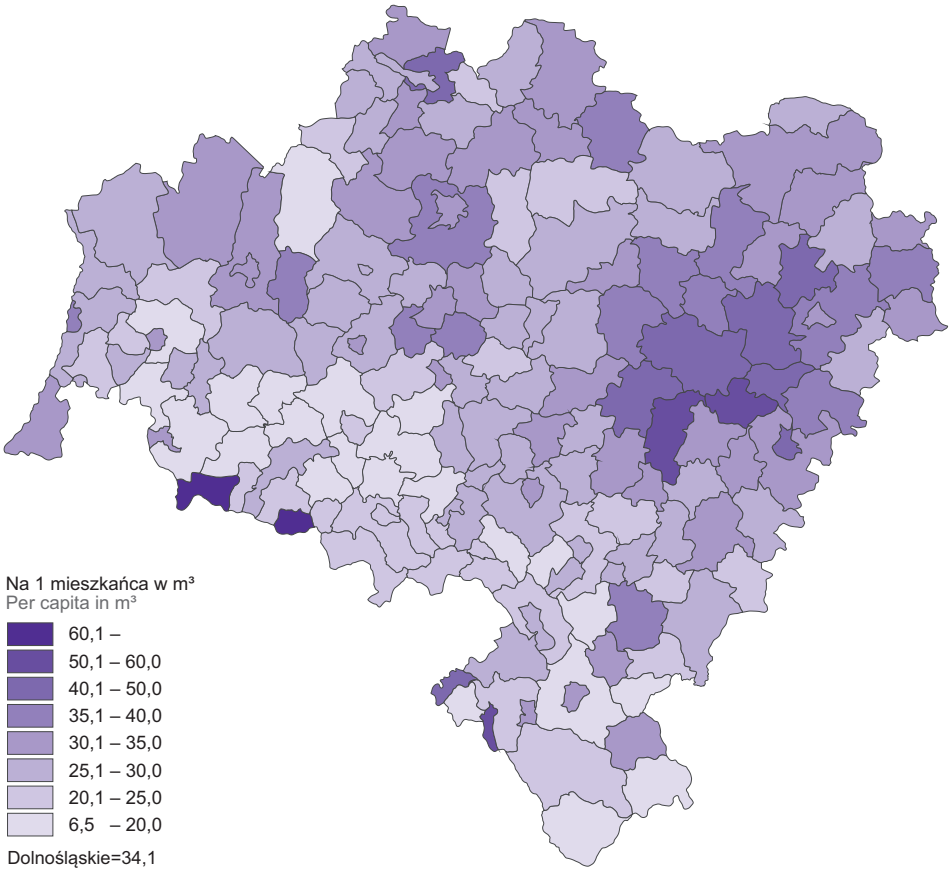
a Including collectors.

WYKRES 9 (41). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ W 2019 R.

CHART 9 (41). POPULATION USING WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEM IN 2019

MAPA 3 (20). **ZUŻYCIE WODY Z WODOCIĄGÓW W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2019 R.**
 MAP 3 (20). **CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEMS IN HOUSEHOLDS IN 2019**

TABL. 12 (54). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	1091,7	1167,2	1255,1	1274,7	Consumers (as of 31 December) in thousands
Miasta	810,0	860,9	925,8	941,0	Urban areas
Wieś	281,6	306,3	329,3	333,7	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GWh	2218,4	2145,8	2338,3	2373,4	In GWh
miasta	1564,3	1426,7	1523,7	1533,7	urban areas
wieś	654,1	719,1	814,7	839,7	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	765,8	709,5	764,6	771,9	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1931,2	1657,2	1645,7	1630,0	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	2322,5	2347,7	2473,8	2516,4	rural areas – per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Energii.

a The number of consumers as of 31 December was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Energy.

TABL. 13 (55). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

Stan w dniu 31 grudnia

GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS
FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	8062,6	9111,6	9521,3	10082,9	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa	1959,3	2148,2	2102,2	2124,1	of which transmission
miasta	301,3	352,1	297,6	367,2	urban areas
wieś	1658,1	1796,1	1804,6	1756,9	rural areas
Miasta	4855,2	5108,3	5248,9	5573,7	Urban areas
Wieś	3207,5	4003,3	4272,5	4509,2	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^a w tys.	666,1	678,2	692,8	743,8	Consumers of gas from gas supply system^a in thousands
Miasta	636,1	636,3	642,1	688,8	Urban areas
Wieś	30,0	41,9	50,7	54,9	Rural areas
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku)					Consumption of gas from gas supply system (during the year)
W GWh ^b	369,8	3573,0	4127,8	4333,2	In GWh ^b
miasta	334,4	3122,0	3480,7	3626,4	urban areas
wieś	35,3	451,0	647,1	706,8	rural areas
Na 1 mieszkańca w kWh ^c	126,8	1230,0	1422,9	1494,2	Per capita in kWh ^c
miasta	163,7	1553,0	1746,7	1825,2	urban areas
wieś	40,4	504,0	712,5	774,1	rural areas

a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. b, c W 2010 r. w jednostkach naturalnych: b – hm³, c – m³.

a Including consumers using collective gas-meter. b, c In 2010 in natural units: b – hm³, c – m³.

TABL. 14 (56). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 grudnia
HOUSE-HEATING
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km	1224,5	1199,4	1176,5	1179,1	1146,4	32,7	Heating network in km
Kotłownie	1416	2207	2356	3201	2641	560	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ	16240,6	12670,4	14067,2	14027,6	13929,2	98,4	Sale of heating energy (during the year) in TJ

Dział VIII. Edukacja i wychowanie Chapter VIII. Education

TABL. 1 (57). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
EDUCATION BY LEVELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a PRE-PRIMARY EDUCATION^a					
Placówki	1198	1397	1453	1459	Establishments
w tym na wsi	529	586	569	557	of which in rural areas
w tym:					of which:
Przedszkola	543	723	823	855	Nursery schools
w tym specjalne	4	12	19	19	of which special
w tym na wsi	126	177	208	215	of which in rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	517	441	427	416	Pre-primary sections in primary schools
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	821	803	887	881	primary
w tym na wsi	428	397	400	397	of which in rural areas
gimnazja	481	506	136	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	39	46	47	47	special job-training
branżowe I stopnia ^b	131	132	119 ^c	128	stage I sectoral vocational ^b
licea ogólnokształcące ^d	154	146	154	160	general secondary ^d
technika ^e	139	127	131	135	technical secondary ^e
artystyczne ogólnokształcące	6	7	7	7	general art
policealne	266	179	141	116	post-secondary
dla dorosłych					for adults
podstawowe	-	-	7	6	primary
gimnazja	14	13	5	3	lower secondary
zasadnicze zawodowe	9	.	.	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	107	126	88	77	general secondary ^d
technika ^e	8	1	x	x	technical secondary ^e
Uczelnie	38 ^f	36	33	33	Higher education institutions
NAUCZYCIELE^g TEACHERS^g					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	11356	12608	17023	18094	primary
w tym na wsi	3886	3956	.	5512	of which in rural areas
gimnazja	7454	6649	2162	.	lower secondary
branżowe I stopnia ^h	1209	1040	703 ^c	856 ^c	stage I sectoral vocational ^h
licea ogólnokształcące ^d	3475	2787	2583	3280	general secondary ^d
technika ⁱ	3051	3038	2932	3516	technical secondary ⁱ
policealne	729	515	315	158	post-secondary
Uczelnie	8878	8408	8234	8472	Higher education institutions
DZIECI, UCZNIOWIE I STUDENCI CHILDREN, PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne:					Pre-primary education:
dzieci w wieku 6 lat ^k	21707	28761	26579	25126	6-year-old children ^k
w tym w przedszkolach	12114	20789	20787	17186	of which in nursery schools
Szkoły:					Schools:
podstawowe	147831	173893	216355	219280	primary
w tym na wsi	43625	49206	59905	60820	of which in rural areas
gimnazja	87704	72407	23028	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	716	723	665	792	special job-training
branżowe I stopnia ^b	16209	12184	9629 ^c	12944	stage I sectoral vocational ^b
licea ogólnokształcące ^d	41161	32308	31046	42847	general secondary ^d
technika ^e	35863	34121	32540	42178	technical secondary ^e
artystyczne ogólnokształcące	583	733	854	869	general art
policealne	22833	18232	16333	13588	post-secondary
dla dorosłych					for adults
podstawowe	-	-	312	307	primary
gimnazja	1253	1056	346	32	lower secondary
zasadnicze zawodowe	697	.	.	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	9889	12880	9566	8612	general secondary ^d
technika ^e	387	8	.	.	technical secondary ^e
Uczelnie	165961	132236	120057	117587	Higher education institutions

a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne. b W latach szkolnych 2010/11 i 2015/16 zasadnicze szkoły zawodowe. c Z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. d W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi. e W roku szkolnym 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi. f Bez uczelni resortu obrony narodowej. g-i łącznie ze szkołami: g - dla dorosłych; h - specjalnymi przysposabiającymi do pracy; i - artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. k W roku szkolnym 2015/16 - w wieku 5 lat.

a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres. b In the 2010/11 and 2015/16 school years, basic vocational schools. c Including basic vocational school sections. d In the 2010/11 school year, including supplementary general secondary and specialised secondary schools. e In the 2010/11 school year, including supplementary technical secondary schools. f Excluding higher schools of the Ministry of National Defence. g-i Including schools: g - for adults; h - special job-training schools; i - general art schools leading to professional certification. k In the 2015/16 school year applies to 5 years old children.

TABL. 1 (57). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

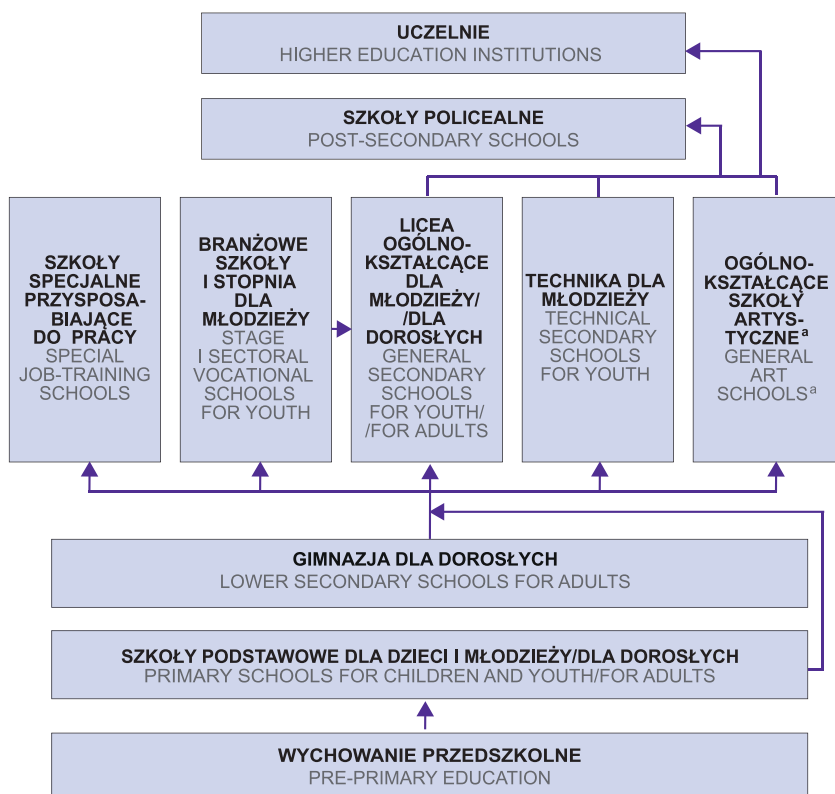
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
ABSOLWENCI		GRADUATES			
Szkoły:					Schools:
podstawowe	26321	22812	25240	.	primary
gimnazja	28397	23075	21145	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	151	187	113	.	special job-training
zasadnicze zawodowe	5035	3501	2491	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	13421	10394	11639	.	general secondary ^d
technika ^e	7222	7518	6746	.	technical secondary ^e
artystyczne ogólnokształcące	100	90	108	.	general art
policealne	6094	5538	4014	.	post-secondary
dla dorosłych				.	for adults
podstawowe	-	-	50	.	primary
gimnazja	274	256	154	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	146	-	-	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	1984	3304	2504	.	general secondary ^d
technika ^e	72	-	-	.	technical secondary ^e
Uczelnie	42244	33702	31212	.	Higher education institutions

d W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi. e W roku szkolnym 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi.

d In the 2010/11 school year, including supplementary general secondary and specialised secondary schools. e In the 2010/11 school year, including supplementary technical secondary schools.

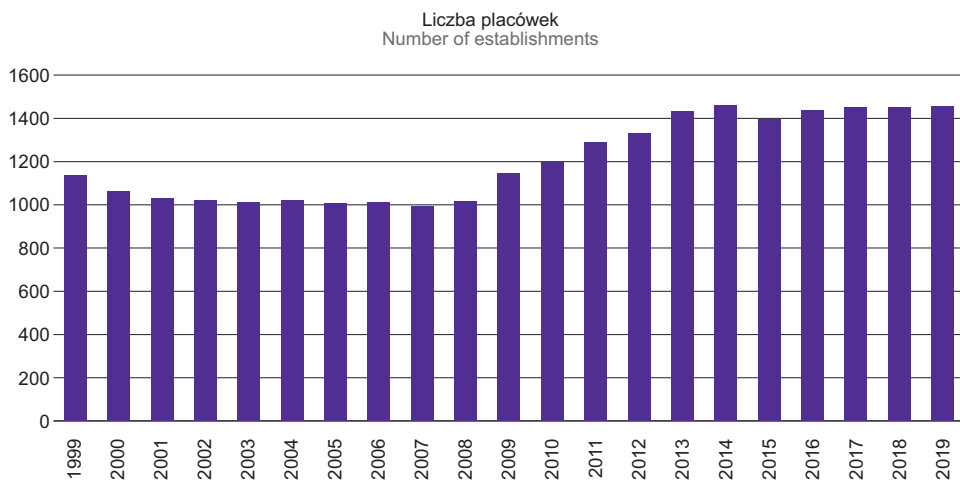
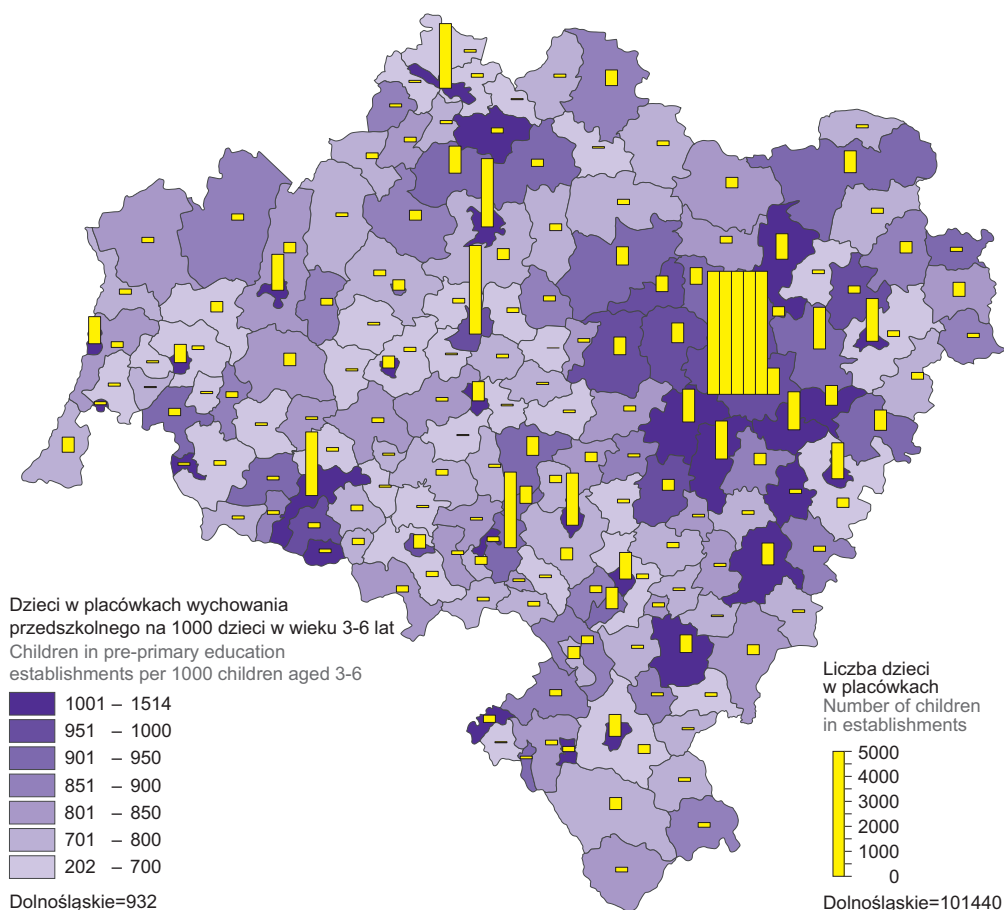
EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2019/20

EDUCATION BY LEVELS IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

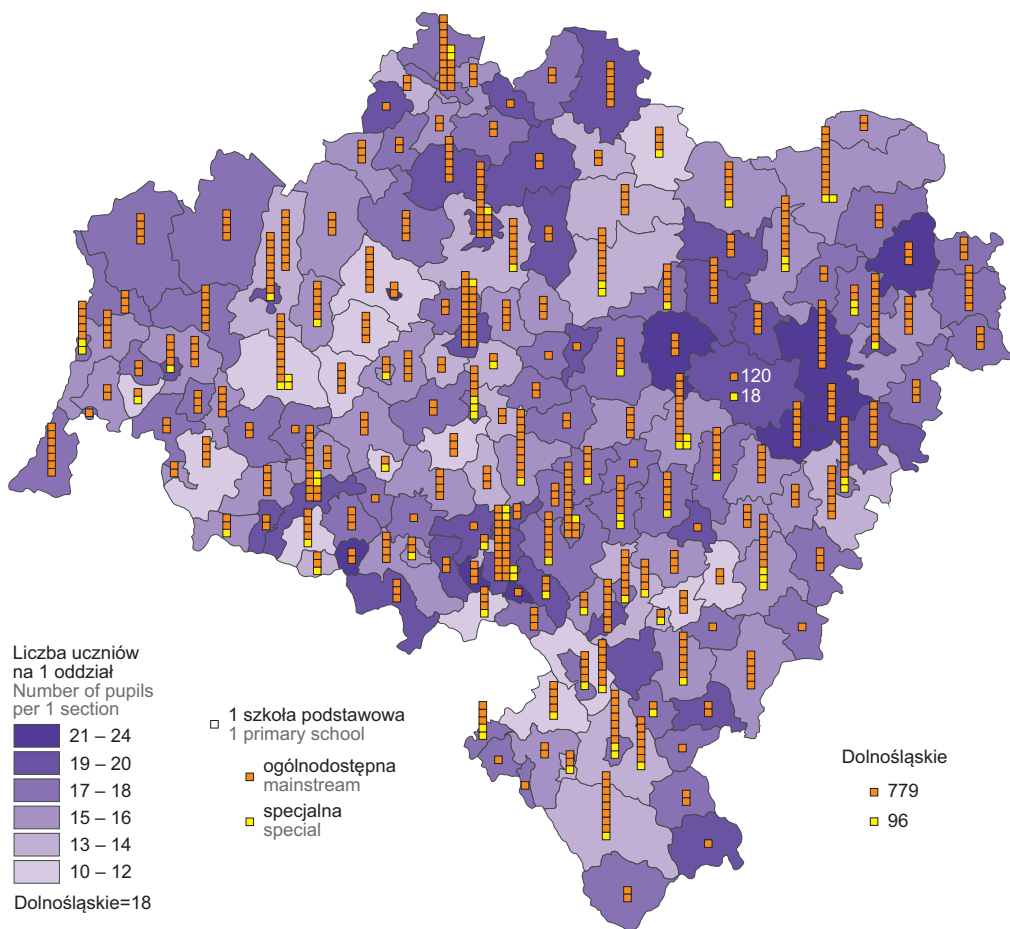
a Dające uprawnienia zawodowe.
a Leading to professional certification.

MAPA 1 (21). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a W ROKU SZKOLNYM 2019/20**
 MAP 1 (21). **PRE-PRIMARY EDUCATION^a IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR**

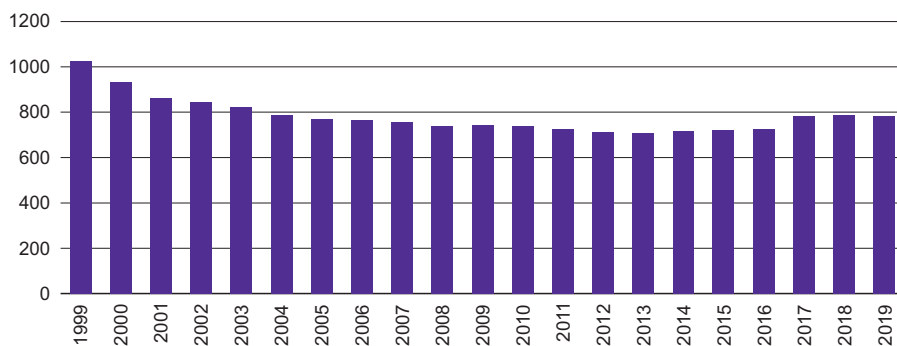

^a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.
^a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres.

MAPA 2 (22). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2019/20
 MAP 2 (22). PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

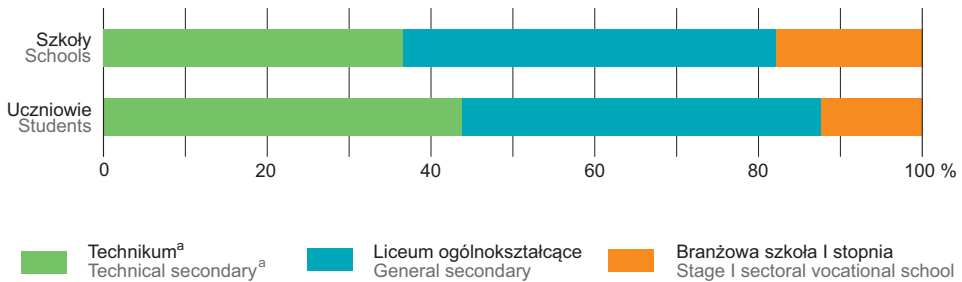
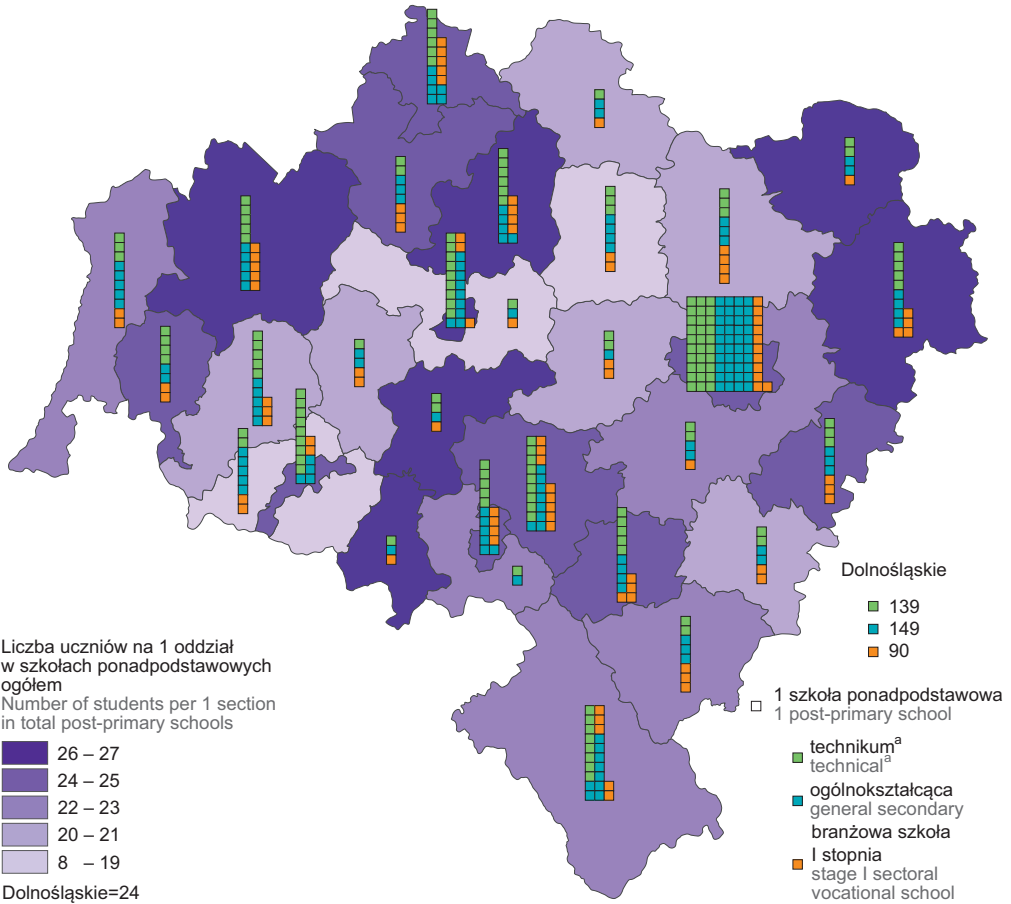

Liczba szkół podstawowych
 Number of total primary schools

MAPA 3 (23). **SZKOŁY PONADPODSTAWOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
W ROKU SZKOLNYM 2019/20**

MAP 3 (23). **POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) IN THE 2019/20
SCHOOL YEAR**

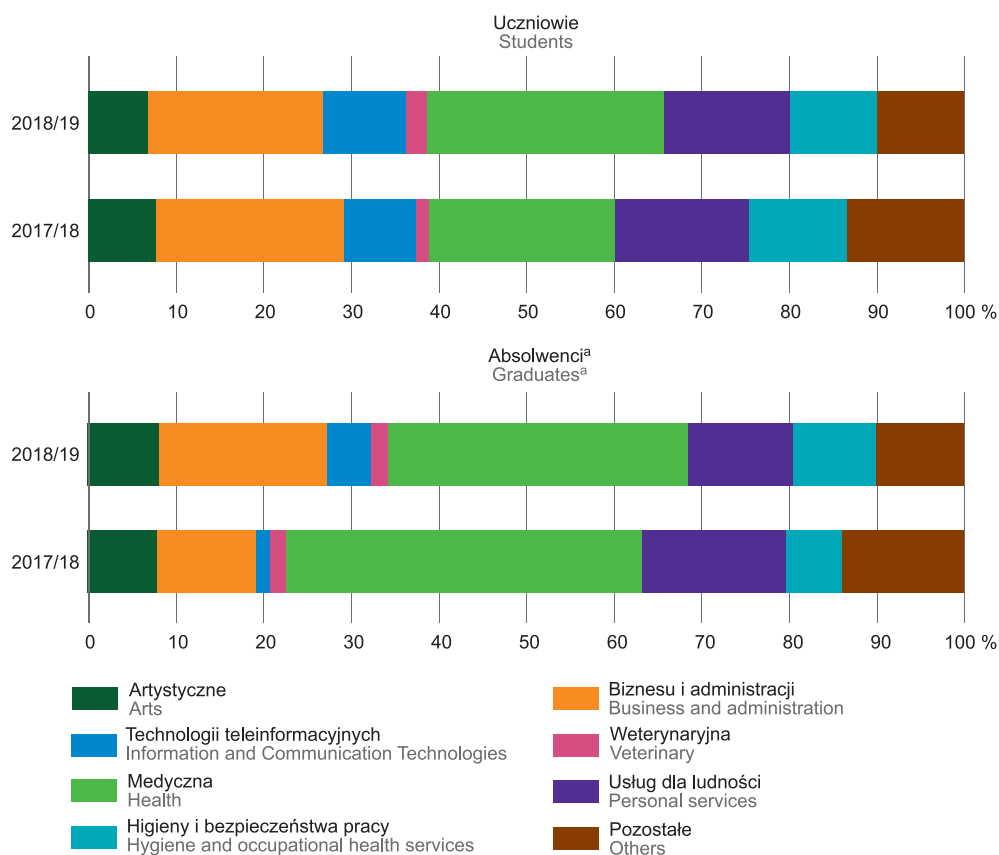
^a Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.
^a Including general art schools leading to professional certification

TABL. 2 (58). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

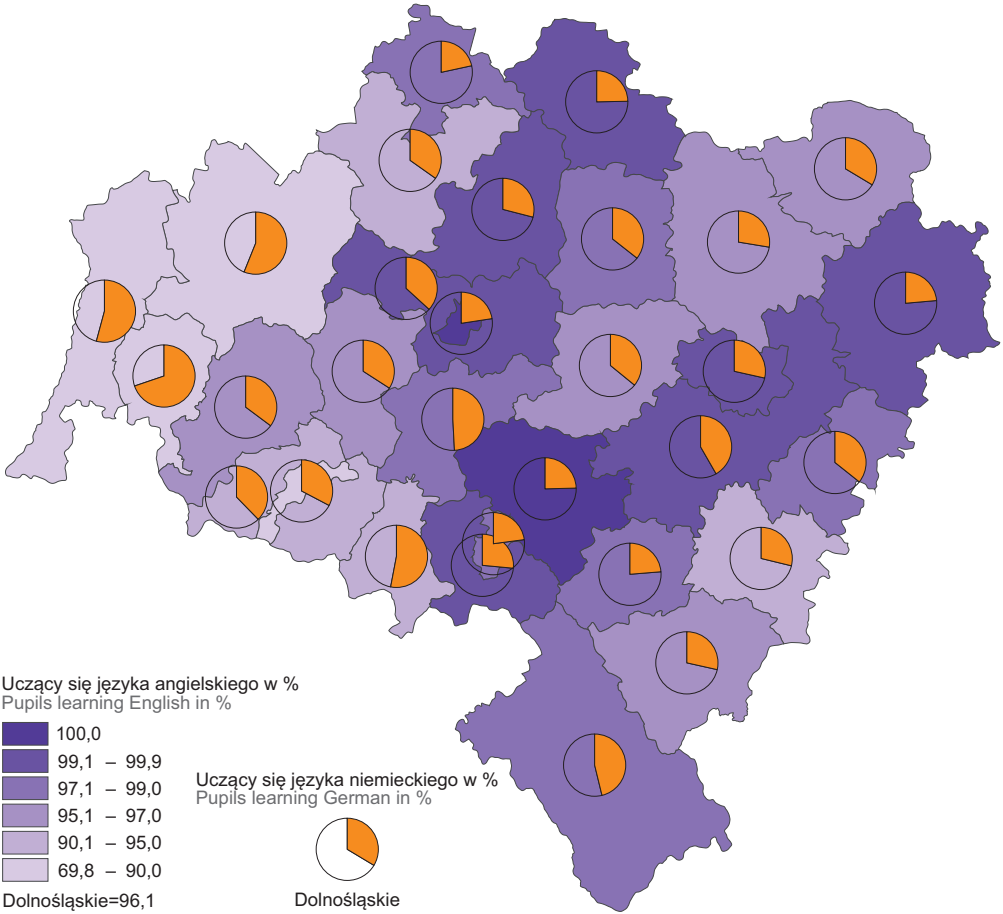
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
Szkoły	255	177	140	115	Schools
Oddziały	1070	890	815	716	Sections
Uczniowie	22825	18206	16331	13582	Students
w tym kobiety	14465	12282	11210	9748	of which females
Absolwenci	6094	5518	4011	.	Graduates
w tym kobiety	4203	3905	3056	.	of which females

WYKRES 1 (42). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA

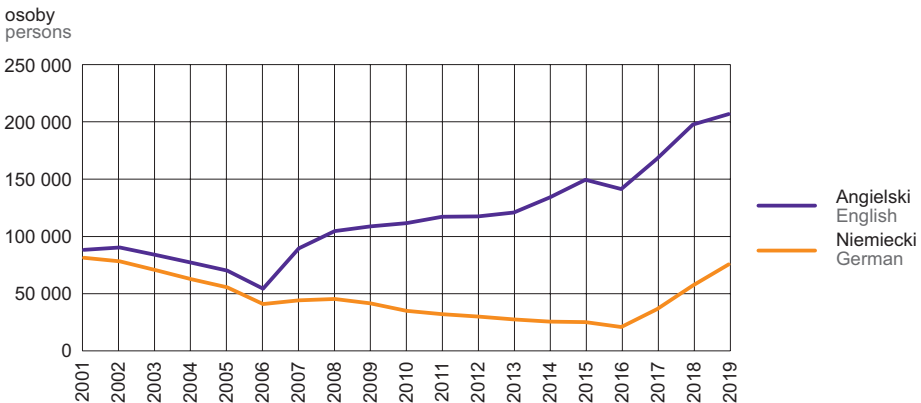
CHART 1 (42). **STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS**
(excluding special schools) BY NARROW FIELDS OF EDUCATION

MAPA 4 (24). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2019/20**
 MAP 4 (24). **PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN PRIMARY SCHOOLS IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR**

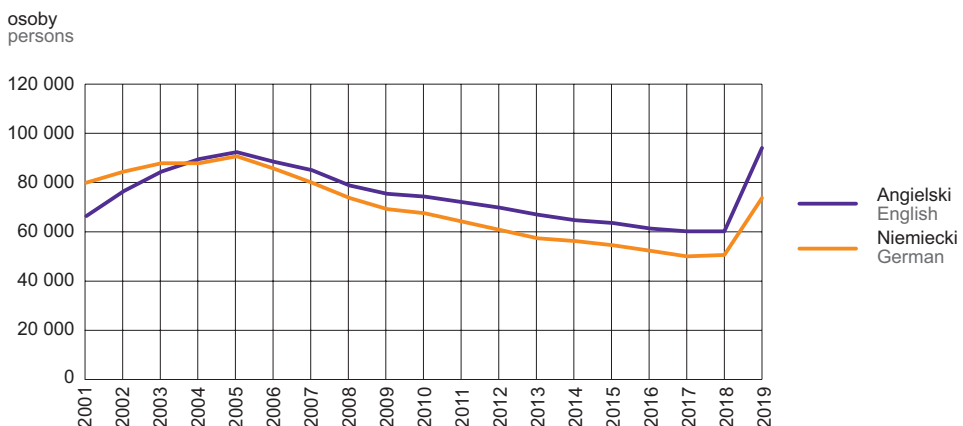
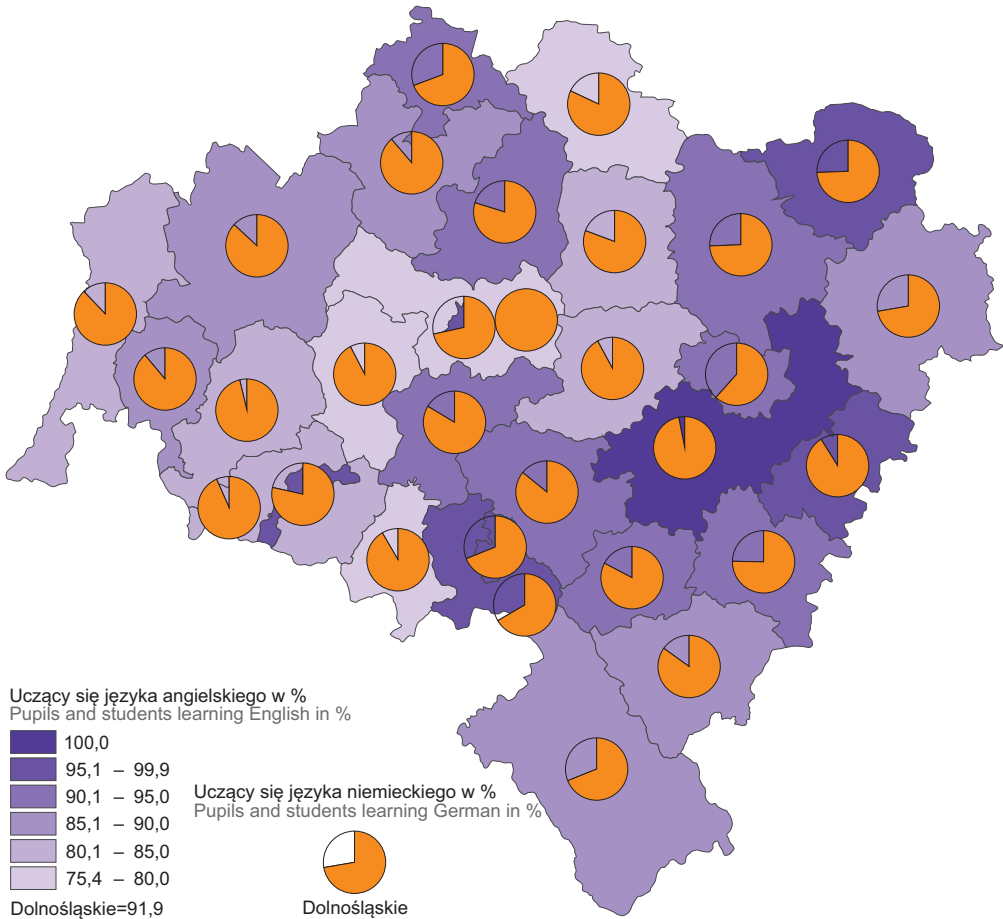

W szkołach podstawowych i gimnazjach dla dzieci i młodzieży
 In primary schools and lower secondary schools for children and youth

MAPA 5 (25). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PONADPODSTAWOWYCH DLA MŁODZIEŻY I SZKOŁACH POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2019/20 (bez szkół specjalnych)**

MAP 5 (25). **PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR (excluding special schools)**

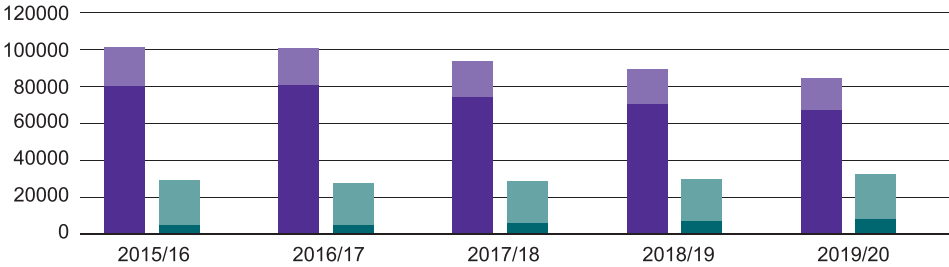
TABL. 3 (59). **UCZELNIE W ROKU AKADEMICKIM 2019/20**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE 2019/20 ACADEMIC YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	Uczelnie Higher education institutions	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students			Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
			ogółem total	w tym na studiach stacjonar- nych of which full-time pro- grammes	w tym cudzo- ziemcy of which foreigners		
O G Ó Ł E M	33	8472	117587	76287	8224	31212	TOTAL
w tym nadzorowane przez Ministerstwo:							of which supervised by the Ministry of:
Nauki i Szkolnictwa Wy- szego	29	6479	107042	67028	7191	28642	Science and Higher Edu- cation
Zdrowia	1	1284	6324	5559	881	1286	Health
Gospodarki Morskiej i Żegl- ugi Śródlądowej	2	396	1761	1463	135	474	Maritime Economy and Inland Navigation
Kultury i Dziedzictwa Naro- dowego	1	260	1997	1865	17	710	Culture and National Heritage

a Pełno- i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty, zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej uczelni wykazani zostali w każdym miejscu pracy. b W podziale według uczelni – osoby, które uzyskały dyplom ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.

a Full-time and part-time employed converted into full-time equivalent units, teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. b In the breakdown by higher education institutions – persons who obtained higher education diplomas between 1 January 2019 and 31 December 2019.

WYKRES 2 (43). **STUDENCI UCZELNI**
CHART 2 (43). STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Studenci uczelni publicznych:
Students of public higher education institutions:

studia niestacjonarne
part-time programmes
studia stacjonarne
full-time programmes

Studenci uczelni niepublicznych:
Students of non-public higher education institutions:

studia niestacjonarne
part-time programmes
studia stacjonarne
full-time programmes

TABL. 4(60). **SŁUCHACZE STUDIÓW PODYPLOMOWYCH I DOKTORANCI**
NON-DEGREE POSTGRADUATE PROGRAMMES STUDENTS AND DOCTORAL
STUDENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Słuchacze studiów podyplomowych Non-degree postgraduate programme students		Doktoranci Doctoral students				SPECIFICATION
				na studiach doktoranckich in doctoral programmes		w szkołach doktorskich in doctoral schools		
		ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
O G Ó Ł E M	2010/11	14504	10356	3924	2009	.	.	TOTAL
	2015/16	11369	8162	4111	2290	.	.	
	2018/19	11918	8563	3624	2008	.	.	
	2019/20	10267	7542	2768	1541	448	230	

Dział IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Chapter IX. Health care and social welfare

TABL. 1 (61). **OCHRONA ZDROWIA – PODSTAWOWE DANE**

Stan w dniu 31 grudnia
BASIC DATA ON HEALTH CARE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
PRACOWNICY MEDYCZNI		MEDICAL PERSONNEL		
Lekarze	6540	6124	6403	Doctors
Lekarze dentyści	891	745	753	Dentists
Pielęgniarki i położne	16274	15020	15178	Nurses and midwives
Fizjoterapeuci	1978	2005	1845	Physiotherapists
Diagności laboratoryjni	766	750	807	Laboratory diagnosticians
Farmaceuci	2190	2318	2244	Pharmacists
AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA		OUTPATIENT HEALTH CARE		
Przychodnie	1350	1602	1611	Outpatient departments
miasta	1101	1328	1336	urban areas
wieś	249	274	275	rural areas
Praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów ^a	552	487	437	Practices of doctors and dentists ^a
miasta	478	420	375	urban areas
wieś	74	67	62	rural areas
Porady udzielone ^b w ciągu roku w tys.	24360,9	24982,0	25369,5	Consultations provided ^b during the year in thousands
lekarskie ^c	21675,1	22191,6	22563,7	doctors ^c
w tym w opiece zdrowotnej:				of which in health care:
podstawowej	12804,4	12634,8	12693,4	primary
specjalistycznej	8420,8	8785,0	9030,1	specialised
stomatologiczne	2685,8	2790,4	2805,8	stomatological
SZPITALA		HOSPITALS		
Szpitala ogólne	79	82	84	General hospitals
Łóżka	14841	14659	13152	Beds
Leczeni ^d w ciągu roku na:				Inpatients ^d during the year per:
10 tys. ludności	2011	1903	1906	10 thousand population
1 łóżko ^e	39,4	37,7	42,0	bed ^e

a Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakt z NFZ lub z przychodniami. b Łącznie z poradami opłaconymi w przychodniach przez pacjentów oraz łącznie z poradami udzielonymi w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. c Łącznie z poradami z izb przyjęć udzielanymi pacjentom niehospitalizowanym. d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. e Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych.

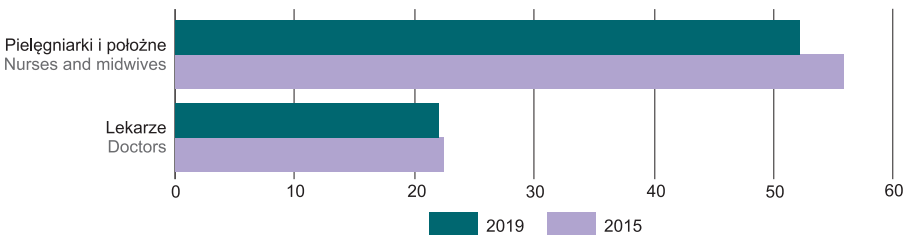
Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a Data concern practices that have signed contract with the National Health Fund or outpatient departments. b Including consultations paid by patients in outpatient departments as well as including consultations provided as part of night and holiday health care. c Including consultations provided in admission rooms for non-hospitalized patients. d Excluding inter-ward patient transfer. e Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

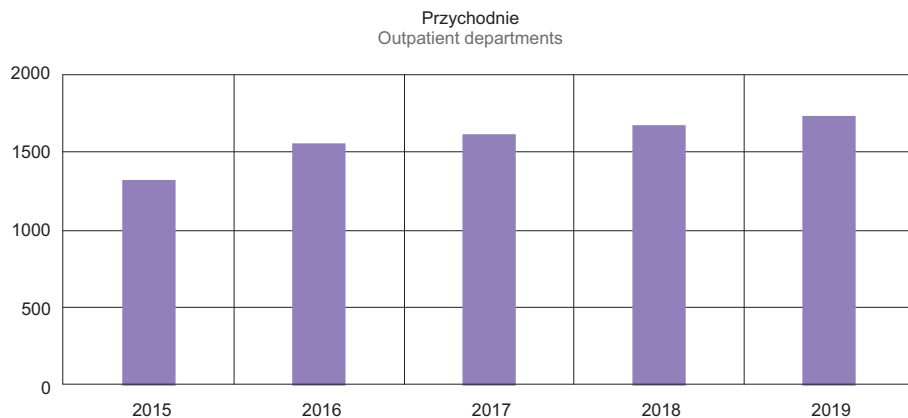
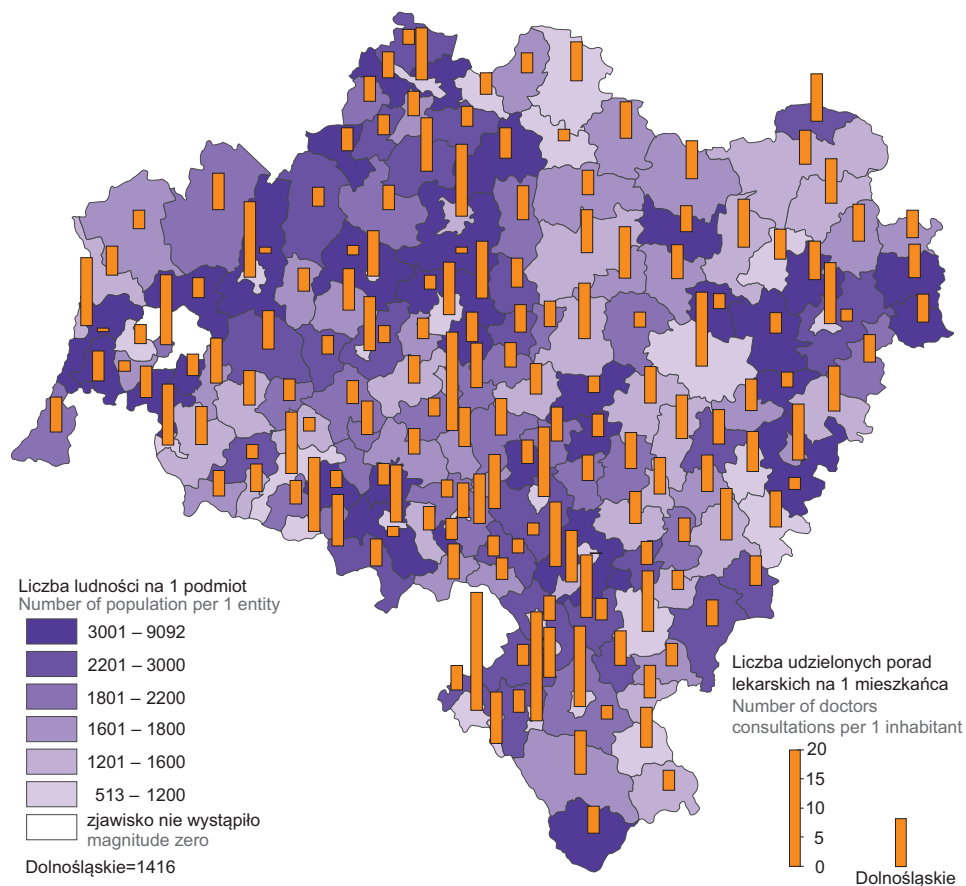
WYKRES 1 (44). **PRACOWNICY MEDYCZNI NA 10 TYS. LUDNOŚCI**

CHART 1 (44). **MEDICAL PERSONNEL PER 10 THOUSAND POPULATION**

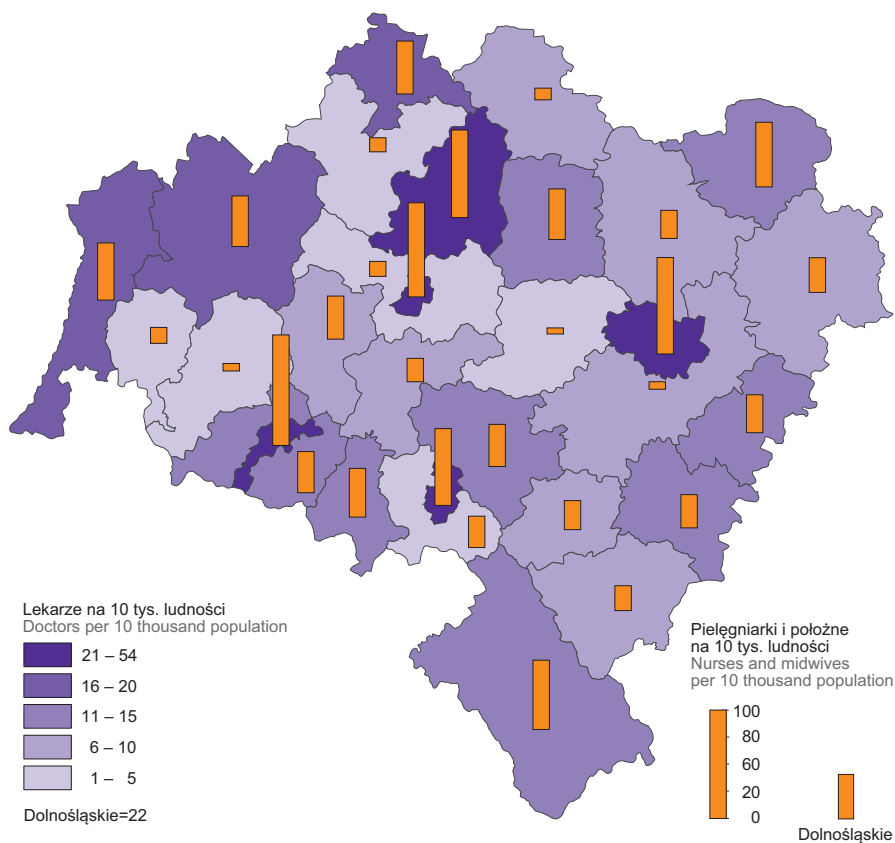
MAPA 1 (26). AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA W 2019 R.

MAP 1 (26). OUTPATIENT HEALTH CARE IN 2019

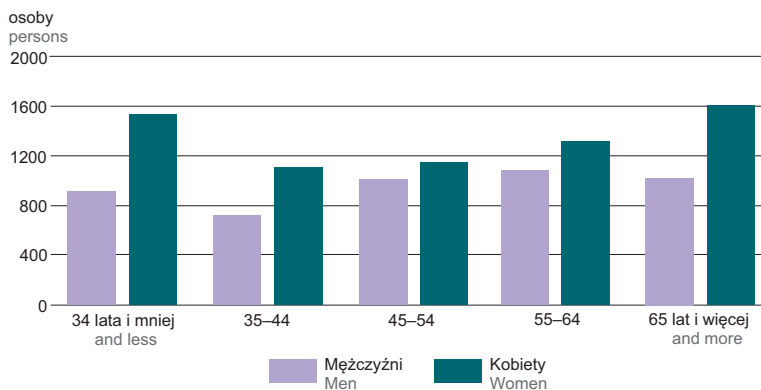

MAPA 2 (27). PRACOWNICY MEDYCZNI W 2019 R.

MAP 2 (27). MEDICAL PERSONNEL IN 2019

Lekarze uprawnieni do wykonywania zawodu medycznego według grup wieku i płci w 2019 r.
Doctors entitled to practise medical profession by age groups and sex in 2019

TABL. 2 (62). **LEKARZE SPECJALIŚCI**
Stan w dniu 31 grudnia
DOCTORS SPECIALISTS
As of 31 December

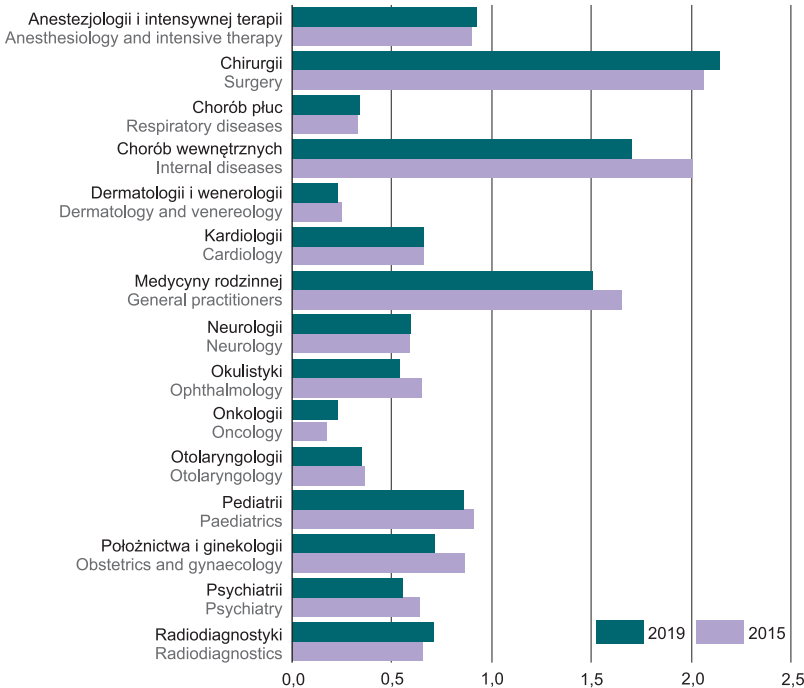
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Lekarze specjaliści	4455	4227	4279	Doctors specialists
w tym w zakresie:				of which in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	262	269	269	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii	600	592	622	Surgery
Chorób płuc	95	103	98	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	584	494	495	Internal diseases
Dermatologii i wenerologii	72	53	66	Dermatology and venereology
Kardiologii	191	167	191	Cardiology
Medycyny rodzinnej	480	412	437	General practitioners
Neurologii	171	170	173	Neurology
Okulistyki	189	162	157	Ophthalmology
Onkologii	50	51	66	Oncology
Otolaryngologii	105	98	101	Otolaryngology
Pediatrici	265	245	249	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	251	220	208	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii	185	152	160	Psychiatry
Radiodiagnostyki	190	170	206	Radiodiagnostics

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration.

WYKRES 2 (45). **LEKARZE SPECJALIŚCI WEDŁUG WYBRANYCH SPECJALNOŚCI**
NA 10 TYS. LUDNOŚCI

CHART 2 (45). **DOCTOR SPECIALISTS BY SELECTED SPECIALISATION**
PER 10 THOUSAND POPULATION

TABL. 3 (63). SZPITALA OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Leczeni ^a w tys.	644,8	632,6	607,7	Inpatients ^a in thousands
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,5	5,5	5,5	Average patient stay in days
Łóżka ^b	14841	14659	13152	Beds ^b
w tym na oddziałach:				of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	1891	1845	1576	Internal diseases
Kardiologicznych ^c	605	579	600	Cardiological ^c
Chirurgicznych	3034	2940	2553	Surgical
Pediatrycznych	709	654	537	Paediatric
Ginekologiczno-pokoźniczych	1342	1311	1106	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	459	489	480	Oncological
Intensywnej terapii	259	257	260	Intensive therapy
Zakaźnych	133	112	102	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	736	646	581	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	114	93	53	Dermatological
Neurologicznych	492	488	488	Neurological
Psychiatrycznych	461	463	510	Psychiatric

a Leczeni w trybie stacjonarnym łącznie z ruchem międzyoddziałowym. b Stan w dniu 31 grudnia. c łącznie z oddziałami intensywnego nadzoru kardiologicznego.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a Inpatients including inter-ward transfer. b As of 31 December. c Including intensive cardiological care wards.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 4 (64). LEZNICTWO UZDROWISKOWE
HEALTH RESORT TREATMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sanatoria ^a	26	34	31	31	Sanatoria ^a
łóżka ^a	2292	3697	3703	3777	beds ^a
kuracjusze lecznictwa stacjonarnego w tys.	32763	65987	66682	73016	inpatients in thousands
Szpitala uzdrowiskowe ^a	28	18	16	16	Health resort hospitals ^a
łóżka ^a	3399	2557	2248	2276	beds ^a
kuracjusze lecznictwa stacjonarnego w tys.	46801	34748	30487	31208	inpatients in thousands

a Stan w dniu 31 grudnia.

Uwaga. W 2019 r. w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego z leczenia w trybie ambulatoryjnym skorzystało łącznie 14492 kuracjuszy.

Źródło: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a As of 31 December.

Note. In 2019 in health resort facilities in outpatient health care system has been treated 14492 of outpatients.

Source: data of the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

TABL. 5 (65). POMOC DORAŻNA I RATOWNICTWO MEDYCZNE
Stan w dniu 31 grudnia
FIRST AID AND EMERGENCY MEDICAL SERVICES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne:					Units of the State Emergency Medical Services:
Zespoły ratownictwa medycznego	111	114	116	116	Emergency rescue teams
podstawowe	63	66	83	83	basic
specjalistyczne	48	48	33	33	specialists
Lotniczy zespół ratownictwa medycznego	1	1	1	1	Medical air rescue team
Szpitalne oddziały ratunkowe	13	15	16	16	Hospital emergency wards
Wyjazdy na miejsca zdarzenia (w ciągu roku):					Calls to the occurrence places (during the year):
w tysiącach	274,1	304,8	286,7	279,6	in thousands
na 1000 ludności	94,0	104,9	98,8	96,4	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):					Persons who received health care benefits in the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	274,7	305,1	287,5	280,2	in thousands
na 1000 ludności	94,2	105	99,1	96,6	per 1000 population

TABL. 6 (66). KRWIODAWSTWO^a
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Regionalne centra ^b	2	2	2	2	Regional centres ^b
Oddziały terenowe ^b	9	3	3	3	Local branches ^b
Krwiodawcy w tys.	51,9	51,2	50,6	50,3	Blood donors in thousands
w tym honorowi	51,9	51,2	50,6	50,3	of which voluntary
Liczba donacji ^c krwi pełnej w tys.	94,0	99,4	99,9	100,3	Number of collected donations ^c of whole blood in thousands
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^d w tys.	96,4	110,4	112,6	112,6	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^d in thousands

a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. b Stan w dniu 31 grudnia. c Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. d Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. b As of 31 December. c Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. d One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 7 (67). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUKTY APTECZNE
Stan w dniu 31 grudnia
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Apteki	943	1012	1037	992	Pharmacies
w tym prywatne	940	1007	1032	990	of which private
w tym na wsi	82	90	91	88	of which in rural areas
Punkty apteczne	66	68	66	62	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	65	68	66	62	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	2891	2689	2630	2752	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	5965	5666	5801	6107	of which in rural areas
1 aptekę	3094	2870	27928	2924	pharmacy
w tym na wsi	10693	9947	10008	10410	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	1930	2038	2133	2070	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

**TABL. 8 (68). ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA
NA 100 TYS. LUDNOŚCI**
INCIDENCE OF SELECTED INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS
PER 100 THOUSAND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Gruźlica	20,0	16,7	13,0	13,2	Tuberculosis
Tężec	0,0	0,0	-	0,0	Tetanus
Ksztusiec	1,6	5,1	4,0	2,1	Whooping cough
Odra	-	0,1	0,7	2,2	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:					Viral hepatitis:
typ A	0,3	0,0	2,3	10,2	type A
typ B	3,9	8,7	5,7	5,1	type B
typ C	10,5	14,6	12,8	13,0	type C
Różyczka	21,1	4,6	1,7	0,2	Rubella
AIDS ^a	1,1	0,9	0,4	0,4	AIDS ^a
Salmonellozy	12,3	15,4	12,9	9,9	Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	-	-	0,1	-	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	9,8	5,6	1,8	2,3	Other bacterial foodborne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	236	436	321	293	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^b
Szkarlatyna (płonica)	23,7	47,7	27,2	37,9	Scarlet (fever)
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1,4	2,0	1,8	1,1	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	2,0	2,1	3,3	1,8	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	0,6	0,5	0,8	1,0	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	5,4	3,4	2,7	2,7	Mumps
Włośnica	-	0,0	-	0,1	Trichinellosis
Grypa ^c	1968,9	6904,4	9099,1	8659,4	Influenza ^c
Szczepieni przeciw wściekliznie	8,6	8,4	9,7	10,1	Rabies vaccinations

a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. c Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

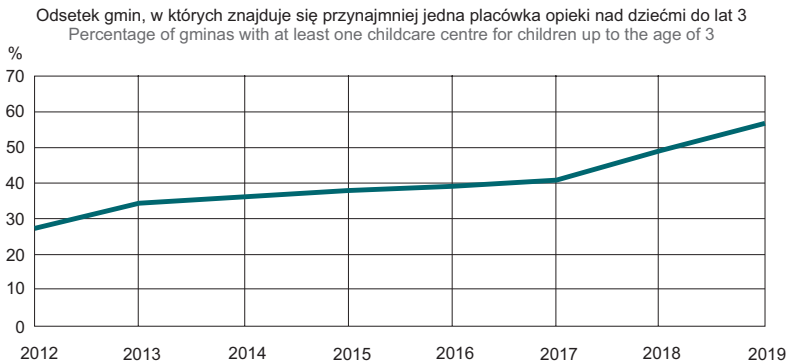
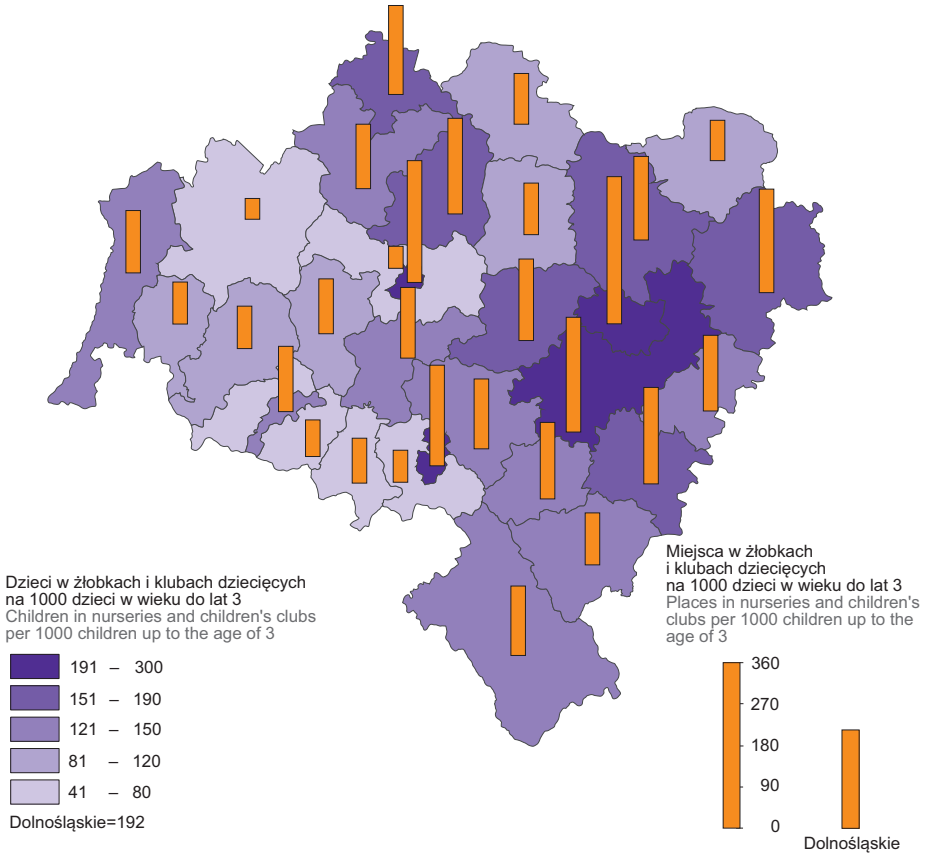
Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne) oraz Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

a Preliminary data because of specific features of the disease. b Ratio calculated per 10 thousand children up to the age of 2. c Including influenza-like illness.

Source: data of the National Institute of Public Health – National Institute of Hygiene (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations) and the Tuberculosis and Lung Diseases Institute.

MAPA 3 (28). ŻŁÓBK I KLUBY DZIECIĘCE W 2019 R.

MAP 3 (28). NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS IN 2019

TABL. 9 (69). ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE^{ab}
Stan w dniu 31 grudnia
NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS^{ab}
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Żłobki	38	219	330	378	Nurseries
w tym publiczne	35	58	87	100	of which public
Oddziały żłobkowe	26	17	9	6	Nursery wards
Kluby dziecięce	-	25	55	74	Children's clubs
w tym publiczne	-	-	5	8	of which public
Miejsca:					Places:
w żłobkach	4072	9134	13959	15860	in nurseries
w klubach dziecięcych	-	409	1014	1395	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku):					Children staying (during the year):
w żłobkach	6573	13176	19379	22492	in nurseries
w klubach dziecięcych	-	465	1211	1762	in children's clubs
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	.	113,1	166,3	191,6	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	.	93,7	92,8	92,1	per 100 places

a Miejsca i dzieci w żłobkach łącznie z oddziałami żłobkowymi. b Ponadto w 2019 r. opiekę nad dziećmi sprawowało 72 dziennych opiekunów opiekujących się 335 dziećmi i 598 niań zarejestrowanych w ZUS.

a Places and children staying in nurseries including nursery wards. b Moreover, in 2019 childcare for 72 children was provided by 335 day carers and 598 nannies registered in the Social Insurance Institution.

TABL. 10 (70). RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA^a
Stan w dniu 31 grudnia
FAMILY FOSTER CARE^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	3686	3969	3898	3859	Foster families
Spokrewnione	3182	2745	2665	2638	Related
dzieci ^b	4061	3484	3386	3349	children ^b
Niezawodowe	359	1070	1081	1074	Non-professional
dzieci ^b	492	1372	1361	1362	children ^b
Zawodowe ^c	145	154	152	147	Professional ^c
dzieci ^b	543	484	486	478	children ^b
Rodzinne domy dziecka	.	55	69	82	Foster homes
dzieci ^d	.	376	471	536	children ^d

a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za 2010 r. z powodu zmiany przepisów prawnych. b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, od 2012 r. – w wieku do 25 lat. c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. d W wieku do 25 lat.

a Some data are not fully comparable with data for 2010 due to changes of the provisions of the law. b Until 2011 – up to the age of 18, since 2012 – up to the age of 25. c Until 2011 professional, not related to the child foster families. d Up to the age of 25.

TABL. 11 (71). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA**

Stan w dniu 31 grudnia
INSTITUTIONAL FOSTER CARE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	85	136	135	138	2052	2158	1800	1780	Care and education centres
interwencyjne	1	5	4	4	29	51	38	27	intervention
rodzinne	38	29	27	30	245	177	179	203	family
socjalizacyjne	27	84	84	84	873	1416	1257	1250	socialisation
specjalistyczno-terapeutyczne	-	3	3	3	-	42	46	45	specialist therapy
inne ^a	19	15	17	17	905	472	280	255	others ^a

a Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; w 2010 r. – placówki wielofunkcyjne.

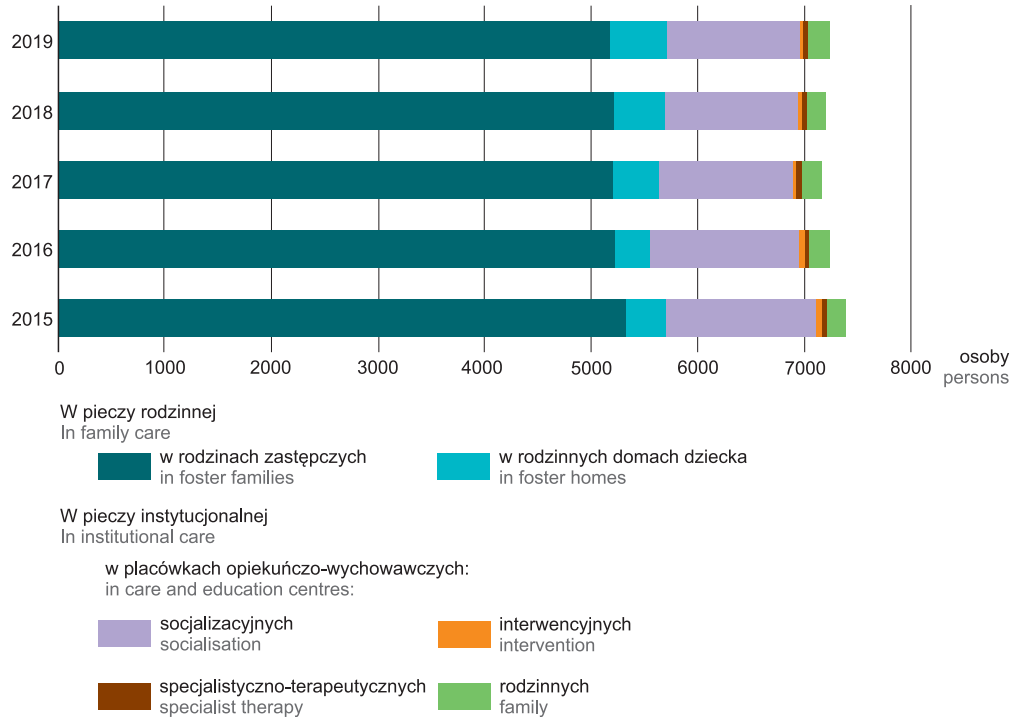
a Combining tasks of the intervention, socialisation and specialist therapy centres; in 2010 – multifunctional centres.

WYKRES 3 (46). **DZIECI (wychowankowie) W WYBRANYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (46). **CHILDREN (residents) IN SELECTED FORMS OF FOSTER CARE**

As of 31 December

TABL. 12 (72). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**

Stan w dniu 31 grudnia
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	92	107	115	119	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca (łącznie z filiami):					Places (including branches):
ogółem	7309	8302	8384	8447	total
na 10 tys. ludności	25,1	28,6	28,9	29,1	per 10 thousand population
Mieszkańcy (łącznie z filiami):					Residents (including branches):
ogółem	7156	7787	8136	8125	total
na 10 tys. ludności	24,5	26,8	28,0	28,0	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie	1076	913	686	673	Persons awaiting a place

a łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.
a Including community self-help homes.

TABL. 13 (73). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ**

SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający ^a Beneficiaries ^a	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thousand PLN	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2010	136011	283422,3	TOTAL
	2015	103902	258065,4	
	2018	74955	239045,1	
	2019	68640	238168,2	
Pomoc pieniężna		70574	154720,3	Monetary assistance
w tym:				of which:
Zasiłek stały		14875	77861,2	Permanent benefit
Zasiłek okresowy		18857	36317,1	Temporary benefit
Zasiłek celowy		36101	37079,7	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki		77	297,0	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna		32244	83447,9	Non-monetary assistance
w tym:				of which:
Schronienie		1458	7455,6	Shelter
Posiłek		19521	15212,4	Meal
Ubranie		9	3,1	Clothing
Sprawienie pogrzebu		522 ^b	1087,6	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze		10310	54017,3	Attendance services and specialized attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie		27	46,9	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

a Osoby, którym przyznano świadczenie decyzją; w podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. b Podano liczbę świadczeń, która w tym przypadku oznacza liczbę zmarłych.

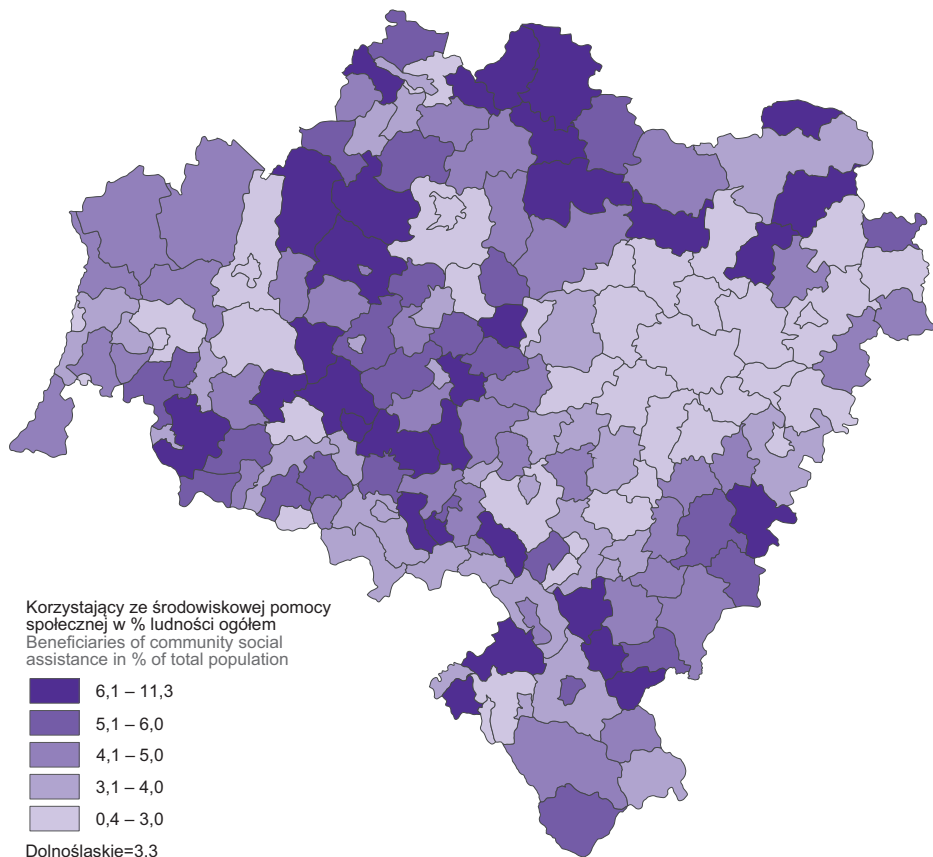
Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a Persons awarded the benefit by the decision; under the item benefits, recipients may be shown several times. b The number of benefits is provided, which in this case means the number of deceased.

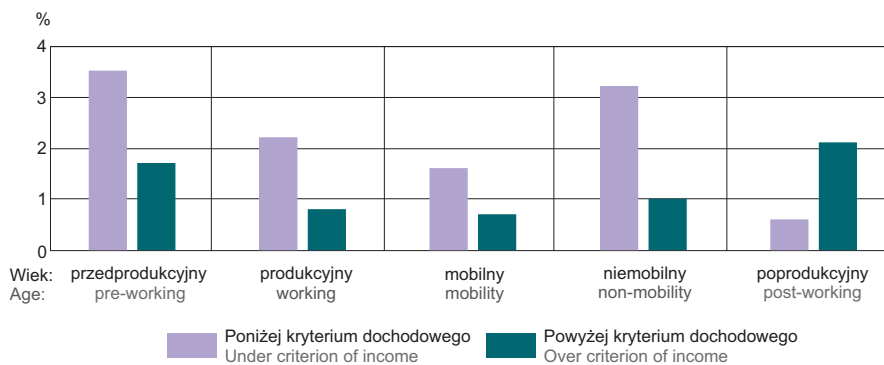
S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

MAPA 4 (29). BENEFICJENCI ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W 2019 R.

MAP 4 (29). BENEFICIARIES OF COMMUNITY SOCIAL ASSISTANCE IN 2019

Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej według kryterium dochodowego w 2019 r.
Share of beneficiaries of community social assistance by criterion of income in 2019

Dział X. Kultura. Turystyka. Sport Chapter X. Culture. Tourism. Sport

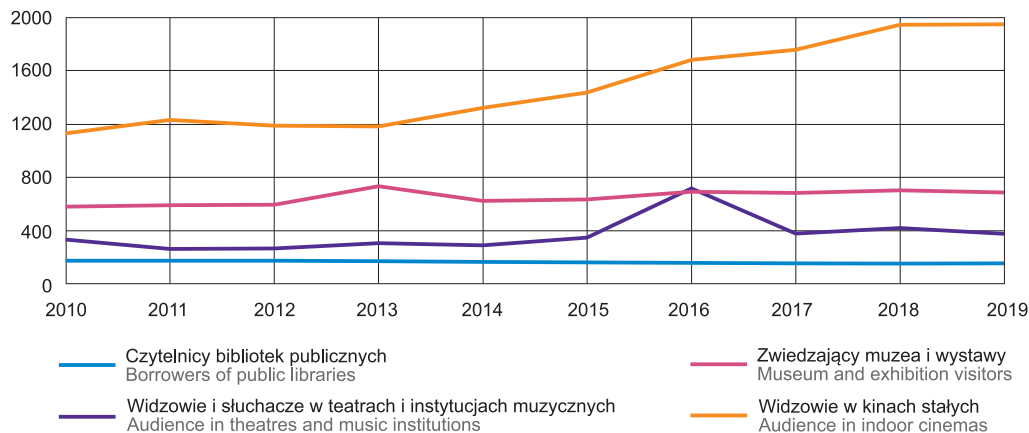
Kultura Culture

TABL. 1 (74). **DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA — TYTUŁY**
PUBLISHING ACTIVITIES — TITLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	liczba tytułów		number of titles		
Książki i broszury	1328	1627	1569	1853	Books and brochures
Wydawnictwa naukowe	660	578	468	539	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	103	50	50	61	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe	48	83	100	121	Professional publications
Podręczniki szkolne	2	10	15	15	School textbooks
Wydawnictwa popularne	269	497	470	593	Popular science
Literatura piękna	246	409	466	524	Belles-lettres
w tym dla dzieci i młodzieży	38	68	96	101	of which for children and youth
Gazety i czasopisma	490	509	499	480	Newspapers and magazines

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
Source: data of the National Library.

WYKRES 1 (47). **KORZYSTAJĄCY Z INSTYTUCJI KULTURY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 1 (47). **PERSONS USING CULTURAL INSTITUTIONS PER 1000 POPULATION**

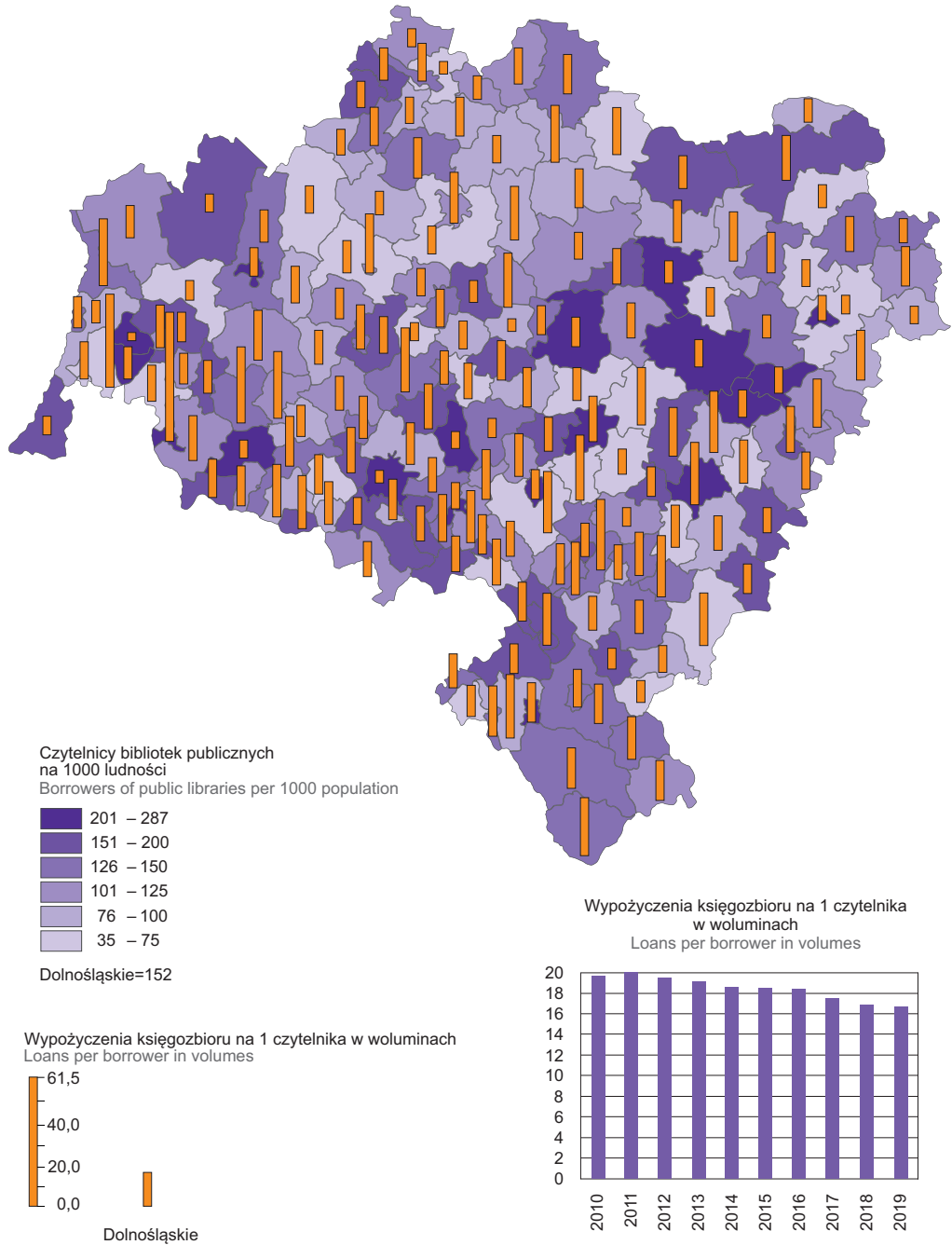
TABL. 2 (75). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 grudnia)	639	599	591	589	Libraries (as of 31 December)
w tym na wsi	412	391	383	381	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 grudnia)	104	83	80	71	Library service points (as of 31 December)
w tym na wsi	81	57	57	48	of which in rural areas
Księgozbiór (stan w dniu 31 grudnia)					Collection (as of 31 December)
w tys. wol.	9952,1	9036,6	8655,0	8625,0	in thousand volumes
w tym na wsi	4065,8	3590,3	3369,3	3332,8	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	502,2	466,0	439,5	442,1	Borrowers ^a in thousand
w tym na wsi	104,5	98,1	89,9	88,4	of which in rural areas
Wypożyczenia ^{ab} :					Loans ^{ab} :
w tys. wol.	9898,5	8601,3	7435,5	7388,4	in thousand volumes
w tym na wsi	2089,4	1768,3	1448,5	1420,2	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	19,7	18,5	16,9	16,7	per borrower in volumes
w tym na wsi	20,0	18,0	16,1	16,1	of which in rural areas

a Łącznie z punktami bibliotecznymi, dane za lata 2015–2019 przyporządkowano w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej. b W 2010 r. bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points, data for 2015–2019 were assigned with division into urban areas and rural areas according to the location of the main unit. b In 2010 excluding interlibrary loans.

MAPA 1 (30). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE W 2019 R.**
MAP 1 (30). **PUBLIC LIBRARIES IN 2019**

TABL. 3 (76). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	58	67	73	73	Museums with branches ^a
Muzealia ^a w tys. szt	1524,7	1576,6	993,8	1040,8	Museum exhibits ^a in thousand pcs
Wystawy czasowe:					Temporary exhibitions:
własne ^b	270	349	249	222	own ^b
obce ^c	227	197	162	124	exterior ^c
współorganizowane	.	.	145	115	co-organized
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	1689,7	1838,1	2035,7	1988,9	Museum and exhibition visitors in thousand
w tym młodzież szkolna ^d	375,8	495,7	548,7	381,2	of which primary and secondary school students ^d

a Stan w dniu 31 grudnia. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 December. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organized groups.

TABL. 4 (77). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seats in fixed halls ^a	Przedsta- wienia i koncerty ^b Performances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze ^b w tys. Audience ^b in thousand	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne	2010 17	5903	5500	965,8	Theatres and music institutions
	2015 17	8551	5889	1003,8	
	2018 17	8538	8034	1212,3	
	2019 17	9079	7851	1087,8	
Teatry	10	4031	2526	330,2	Theatres
dramatyczne	7	3212	1722	217,4	dramatic
lalkowe	3	819	804	112,8	puppet
Teatry muzyczne	3	1615	531	196,8	Music theatres
Filharmonie	3	3433	2903	403,4	Philharmonic halls
Orkiestry symfoniczne i kameralne, chóry	1	-	1881	142,6	Symphonic and chamber orchestras, choirs
Zespoły pieśni i tańca	-	-	10	14,9	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	2010 5	x	233	86,4	Entertainment enterprises
	2015 2	x	342	90,7	
	2018 2	x	391	62,8	
	2019 .	x	361	55,4	

a Stan w dniu 31 grudnia. b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

a As of 31 December. b Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

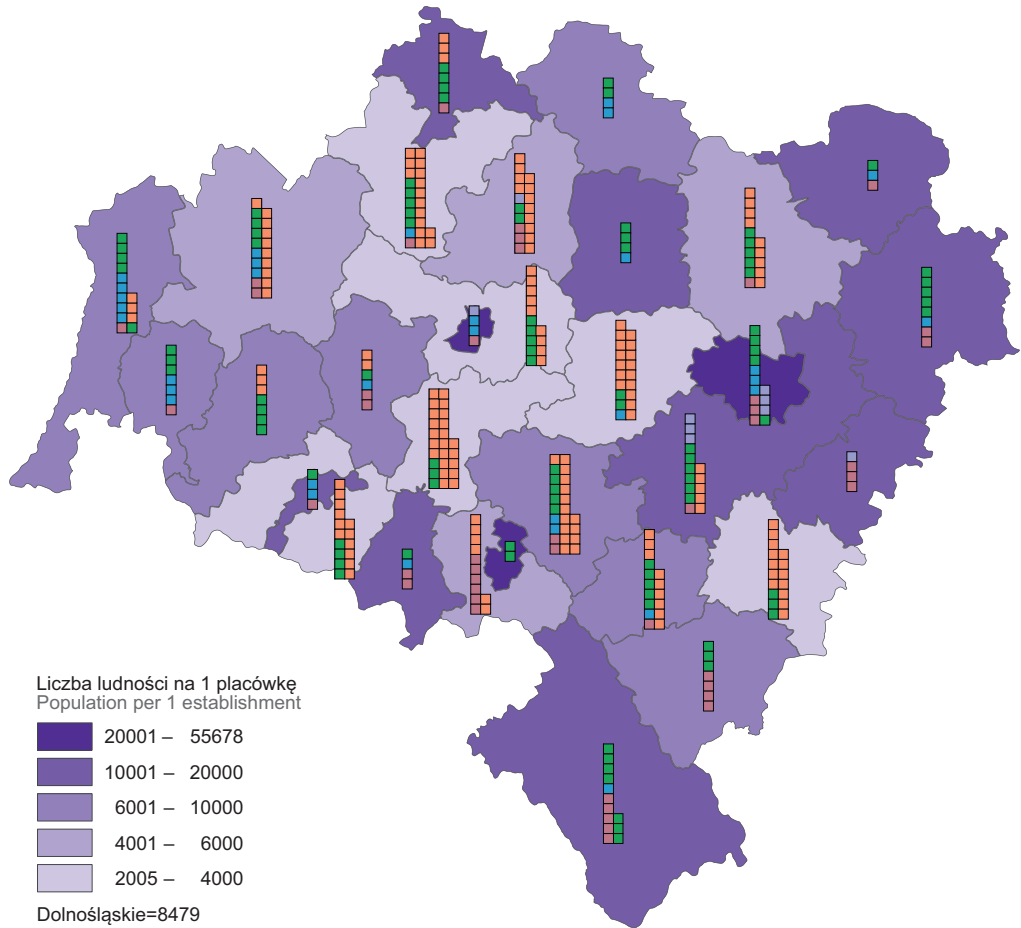
TABL. 5 (78). **KINA STAŁE**
INDOOR CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 grudnia)	43	38 ^a	46 ^a	47 ^a	Cinemas (as of 31 December)
w tym multiplexy	4	5	6	6	of which multiplexes
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 grudnia)	25868	27341	32193	31873	Seats (as of 31 December)
w tym multiplexy	10097	11172	14122	14182	of which multiplexes
Seanse	121486	156370	228273	218147	Screenings
w tym multiplexy	71855	64813	113014	110034	of which multiplexes
na 1 kino	2825	4115	4962	4641	per cinema
Widzowie	3296915	4176318	5647676	5657788	Audience
w tym multiplexy	2015656	1878196	2674347	2650932	of which multiplexes
na 1 kino	76672	109903	122776	120378	per cinema
na 1 seans	27	27	25	28	per screening

a W tym miniplexów: 9 w 2015 r., 12 w 2018 r. i 2019 r.

a Of which miniplexes: 9 in 2015, 12 in 2018 and 2019.

MAPA 2 (31). **PLACÓWKI KULTURY W 2019 R.**
MAP 2 (31). **CULTURE CENTRES IN 2019**

Placówki
Establishments

□ 1 placówka
1 establishment

Rodzaje placówek:
Types of establishments:

- światlice
community centres
- kluby
clubs
- ośrodki kultury
cultural centres
- domy kultury
cultural establishments
- centra kultury
centres of culture

Uczestnicy imprez na 1000 ludności
Event participants per 1000 population

Turystyka
Tourism
TABL. 6 (79). BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 lipca)	726	867	1046	1031	Establishments (as of 31 July)
w tym całoroczne	678	815	1002	982	of which open all year
Obiekty hotelowe	363	374	447	443	Hotels and similar establishments
hotele	200	232	266	268	hotels
motele	6	5	7	6	motels
pensjonaty	58	56	70	68	boarding houses
inne obiekty hotelowe	99	81	104	101	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	363	493	599	588	Other establishments
schroniska ^b	44	34	46	44	shelters ^b
kempingi	10	11	12	13	camping sites
pola biwakowe	4	4	5	6	tent camp sites
ośrodki wczasowe	104	77	81	80	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	43	27	38	35	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych	22	11	13	12	complexes of tourist cottages
hostele	13	18	28	27	hostels
pokoje gościnne	.	127	197	190	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	67	75	74	agrotourism lodgings
inne obiekty	114	109	97	50	miscellaneous establishments
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 lipca)	49067	60147	69980	70955	Bed places (as of 31 July)
w tym całoroczne	45268	56169	66295	66490	of which open all year
Obiekty hotelowe	26209	33151	39863	41292	Hotels and similar establishments
hotele	18419	25985	30093	31338	hotels
motele	244	152	227	208	motels
pensjonaty	2481	2373	3313	3332	boarding houses
inne obiekty hotelowe	5065	4641	6230	6414	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	22858	26996	30117	29663	Other facilities
schroniska ^b	2292	1946	2645	2503	shelters ^b
kempingi	1153	1487	1478	1569	camping sites
pola biwakowe	804	474	574	420	tent camp sites
ośrodki wczasowe	6792	6283	6528	6373	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	3138	2255	2916	2745	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	917	541	897	836	complexes of tourist cottages ^c
hostele	494	1535	1487	1308	hostels
pokoje gościnne	.	2937	4473	4295	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	1160	1260	1264	agrotourism lodgings
inne obiekty	6571	7780	7338	2785	miscellaneous establishments
Korzystający z noclegów	1895540	2620386	3654787	3932314	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	414800	500637	696726	796133	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	1336847	1994030	2821652	3122968	Hotels and similar establishments
hotele	1056836	1723509	2364533	2649052	hotels
motele	20654	10797	14430	16206	motels
pensjonaty	54702	58397	127811	123644	boarding houses
inne obiekty hotelowe	204655	201327	314878	334066	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	558693	626356	833135	809346	Other establishments
schroniska ^b	66638	61604	99933	98274	shelters ^b
kempingi	12200	17287	17415	17962	camping sites
pola biwakowe	372	1601	8566	5460	tent camp sites
ośrodki wczasowe	142596	136228	157937	164102	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	102897	71256	98414	98594	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	7786	5953	11234	10473	complexes of tourist cottages ^c
hostele	28062	78071	129754	132572	hostels
pokoje gościnne	.	64818	99497	90469	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	13206	17565	16691	agrotourism lodgings
inne obiekty	162320	159342	171109	154271	miscellaneous establishments

a W 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; w latach 2015–2019 dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2018 i 2019 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu. a In 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings; in 2015–2019 concern establishments possessing 10 and more bed places. Data for 2018 and 2019 were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. b Including youth hostels and school youth hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

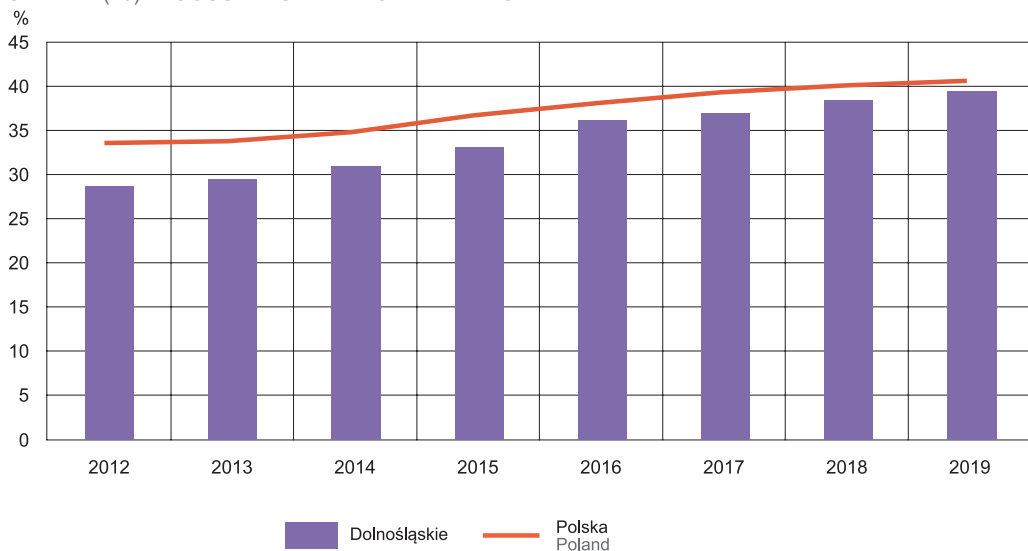
TABL. 6 (79). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	4814319	6829669	9034206	9617889	Nights spent (overnight stays)
w tym turystom zagranicznym	1016644	1156714	1483890	1640522	of which by foreign tourists
Obiekty hotelowe	2794122	4013898	5672914	6203889	Hotels and similar establishments
hotele	2050645	3311079	4605139	5087675	hotels
motele	23560	12321	18630	22253	motels
pensjonaty	183117	178067	300423	313845	boarding houses
inne obiekty hotelowe	536800	512431	748722	780116	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	2020197	2815771	3361292	3414000	Other establishments
schroniska ^b	154975	131286	217741	212511	shelters ^b
kempingi	26132	34191	34514	37340	camping sites
poła biwakowe	1001	3207	13928	8803	tent camp sites
ośrodki wczasowe	636595	586862	603904	628358	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	341483	235594	315818	334606	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	25483	21103	38990	36507	complexes of tourist cottages ^c
hostele	55361	147332	220448	232056	hostels
pokoje gościnne	.	207271	288690	314421	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	45490	52623	58618	agrotourism lodgings
inne obiekty	712182	1341706	1500233	1489894	miscellaneous establishments

a W 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; w latach 2015–2019 dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2018 i 2019 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu. a In 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings; in 2015–2019 concerns establishments with 10 and more bed places. Data for 2018 and 2019 were compiled considering imputation for units, which refused to participate in the survey. b Including youth hostels and school youth hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

WYKRES 2 (48). **STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH^a**

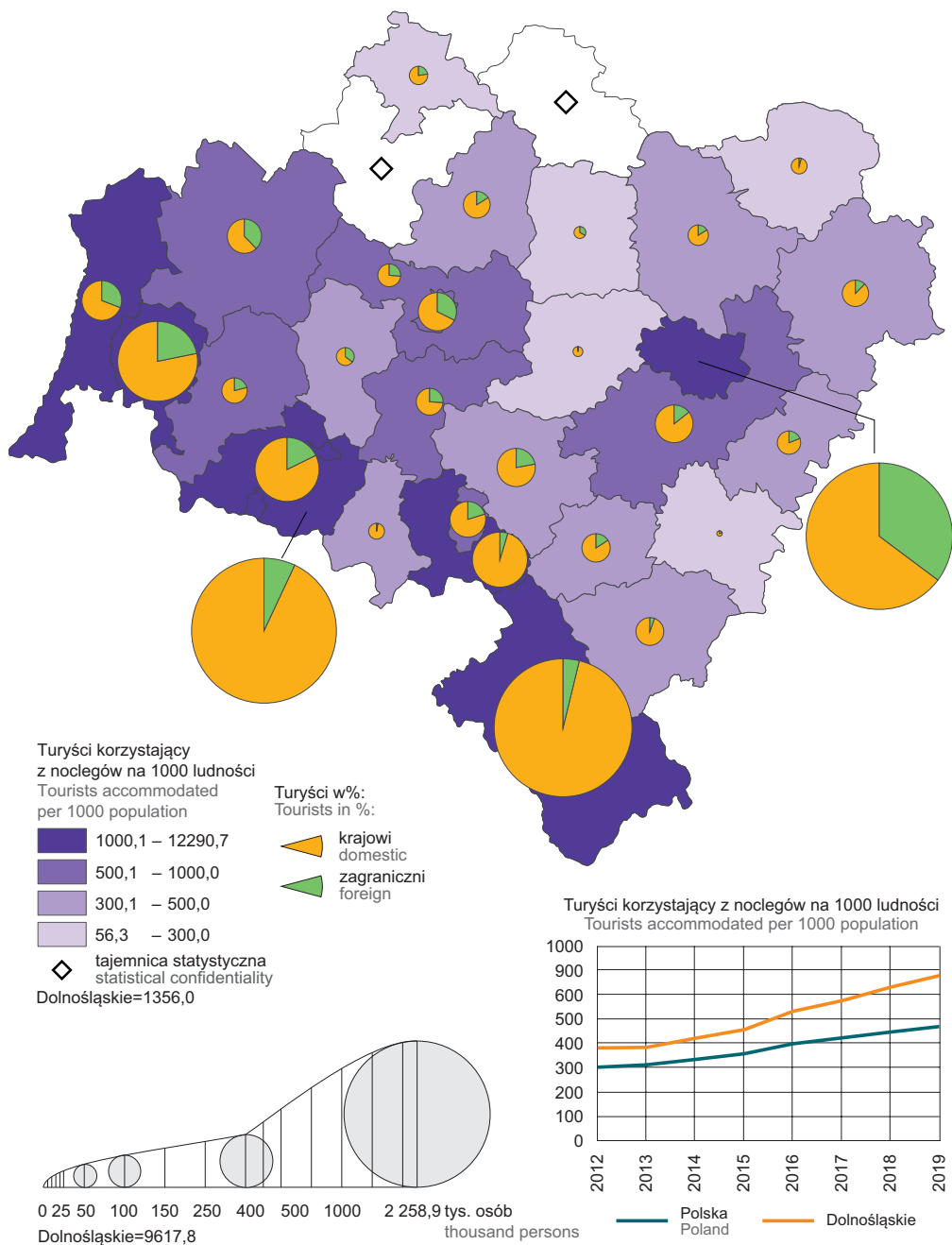
CHART 2 (48). **OCCUPANCY RATE OF BED PLACES^a**

a W latach 2015-2019 dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.
a In 2015-2019 concerns establishments with 10 and more bed places.

MAPA 3 (32).
MAP 3 (32).

WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2019 R.
OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN 2019

Sport
Sport

TABL. 7 (80). ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE
Stan w dniu 31 grudnia
PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2016	2018	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS					
Jednostki organizacyjne	173	121	101	77	Organizational units
Członkowie	16342	12287	10997	7005	Members
Ćwiczący ^a	25584	21957	20891	5607	Persons practising sports ^a
KLUBY SPORTOWE SPORTS CLUBS					
Jednostki organizacyjne	986	1246	1308	1272	Organizational units
Członkowie	58512	75543	81318	85229	Members
Ćwiczący	61859	75448	83069	86621	Persons practising sports
mężczyźni	48982	60436	64993	67908	males
kobiety	12877	15012	18076	18713	females
w tym w wieku do 18 lat	39563	47303	56014	56278	of which aged up to 18 years
Sekcje sportowe	1549	1782	1860	1738	Sports sections
Trenerzy	1022	1522	2263	2406	Coaches
Instruktorzy sportowi	1553	1804	1576	1367	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	747	682	741	735	Other persons running sports classes

a Dane szacunkowe.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

a Estimated data.

N o t e. Data on the basis of a periodic survey conducted every two years.

TABL. 8 (81). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2018 R.
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2018
As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka ^a	14	1094	925	1081	22	17	Acrobatics ^a
Badminton	13	345	140	278	2	17	Badminton
Biathlon ^a	23	766	421	715	30	23	Biathlon ^a
Boks	27	767	133	415	26	16	Boxing
Brydż sportowy	19	459	55	95	4	8	Bridge
Gimnastyka artystyczna	2	95	95	95	5	5	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa	3	142	110	142	6	5	Artistic gymnastics
Hokej na lodzie	3	42	7	16	2	2	Ice hockey
Jeździectwo ^a	40	411	307	225	29	29	Equestrian sports ^a
Judo	24	1735	551	1571	35	25	Judo
Kajakarstwo klasyczne	2	50	20	19	2	1	Classic canoeing
Karate ^a	48	3815	1346	2981	58	74	Karate ^a
Kick-boxing	11	409	84	202	8	11	Kick-boxing
Kolarstwo górskie	23	450	117	269	11	14	Mountain biking
Kolarstwo szosowe	17	338	72	176	10	21	Road cycling
Koszykówka	57	2838	1085	2266	109	49	Basketball
Lekkoatletyka	71	2955	1426	2258	98	60	Athletics
Łucznictwo	16	511	205	363	18	9	Archery
Łyżwiarstwo figurowe	1	63	.	17	.	1	Figure skating
Łyżwiarstwo szybkie ^a	3	245	198	243	9	4	Speed skating ^a
Narciarstwo alpejskie	11	429	191	379	10	22	Alpine skiing

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 8 (81). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2018 R. (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2018 (cont.)
As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Narciarstwo klasyczne	12	305	154	273	9	9	Nordic skiing
Piłka nożna	624	40668	1912	26632	1349	267	Football
Piłka nożna halowa (futsal)	15	796	29	195	13	5	Indoor football
Piłka ręczna	37	2615	917	2234	108	36	Handball
Piłka siatkowa	103	3707	2020	3001	107	93	Volleyball
Pływanie	53	3952	1895	3531	71	104	Swimming
Podnoszenie ciężarów	10	325	95	126	10	5	Weightlifting
Sport lotniczy ^a	18	591	44	58	1	52	Air sport ^a
Sport motorowy ^a	15	435	49	73	6	4	Motorsport ^a
Strzelectwo sportowe ^a	31	2776	268	327	48	70	Sport shooting ^a
Szachy	37	1880	491	1330	25	42	Chess
Szermierka	8	338	155	258	20	6	Fencing
Tenis	30	1917	536	886	35	35	Tennis
Tenis stołowy	75	2007	485	938	40	67	Table tennis
Wioślarstwo	4	118	60	67	6	4	Rowing
Zapasy styl klasyczny	5	165	69	151	3	8	Greco-Roman wrestling
Zapasy styl wolny	17	600	214	522	13	23	Freestyle wrestling
Żeglarstwo ^a	14	392	134	230	15	34	Sailing ^a

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 9 (82). WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2018 R.

Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2018
As of 31 December

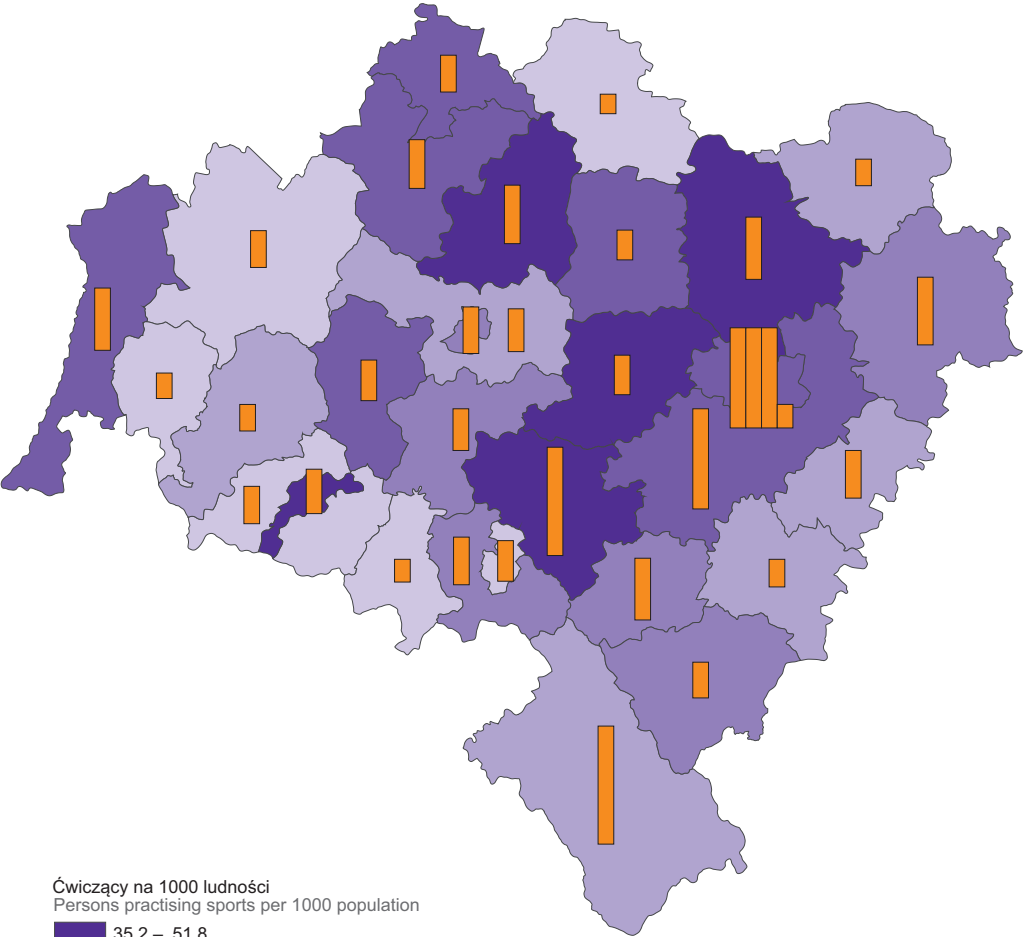
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych osób ćwiczących Of which adapted to the needs of disabled persons practising sports	SPECIFICATION
Stadiony ogółem^b	211	82	Stadiums total^b
w tym piłkarskie	123	36	of which football
Boiska do gier wielkich ^c	858	232	Fields for big games ^c
w tym piłkarskie	855	231	of which football
Boiska do gier małych ^c	224	81	Fields for small games ^c
w tym:			of which:
koszykówki	118	23	basketball
piłki ręcznej	17	8	handball
piłki siatkowej	91	22	volleyball
Boiska uniwersalne (wielozadaniowe)	326	170	Universal and multipurpose sports fields
Korty tenisowe	207	85	Tennis courts
Hale sportowe	97	67	Sports halls
Sale gimnastyczne ^d	95	44	Gyms ^d
Pływalnie	102	66	Swimming pools
Tory sportowe	24	8	Sports tracks
Lodowiska sztucznie mrożone	29	6	Ice skating rinks

a Bez obiektów przyszkolnych. b Łącznie z deklarowanymi obiektami niespełniającymi wymogów przewidzianych dla stadionów, np. widowni.

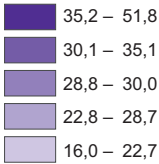
c Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. d Łącznie z salami pomocniczymi.

a Excluding schools facilities. b Including declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. c Including non-full-size facilities. d Including auxiliary gyms.

MAPA 4 (33). **KLUBY SPORTOWE W 2018 R.**
 MAP 4 (33). **SPORTS CLUBS IN 2018**

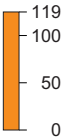

Ćwiczący na 1000 ludności
 Persons practising sports per 1000 population

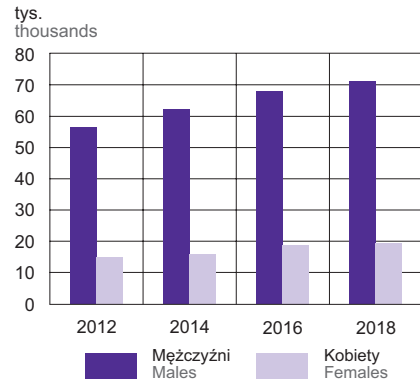
Dolnośląskie=31,2

Kluby
 Clubs

Dolnośląskie=1738

Ćwiczący w klubach sportowych według płci
 Persons practising sports in sports clubs by sex

Dział XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne Chapter XI. Science and technology. Information society

Nauka i technika Science and technology

TABL. 1 (83). **PODMIOTY, STOPIEŃ ŻUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ ORAZ NAKŁADY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
ENTITIES, DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT AND EXPENDITURES IN RESEARCH AND DEVELOPMENT

A. PODMIOTY^a ENTITIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	146	304	437	494	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	50	55	79	86	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	.	.	.	5	institutes ^b
uczelnie ^b	.	.	.	18	higher education institutions ^b
pozostałe	22	30	57	63	others
Przemysł	73	162	209	218	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	69	150	194	204	of which manufacturing
Budownictwo	3	.	3	4	Construction
Usługi ^c	70	138	225	272	Services ^c

B. STOPIEŃ ŻUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI B+R^a DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN R&D^a

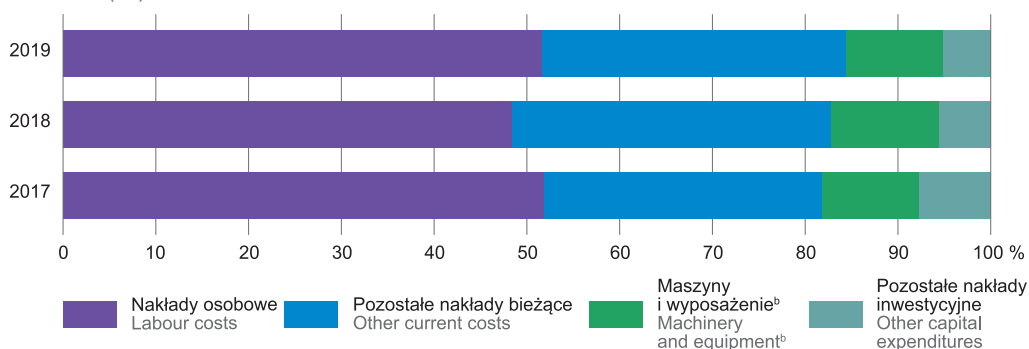
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % in %				
O G Ó Ł E M	75,6	69,3	83,6	81,8	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	76,9	76,1	86,8	84,1	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	.	.	.	85,0	institutes ^b
uczelnie ^b	76,3	74,9	89,5	87,1	higher education institutions ^b
pozostałe	21,1	26,6	30,7	31,5	others
Przemysł	72,6	70,0	46,7	48,5	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	72,6	70,0	46,4	51,7	of which manufacturing
Budownictwo	-	.	-	-	Construction
Usługi ^c	75,8	69,1	85,5	83,9	Services ^c

C. NAKŁADY^d NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ EXPENDITURES^d ON RESEARCH AND DEVELOPMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in PLN millions				
O G Ó Ł E M	630,0	1282,0	1914,4	2368,2	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	445,0	546,0	896,1	1105,9	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	.	.	.	99,4	institutes ^b
uczelnie ^b	315,1	371,1	636,8	776,6	higher education institutions ^b
pozostałe	.	.	.	229,9	others
Przemysł	139,2	340,6	696,3	792,6	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	138,6	320,1	680,5	773,9	of which manufacturing
Budownictwo	.	.	0,8	1,0	Construction
Usługi ^c	.	941,2	1217,3	1574,6	Services ^c

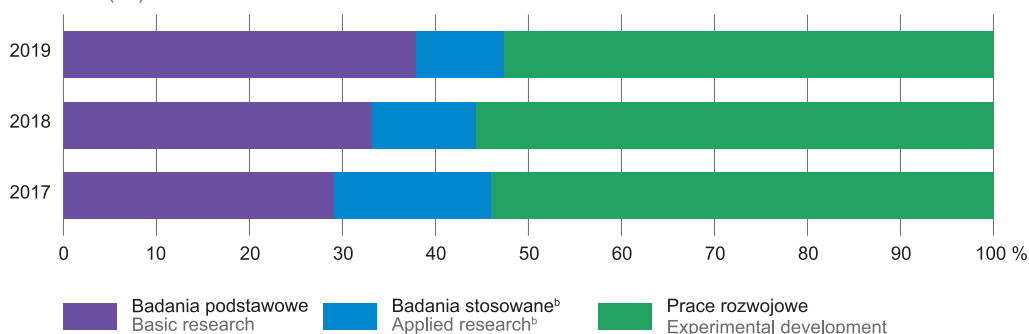
a Stan w dniu 31 grudnia. b Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 186. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U). d Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a As of 31 December. b See general notes, item 1 on pages 186. c Other kinds of activity (sections G–U). d Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 1 (49). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW KOSZTÓW**CHART 1 (49). **EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF COSTS**

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b Dotyczy maszyn i urządzeń technicznych, narzędzi, przyrządów, ruchomości, wyposażenia oraz środków transportu (grupy 3–8 KŚT).

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b Concerns machinery and technical equipment, tools, instruments, movable properties, equipment not elsewhere classified and means of transport (groups 3–8 according to Classification of Fixed Assets).

WYKRES 2 (50). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI B+R**CHART 2 (50). **EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF R&D**

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b W 2017 r. łącznie z nakładami na badania przemysłowe.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b In 2017 including expenditures on industrial research.

TABL. 2 (84). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN B+R (ceny bieżące)**EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELD OF R&D (current prices)

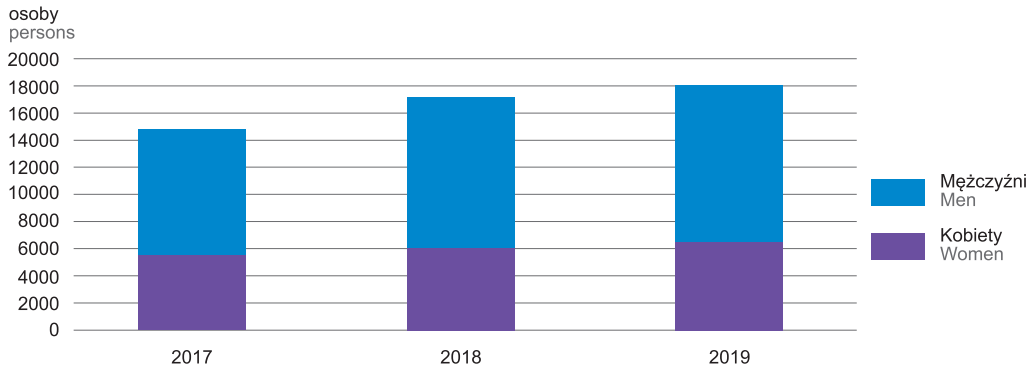
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł				
	in million PLN				
O G Ó Ł E M	630,0	1282,0	1914,4	2368,2	TOTAL
w dziedzinie:					in the field of:
Nauk przyrodniczych	120,2	247,7	373,0	405,8	Natural sciences
Nauk inżynierskich i technicznych	321,9	704,4	1203,8	1447,6	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	.	.	127,5	258,8	Medical and health sciences
Nauk rolniczych i weterynaryjnych	.	73,1	.	91,8	Agricultural and veterinary sciences
Nauk społecznych	35,4	38,0	86,7	.	Social sciences
Nauk humanistycznych i sztuki	15,3	.	.	.	Humanities and the arts

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 3 (51). PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG PŁCI

CHART 3 (51). INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY SEX

a Uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny.

a Taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D or their contribution to the R&D was very significant.

TABL. 3 (85). PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMY WYKSZTAŁCENIA
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY EDUCATIONAL LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Z wykształceniem With level of education					SPECIFICATION	
		wyższym tertiary				pozostałym other		
		z tytułem profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		pozostali others			
			doktora habilitowa- nego habilitated doctor ^b (HD)	doktora doctor (PhD)				
O G Ó Ł E M	2018	17247	985	1634	4319	8595	1714	T O T A L
	2019	18097	875	1669	4209	9753	1591	
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo		9900	853	1650	3954	2948	495	of which R&D dedi- cated entities
instytuty ^c		791	51	77	217	332	114	institutes ^c
uczelnie ^c		7984	785	1569	3561	1762	307	higher education institutions ^c
pozostałe		1125	17	4	176	854	74	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		-	-	-	-	-	-	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		3796	9	6	.	2968	.	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe		3645	9	.	.	2848	668	of which manufac- turing
Budownictwo		14	-	-	.	12	.	Construction
Usługi ^d		14287	866	1663	4081	6773	904	Services ^d

a W osobach; uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny. c Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 186. d Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

a In persons; taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D or their contribution to the R&D was very significant. b The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. c See general notes, item 1 on pages 186. d Other kinds of activity (sections G–U).

TABL. 4 (86). **PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG FUNKCJI**
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FUNCTIONS

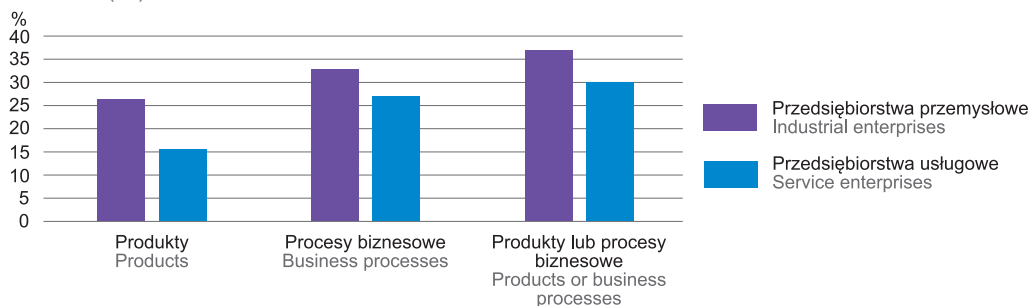
WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019				SPECIFICATION
	ogółem total	badacze researchers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff	pozostały personel pomocniczy other supporting staff		
O G Ó Ł E M	12056,9	12373,1	9253,1	2334,2	785,8	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	5938,9	5909,7	4858,9	535,3	515,5	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	.	587,4	291,6	.	.	institutes ^b
uczelnie ^b	4694,6	4352,1	3765,6	259,6	326,9	higher education institutions ^b
pozostałe	.	970,2	801,7	.	.	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	-	-	-	-	-	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	.	3100,6	.	.	212,9	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	2844,6	3013,1	2335,7	476,5	200,9	of which manufacturing
Budownictwo	.	7,2	.	.	.	Construction
Usługi ^c	9126,2	9265,3	6853,6	1838,8	572,9	Services ^c

a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 186. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

a In full-time equivalents (FTE). b See general notes, item 1 on pages 186. c Other kinds of activity (sections G–U).

WYKRES 4 (52). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a INNOWACYJNE W LATACH 2017–2019 WEDŁUG RODZAJÓW INNOWACJI^b**

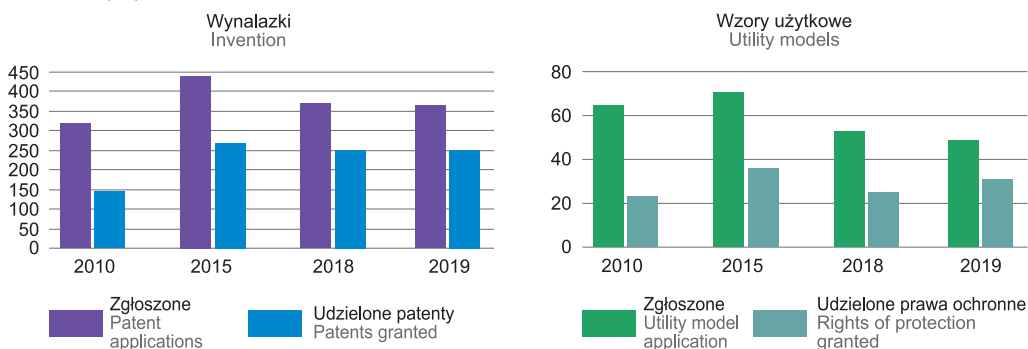
CHART 4 (52). **INNOVATIVE ENTERPRISES^a IN THE YEARS 2017–2019 BY INNOVATION TYPES^b**

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b W % ogółu przedsiębiorstw danego rodzaju działalności.
a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b In % of total enterprises of a given economic activity.

WYKRES 5 (53). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a**

CHART 5 (53). **DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a**

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.
Zródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Spółeczeństwo informacyjne
Information society
TABL. 5 (87). CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a
PURPOSES OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Przedsiębiorstwa kupujące usługi w chmurze obliczeniowej	.	10,2	21,0	28,8	Enterprises buying cloud computing services
Przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż elektroniczną	11,6	11,2	18,4	18,9	Enterprises conducting electronic sales
Przedsiębiorstwa korzystające z otwartych danych publicznych	.	.	17,4	17,4	Enterprises using open data

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

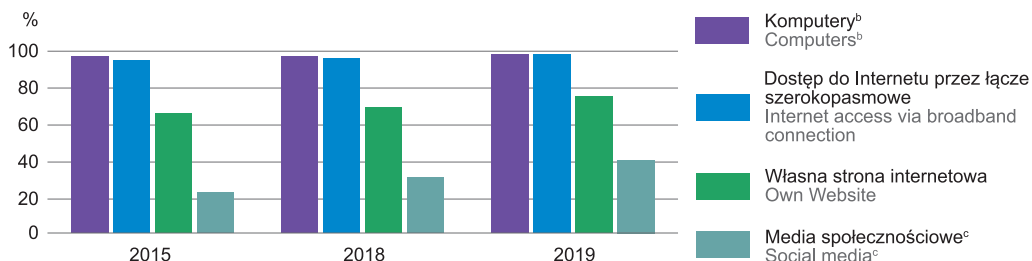
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

WYKRES 6 (54). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE

Stan w styczniu

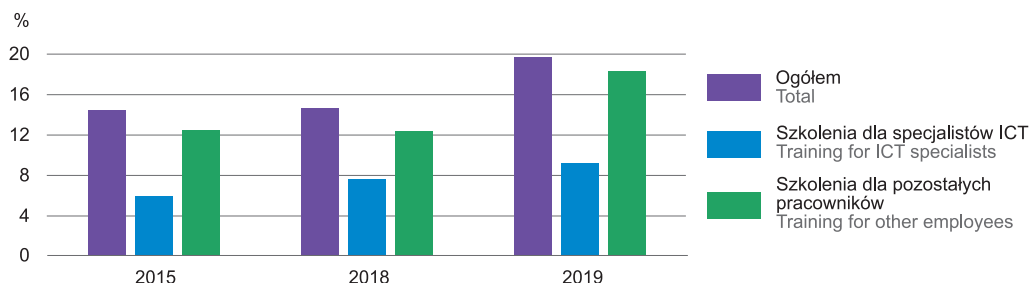
CHART 6 (54). ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES

As of January

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Stacjonarne i przenośne np. laptopy (notebooks); od 2015 r. również smartfony i nettopy. c Serwisy społecznościowe, blogi, strony umożliwiające udostępnianie multimediów i narzędzi wymiany informacji Wiki.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Desktop and portable computers e.g. laptops (notebooks); since 2015 including smartphones and nettops. c Social networks, blogs, multimedia content sharing websites, Wiki based knowledge sharing tools.

WYKRES 7 (55). PRZEDSIĘBIORSTWA ZAPEWNIAJĄCE SWOIM PRACOWNIKOM SZKOLENIA PODNOŚĄCE UMIEJĘTNOŚCI Z ZAKRESU ICT
CHART 7 (55). ENTERPRISES PROVIDING ICT TRAINING TO THEIR EMPLOYEES

Dział XII. Ceny Chapter XII. Prices

TABL. 1 (88). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych – za 1 dt:					Consumer and for feeds cereal grain – per dt:
pszenicy	60,15	65,57	72,25	70,68	wheat
żyta	38,13	50,87	61,56	59,32	rye
jęczmienia	53,48	65,21	67,14	66,39	barley
owsa i mieszanek zbożowych	31,99	46,77	55,15	60,38	oats and cereal mixed
pszenżyta	48,11	51,87	65,96	61,58	triticale
Ziemniaki – za 1 dt	42,21	40,37	44,60	51,71	Potatoes – per dt
w tym jadalne (bez wczesnych)	47,89	47,20	51,31	58,75	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe – za 1 dt	11,66	12,37	8,20	8,24	Sugar beets – per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt	126,34	153,31	156,60	157,06	Industrial rape and turnip rape – per dt
Liście tytoniu – za 1 dt	579,79	638,55	541,74	746,64	Raw tobacco – per dt
Chmiel surowy – za 1 dt	.	1293,86	1740,66	.	Raw hop – per dt
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
bydło (bez cieląt)	4,42	5,91	7,63	6,15	cattle (excluding calves)
cielęta	7,19	6,80	8,15	8,79	calves
trzoda chlewna	3,97	4,36	4,66	5,58	pigs
Mleko krowie – za 1 l	1,06	1,17	1,36	1,37	Cows' milk – per l
Jaja kurze konsumpcyjne – za 1 szt.	0,25	0,25	0,18	0,20	Consumer hen eggs – per piece

TABL. 2 (89). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

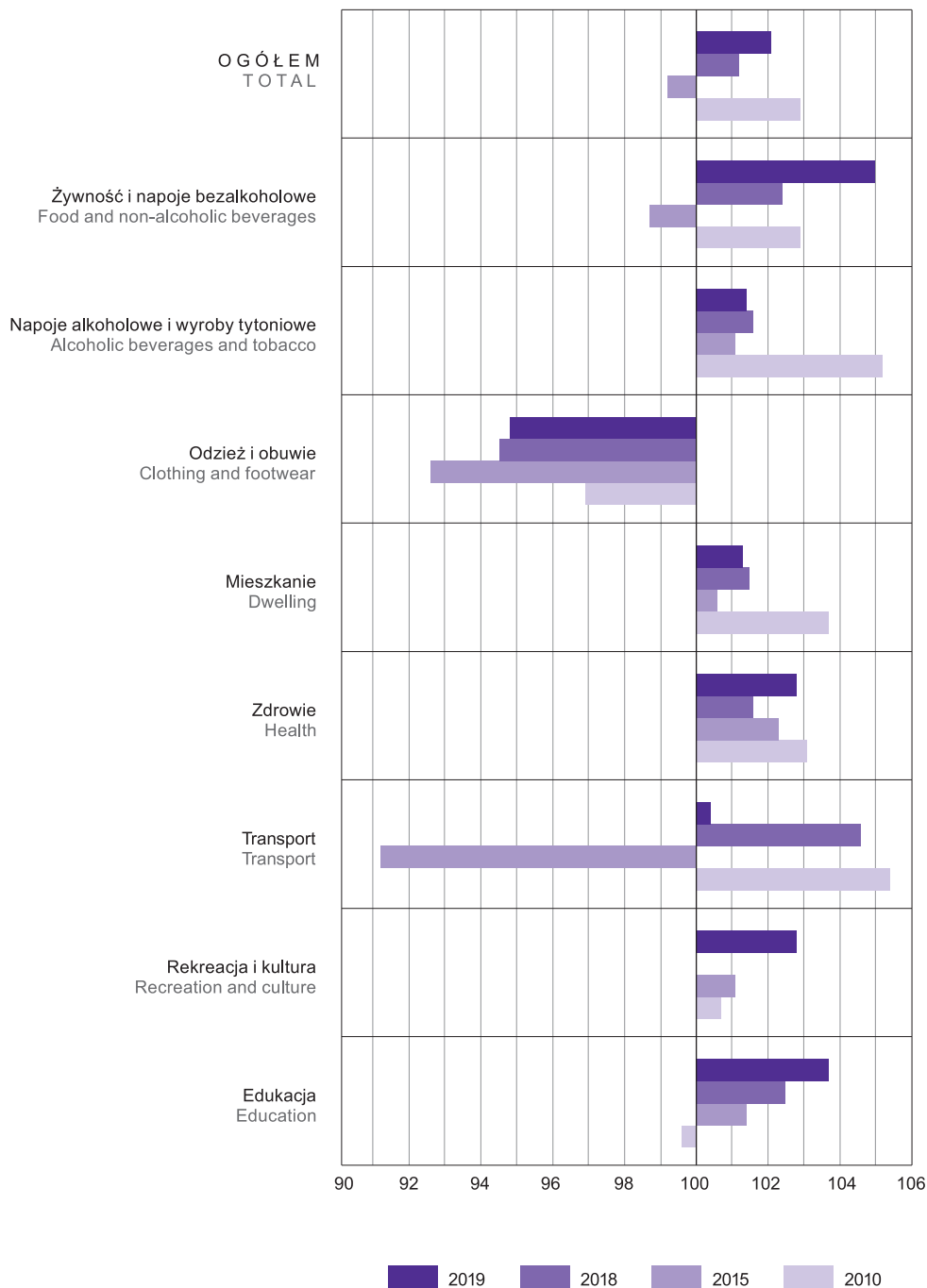
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziarno zbóż – za 1 dt:					Cereal grain – per dt:
pszenicy	71,65	78,51	85,20	96,32	wheat
żyta	69,50	70,00	85,48	.	rye
jęczmienia	64,00	70,02	81,98	98,34	barley
owsa	.	64,48	76,88	100,00	oats
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) – za 1 dt	107,00	88,01	110,91	212,80	Potatoes (excluding edible early kinds) – per dt
Jaja kurze – za 1 szt.	0,52	0,70	0,81	0,80	Hen eggs – per piece

WYKRES 1 (56). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH

Rok poprzedni=100

CHART 1 (56). PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

Previous year=100

Dział XIII. Rolnictwo Chapter XIII. Agriculture

TABL. 1 (90). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a**

Stan w czerwcu

AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
		w ha	in ha	
O G Ó Ł E M	2010	919478	732243	T O T A L
	2015	909515	749571	
	2018	855087	727967	
	2019	912014	794967	
W dobrej kulturze rolnej		906070	791922	In good agricultural condition
Pod zasiewami		753058	647965	Sown area
Grunty ugorowane		6438	5297	Fallow land
Uprawy trwałe		5677	5320	Permanent crops
Ogrody przydomowe		1007	988	Kitchen gardens
Łąki trwałe		121194	114807	Permanent meadows
Pastwiska trwałe		18697	17546	Permanent pastures
Pozostałe		25197	21739	Others

a Według siedziby użytkownika.

a By residence of the holder.

TABL. 2 (91). **GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH**

Stan w czerwcu

FARMS BY AREA GROUPS

As of June

LATA YEARS	Gospodarstwa Farms									Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in ha	
	w tys. in thousands	o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent								ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1,00 ha up to	1,01– –1,99	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej and more		
O G Ó Ł E M TOTAL											
2010	61,8	2,2	20,6	28,7	21,4	9,9	4,7	7,9	4,5	17,4	14,9
2013	59,5	1,9	21,0	28,1	21,0	9,1	5,1	8,5	5,3	16,4	15,5
2016	56,0	2,2	21,3	25,8	21,9	9,9	4,4	8,7	5,9	17,0	16,1
W tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE Of which PRIVATE FARMS											
2010	61,3	2,3	20,8	28,9	21,6	9,9	4,8	7,9	3,9	13,9	11,9
2013	59,1	1,9	21,1	28,3	21,1	9,2	5,1	8,4	4,9	13,7	12,9
2016	55,6	2,2	21,5	26,0	22,0	9,9	4,4	8,6	5,4	14,3	13,6

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

N o t e. Since 2013, data on the basis of period survey conducted every three years.

TABL. 3 (92). **EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE**

ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem Certified		W okresie przestawiania Under conversion	
	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha
2010		778	449	14228
2015		773	76	3639
2018		578	135	6355
2019		583	107	6363

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

S o u r c e: data the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

TABL. 4 (93). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPŁODY	2010	2015	2018	2019		CROPS
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywi- dualne of which private farms	
w ha in ha						
O G Ó Ł E M	715820	760329	704492	753058	647965	T O T A L
w tym:						of which:
Zboża	507920	524587	485617	539389	472051	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	411246	416159	388546	445941	393534	basic cereals
pszenica	256821	277768	249647	273256	236824	wheat
żyto	37743	19503	15335	17934	15385	rye
jęczmień	60871	59269	64063	90939	82005	barley
owies	22890	14843	15211	18264	17547	oats
pszenżyto	32920	44776	44290	45548	41773	triticale
mieszkanki zbożowe	13333	8895	21406	21010	20913	cereal mixed
kukurydza na ziarno	61639	89858	68032	61591	47120	maize for grain
Ziemniaki	22403	20737	19435	16661	14963	Potatoes
Buraki cukrowe	19046	13091	22361	20729	14311	Sugar beets
Rzepak i rzepik	127089	133702	125531	120472	100009	Rape and turnip rape

TABL. 5 (94). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**

SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2011-2015 ^a	2015	2018	2019		CROPS
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywi- dualne of which private farms	
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes						
Zboża	2489571	2463933	2146526	2404269	1997312	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	1862261	1982730	1626100	1945785	1636064	basic cereals
pszenica	1303415	1440453	1124085	1287279	1062196	wheat
żyto	106621	67192	47371	59918	48924	rye
jęczmień	251876	253984	243465	359660	305908	barley
owies	60881	47057	44634	55237	52817	oats
pszenżyto	139469	174044	166545	183690	166220	triticale
mieszkanki zbożowe	37391	28393	61375	59099	58835	cereal mixed
Ziemniaki	538583	433085	559451	359480	305180	Potatoes ^b
Buraki cukrowe	1044056	657824	1274223	1165433	808037	Sugar beets
Rzepak i rzepik	354529	383957	351013	322110	262133	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	516935	479845	421790	455530	432427	Meadow hay
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Zboża	47,8	47,0	44,2	44,6	42,3	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	45,8	47,6	41,9	43,6	41,6	basic cereals
pszenica	49,6	51,9	45,0	47,1	44,9	wheat
żyto	33,4	34,5	30,9	33,4	31,8	rye
jęczmień	41,6	42,9	38,0	39,5	37,3	barley
owies	31,6	31,7	29,3	30,2	30,1	oats
pszenżyto	39,2	38,9	37,6	40,3	39,8	triticale
mieszkanki zbożowe	33,2	31,9	28,7	28,1	28,1	cereal mixed
Ziemniaki	256,5	209,0	284,0	212,0	208,0	Potatoes ^b
Buraki cukrowe	607,2	503,0	570,0	562,0	565,0	Sugar beets
Rzepak i rzepik	27,8	28,7	28,0	26,7	26,2	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	45,8	43,0	37,5	37,6	37,7	Meadow hay

a Przeciętne roczne.

a Annual averages.

TABL. 6 (95). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
POWIERZCHNIA w ha – stan w czerwcu AREA in ha – as of June					
OGÓŁEM	8564	8869	8504	6843	TOTAL
Kapusta	771	897	945	944	Cabbages
Kalafiory	121	143	157	157	Cauliflowers
Cebula	1466	1255	1203	821	Onions
Marchew jadalna	792	860	892	760	Carrots
Buraki ćwikłowe	432	478	555	554	Beetroots
Ogórki	676	739	767	766	Cucumbers
Pomidory	266	348	370	370	Tomatoes
Pozostałe ^b	4039	4147	3615	2470	Others ^b
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes					
OGÓŁEM	144902	140767	139663	116109	TOTAL
Kapusta	25264	28342	28153	28143	Cabbages
Kalafiory	2559	2566	2424	2424	Cauliflowers
Cebula	33340	27864	27881	151110	Onions
Marchew jadalna	23131	19250	22310	17016	Carrots
Buraki ćwikłowe	11742	11087	12211	12195	Beetroots
Ogórki	8828	10750	9658	9657	Cucumbers
Pomidory	3558	5048	4993	4989	Tomatoes
Pozostałe ^b	36479	35861	32033	26576	Others ^b
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt					
Kapusta	327	316	298	298	Cabbages
Kalafiory	212	160	154	154	Cauliflowers
Cebula	227	222	232	184	Onions
Marchew jadalna	292	224	250	224	Carrots
Buraki ćwikłowe	272	232	220	220	Beetroots
Ogórki	131	145	126	126	Cucumbers
Pomidory	134	145	135	135	Tomatoes
Pozostałe ^b	90	123	89	108	Others ^b

a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.
a Including kitchen gardens. b Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

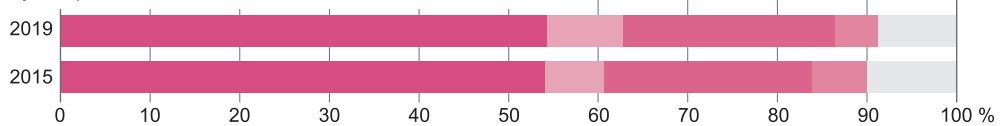
WYKRES 1 (57). **ZBIORY OWOCÓW**

CHART 1 (57). **FRUIT PRODUCTION**

Zbiory owoców z drzew owocowych:
Tree fruit production:

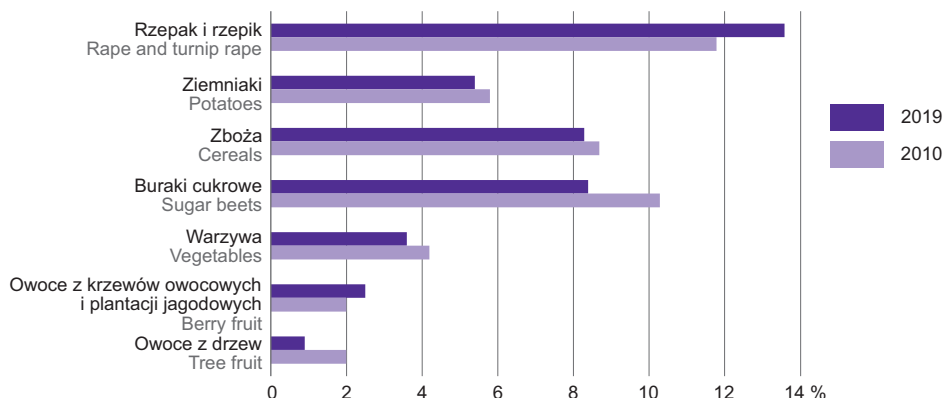

Zbiory owoców z krzewów owocowych i z plantacji jagodowych:
Berry fruit production:

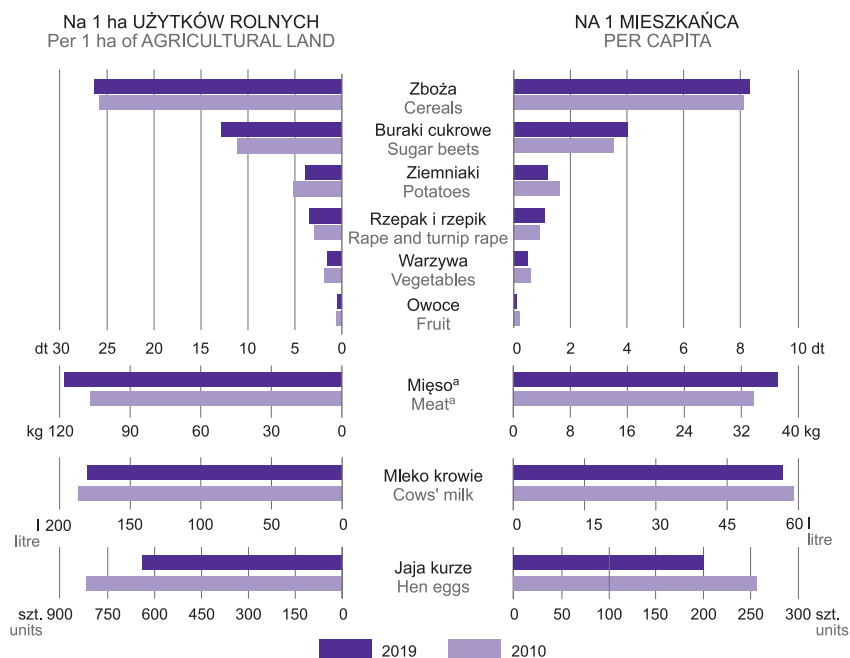
WYKRES 2 (58). UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWEJ PRODUKCJI WYBRANYCH
ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH

CHART 2 (58). THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC PRODUCTION OF SELECTED
AGRICULTURAL AND HORTICULTURAL CROPS

WYKRES 3 (59). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

CHART 3 (59). PRODUCTION OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

^a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

^a Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; including fats and pluck; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

TABL. 7 (96). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA I OWCE**

Stan w czerwcu

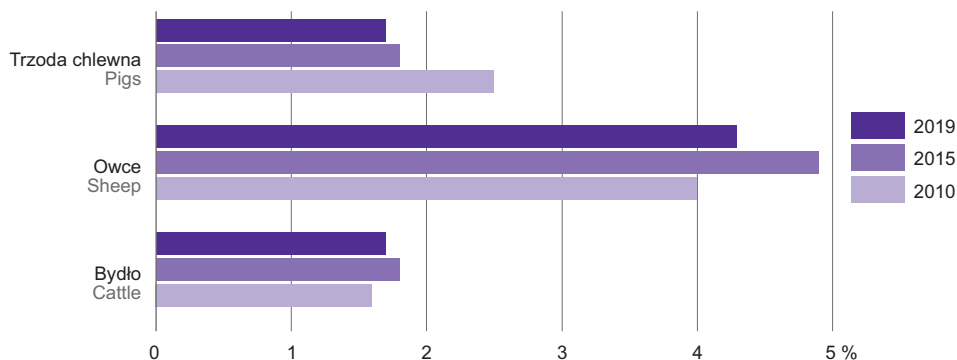
CATTLE, PIGS AND SHEEP

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	W SZTUKACH				IN HEADS				
Bydło	109112	107883	104780	107146	83539	82449	83009	86691	Cattle
w tym krowy	46767	42137	40685	42611	35428	31338	31465	33640	of which cows
Trzoda chlewna	300718	210324	199248	185667	231216	146342	129399	120873	Pigs
w tym lochy	38718	30803	30115	27587	22109	13652	12135	11667	of which sows
Owce	13006	11040	11723	11693	11871	9280	10438	10770	Sheep
w tym maciorki	7934	6830	7838	6541	7678	5470	6941	5815	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach ^a dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)									In terms of large heads ^a (cattle, pigs, sheep and horses)
	144213	128028	123156	122896	112663	97512	94747	96327	
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt. PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads									
Bydło	11,9	11,9	11,8	11,7	11,4	11,0	11,4	10,9	Cattle
w tym krowy	5,1	4,6	4,8	4,7	4,8	4,2	4,3	4,2	of which cows
Trzoda chlewna	32,7	23,1	22,9	20,4	31,6	19,5	17,8	15,2	Pigs
w tym lochy	4,2	3,4	3,3	3,0	3,0	1,8	1,7	1,5	of which sows
Owce	1,4	1,2	1,4	1,3	1,6	1,2	1,4	1,4	Sheep
w tym maciorki	0,9	0,8	0,9	0,7	1,0	0,7	1,0	0,7	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^a (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)									In terms of large heads ^a (cattle, pigs, sheep and horses)
	15,7	14,1	14,4	13,5	15,4	13,0	13,0	12,1	

a W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., w 2018 r. i 2019 r. – stan z 2016 r.

a In 2015 for calculations horses stocks of 2013 were adopted, in 2018 and in 2019 – as of 2016.

WYKRES 4 (60). **UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWYM POGLÓWIU BYDŁA, TRZODY CHLEWNEJ I OWIEC**CHART 4 (60). **THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC STOCK OF CATTLE, PIGS AND SHEEP**

TABL. 8 (97). PRODUKCJA MIĘSA^a
PRODUCTION OF MEAT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	98,7	89,2	113,4	107,8	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	93,4	83,9	106,9	101,8	meat and fats
wołowe	9,1	10,2	11,3	7,5	beef
cielęce	0,2	0,2	0,0	0,0	veal
wieprzowe	36,1	16,5	20,1	17,0	pork
baranie	0,1	0,0	0,0	0,0	mutton
końskie	0,9	0,1	0,0	0,0	horseflesh
drobiowe	45,7	54,4	72,3	74,3	poultry
kozy i królicze ^b	1,3	2,5	3,2	0,0	goat and rabbit ^b
podroby	5,3	5,3	6,6	6,0	pluck
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg					
O G Ó Ł E M	107,3	98,0	132,7	118,2	T O T A L

a W wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą. b Łącznie z dziczyzną.

a In post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight. b Including game.

TABL. 9 (98). PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywi- dualne of which private farms	
Produkcja mleka:						Milk production:
w milionach litrów	172,2	190,6	183	180,7	120,3	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	18,7	21,0	21,4	19,8	15,1	per 100 ha agricultural land in thousand litres
Przeciętny roczny uód mleka od 1 krowy w l	4069	4548	4520	4241	3576	Average annual quantity of milk per cow in litres
Produkcja jaj w mln szt.	749,4	721,9	510,9	581,2	556,7	Egg production in million pieces
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nosici w szt.	228	249	203	209	211	Average annual number of eggs per laying hen in pieces

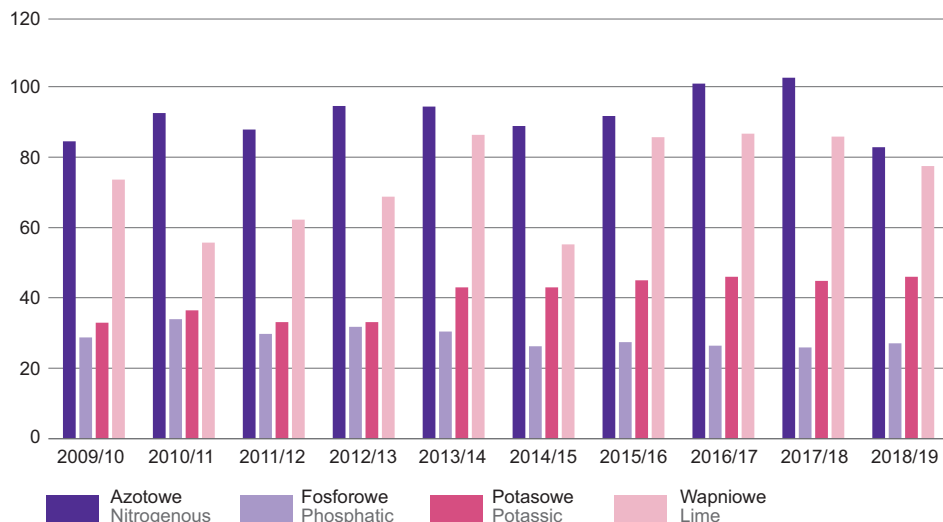
TABL. 10 (99). CIĄGNIKI ROLNICZE
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total		W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
W sztukach	2010	55738	53118	In units
	2013	57241	55202	
	2016	56427	54390	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	2010	16,5	13,8	Agricultural land area per tractor in ha
	2013	16,1	13,9	
	2016	16,0	13,9	

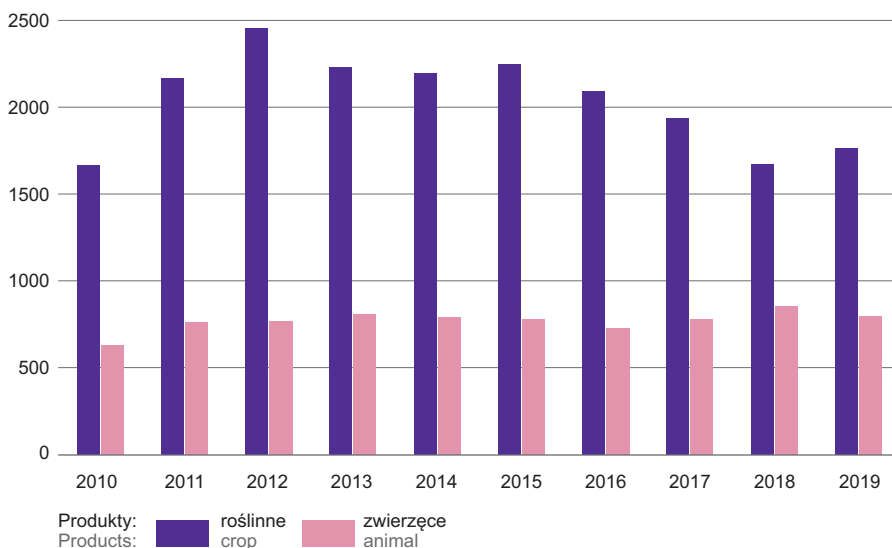
U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

N o t e. Since 2013, data on the basis of period survey conducted every three years.

WYKRES 5 (61). ŻUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH^a ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK
CHART 5 (61). CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL^a AND LIME FERTILISERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

 na 1 ha użytków rolnych w kg
 per 1 ha of agricultural land in kg

 a Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi.
 a Including mixed fertilizers.

WYKRES 6 (62). WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące)
CHART 6 (62). VALUE OF AGRICULTURE PRODUCTS PROCUREMENT (current prices)

 na 1 ha użytków rolnych w zł
 per 1 ha of agricultural land in PLN

TABL. 11 (100). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2018	2019		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywi- dualne of which private farms	
Zboża w t	1577008	2009315	1169342	1310953	972167	Cereals in tonnes
w tym zboża podstawowe	1321309	1669596	921943	1028286	776098	of which basic cereals
pszenica	1043450	1323702	722730	758325	555627	wheat
żyto	66360	40484	21576	25489	14488	rye
jęczmień	170258	226825	146217	167139	150350	barley
owies i mieszanki zbożowe	8754	7738	4079	2242	1066	oats and cereal mixed
pszenżyto	32487	70847	27341	75091	54567	triticale
Ziemniaki w t	159489	170191	199748	184986	124478	Potatoes in tonnes
Buraki cukrowe w t	1010142	919140	1405986	1166397	809002	Sugar beets in tonnes
Rzepak i rzepik w t	258870	315598	224580	299194	252610	Rape and turnip rape in tonnes
Warzywa w t	51668	54033	40237	46356	33453	Vegetables in tonnes
Owoce w t	8317	15809	5664	4996	4580	Fruit in tonnes
Żywiec rzeźny ^a w t	102511	108070	106408	118762	107672	Animals for slaughter ^a in tonnes
bydło (bez cieląt)	14976	18381	18102	11359	8258	cattle (excluding calves)
cielęta	33	16	20	113	51	calves
trzoda chlewna	27118	15360	14563	9327	4868	pigs
owce	48	57	81	115	103	sheep
konie	810	88	14	14	14	horses
drób	59526	74168	73628	97834	94378	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t	71163	73409	76134	86721	79044	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in tonnes
Mleko krowie w tys. l	153207	164232	171958	164758	106188	Cows' milk in thousand litres
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	36304	57180	66449	30030	29671	Consumer hen eggs in thousand units

a W wadze żywej. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a In live weight. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

TABL. 12 (101). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ**
(ceny stałe)
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	rok poprzedni = 100				previous year = 100				
Produkcja globalna	100,6	95,9	97,8	91,0	98,2	93,7	96,9	94,3	Gross output
roślinna	101,0	93,1	97,2	85,8	99,5	90,5	96,3	88,4	crop
zwierzęca	99,7	104,6	99,9	108,4	95,3	103,5	98,8	113,0	animal
Produkcja końcowa	101,2	100,3	94,6	88,0	99,6	97,8	91,6	90,8	Final output
roślinna	101,8	98,3	92,7	80,3	102,0	95,2	89,0	81,7	crop
zwierzęca	100,2	105,3	99,8	108,8	95,7	104,2	98,5	113,4	animal
Produkcja towarowa	97,2	102,2	96,5	89,1	96,0	95,8	88,7	98,5	Market output
roślinna	95,9	101,0	95,6	81,8	95,7	92,1	85,0	91,4	crop
zwierzęca	99,7	104,9	99,0	107,9	96,7	104,2	98,4	113,1	animal

TABL. 13 (102). **GLOBALNA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
GROSS AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

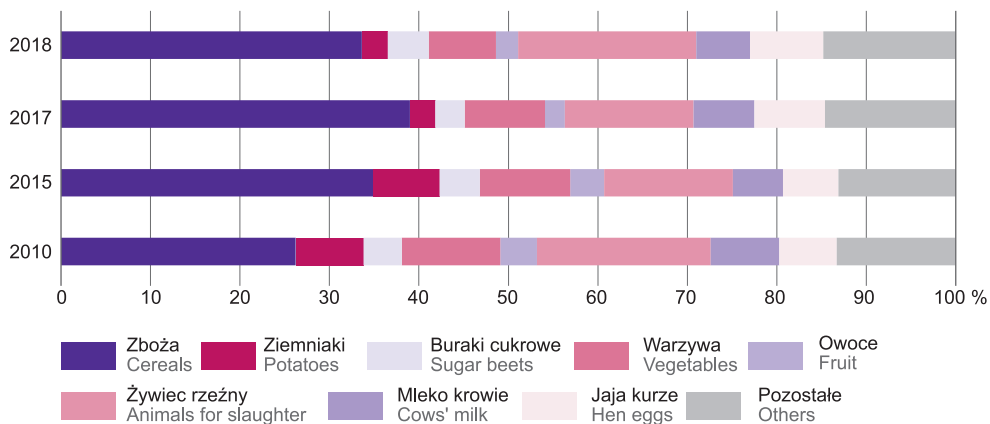
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	70,5	73,1	77,3	72,5	Crop output
Zboża	31,2	35,5	35,3	28,5	Cereals
w tym zboża podstawowe	24,7	29,8	28,4	22,8	of which basic cereals
w tym: pszenica	18,2	22,1	18,5	16,9	of which: wheat
żyto	1,2	0,8	0,8	0,6	rye
jęczmień	3,0	3,7	5,0	1,9	barley
Ziemniaki	5,6	5,0	9,1	9,2	Potatoes
Przemysłowe	12,0	13,7	11,7	15,4	Industrial
w tym buraki cukrowe	3,4	1,9	3,1	2,8	of which sugar beets
Warzywa	7,1	8,4	9,2	9,3	Vegetables
Owoce	2,7	2,3	3,6	3,6	Fruit
Siano łąkowe	2,3	1,4	1,9	1,2	Meadow hay
Pozostałe	9,6	6,8	6,5	5,3	Others
Produkcja zwierzęca	29,5	26,9	22,7	27,5	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	15,7	12,2	11,9	14,8	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	2,3	2,7	2,5	3,1	cattle (excluding calves)
cielęta	0,1	0,1	0,0	0,0	calves
trzoda chlewna	6,1	2,3	2,4	3,0	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	6,9	7,1	6,9	8,7	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-0,1	0,1	0,1	0,3	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	4,7	6,1	4,6	5,8	Cows' milk
Jaja kurze	8,2	7,7	5,7	5,8	Hen eggs
Obornik	0,5	0,4	.	0,4	Manure
Pozostałe	0,5	0,4	0,4	0,4	Others

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

WYKRES 7 (63). **TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**

CHART 7 (63). **MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)**

Dział XIV. Leśnictwo i łowiectwo
Chapter XIV. Forestry and hunting

TABL. 1 (103). POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH

Stan w dniu 31 grudnia
FOREST LAND
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	605090	609435	611174	611205	T O T A L in ha
Lasy	588992	593385	595054	595031	Forests
Publiczne	572579	572845	573809	573543	Public
własność Skarbu Państwa	565421	565656	566681	566427	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	550012	552109	552453	552084	managed by the State Forests
parki narodowe	9661	9677	10027	10027	national parks
własność gmin ^a	7158	7131	7069	7057	gmina ^a owned
pozostałe	-	59	59	59	other
Prywatne	16412	20548	21244	21488	Private
Grunty związane z gospodarką leśną	16098	16050	16120	16174	Land connected with forest management
LESISTOŚĆ w %	29,5	29,7	29,8	29,8	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %	30,6	30,8	30,9	30,9	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Including gminas which are also cities with powiat status.

Uwaga do wykresów 1 i 2

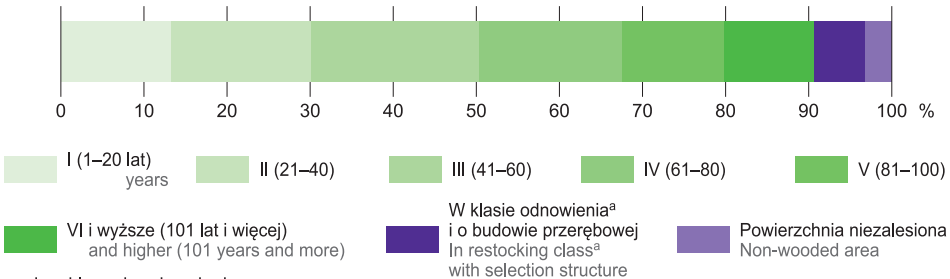
Dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasów przeprowadzonej w latach 2015–2019 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to charts 1 and 2

Data prepared on the National Forest Inventory conducted in 2015–2019 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

WYKRES 1 (64). STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW

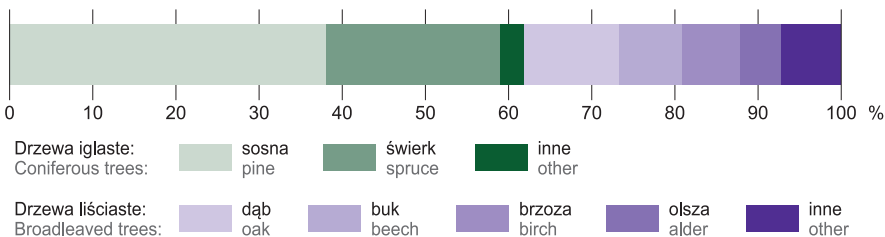
CHART 1 (64). STRUCTURE OF FOREST AREA BY AGE CLASSES OF TREE STANDS

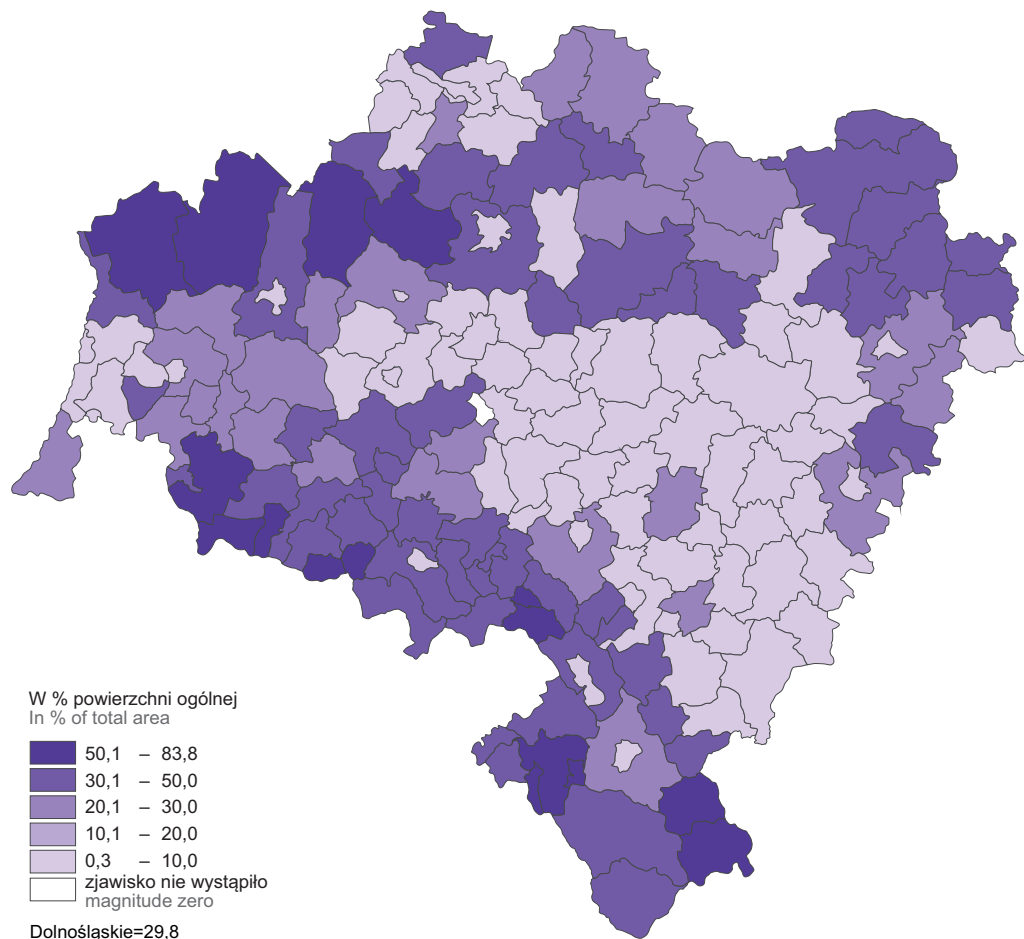
a Łącznie z klasą do odnowienia.
a Including class for restocking.

WYKRES 2 (65). STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE

CHART 2 (65). STRUCTURE OF FOREST AREA BY DOMINANT (prevailing) SPECIES IN TREE STANDS

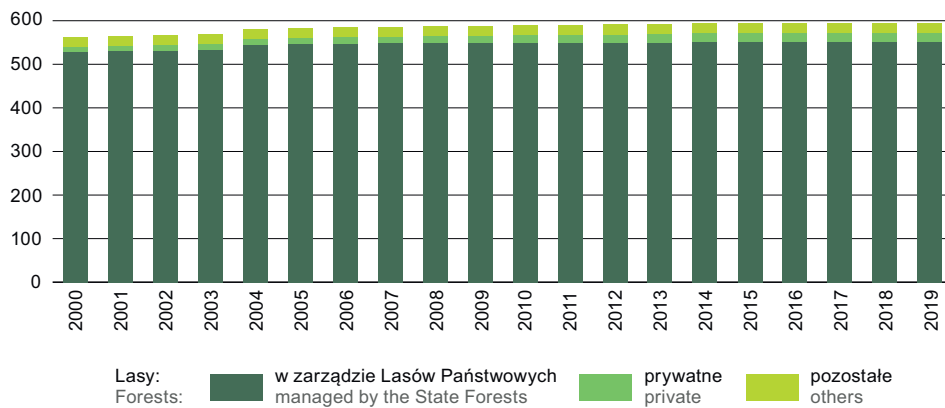

MAPA 1 (34). **LASY W 2019 R.**
 MAP 1 (34). **FORESTS IN 2019**

Powierzchnia lasów
 Forest area

tys. ha
 thousand ha

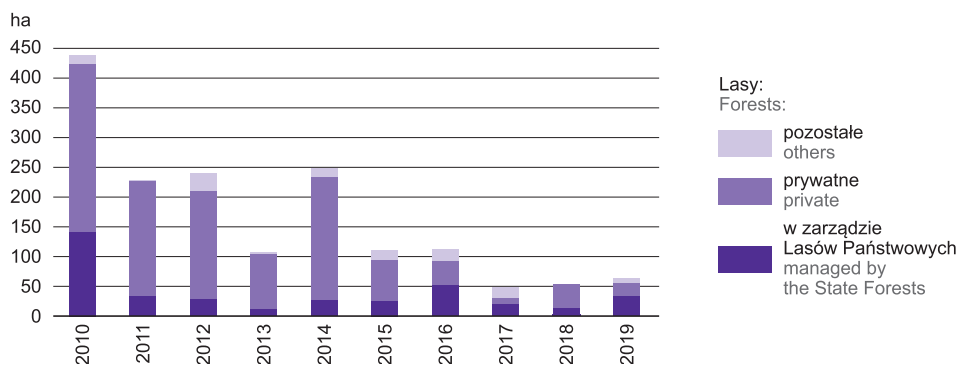
TABL. 2 (104). ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE
RENEWALS, AFFORESTATION AND OTHER SILVICULTURE
TREATMENT ACTIVITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne ^a private forests ^a	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
w ha in ha								
Odnowienia i zalesienia	4952,0	4390,7	4733,2	4179,6	4156,1	4138,9	23,4	Renewals and afforestation
Odnowienia	4511,1	4279,6	4680,2	4116,5	4414,5	4104,8	2,1	Renewals
sztuczne ^b	3845,5	2992,2	3321,0	2869,3	2867,5	2857,8	1,9	artificial ^b
naturalne	665,6	1287,0	1359,2	1247,2	1247,0	1247,0	0,2	natural
Zalesienia ^c	440,9	111,1	53,0	63,0	41,7	34,2	21,4	Afforestation ^c
Poprawki i uzupełnienia	435,0	248,0	376,0	348,0	348,0	258,0	-	Replantings and refillings
Pielęgnowanie lasu	22077	24411	24063	21229	21099	20983	130	Forest tending
Powierzchnia objęta trzebieżami	33585	28847	20563	22243	21951	21875	292	Area covered by thinnings

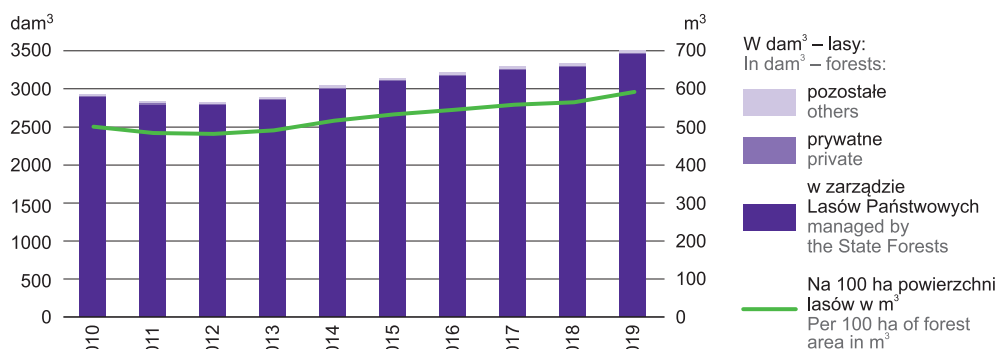
a Dane szacunkowe. b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. c Użytków rolnych nieprzystatnych do produkcji rolnej i nieużytków określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

a Estimated data. b Including renewals under cover. c Agricultural land not suitable for agricultural production and wasteland designated for afforestation in land development plan or a decision on building conditions and site management.

WYKRES 3 (66). ZALESIENIA GRUNTÓW NIELEŚNYCH
CHART 3 (66). AFFORESTATION OF NON-FOREST LAND

WYKRES 4 (67). POZYSKANIE DREWNA (grubizny)
CHART 4 (67). TIMBER REMOVALS

TABL. 3 (105). **POZYSKANIE DREWNA^a**REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
O G Ó Ł E M w dam³	3100,5	3295,0	3450,1	3608,4	3595,2	3580,9	13,2	T O T A L in dam³
Grubizna	2948,8	3160,3	3360,3	3522,9	3509,7	3495,4	13,2	Timber
Grubizna iglasta	2313,7	2459,7	2760,5	2922,5	2914,7	2901,6	7,8	Coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe	1009,3	1121,5	1231,8	1252,2	1248,5	1240,2	3,7	of which large-size wood
Grubizna liściasta	635,1	700,7	599,7	600,4	595,0	593,9	5,4	Non-coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe	195,8	188,0	132,9	139,2	137,4	136,8	1,7	of which large-size wood
Drewno małowymiarowe ^b	151,7	134,7	89,8	85,5	85,5	85,5	-	Slash ^b
Do przerobu przemysłowego	45,3	29,0	15,0	13,2	13,2	13,2	-	Slash for industrial purposes
Opałowe	106,5	105,7	74,8	72,3	72,3	72,3	-	Firewood
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	500,6	532,6	564,7	592,1	611,9	617,1	61,5	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREA in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny. b Wyłącznie w lasach publicznych.

a Excluding (timber) removals from afforested areas; excluding stump wood. b Solely in public forests.

TABL. 4 (106). **SKUP OWOCÓW I GRZYBÓW LEŚNYCH^a ORAZ ZWIERZNY ŁOWNEJ**PROCUREMENT OF FOREST FRUITS AND MUSHROOMS^a

AS WELL AS GAME ANIMALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w t in t				
Owoce leśne	30	17	31	28	Forest fruits
Grzyby leśne	84	42	345	61	Forest mushrooms
Zwierzyna łowna	832	1264	1295	1659	Game animals

a Dane dotyczą owoców i grzybów leśnych świeżych.

a Data concern fresh forest fruits and mushrooms.

TABL. 5 (107). **POŻARY W LASACH**

FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Pożary	285	914	671	533	Number of fires
w tym: podpalenia	114	370	243	181	of which: arsoners
nieostrożność dorosłych	94	284	183	157	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	171,9	238,6	485,2	117,5	Area of forest burned in ha
w tym: podpalenia	41,2	98,1	66,4	26,0	of which: arsoners
nieostrożność dorosłych	102,7	75,8	361,1	41,7	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,6	0,3	0,7	0,2	Average forest area burned by fire in ha

Ź r ó d ł o: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.

S o u r c e: data of the National Forest Fire Information System held by the Forest Research Institute.

Uwaga do tablic 6–8.

Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego.

Note to tables 6–8.

Data concern the hunting economic year from 1 April of a given year to 31 March of the following year.

**TABL. 6 (108). KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO
ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE**

Stan w dniu 10 marca

CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION
AND HUNTING DISTRICTS

As of 10 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	194	201	202	204	number ^a
członkowie ^b	8932	9616	10105	10208	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	359	360	360	360	number
powierzchnia w tys. ha	1600,0	1605,5	1605,0	1600,9	area in thousand ha
w tym na gruntach leśnych	489,2	494,8	494,0	489,7	of which on forest land

a, b Dane grupowane według: a – siedziby koła łowieckiego, b – miejsca zamieszkania członka koła.

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a, b Data grouped according to: a – the seat of a hunting club, b – a place of residence of a member of a hunting club.

Source: data of the Polish Hunting Association.

TABL. 7 (109). WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a

Stan w dniu 10 marca

MAJOR GAME SPECIES^a

As of 10 March

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010 ^b	2015	2018	2019	GAME SPECIES
W SZTUKACH IN HEADS					
Łosie	-	-	3	4	Moose
Daniele	1056	1606	2120	2191	Fallow deer
Muflony	1158	2107	2456	2351	Mouflons
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Jelenie	11,9	15,1	29,4	27,8	Deer
Sarny	82,0	82,5	79,0	75,6	Roe deer
Dziki	22,3	23,1	19,4	11,1	Wild boars
Lisy	11,6	12,4	12,4	12,8	Foxes
Zające	19,1	22,2	29,0	27,5	Hares
Bażanty	25,3	24,7	35,1	33,2	Pheasants
Kuropatwy	18,5	12,9	15,0	13,1	Partridges

a Dane szacunkowe. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data. b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Generale Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 8 (110). ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT

CULLING^a OF MAIN GAME SPECIES

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010/11 ^b	2015/16	2018/19	2019/20	GAME SPECIES
	w szt.	in heads			
Daniele	133	431	498	523	Fallow deer
Jelenie	3924	7607	9087	10510	Deer
Sarny	16311	18448	20239	17681	Roe deer
Dziki	21049	38044	33844	40735	Wild boars
Lisy	8030	11005	11497	11715	Foxes
Zające	17	1	-	3	Hares
Bażanty	2191	2157	1902	1581	Pheasants
Kaczki	5987	5121	3755	3369	Wild ducks

a Dane szacunkowe. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data. b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Generale Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

Dział XV. Przemysł i budownictwo Chapter XV. Industry and construction

Przemysł Industry

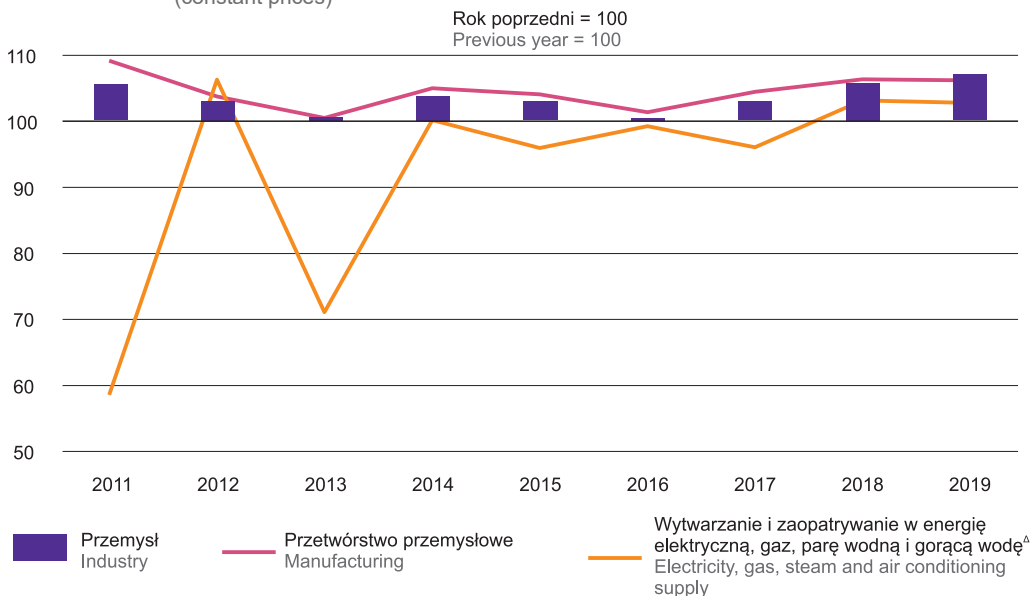
TABL. 1 (111). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019		
	w mln zł in million PLN				w odset- kach in percent	2018 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące current prices					
O G Ó Ł E M TOTAL	84913,7	107943,5	121176,6	131869,1	100,0	107,0
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	.	.	.	.	.	.
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	62219,6	86459,2	99037,8	107303,7	81,4	106,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a Electricity, gas, steam and air conditioning supply	3516,9	1796,7	1897,5	2092,2	1,6	102,8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	.	.	.	.	.	.

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (68). **DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU^a WEDŁUG SEKCJI PKD
(ceny stałe)^b**

CHART 1 (68). **INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NACE SECTIONS
(constant prices)^b**

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 190.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b See general notes, item 3 on pages 190.

TABL. 2 (112). PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2010	2015	2018	2019		PRODUCTS
				ogółem total	udział w pro- dukcji krajowej w % share in domes- tic pro- duction in %	
Soki z owoców i warzyw w tys. hl	23,8	39,0	45,1	42,4	0,3	Fruit and vegetable juice in thousand hectolitres
Mleko płynne przetworzone w tys. hl	168,9	154,3	155,0	142,2	0,4	Processed liquid milk in thousand hectolitres
Sery i twarogi w tys. t	3,8	3,3	3,0	3,6	0,4	Cheese and curd in thousand tonnes
Mąka pszenna w tys. t	216,1	197,7	198,4	208,8	8,6	Wheat flour in thousand tonnes
Mąka żytnia w tys. t	11,4	9,3	10,1	10,0	3,8	Rye flour in thousand tonnes
Makaron w tys. t	0,7	5,6	3,7	2,3	1,2	Pasta in thousand tonnes
Okrycia i ubiory z tkanin w tys. szt:						Clothes and garments in thousand units:
kostiumy i komplety damskie lub dziewczęce	5,7	5,0	2,7	3,1	0,8	women's or girls' suits and ensembles
żakiety damskie lub dziewczęce	49,8	12,5	11,7	5,0	0,7	women's or girls' jackets
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry ^b w tys. par	1498	2976	2524	1774	18	Footwear with leather uppers ^b in thousand pairs
Tarcica w dam ³	107,8	120,0	151,1	134,0	2,7	Sawnwood in dam ³
w tym iglasta	89,5	99,9	93,6	87,4	2,0	of which coniferous sawnwood

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Bez obuwia sportowego.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Excluding sports footwear.

**TABL. 3 (113). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA
BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
**AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES
AND SALARIES IN INDUSTRY^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	208642	212931	222600	223902	Average paid employment
Górnictwo i wydobywanie	.	.	.	.	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	163965	176019	185883	186894	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	.	.	.	.	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	10808	11875	11982	12239	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	3730,15	4535,00	5404,12	5683,63	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Górnictwo i wydobywanie	.	.	.	.	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	3125,12	4028,54	4924,69	5283,7	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	4882,13	5942,80	6417,43	6923,39	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	3299,07	3984,92	4410,94	4719,11	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Budownictwo
Construction

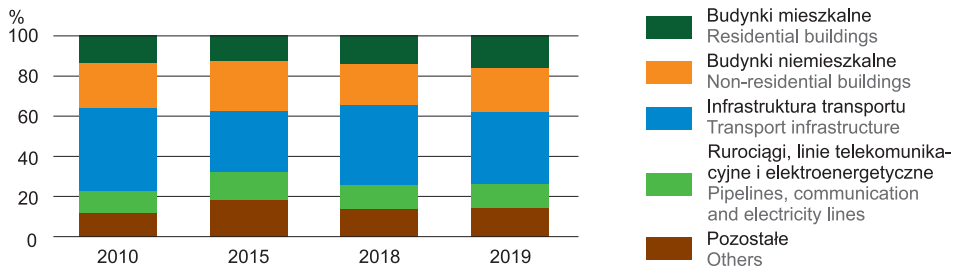
TABL. 4 (114). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł	in million PLN			
O G Ó Ł E M	11068,9	12865,4	19306,9	21020,8	T O T A L
W tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	6332,1	6727,4	7891,2	7 941,3	Of which entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^a	2014,6	1750,3	1918,3	2075,6	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	2976,0	2972,2	3647,5	3441,6	civil engineering
roboty budowlane specjalistyczne	1341,5	2005,0	2325,4	2424,2	specialised construction activities

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa dolnośląskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).
a Realised by enterprises which have a seat of board in the dolnośląskie voivodship, with own resources (without subcontractors participation).

WYKRES 2 (69). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**

CHART 2 (69). **CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)**

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa dolnośląskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Realised by enterprises which have a seat of board in the dolnośląskie voivodship, with own resources (without subcontractors participation). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (115). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym Works with an investment character	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe Works with a restoration character and other works	SPECIFICATION
		w mln zł	in million PLN		
O G Ó Ł E M	2010	6332,1	3766,4	2565,7	T O T A L
	2015	6727,4	4208,7	2518,7	
	2018	7891,2	5526,9	2364,3	
	2019	7941,3	5593,0	2348,4	
Budynki		3052,8	1946,5	1106,3	Buildings
budynki mieszkalne		1298,3	974,9	323,3	residential buildings
budynki niemieszkalne		1754,6	971,6	783,0	non-residential buildings
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej		4888,5	3646,5	1242,0	Civil engineering works
infrastruktura transportu		2830,2	1993,4	836,8	transport infrastructure
rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne		953,2	720,7	232,5	pipelines, communication and electricity lines
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych		964,3	821,4	142,9	complex constructions on industrial sites
obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe		140,9	111,0	29,9	other civil engineering works

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa dolnośląskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Realised by enterprises which have a seat of board in the dolnośląskie voivodship, with own resources (without subcontractors participation). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 6 (116). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Budynki^a	6953	6902	7513	8376	Buildings^a
miasta	2437	2390	2722	2924	urban areas
wieś	4156	4512	4791	5452	rural areas
Budynki mieszkalne	5085	5546	6395	7086	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	4862	5266	6087	6684	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	204	247	283	375	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	1508	1356	1118	1290	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	47	46	57	98	hotels and similar buildings
budynki biurowe	37	61	47	47	office buildings
budynki handlowo-usługowe	152	193	149	193	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	805	528	367	363	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	190	207	206	274	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	117	70	70	70	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	160	251	222	245	other non-residential buildings
Kubatura^d w dam³	9748,9	15116,8	16806,6	22003,9	Cubic volume^d in dam³
miasta	5970,7	8503,2	9442,1	11482,6	urban areas
wieś	3778,1	6613,6	7364,4	10521,3	rural areas
Budynki mieszkalne	5528,6	5651,4	6962,8	7846,1	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	3430,6	3397,4	3736,1	3873,5	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	2083,9	2230,1	3178,3	3939,7	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	4220,3	9465,4	9843,7	14157,8	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	183,2	211,5	180,0	376	hotels and similar buildings
budynki biurowe	278,7	896,2	859,6	800,3	office buildings
budynki handlowo-usługowe	1321,7	1717,6	913,9	925,6	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	91,8	111,6	131,9	91,8	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	1526,8	5220,1	7056,9	11383,7	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	548,1	882,9	400,9	303,6	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	270,0	425,6	300,6	276,8	other non-residential buildings

a Nowe. b Budynki mieszkalne o jednym lub dwóch mieszkaniach; bez domów letnich, domków wypoczynkowych i rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. c Budynki mieszkalne o trzech lub więcej mieszkaniach. d. Budynków nowych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a New. b Residential buildings with one or two dwellings; excluding summer homes, holiday cottages and rural residences not adapted for permanent residence. c Residential buildings with three or more dwellings. d. Of new and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 7 (117). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA**
BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES
AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	34198	25366	26936	27557	Average paid employment
Budowa budynków ^a	13465	7329	8242	8227	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	11343	9155	8879	9309	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	9389	8881	9816	10021	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	3274,14	4058,43	4818,71	5125,11	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Budowa budynków ^a	3027,91	3545,63	4189,65	4471,84	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	3549,66	4174,54	5318,57	5531,43	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	3294,74	4362,40	4894,26	5283,98	Specialised construction activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Dział XVI. Transport

Chapter XVI. Transport

TABL. 1 (118). **SIEĆ KOMUNIKACYJNA**
Stan w dniu 31 grudnia
TRANSPORT INFRASTRUCTURE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w km in km				
Linie kolejowe eksploatowane ^a	1769	1727	1695	1718	Railways lines operated ^a
w tym: zelektryfikowane	1053	1064	1080	1086	of which: electrified
jednotorowe	997	957	926	943	single track
dwu- i więcej torowe	772	770	769	775	double and more track
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	8,9	8,7	8,5	8,6	Per 100 km ² of total area
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	18426,2	19399,9	20223,2	20550,6	Hard surface public roads
w tym: miejskie	4954,6	5186,2	5443,1	5442,8	of which: urban
zamiejskie	13471,6	14213,7	14780,1	15107,8	non urban
ekspresowe	13,0	64,3	202,6	202,6	expressways
autostrady	199,2	221,9	221,9	221,9	motorways
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	92,4	97,3	101,4	103,0	Per 100 km ² of total area
Drogi rowerowe	.	805,9	894,8	1012,4	Roads for bicycle
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	.	4,04	4,49	5,08	Per 100 km ² of total area

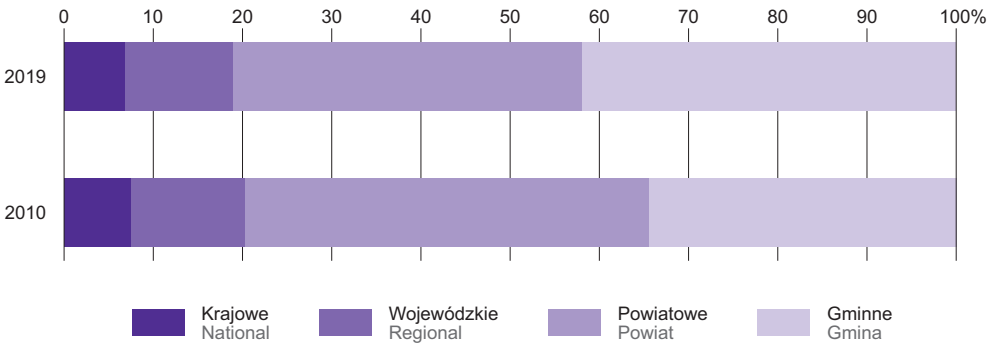
a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

Ź r ó d ł o: w zakresie dróg publicznych – dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

a Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as other entities which are managers of railway infrastructure.

S o u r c e: in regard to public roads – data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

WYKRES 1 (70). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
CHART 1 (70). **HARD SURFACE PUBLIC ROADS**

TABL. 2 (119). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a
As of 31 December

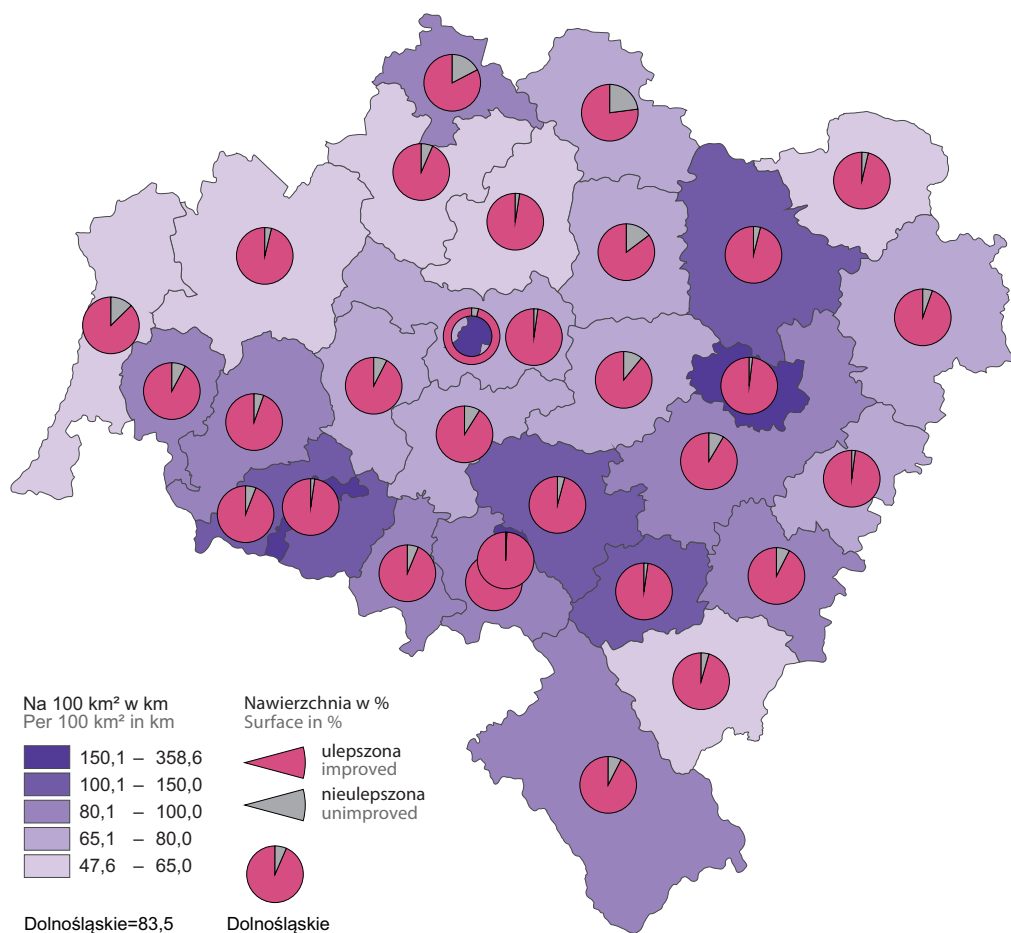
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1655833	2015668	2274325	2366425	TOTAL
w tym:					of which:
Samochody osobowe	1309416	1610385	1823960	1899545	Passenger cars
Autobusy	7725	9158	10101	10416	Buses
Samochody ciężarowe ^b	198075	225835	244704	252004	Lorries ^b
Ciągniki samochodowe i rolnicze	72968	81267	88049	90388	Road and agricultural tractors
Motocykle	56259	74740	91016	96704	Motorcycles

a Według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji; od 2015 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu danego roku. b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

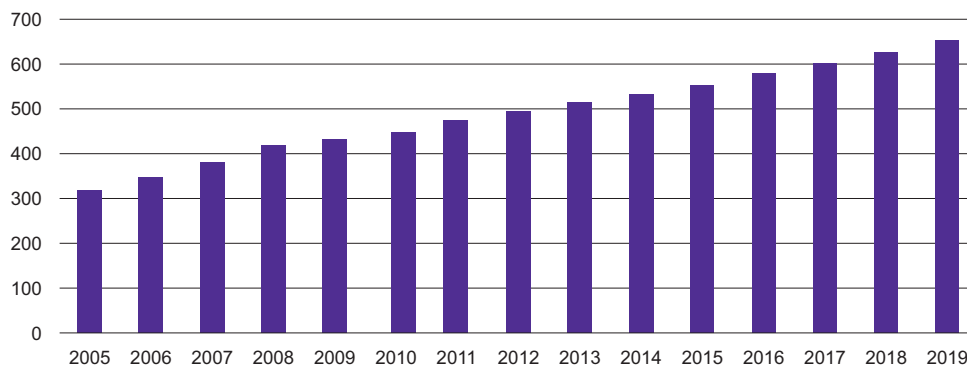
a According to central vehicle register maintained by the Ministry of Digital Affairs; since 2015 including vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the given year. b Including vans.

MAPA 1 (35).
MAP 1 (35).

DROGI GMINNE I POWIATOWE O TWARDEJ NAWIERZCHNI W 2019 R.
GMINA AND POWIAT ROADS ON HARD SURFACE IN 2019

WYKRES 2 (71). **SAMOCCHODY OSOBOWE NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 2 (71). **PASSENGER CARS PER 1000 POPULATION**

TABL. 3 (120). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**

Stan w dniu 31 grudnia
REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	1473	1098	911	884	National: number
długość w km	71005	56848	40633	37500	length in km
regionalne: liczba	208	141	117	104	regional: number
długość w km	15767	9272	7594	6480	length in km
podmiejskie: liczba	1182	897	753	742	suburban: number
długość w km	35164	27221	22484	21536	length in km
miejskie: liczba	30	14	15	18	urban: number
długość w km	450	135	124	182	length in km
Międzynarodowe: liczba	8	2	2	1	International: number
długość w km	10230	1098	2208	8	length in km

a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzące regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Enterprises employing more than 9 persons, providing regular national and international traffic; excluding urban transport services.

TABL. 4 (121). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**

HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					National communication
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	48093,2	31876,9	27885,3	26299,1	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	30	40	39	39,0	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	254,6	80,8	125,7	75,7	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	680	714	618	882,0	Average transport distance per passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b Bez przewozów taboru komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Excluding transports by urban road transport fleet (of which by taxis).

TABL. 5 (122). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**

Stan w dniu 31 grudnia
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km	3936	3606	4130	4588	Transport network – lines in km
autobusowe	3682	3333	3871	4318	bus
tramwajowe	254	273	260	270	tram
Tabor:					Fleet of:
autobusy: w sztukach	831	737	784	788	buses: in units
liczba miejsc w tys.	93,2	81,8	84,7	82,9	number of seats in thousands
tramwaje: w sztukach	404	374	344	336	trams: in units
liczba miejsc w tys.	53,7	52,4	52,7	52,6	number of seats in thousands
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln	242,6	264,1	274,8	260,5	Transport of passengers ^b (during the year) in millions

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane szacunkowe.

a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. b Estimated data.

TABL. 6 (123). **RUCH PASAŻERÓW W PORCIE LOTNICZYM IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA WE WROCŁAWIU**
PASSENGER TRAFFIC AT WROCŁAW MIKOŁAJ KOPERNIK AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Pasażerowie przybyli ^b z portów:					Passengers arrivals ^b from airports:
krajowych	103,7	213,0	156,6	172,3	domestic
zagranicznych	693,1	916,9	1491,3	1577,6	foreign
Pasażerowie odprawieni ^c do portów:					Passengers departures ^c to airports:
krajowych	107,9	221,9	155,7	172,7	domestic
zagranicznych	698,1	917,4	1494,5	1577,2	foreign

a Dane nie obejmują dzieci w wieku do 2 lat. b, c Pasażerowie, dla których port Wrocław jest: b — portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, c — portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

a Data do not include children below the age of 2. b, c Passengers for whom the airport Wrocław is: b — the final destination of a journey begun at a domestic or foreign airport, c — the point of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 7 (124). **PRZELADUNEK^a ŁADUNKÓW W PORCIE LOTNICZYM IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA WE WROCŁAWIU**
FREIGHT/MAIL LOADED AND UNLOADED^a AT WROCŁAW MIKOŁAJ KOPERNIK AIRPORT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tonach in tonnes				
Ładunki wyladowane z samolotów przybywających z portów:					Freight/mail unloaded from aircraft arriving from airports:
krajowych	481	12	60	49	domestic
zagranicznych	17	62	128	96	foreign
Ładunki załadowane do samolotów odlatających do portów:					Freight/mail loaded into aircraft departing to airports:
krajowych	434	11	66	36	domestic
zagranicznych	14	234	412	100	foreign

a W handlowych usługach lotniczych (przewozach lotniczych).

a In commercial air service (air transport).

TABL. 8 (125). **WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018 ^b	2019 ^c	SPECIFICATION
Wypadki	2294	2280	2148	1929	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^d	13,9	11,3	9,4	8,2	Per 10 thousand registered motor vehicles and tractors ^d
Ofiary wypadków	3339	3153	2877	2490	Road traffic casualties
Śmiertelne	241	185	203	215	Fatalities
na 100 tys. ludności	8,3	6,4	7,0	7,4	per 100 thousand population
Ranni	3098	2968	2674	2275	Injured
na 100 tys. ludności	106	102	92	78	per 100 thousand population

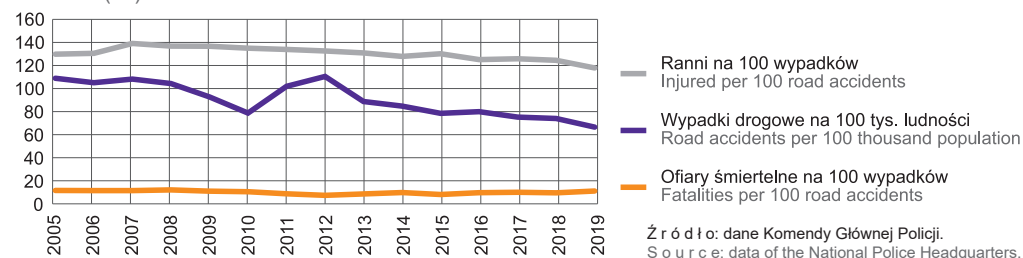
a Zarejestrowane przez Policję. b, c Dane z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji (SEWIK) według stanu na: b – 25 lutego 2019 r., c – 16 lutego 2020 r. d Pojazdy według stanu w dniu 31 grudnia; w latach 2015–2019 łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the Police. b, c Data from Accident and Collision Register System as of: b – 25 February 2019, c – 16 February 2020. d Vehicles as of 31 December; in 2015–2019 including road vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year.

Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 3 (72) **WYPADKI DROGOWE I ICH OFIARY**
CHART 3 (72). **ROAD TRAFFIC ACCIDENTS AND THEIR CASUALTIES**

Dział XVII. Handel i gastronomia

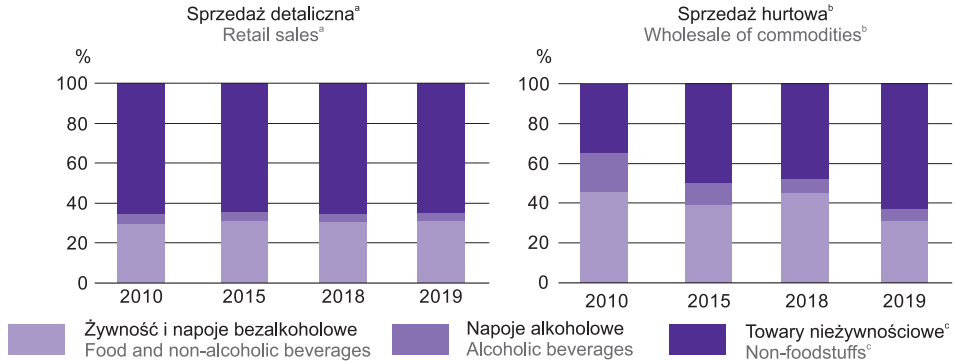
Chapter XVII. Trade and catering

TABL. 1 (126). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW (ceny bieżące)**
 RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
SPRZEDAŻ DETALICZNA RETAIL SALES					
O G Ó Ł E M w mln zł	37065,0	48682,3	60043,7	61131,4	T O T A L in million PLN
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	15531,4	22972,9	25280,3	26959,0	in million PLN
w %	41,9	47,2	42,1	44,1	in %
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	12709	16756	20698	21080	PER CAPITA in PLN
SPRZEDAŻ HURTOWA ^b WHOLESALE OF COMMODITIES ^b					
O G Ó Ł E M w mln zł	33584,0	42257,6	52691,3	57439,2	T O T A L in million PLN

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
 a Trade enterprises employing more than 49 persons. b Data concern trade enterprises employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (73). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
 CHART 1 (73). RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES BY GROUPS (current prices)

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Dla sprzedaży hurtowej - konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.
 a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) employing more than 9 persons. b Data concern trade enterprises employing more than 9 persons. c In wholesale of commodities - consumer and non-consumer goods.

TABL. 2 (127). **SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a**
 Stan w dniu 31 grudnia
 SHOPS BY ORGANISATIONAL FORM AND PETROL STATIONS^a
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sklepy	27572	27837	26753	23550	Shops
Domy towarowe	5	6	6	6	6 Department stores
Domy handlowe	19	13	11	13	13 Trade stores
Supermarkety	377	626	684	703	703 Supermarkets
Hipermarkety	57	53	51	52	52 Hypermarkets
Sklepy powszechne	477	371	381	313	313 Universal stores
Sklepy wyspecjalizowane	2465	2662	2911	2876	2876 Specialised shops
Pozostałe sklepy ^b	24172	24106	22709	19587	19587 Other shops ^b
Stacje paliw	590	618	581	567	Petrol stations

a Dane opracowano według lokalizacji sklepu/stacji paliw. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.
 a Data are compiled by location of shop/petrol stations. b Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 3 (128). **GASTRONOMIA^a****CATERING^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 grudnia)	1219	1582	1784	1944	Number of catering establishments (as of 31 December)
w tym restauracje	414	491	480	518	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	1726105	2862764	4016019*	4787963	Sales from catering activity (current prices) in thousand PLN
w tym produkcja gastronomiczna	1536657	2608736	3713198	4436931	of which catering production

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

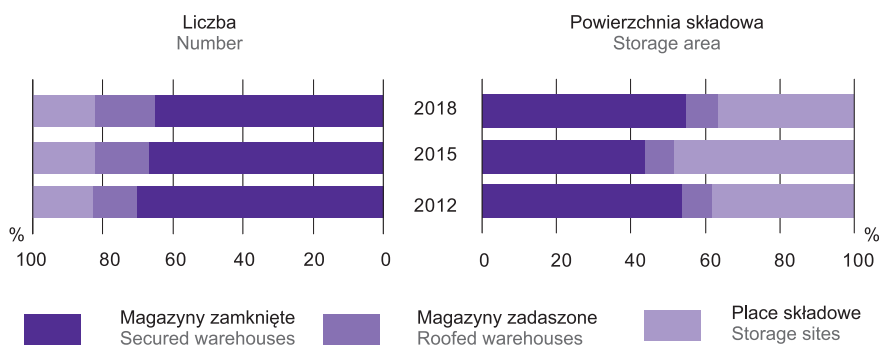
a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 4 (129). **TARGOWISKA****MARKETPLACES**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Targowiska stałe (stan w dniu 31 grudnia):					Permanent marketplaces (as of 31 December):
liczba	149	146	136	138	number
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	6669	5952	6032	5945	permanent small-retail sales outlets
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	696	865	990	999	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	15582,1	13619,5	9219,8	9363,7	Annual receipts from marketplace fees in thousand PLN

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

a Number of marketplaces or places located on streets and squares opened seasonally.

WYKRES 2 (74). **MAGAZYNY HANDLOWE^a**CHART 2 (74). **TRADE WAREHOUSES^a**

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność hurtową o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a Data concern enterprises conducting wholesale activity employing more than 9 persons.

N o t e. Data on the basis of period survey conducted every three years.

Dział XVIII. Finanse przedsiębiorstw

Chapter XVIII. Finances of enterprises

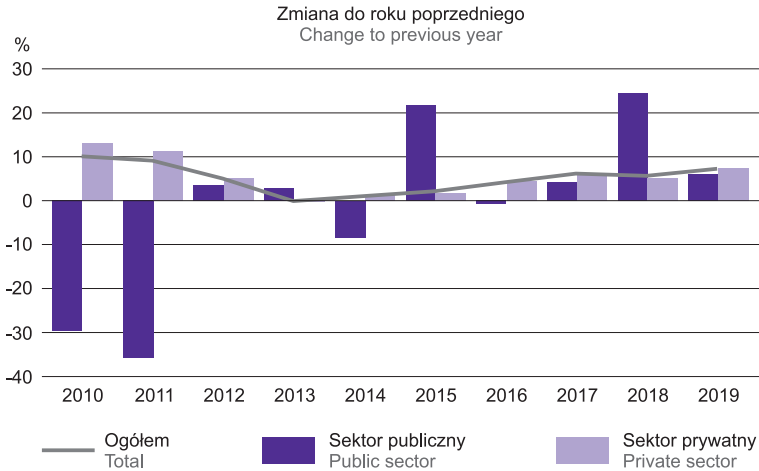
TABL. 1 (130). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW**
 REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
Przychody ogółem	179138,6	218766,9	253528,0*	272508,4	Total revenues
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produk- tów (wyrobów i usług)	109677,8	141224,2	161564,6*	176353,4	Net revenues from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	62813,1	70796	81368,8*	86422,9	Net revenues from sale of goods and materials
Przychody finansowe	3346,3	3240,9	6150,2*	5454,6	Financial revenues
Koszty ogółem	166517,7	211839,9	241754,4*	261579,2	Total costs
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	104857,7	139108,4	161809,2*	177906,1	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i ma- teriałów	53681,5	61375,4	69593,3*	73683,4	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	4823,2	8812,1	7234,8*	6303,3	Financial costs
Wynik finansowy brutto ^a	12643,9	6930,9	11773,6*	10929,2	Gross financial result ^a
Zysk brutto	14200	10807,5	14909,2	14685,7	Gross profit
Strata brutto	1556,1	3876,5	3135,6*	3756,5	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	2161,8 ^b	1822,6	2346,5	2208,3	Obligatory encumbrances on gross financial result
W tym podatek dochodowy	2161,8	1822,6	2346,5	2208,3	Of which income tax
Wynik finansowy netto	10482,1	5108,3	9427,1*	8721,0	Net financial result
Zysk netto	12082,9	9824,2	12595,3	12508,9	Net profit
Strata netto	1600,8	4716	3168,2*	3787,9	Net loss

a W latach 2010 i 2015 skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (odpowiednio: +23.0 mln zł i +3.9 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych. b Obejmują tylko podatek dochodowy.

a In 2010 and 2015 corrected by result on extraordinary events (respectively: plus PLN 23.0 millions and plus PLN 3.9 millions); since 2016 extraordinary events are classified as other operating revenues/costs. b Include only income tax.

WYKRES 1 (75). **PRZYCHODY OGÓŁEM PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
 CHART 1 (75). **TOTAL REVENUES OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS**

TABL. 2 (131). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SECTIONS

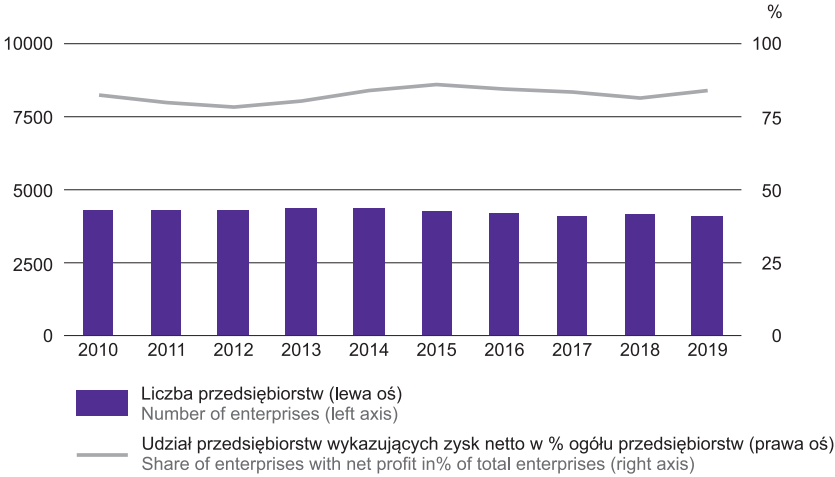
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody ogółem Total revenues	Koszty ogółem Total costs	Wynik finansowy brutto ^a Gross finan- cial result ^a	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto Obligatory encumbran- ces on gross financial result	Wynik finansowy netto Net financial result
		w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM TOTAL	2010	179138,6	166517,7	12643,9	2161,8 ^b	10482,1
	2015	218766,9	211839,9	6930,9	1822,6	5108,3
	2018	253528,0*	241754,4*	11773,6*	2346,5	9427,1*
	2019	272508,4	261579,2	10929,2	2208,3	8721,0
w tym: of which:						
Przemysł Industry		138667,1	133025,6	5641,5	1421,4	4220,1
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		.	.	.	.	.
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		111503,3	107935,8	3567,5	711,5	2856,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		.	.	.	.	.
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		4022,5	3901,9	120,6	36,2	84,5
Budownictwo Construction		12281,5	11574,6	706,9	118,6	588,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ Trade; repair of motor vehicles^Δ		76697,4	74866,9	1830,4	317,3	1513,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		6458,0	6240,6	217,5	29,7	187,7
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ Accommodation and catering^Δ		4089,4	3926,1	163,3	27,4	135,9
Informacja i komunikacja Information and communication		5612,8	5029,9	582,9	57,7	525,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		6838,1	6505,2	332,9	51,8	281,1
Obsługa rynku nieruchomości^Δ Real estate activities		2796,9	2512,6	284,3	55,5	228,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		4520,5	4158,7	361,8	44,6	317,2
Administrowanie i działalność wspierająca^Δ Administrative and support service activities		8841,1	8185,5	655,6	51,0	604,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		2806,4	2717,0	89,5	18,7	70,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		378,4	427,1	-48,7	1,9	-50,6
Pozostała działalność usługowa Other service activities		260,2	251,0	9,2	0,9	8,3

a, b Patrz uwagi ogólne, ust. 2-5 na str. 192.

a, b See general notes, item 2-5 on pages 192.

WYKRES 2 (76). **UDZIAŁ LICZBY PRZEDSIĘBIORSTW WYKAZUJĄCYCH ZYSK NETTO W OGÓLNEJ LICZBIE PRZEDSIĘBIORSTW**

CHART 2 (76). **SHARE OF NUMBER OF ENTERPRISES SHOWING NET PROFIT IN THE TOTAL NUMBER OF ENTERPRISES**

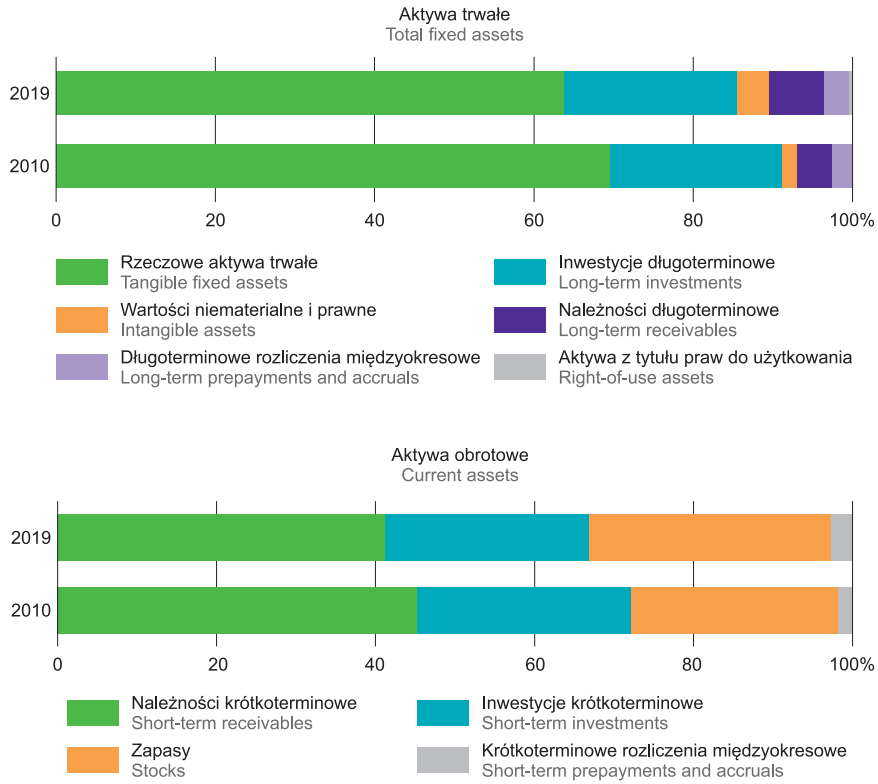
TABL. 3 (132). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wskaźnik - w % - rentowności obrotu Turnover - in % - profitability rate		SPECIFICATION
	brutto gross	netto net	
OGÓŁEM			TOTAL
2010	7,1	5,9	
2015	3,2	2,3	
2018	4,2	3,3	
2019	4,0	3,2	
w tym:			of which:
Przemysł	4,1	3,0	Industry
górnictwo i wydobywanie	.	.	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	3,2	3,6	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	.	.	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3,0	2,1	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	5,8	4,8	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2,4	2,0	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	3,4	2,9	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	4,0	3,3	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	10,4	9,4	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4,9	4,1	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	10,2	8,2	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8,0	7,0	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	7,4	6,8	Administrative and support service activities
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3,2	2,5	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	-12,9	-13,4	Arts, entertainment and recreation

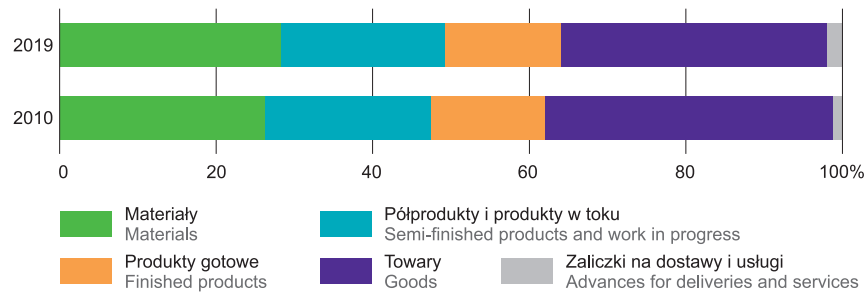
TABL. 4 (133). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 grudnia
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Stocks	Należności krótkoterminowe Short-term receivables		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe Short-term prepayments and accruals
				razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services		
OGÓŁEM TOTAL	2010	63561,3	16558,1	28757,1	22650,6	17128,5	1117,7
	2015	76811,7	21154,8	34519,3	24800,5	19762,7	1374,8
	2018	94664,4	28123,1	39330,3	28835,9	24646,6	2564,3
	2019	104067,3	31651,3	42913,8	31559,2	26743,7	2758,5
w tym: of which:							
Przemysł Industry		49898,6	19412,1	20074,4	15612,4	9299,1	1113,0
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		.	.	.	.	.	.
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		41227,6	15030,5	17523,3	14246,4	7650,5	1023,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		.	.	.	.	.	.
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1212,0	177,7	601,7	494,7	376,0	56,6
Budownictwo Construction		5902,5	1195,4	2564,8	2152,1	1531,8	610,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		22027,2	8908,0	5292,9	4773,6	4697,5	189,4
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		1730,8	121,5	1089,9	810,0	422,6	96,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		622,1	48,2	321,3	127,7	238,2	14,4
Informacja i komunikacja Information and communication		1914,6	65,4	1095,0	905,7	694,7	59,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		7514,9	156,5	1893,2	1636,8	5327,6	137,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		2688,5	855,4	397,4	249,2	1222,1	213,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		2674,1	209,0	1221,4	979,8	1124,0	119,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		7017,7	285,3	5257,5	1602,3	1303,2	171,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		744,2	34,6	323,7	277,2	373,0	12,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		144,5	2,6	31,7	14,2	104,4	5,7

WYKRES 3 (77). **AKTYWA TRWAŁE I OBROTOWE**
CHART 3 (77). FIXED AND CURRENT ASSETS

WYKRES 4 (78). **ZAPASY**
CHART 4 (78). STOCKS

TABL. 5 (134). **KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW^a**
Stan w dniu 31 grudnia
SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczo- ny) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finanso- wy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
			w mln zł	in million PLN		
OGÓŁEM TOTAL	2010	79734,0	35533,9	31556,3	-3945,6	10571,2
	2015	105200,3	40158,9	52421,0	-4092,9	5194,7
	2018	118563,8	43957,5	53841,2	-3679,8	9495,7
	2019	124761,5	48544,0	56596,9	-4054,9	8562,6
w tym: of which:						
Przemysł Industry		75328,1	23980,1	39255,6	-326,0	4065,5
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		.	.	.	.	.
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		46303,1	16592,4	19236,9	-632,9	2718,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		.	.	.	.	.
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		4066,2	3208,2	731,4	-198,2	84,4
Budownictwo Construction		4011,6	1447,4	1821,8	-741,8	588,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		17697,6	6955,7	6380,7	-780,3	1553,3
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		1940,2	1247,9	551,5	-245,7	181,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		2566,9	1296,5	802,0	223,0	135,9
Informacja i komunikacja Information and communication		1590,7	538,8	724,9	-266,9	486,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		2763,5	1095,2	1125,5	-132,4	281,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		6787,7	5312,7	1406,6	-684,1	228,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		3770,4	2040,6	1430,4	-251,7	316,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		4212,4	1688,3	1731,3	-190,3	604,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		1339,0	824,7	573,0	-156,4	70,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		603,5	1036,0	33,8	-452,6	-50,6

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 192.
a See general notes, item 10 on page 192.

TABL. 6 (135). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 grudnia

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
			razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym	of which
						kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deli- veries and services
		w mln zł in million PLN					
OGÓŁEM TOTAL	2010	64117,7	21658,9	9975,0	42458,8	8410,2	21185,5
	2015	90311,8	35955,8	27343,7	54355,9	14979,9	23660,8
	2018	119423,6	48894,1	31583,3	70529,5	19576,8	29259,9
	2019	132589,5	53653,9	34628,2	78935,6	19582,7	34073,4
w tym: of which:							
Przemysł Industry		60378,6	22355,8	17584,6	38022,8	7911,5	19189,8
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		.	.	.	.	.	.
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		44622,0	12661,2	10913,2	31960,8	7279,1	15807,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		.	.	.	.	.	.
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1841,8	1016,4	909,7	825,4	160,4	365,4
Budownictwo Construction		4641,4	1281,9	362,5	3359,4	441,7	1803,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		21238,3	5744,6	4670,5	15493,7	3020,1	9761,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		2024,0	842,2	292,7	1181,8	151,9	638,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		2377,9	1723,8	1651,6	654,1	109,3	199,5
Informacja i komunikacja Information and communication		1073,1	284,6	154,3	788,5	124,7	353,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		17467,2	8556,3	637,9	8910,9	2751,0	268,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		3240,9	1921,8	979,4	1319,0	144,9	388,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		2641,8	1433,5	1049,5	1208,3	199,9	332,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		15249,8	8427,9	6390,9	6821,9	4421,7	712,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		762,8	332,8	308,3	430,1	84,2	158,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		557,5	414,6	282,0	142,9	64,9	40,9
Pozostała działalność usługowa Other service activities		71,4	9,1	8,7	62,3	26,4	7,2

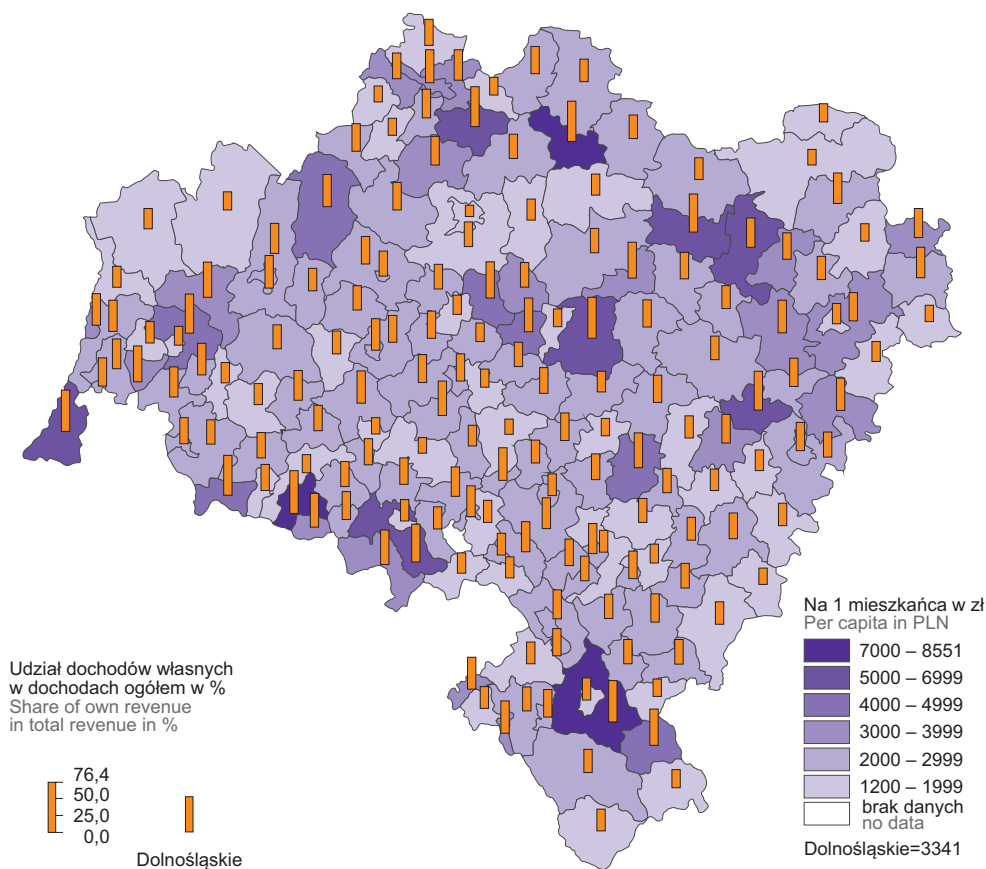
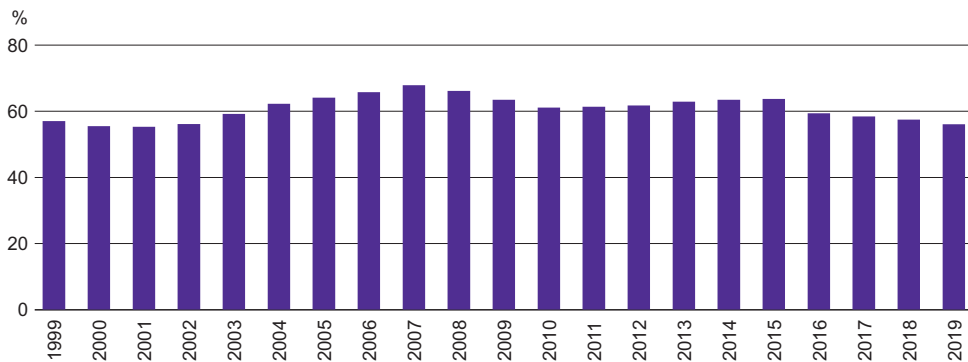
Dział XIX. Finanse publiczne Chapter XIX. Public finance

TABL. 1 (136). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł in thousand PLN				
OGÓŁEM TOTAL	2010	12782620,2	6034815,1	3829407,5	1905104,8	1013292,8
	2015	15211147,1	7075516,2	4973289,8	1896967,6	1265373,6
	2018	19163015,2	9656515,7	6074866,0	2177084,7	1254548,7
	2019^b	20867605,9	10477773,5	6806125,1	2403409,0	1180298,4
Dochody własne Own revenue		11475676,6	5431730,4	4257295,4	959415,3	827235,5
w tym: of which:						
Udziały w podatku dochodowym Share in income tax		5417975,4	2138981,4	2011833,0	571417,0	695743,9
od osób prawnych corporate income tax		857957,9	125610,8	156516,5	26247,8	549222,8
od osób fizycznych personal income tax		4560377,5	2013370,6	1855316,5	545169,2	146521,2
Podatek od nieruchomości Tax on real estate		2165825,3	1510863,3	654962,0	.	.
Podatek rolny Agricultural tax		129868,3	128250,5	1617,9	.	.
Podatek od środków transportowych Tax on means of transport		63842,5	45935,3	17907,2	.	.
Podatek od czynności cywilnoprawnych Tax on civil law transactions		241512,4	138372,0	103140,4	.	.
Oплата skarbowa Stamp duty		40186,5	14664,9	25521,6	.	.
Dochody z majątku Revenue from property		909173,2	384285,9	471328,0	22652,2	30907,2
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze of which income from renting and tenancy as well as agreements with a similar character		387874,1	152857,5	223010,0	9877,5	2129,2
Wpływy z usług Services revenue		551898,8	107432,5	306743,7	131654,4	6068,2
Dotacje Grants		5554366,0	3205698,0	1465432,0	594862,1	288373,9
Dotacje celowe Targeted grants		4331929,3	2670301,9	1123513,3	443597,5	94516,6
z budżetu państwa from the state budget		4081375,0	2572805,4	1093586,5	336927,4	78055,8
na zadania: for tasks:						
z zakresu administracji rządowej for government administration tasks		3556801,8	2266086,3	985238,2	251116,0	54361,3
własne for own tasks		510328,3	305330,6	99520,6	83074,2	22402,9
realizowane na podstawie porozumień z organami admini- stracji rządowej realised on the basis of agreements with government admini- stration bodies		14244,8	1388,5	8827,6	2737,2	1291,5
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego for tasks realised on the basis of agreements between local government units		143984,0	56289,4	27050,8	60088,6	555,2
otrzymane z państwowych funduszy celowych received from state appropriated funds		26582,1	16804,0	2750,4	2249,7	4778,0
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań for financial assistance between local government units for additional financing of own tasks		79988,2	24403,1	125,7	44331,7	11127,7
Dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 ^c Grants from paragraphs 200 and 620; 205 and 625 ^c		1222436,7	535396,1	341918,7	151264,6	193857,3
Subwencja ogólna z budżetu państwa General subvention from the state budget		3837563,3	1840345,0	1083397,7	849131,6	64688,9
w tym część oświatowa of which educational part		3135548,5	1420018,1	994415,5	664805,3	56309,6

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Dane nie uwzględniają gminy Boguszków-Gorce, która nie przekazała sprawozdań budżetowych do Ministerstwa Finansów. c Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. b Data do not include the gmina Boguszków-Gorce, which did not submit budget reports to the Ministry of Finance. c Of the classification of budget revenue and expenditure.

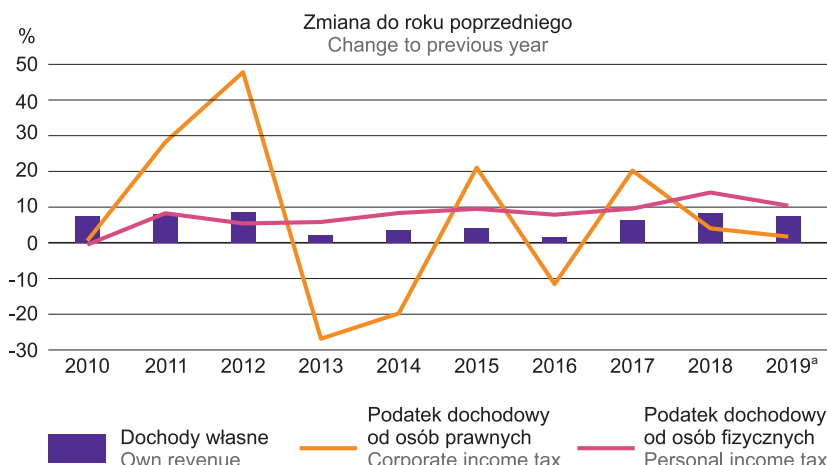
MAPA 1 (36). DOCHODY WŁASNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2019 R.MAP 1 (36). OWN REVENUE OF GMINAS^a BUDGETS IN 2019Udział dochodów własnych w dochodach ogółem
Share of own revenue in total revenue

^a Łącznie z dochodami gmin mających również status miasta na prawach powiatu; dane nie uwzględniają gminy Boguszków-Gorce, która nie przekazała sprawozdań budżetowych do Ministerstwa Finansów.

^a Including revenue of gminas which are also cities with powiat status; data do not include the gmina Boguszków-Gorce, which did not submit budget reports to the Ministry of Finance.

WYKRES 1 (79). WYBRANE RODZAJE DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

CHART 1 (79). SELECTED TYPES OF OWN REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

a Dane nie uwzględniają gminy Boguszków-Gorce, która nie przekazała sprawozdań budżetowych do Ministerstwa Finansów.

a Data do not include the gmina Boguszków-Gorce, which did not submit budget reports to the Ministry of Finance.

TABL. 2 (137). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW

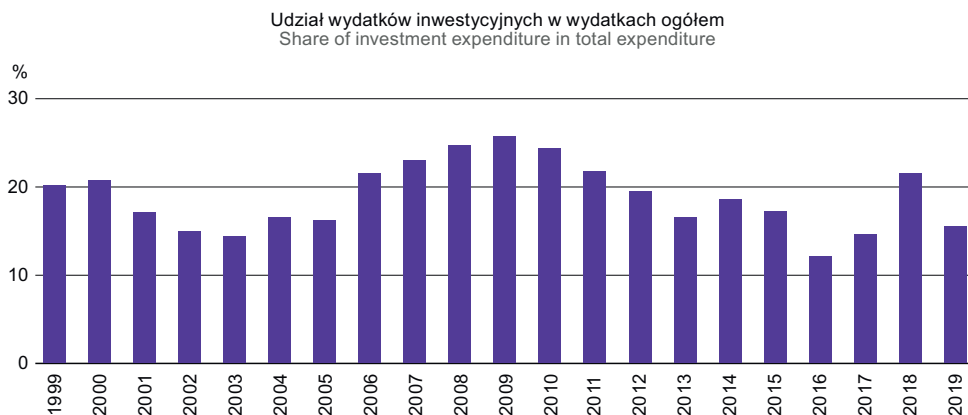
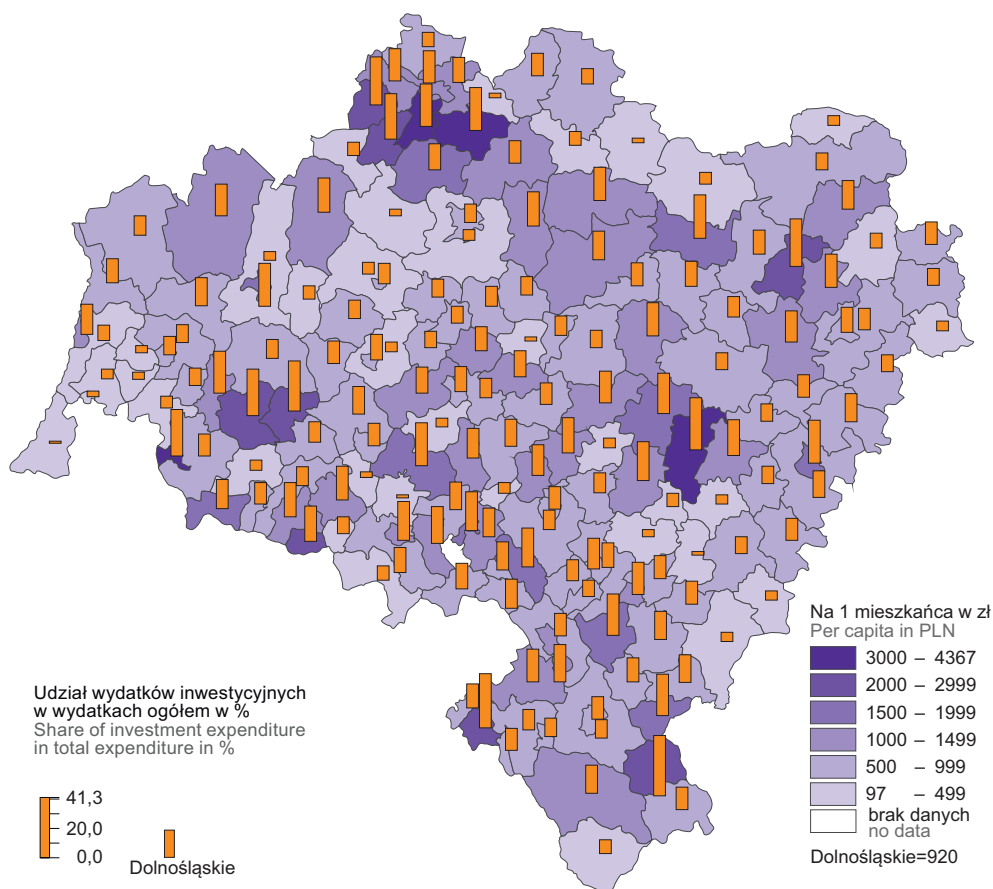
EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł in thousand PLN				
OGÓŁEM TOTAL	2010	14027112,8	6716508,9	3999167,5	2008061,1	13033375,3
	2015	15349195,8	6880258,2	5297579,1	1870324,5	1301034,0
	2018	19981506,9	10335221,9	6264710,3	2230950,6	1150624,1
	2019 ^b	20737932,1	10477054,9	6848258,1	2297987,9	1114631,3
Wydatki bieżące Current expenditure		17237490,4	8595351,2	5823553,8	2018814,7	799770,7
w tym: of which:						
Dotacje Grants		1954508,6	725826,2	703677,2	151951,9	373053,3
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych of which for local government budgetary establishments		48741,4	37810,2	10442,4	488,8	.
Świadczenia na rzecz osób fizycznych Benefits for natural persons		3404717,0	2351113,7	944546,0	105885,5	3171,9
Wydatki bieżące jednostek budżetowych Current expenditure of budgetary units		11437439,5	5337135,4	3999452,7	1696355,6	404495,8
w tym: of which:						
wynagrodzenia wages and salaries		5539075,6	2571664,2	1722544,6	1060260,4	184606,4
pochodne od wynagrodzeń ^c wages and salaries related expenditure ^c		988802,6	482925,5	300180,4	172513,1	33183,6
zakup materiałów i usług purchase of materials and services		4242272,9	1942367,3	1806294,9	361957,7	131653,0
Obsługa długu publicznego Public debt servicing		210258,4	94643,6	79552,6	19842,9	16219,2
Wydatki majątkowe Property expenditure		3500441,7	1881703,7	1024704,3	279173,2	314860,6
w tym inwestycyjne ^d of which investment expenditure ^d		3223615,0	1794075,1	873409,1	274926,2	281204,6

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Dane nie uwzględniają gminy Boguszków-Gorce, która nie przekazała sprawozdań budżetowych do Ministerstwa Finansów. c Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. d Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Data do not include the gmina Boguszków-Gorce, which did not submit budget reports to the Ministry of Finance. c Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund as well as contribution to the Bridging Pension Fund. d Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

MAPA 2 (37). WYDATKI INWESTYCYJNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2019 R.
MAP 2 (37). INVESTMENT EXPENDITURES OF GMINAS^a BUDGETS IN 2019

^a Łącznie z wydatkami gmin mających również status miasta na prawach powiatu; dane nie uwzględniają gminy Boguszków-Gorce, która nie przekazała sprawozdań budżetowych do Ministerstwa Finansów.

^a Including expenditure of gminas which are also cities with powiat status; data do not include the gmina Boguszków-Gorce, which did not submit budget reports to the Ministry of Finance.

TABL. 3 (138). **STRUKTURA WYDATKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2019 R.**
STRUCTURE OF EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY DIVISION IN 2019

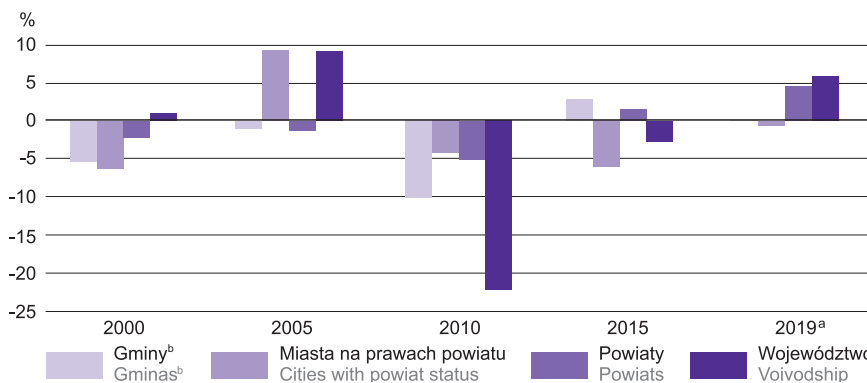
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w odsetkach in percent				
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	0,9	1,3	0,0	0,3	3,2
Transport i łączność Transport and communication	13,5	7,6	16,9	13,5	48,0
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	4,0	3,7	6,1	0,5	0,7
Administracja publiczna Public administration	8,4	9,0	6,2	11,0	10,9
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	1,8	1,0	1,9	5,8	0,3
Różne rozliczenia Various settlements	1,1	0,9	1,2	2,0	0,1
Oświata i wychowanie Education	25,8	26,7	26,3	29,5	6,5
Ochrona zdrowia Health care	1,3	0,9	0,7	2,3	6,7
Pomoc społeczna Social assistance	5,4	4,8	5,0	10,9	1,0
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Other tasks in sphere of social policy	1,0	0,1	1,1	4,0	2,9
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	2,2	0,9	2,3	7,6	2,3
Rodzina Family	16,9	21,7	15,1	8,4	0,5
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	8,2	10,9	8,0	0,1	1,2
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	4,4	5,1	3,7	0,5	9,0
Kultura fizyczna Physical education	2,7	3,0	3,1	0,3	2,0

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu; dane nie uwzględniają gminy Boguszków-Gorce, która nie przekazała sprawozdań budżetowych do Ministerstwa Finansów.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status; data do not include the gmina Boguszków-Gorce, which did not submit budget reports to the Ministry of Finance.

WYKRES 2 (80). RELACJA WYNIKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO DO DOCHODÓW OGÓŁEM

CHART 2 (80). RELATION OF RESULTS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS TO TOTAL REVENUE

a Dane nie uwzględniają gminy Boguszków-Gorce, która nie przekazała sprawozdań budżetowych do Ministerstwa Finansów. b Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Data do not include the gmina Boguszków-Gorce, which did not submit budget reports to the Ministry of Finance. b Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Dział XX. Inwestycje. Środki trwałe Chapter XX. Investments. Fixed assets

Inwestycje Investments

TABL. 1 (139). **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

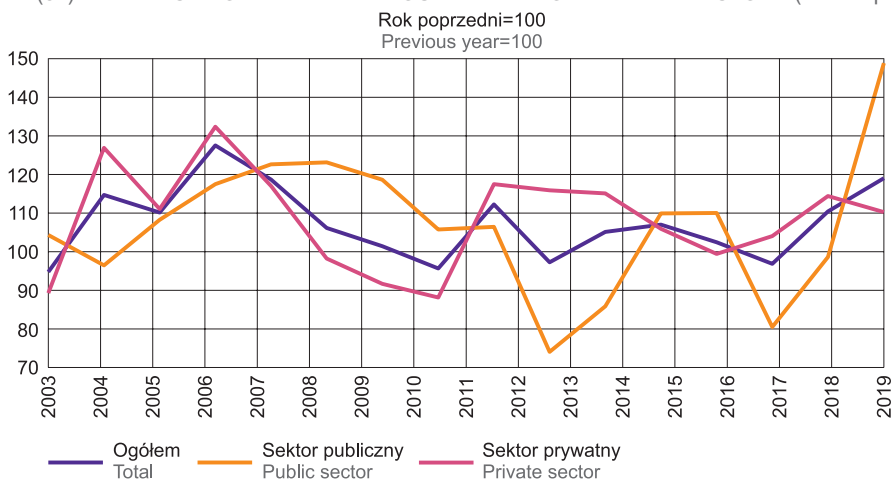
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł	in million PLN			
O G Ó Ł E M	17950,2	22660,5	28893,0	33611,2	T O T A L
sektor publiczny	8459,1	6935,8	8211,7	6019,1	public sector
sektor prywatny	9491,1	15724,7	20681,3	27592,0	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	220,0	406,4	381,7	285,8	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	6832,2	10818,0	13709,9	21121,8	Industry
górnictwo i wydobywanie	1410,4	2611,9	2224,8	2440,9	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	2743,9	4884,4	7781,2	15097,4	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1683,2	2382,5	2901,7	2731,9	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	994,7	939,2	802,3	851,6	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	874,4	384,8	400,5	505,6	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1285,8	1434,0	2193,1	2017,4	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	3487,7	3022,0	4574,6	2383,8	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	309,0	195,6	201,3	195,5	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	209,9	429,8	479,2	368,6	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	207,1	397,4	843,2	407,5	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1414,1	1716,5	2188,0	2632,9	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	249,3	475,3	278,9	308,6	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	314,6	456,3	675,5	802,1	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	560,5	928,6	740,7	679,0	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	819,1	600,3	812,0	633,4	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	564,8	435,5	756,1	534,9	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	523,5	864,3	617,9	690,4	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	78,2	96,6	40,5	43,9	Other service activities

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

a According to investment location. b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

WYKRES 1 (81). **DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**

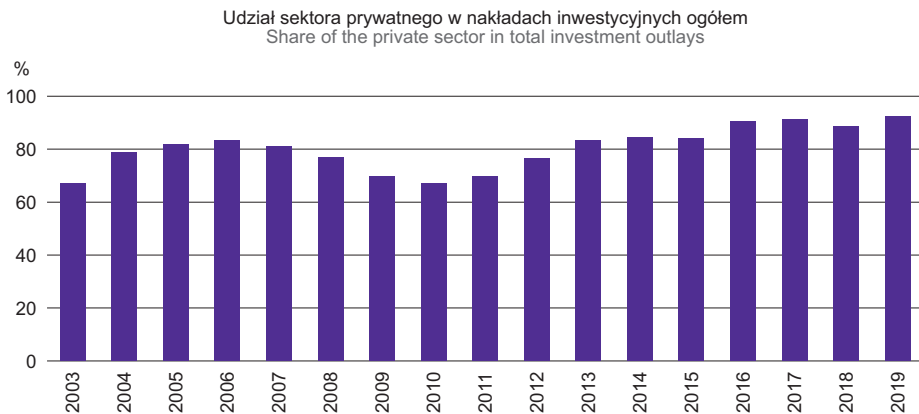
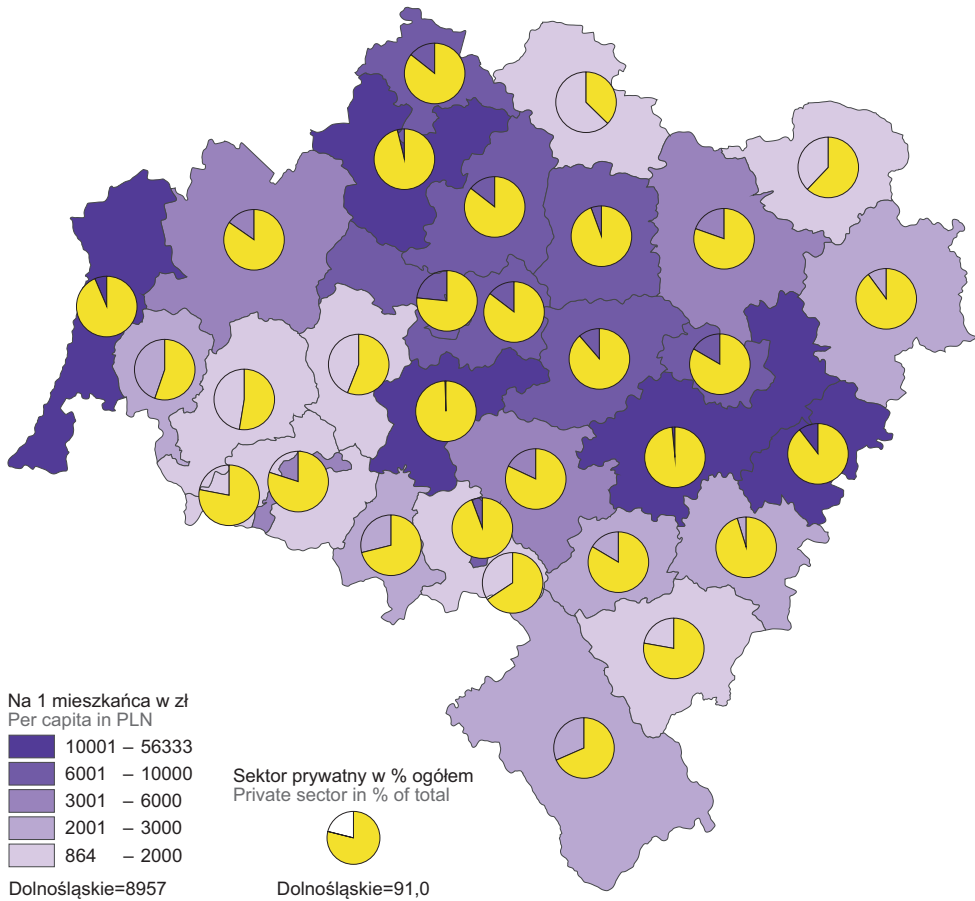
CHART 1 (81). **INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)**

a Według lokalizacji inwestycji.

a According to investment location.

MAPA 1 (38). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2019 R. (ceny bieżące)**
 MAP 1 (38). **INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2019 (current prices)**

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

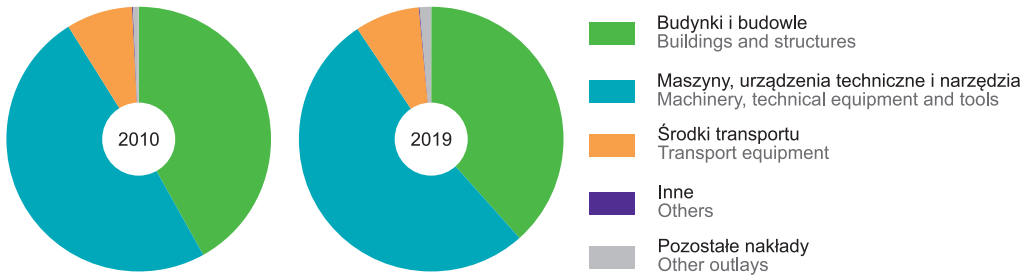
TABL. 2 (140). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
 INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
w mln zł in million PLN					
OGÓŁEM TOTAL	2010	8873,6	3719,5	4363,0	720,6
	2015	12246,9	4642,5	6144,6	1330,5
	2018	14933,1*	4828,4	7915,8	1973,1
	2019	21807,2	8371,8	11393,0	1722,2
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		143,5	76,4	34,3	15,7
Przemysł Industry		17533,3	6708,5	9989,7	564,5
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		.	.	.	.
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		14263,5	5179,1	8454,7	494,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		.	.	.	.
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities		514,2	350,0	116,3	46,6
Budownictwo Construction		400,4	165,4	152,6	81,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		1359,9	681,3	443,2	233,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		325,0	33,6	21,8	268,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		253,0	145,4	97,9	9,7
Informacja i komunikacja Information and communication		131,2	26,9	95,5	8,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		249,6	19,3	93,3	136,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		273,5	233,6	35,6	3,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		134,2	53,0	71,0	10,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		588,1	40,7	149,3	372,0
Edukacja Education		19,0	9,3	8,4	1,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		286,9	118,9	152,8	14,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		104,5	57,0	45,4	2,0

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

WYKRES 2 (82). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG RODZAJÓW (ceny bieżące)**
 CHART 2 (82). **INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY TYPE (current prices)**

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

Środki trwałe Fixed assets

TABL. 3 (141). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**
 Stan w dniu 31 grudnia
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	200344,5	276655,1	318228,9	340283,5	TOTAL
sektor publiczny	76702,3	94869,2	108756,5	111977,2	public sector
sektor prywatny	123642,2	181785,9	209472,4	228306,2	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	7658,2	8881,3	9331,2	9695,0	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	79448,4	110422,3	124098,3	143655,4	Industry
górnictwo i wydobywanie	11144,6	16920,8	18998,5	21482,7	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	43440,6	59511,9	74373,4	83033,7	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	15880,6	20284,8	15452,2	22945,9	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	8982,7	13704,8	15274,2	16193,1	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	4603,2	5164,1	4962,0	5339,5	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	12968,1	17370,8	26922,4	21091,9	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	23878,8	36443,1	42695,3	45462,6	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2530,8	3562,0	4130,0	4121,7	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	5291,5	6899,7	6454,0	5631,5	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3360,7	4287,0	3815,0	3541,6	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	30311,8	39962,6	45067,7	47814,5	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2214,4	3772,5	5263,4	4915,0	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3018,5	2731,7	3894,4	4326,9	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	8629,5	10736,0	10423,3	11820,8	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	7596,8	11541,6	13588,9	14308,2	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5077,1	7115,2	8665,9	9191,9	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3080,6	6763,3	7844,5	8324,1	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	676,0	1001,9	1072,7	1042,8	Other service activities

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. ^b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

^a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit. ^b Including value of public roads, streets and squares.

Dział XXI. Rachunki regionalne Chapter XXI. Regional accounts

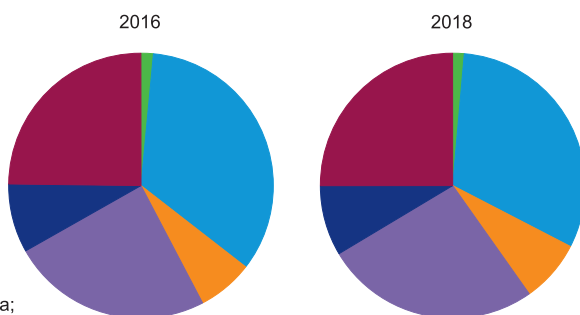
TABL. 1 (142). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2016	2017	2018	2016	2017	2018
	w mln zł	in million PLN		w odsetkach	in percent	
OGÓŁEM TOTAL	156091	166114	175690	.	.	.
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	137897	145886	153822	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	78289	82324	87043	56,8	56,4	56,6
instytucji rządowych i samorządowych general government	18020	18770	19895	13,1	12,9	12,9
gospodarstw domowych households	35813	38053	39860	26,0	26,1	25,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	2005	2289	2123	1,5	1,6	1,4
Przemysł Industry	46884	47113	48050	34,0	32,3	31,2
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	37322	37258	37766	27,1	25,5	24,6
Budownictwo Construction	9394	10111	11728	6,8	6,9	7,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^a ; informacja i komunikacja Trade; repair of motor vehicles ^a ; transportation and storage; accommodation and catering ^a ; information and communication	33756	37134	40225	24,5	25,5	26,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^a Financial and insurance activities; real estate activities	11519	12538	13165	8,4	8,6	8,6
Pozostałe usługi Other services	34338	36701	38531	24,9	25,2	25,0
NA 1 MIESZKAŃCA^a PER CAPITA^a	53754	57234	60562	.	.	.

a W złotych.
a In PLN.

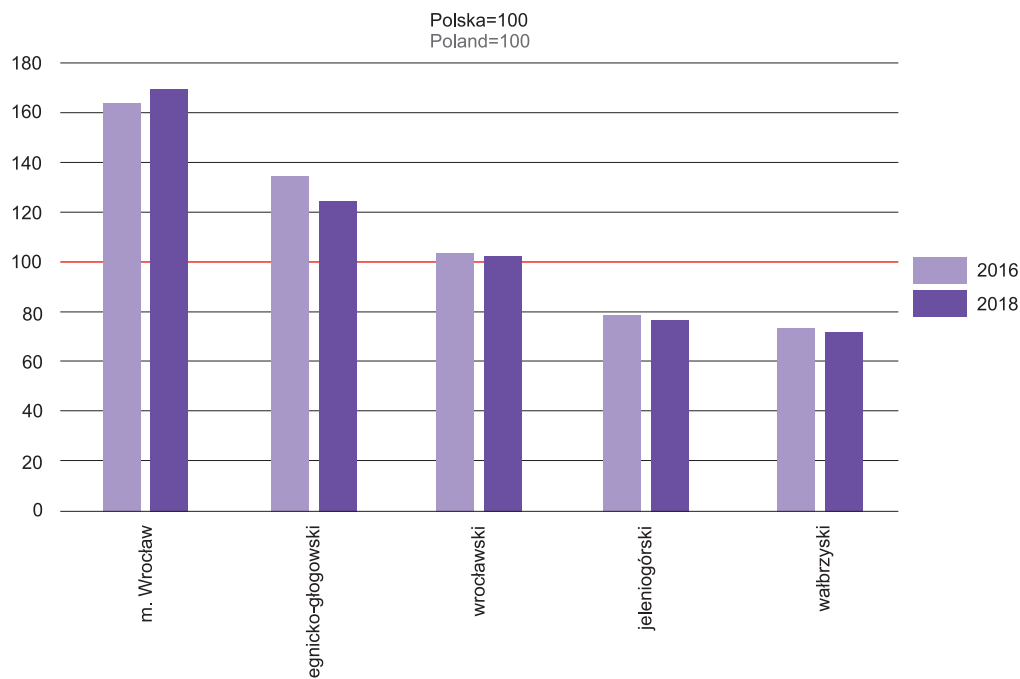
WYKRES 1 (83). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI**
(ceny bieżące)

CHART 1 (83). GROSS VALUE ADDED BY KIND OF ACTIVITY (current prices)

WYKRES 2 (84). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA W PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (ceny bieżące)**

CHART 2 (84). **GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA IN SUBREGIONS OF THE VOIVODSHIP (current prices)**

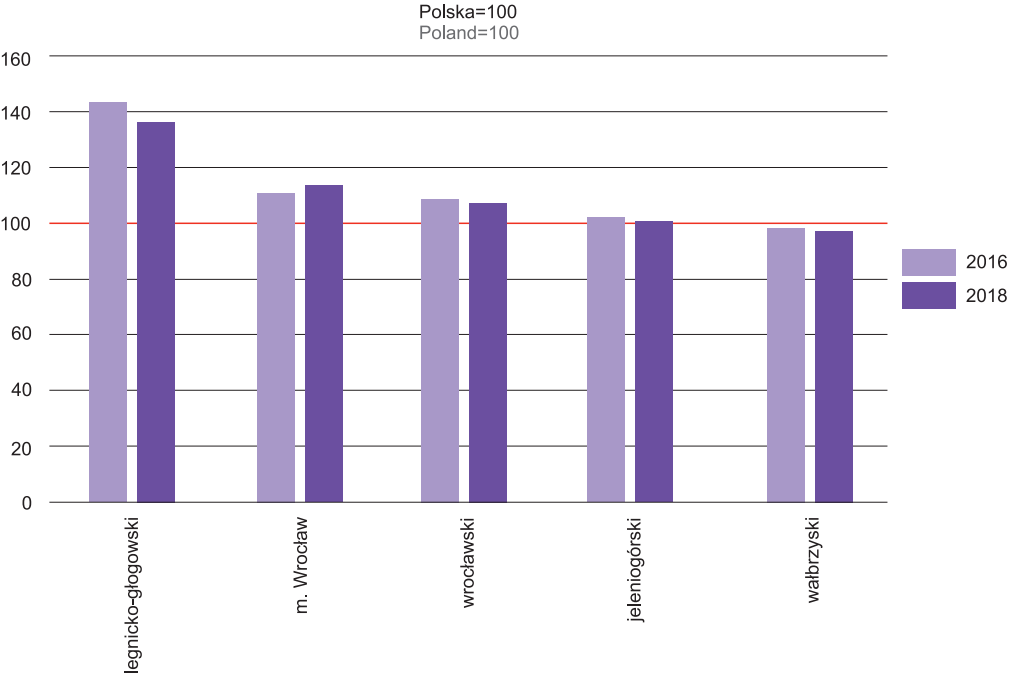

TABL. 2 (143). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO (ceny bieżące)**

GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN			
O G Ó Ł E M	127945	132201	137414	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	23696	27103	25179	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	181864	179629	180680	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	174704	170449	169930	of which manufacturing
Budownictwo	142855	151464	169678	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^a ; informacja i komunikacja	121660	127242	134802	Trade; repair of motor vehicles ^a ; transportation and storage; accommodation and catering ^a ; information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa;obsługa rynku nieruchomości ^a	244900	261845	276658	Financial and insurance activities; real estate activities
Pozostałe usługi	99500	104768	108828	Other services

WYKRES 3 (85). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO W PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (ceny bieżące)**
 CHART 3 (85). **GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSON IN SUBREGIONS OF THE VOIVODSHIP (current prices)**

TABL. 3 (144). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
 BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2018	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN			
Produkcja globalna	339966	362448	384949	Gross output
Zużycie pośrednie	202069	216563	231127	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	137897	145886	153822	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	61044	66175	72214	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	75671	78171	80056	Gross operating surplus

TABL. 4 (145). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
 NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2018	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	95457	101236	107543	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	32873	34881	37071	per capita in PLN
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	89051	93636	99070	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	30667	32262	34150	per capita in PLN

Dział XXII. Podmioty gospodarki narodowej Chapter XXII. Entities of the national economy

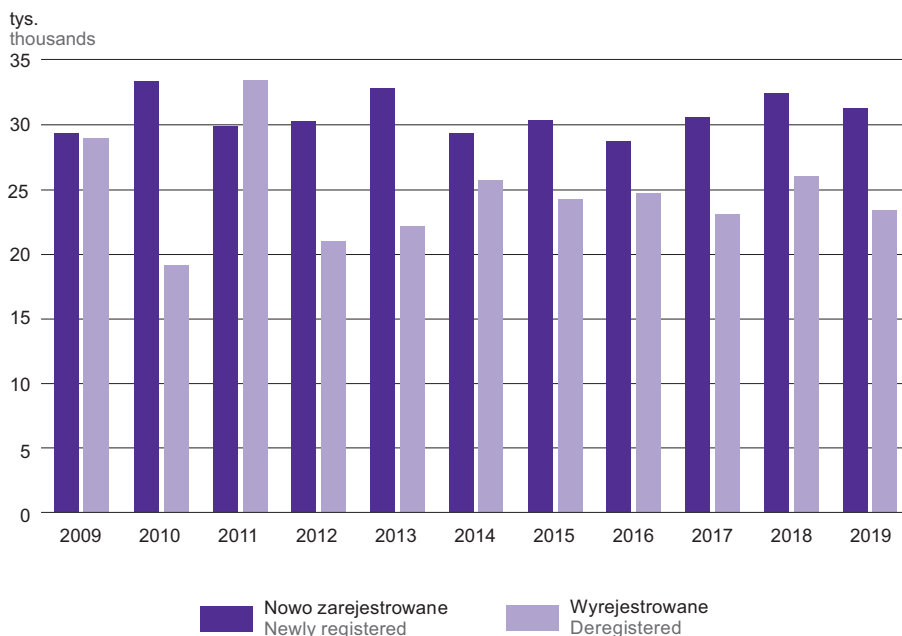
TABL. 1 (146). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 grudnia
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	331247	357102^b	375294^b	382892^b	T O T A L
sektor publiczny	14978	15603	14768	14540	public sector
sektor prywatny	316269	338368	354380	361191	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe	14	12	1	1	State owned enterprises
Spółki	47995	64113	68724	71928	Companies
w tym:					of which:
handlowe	24782	37463	41929	44979	commercial
cywilne	23157	26580	26721	26873	civil
Spółdzielnie	1371	1374	836	816	Cooperatives
Fundacje	1002	2071	2536	2734	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	7249	9121	9193	9468	Associations and social organisations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	235003	235346	247484	251046	Natural persons conducting economic activity

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W podziale na sektory własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons tending private farms in agriculture. b In division by ownership sectors – excluding entities, for which information on ownership form does not exist in the REGON register.

WYKRES 1 (86). **PODMIOTY NOWO ZAREJESTROWANE I WYREJESTROWANE Z REJESTRU REGON^a**
CHART 1 (86). **NEWLY REGISTERED AND DEREGISTERED ENTITIES FROM THE REGON REGISTER^a**

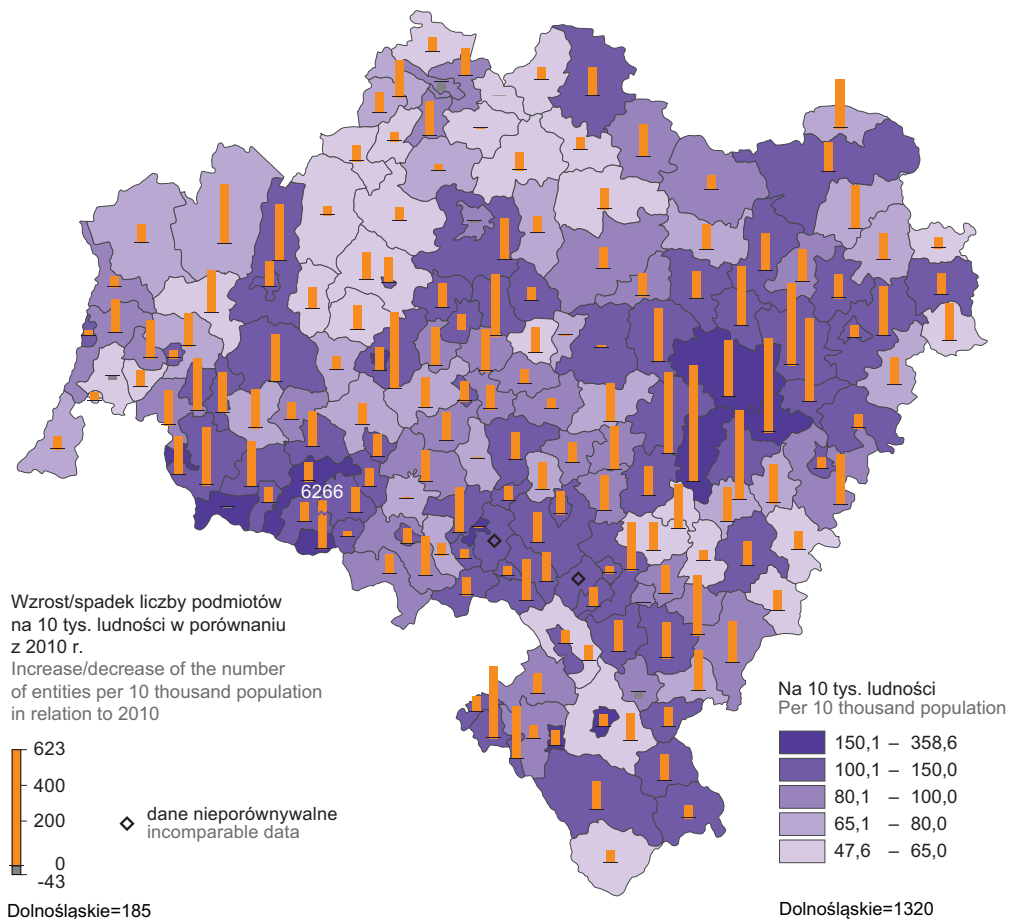
a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

MAPA 1 (39). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON W 2019 R.**

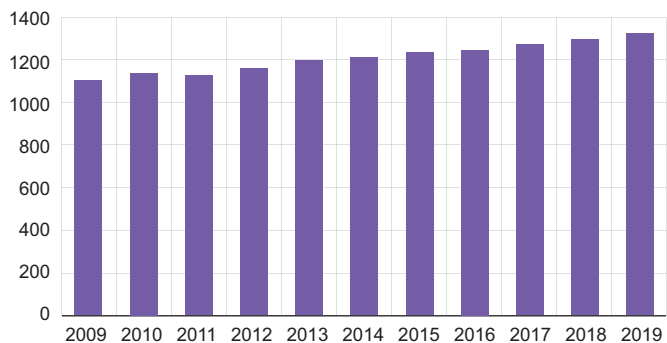
Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (39). **ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER IN 2019**

As of 31 December

Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON na 10 tys. ludności
Entities of the national economy^a in the REGON register per 10 thousand population

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R.

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	

POWIERZCHNIA. SAMORZĄD TERYTORIALNY – stan w dniu 31 grudnia AREA. LOCAL GOVERNMENT – as of 31 December

Powierzchnia w km ²	312705	19947	6,4	Area in km ²
Powiaty	314	26	8,3	Powiats
Miasta na prawach powiatu	66	4	6,1	Cities with powiat status
Gminy	2477	169	6,8	Gminas
Miasta	940	91	9,7	Towns
Miejscowości wiejskie	52477	2528	4,8	Rural localities
Sołectwa	40789	2330	5,7	Village administrator's offices

OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	27,1	1,4	5,1	particulate
gazowych	198440,7	10243,3	5,2	gaseous
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3278	227	6,9	Municipal wastewater treatment plants ^a (as of 31 December)
w tym: biologiczne	2454	164	6,7	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	817	63	7,7	with increased biogene removal (disposal)
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	114133,5	34088,6	29,9	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) in thousand tonnes
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	12752,8	1173,0	9,2	Municipal waste collected ^b (during the year) in thousand tonnes
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays on fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				in environmental protection:
w milionach złotych	12415,2	806,6	6,5	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	3,9	2,4	.	in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:				in water management:
w milionach złotych	3223,7	465,9	14,5	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,0	1,4	.	in % of total investment outlays

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ^c :				Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings ^c :
w liczbach bezwzględnych	796557	77609	9,7	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	208	268	.	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^c w %	73,1	66,3	.	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^c in %

LUDNOŚĆ POPULATION

Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38382,6	2900,2	7,6	Population (as of 31 December) in thousands
miasta	23033,1	1984,0	8,6	urban areas
wieś	15349,5	916,1	6,0	rural areas
w tym kobiety	19815,5	1505,5	7,6	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	145	.	Population per 1 km ² of total area (as of 31 December)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	66,7	67,3	.	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 December)

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Dane szacunkowe. c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.
a Working on sewage network. b Estimated data. c Excluding punishable acts committed by juveniles.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (cd.)**I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	
LUDNOŚĆ (dok.) POPULATION (cont.)				
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,9	-2,0	.	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagra- nicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,2	1,7	.	Internal and international net migra- tion for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 XII) w tys.	15783,0	1166,9	7,4	Employed persons ^{ab} (as of 31 Decem- ber) in thousands
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	4920,09	5040,29	102,4	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	866,4	56,0	6,5	Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 XII) w %	5,2	4,6	.	Registered unemployment rate ^b (as of 31 December) in %
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA DWELLINGS. INFRASTRUCTURE				
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII):				Dwelling stocks ^c (as of 31 December):
mieszkania: w tysiącach	14812,8	1208,2	8,2	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	380,7	416,6	.	per 1000 population
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	207,4	22,1	10,6	in thousands
na 1000 ludności	5,4	7,6	.	per 1000 population
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 December) in km:
wodociągowej rozdzielczej	310897,6	16457,6	5,3	water supply distribution
kanalizacyjnej rozdzielczej ^d	165098,8	12051,5	7,3	sewage distribution ^d
gazowej	157868,5	10082,9	6,4	gas supply
EDUKACJA I WYCHOWANIE ^e – stan na początku roku szkolnego EDUCATION ^e – as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^f w tys.:				Pupils and students in schools ^f in thousands:
podstawowych	3061,5	219,3	7,2	primary
branżowych I stopnia ^g	207,9	12,9	6,2	stage I sectoral vocational ^g
liceach ogólnokształcących	642,3	42,8	6,7	general secondary
technikach	648,5	42,2	6,5	technical secondary
artystycznych ogólnokształcących ^h	14,1	0,9	6,4	general art ^h
policealnych	188,4	13,6	7,2	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ⁱ :				Children attending pre-primary educa- tion establishments ⁱ :
w tysiącach	1401,0	101,4	7,2	in thousands
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	929	935	.	per 1000 children aged 3–6

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. c Na podstawie bilansów. d Łącznie z kolektorami. e Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 183. f Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. g Łącznie z uczniami w oddziałach zasadniczych szkół zawodowych oraz uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. h Dających uprawnienia zawodowe. i Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a By actual workplace and kind of activity. b Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results of the Agricultural Census 2010. c Based of balances. d Including collectors. e See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 183. f Excluding schools for adult, except post-secondary schools. g Including students of basic vocational school sections and students of special job-training schools. h Leading to professional certification. i Including the children attending for all school year in the units performing

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (cd.)**I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	

OCHRONA ZDROWIA^a – stan w dniu 31 grudnia
HEALTH CARE^a – as of 31 December

Pracownicy medyczni ^b :				Medical personnel ^b :
lekarze	90884	6403	7,0	doctors
lekarze dentyści	13509	753	5,6	dentists
pielęgniarki ^c	193132	13815	7,2	nurses ^c
Przychodnie	21839	1611	7,4	Out-patients departments
Szpitala ogólne	888	84	9,5	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	166,8	13,2	7,9	Beds in general hospitals in thousands
Apteki ogólnodostępne ^d	12286	992	8,1	Generally available pharmacies ^d

KULTURA. TURYSTYKA
CULTURE. TOURISM

Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	7881	589	7,5	Public libraries (including branches; as of 31 December)
Wypożyczenia na 1 czytelnika w wol.	17,2	16,7	97,1	Loans per borrower in vol.
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	959	73	7,6	Museums with branches (as of 31 December)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	40217,3	1988,9	4,9	Museum and exhibition visitors in thousands
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	523	47	9,0	Fixed cinemas (as of 31 December)
Widzowie w kinach stałych w tys.	61710,9	5657,8	9,2	Audience in fixed cinemas in thousands
Baza noclegowa turystyki ^e :				Tourist accommodation establishments ^e :
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) w tys.	825,5	71,0	8,6	number of beds (as of 31 July) in thousands
korzystający z noclegów w tys.	35668,1	3932,3	11,0	tourists accommodated in thousands

ROLNICTWO
AGRICULTURE

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej (stan w czerwcu) w tys. ha	14550,3	906,1	6,2	Agricultural land in good agricultural condition (as of June) in thousand ha
w tym pod zasiewami	10897,7	753,1	6,9	of which sown area
Zbiory w tys. t:				Production in thousand tonnes:
zboża	28990,3	2404,3	8,3	cereals
ziemniaki	6481,6	353,4	5,5	potatoes
warzywa gruntowe ^f	3849,8	139,7	3,6	ground vegetables ^f
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	36,7	44,6	121,5	cereals
ziemniaki	214	212	99,0	potatoes

a Łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji. b Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. c Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. d Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 8 na str. 184. e Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. f Łącznie z ogrodami przydomowymi; dane według szacunków.

a Data include health care units subordinated to the Ministry of National Defence as well as the Ministry of the Interior and Administration. b Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and National Health Fund. c Including master nurses. d See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 8 on page 184. e Concern establishments possessing 10 and more bed places. g Data were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. f Including kitchen gardens; data based on estimation.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (cd.)**I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	

**LEŚNICTWO
FORESTRY**

Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9258,8	595,0	6,4	Forest area (as of 31 December) in thousand ha
Lesistość w %	29,6	29,8	.	Forest cover in %

**PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO
INDUSTRY AND CONSTRUCTION**

Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	1615202,7	131869,1	8,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	42077	45472	108,1	per capita in PLN
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	230209,3	22790,2	9,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5997	7859	131	per capita in PLN

**TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 grudnia
TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS – as of 31 December**

Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	307065,9	20550,6	6,7	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
Samochody osobowe zarejestrowane ^b w tys. szt.	24360,2	1899,6	7,8	Registered passenger cars ^b in thousand units
Placówki pocztowe ^c	7627	589	7,7	Postal offices ^c
Łączna abonenckie ^d :				Subscriber lines ^d :
w tysiącach	3583,5	278,0	.	in thousands
na 1000 ludności	93,4	95,9	.	per 1000 population

**HANDEL – stan w dniu 31 grudnia
TRADE – as of 31 December**

Sklepy	333340	23550	7,1	Shops
Targowiska stałe	2156	138	6,4	Permanent marketplaces

**FINANSE PUBLICZNE
PUBLIC FINANCE**

Budżety gmin^a				Budgets of gminas^a
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	135161,5 ^f	10477,8 ^f	7,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5240 ^f	5367 ^f	102,4	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	135316,9 ^f	10477,1 ^f	7,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5246 ^f	5366 ^f	102,3	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	93894,4	6806,1	7,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7466	7301	97,8	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	96885,5	6848,3	7,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7703	7346	95,4	per capita in PLN

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonania robót. b Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. c Dane dotyczą placówek operatora wyznaczonego. d Własne; dane częściowo szacunkowe. e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. f Bez gminy Boguszków-Gorce, która nie przekazała sprawozdań budżetowych do Ministerstwa Finansów.

a Realised by construction units – by place of performing works. b Including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. c Data concern operators of the public telecommunication network. d Own; partly estimated data. e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. f Excluding the gmina Boguszków-Gorce, which did not submit budget reports to the Ministry of Finance.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (dok.)**I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	

FINANSE PUBLICZNE (dok.)**PUBLIC FINANCE (cont.)**

Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	30696,3	2403,4	7,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1189	1221	102,7	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	29630,7	2298,0	7,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1148	1168	101,7	per capita in PLN
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	18755,0	1180,3	6,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	489	407	83,3	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	18376,0	1114,6	6,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	479	384	80,3	per capita in PLN

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE**INVESTMENTS. FIXED ASSETS**

Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				Investment outlays (current prices):
w milionach złotych	320937,4	33611,2	10,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	8361	11590	138,6	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^a (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets ^a (as of 31 December; current book- -keeping prices):
w milionach złotych	4263508,5	340283,5	8,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	111068	117340	105,6	per capita in PLN

RACHUNKI REGIONALNE W 2018 R.**REGIONAL ACCOUNTS IN 2018**

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	2121555	175690	8,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	55230	60562	109,7	per capita in PLN
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	1857482	153822	8,3	in million PLN
na 1 pracującego ^b w zł	123451	137414	111,3	per employed person ^b in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	1245199	99070	8,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	32416	34150	105,3	per capita in PLN

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ**ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY**

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^c (stan w dniu 31 XII)	4509916	382892	8,5	Entities of the national economy in the REGON register ^c (as of 31 December)
sektor publiczny	111788	14540	13,0	public sector
sektor prywatny	4325275	361191	8,4	private sector

a Według siedziby jednostki lokalnej. b Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących. c Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. W podziale według sektorów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a According to the seat of the local unit. b For calculations the average number of employed persons was applied. c Excluding persons tending private farms in agriculture. In divisions by ownership sectors – excluding entities, for which information on the ownership form does not exist in the REGON register.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA AREA					
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	19948	19947	19947	19947	Area in km ² (as of 31 XII)
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:					Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	19,3	22,0	19,0	16,4	production ^a (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	45,0	38,3	39,6	43,3	exploitation of water supply network ^b
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	19,1	21,3	19,8	18,7	Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³
w tym do produkcji przemysłowej	4,0	5,9	4,5	4,0	of which for industrial production
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi:					Industrial and municipal ^c wastewater discharged into waters or into the ground:
oczyszczane w % wymagających oczyszczania	95,7	92,4	96,9	97,4	treated in % of requiring treatment
nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	0,4	0,7	0,2	0,2	untreated per 1 km ² in dam ³
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^d	70,1	76,0	79,7	81,9	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	20,6	5,2	2,8	1,4	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	111,3	82,9	44,9	25,8	gaseous (excluding carbon dioxide)
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:
pyłowych	98,8	99,8	99,9	99,9	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	87,1	90,9	92,6	95,9	gaseous (excluding carbon dioxide)
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):					Area of special nature value under legal protection (as of 31 XII):
w % powierzchni ogólnej	20,1	18,5	18,6	18,6	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	1374	1268	1278	1281	per capita in m ²
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) na 1 km ² w t	1622,0	1682,0	1778,0	1709,0	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) per 1 km ² in tonnes
Odpady komunalne zebrane ^e (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg	518	341	340	404	Municipal waste collected ^e (during the year) per capita in kg
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych ogółem:					Outlays on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:
służące ochronie środowiska	5,9	3,9	5,2	2,4	in environmental protection
służące gospodarce wodnej	2,0	1,6	2,7	1,4	in water management
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY					
Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^f w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					Ascertained crimes by the Police ^f in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	119714	114342	79395	77609	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	411	392	273	268	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^f w %	54,2	67,8	60,3	66,3	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^f in %

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. d Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów. e Dane szacunkowe; w 2000 r. określane jako odpady stałe wywiezione; od 2015 r. pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone, ze względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości. f Do 2012 r. – łącznie z prokuraturą; od 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a From own intakes. b Water withdrawal at intakes before entering the water network. c Since 2010, data are not comparable with data for previous years due to change in the methodology of municipal wastewater. d Population connected to waste water treatment plants – estimated data, total population – based on balances. e Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed; since 2015 estimate includes waste collected from all inhabitants and is considered to be waste generated because of covering by gminas since 1 July 2013 all real-estate owners with municipal waste management system. f Until 2012 – including prosecutor's office; since 2014 excluding punishable acts committed by juveniles.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
LUDNOŚĆ POPULATION					
Ludność (stan w dniu 31 XII)	2912195	2917242	2904207	2900163	Population (as of 31 XII)
miasta	2083253	2040412	2008951	1984044	urban areas
wieś	828942	876830	895256	916119	rural areas
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	146,0	146,0	146,0	145,0	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):					Population of age (as of 31 XII):
przedprodukcyjnym	664500	507291	486540	496082	pre-working
produkcyjnym	1810848	1916259	1823505	1733170	working
poprodukcyjnym	436847	493692	594162	670911	post-working
Małżeństwa na 1000 ludności	5,4	5,6	4,5	4,8	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności	1,7	2,0	1,9	2,1	Divorces per 1000 population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,0	10,1	9,0	9,3	Live births per 1000 population
Zgony na 1000 ludności	9,7	10,2	10,9	11,3	Deaths per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,8	-0,1	-1,8	-2,0	Natural increase per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	9,6	6,1	3,8	4,5	Infant deaths per 1000 live births
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,7	0,5	0,3 ^a	1,7	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					Life expectancy at the moment of birth:
mężczyźni	68,8	71,7	73,2	73,5	males
kobiety	77,6	80,2	81,0	81,3	females
RYNEK PRACY LABOUR MARKET					
Pracujący ^{bc} (stan w dniu 31 XII):					Employed persons ^{bc} (as of 31 XII):
w tysiącach	1025,6	997,0	1073,0	1166,9	in thousands
w tym kobiety	485,6	465,4	510,1	550,1	of which women
na 1000 ludności	352	342	369	402	per 1000 population
Przeciętne zatrudnienie:					Average paid employment:
w przemyśle:					in industry:
w tysiącach	.	222,0	225,7	238,9	in thousands
na 1000 ludności	.	76,1	77,7	82,4	per 1000 population
w budownictwie:					in construction:
w tysiącach	.	49,0	41,1	45,9	in thousands
na 1000 ludności	.	16,8	14,2	15,8	per 1000 population

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. b Według faktycznego miejsca pracy. c Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used. b By actual workplace. c Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, since 2010 – of the Agricultural Census 2010.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
RYNEK PRACY (dok.) LABOUR MARKET (cont.)					
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	231,7	150,3	100,0	56,0	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thousands
2000=100	100,0	64,9	43,1	24,2	2000=100
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):					In % of registered unemployed (as of 31 XII):
kobiety	56,0	51,7	51,6	54,9	women
w wieku 24 lata i mniej	28,1	18,0	11,8	9,6	aged 24 years and less
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	41,8	26,3	36,0	36,7	out of work for longer than 1 year
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy	488	49	16	9	Registered unemployed persons (as of 31 XII) per a job offer
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 XII) w %	18,4	13,1	8,5	4,6	Registered unemployment rate ^a (as of 31 XII) in %
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE WAGES AND SALARIES. SOCIAL BENEFITS					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1811,21	3211,80	3960,48	5040,29	Average monthly gross wages and salaries in PLN
2000=100	100,0	177,3	218,7	278,3	2000=100
w tym: w przemyśle	.	3620,47	4414,10	5598,37	of which: in industry
w budownictwie	.	2805,09	3353,47	4316,18	in construction
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	694,9	680,0	644,0	678,2	Average number of retirees and pensioners in thousands
pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	608,7	623,7	597,3	635,7	receiving retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	86,3	56,3	46,6	42,5	farmers
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					Average monthly gross retirement and other pension in PLN:
wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	858,70	1611,66	2002,89	2292,13	paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	667,51	1060,31	1278,54	1352,83	farmers
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA DWELLINGS. INFRASTRUCTURE					
Zasoby mieszkaniowe ^b (w 2000 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 XII):					Dwelling stocks ^b (in 2000 – inhabited; as of 31 XII):
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	932,5	1072,7	1136,6	1208,2	in thousands
na 1000 ludności	320,0	368,0	391,0	417,0	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	60,9	71,5	72,3	72,7	average useful floor area of dwelling in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:					Dwellings completed:
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	5,9	12,7	14,0	22,1	in thousands
na 1000 ludności	2,0	4,4	4,8	7,6	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	79,5	94,4	88,4	76,8	average useful floor area of dwelling in m ²
Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:					Distribution network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej	11727,2	14429,5	15681,6	16457,6	water supply
kanalizacyjnej ^c	4886,3	8248,6	10914,9	12051,5	sewage ^c

a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Na podstawie bilansów. c Łącznie z kolektorami.

a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture was used for calculation, estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, since 2010 – of the Agricultural Census 2010. b Based on balances. c Including collectors.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA (dok.) DWELLINGS. INFRASTRUCTURE (cont.)					
Zużycie w gospodarstwach domowych:					Consumption in households:
wody z wodociągów:					water from water supply systems:
w hektometrach sześciennych	111,5	93,2	93,1	98,8	in cubic hectometre
na 1 mieszkańca w m ³	37,5	32,0	32,0	34,1	per capita in m ³
energii elektrycznej w miastach ^a :					electricity in urban areas ^a :
w gigawatogodzinach	1339,4	1564,3	1426,7	1533,7	in gigawatt-hour
na 1 mieszkańca w kWh	642,0	766,0	710,0	772,0	per capita in kWh
EDUKACJA I WYCHOWANIE EDUCATION					
Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					Pupils and students in schools ^b (as of beginning of the school year) in thousands:
podstawowych ^c	225,8	147,8	173,9	219,3	primary ^c
branżowych I stopnia ^{de}	37,7	16,2	12,2	12,9	stage I sectoral vocational ^{de}
liceach ogólnokształcących ^f	69,4	41,3	32,3	42,8	general secondary ^f
liceach profilowanych	x	2,9	x	x	specialised secondary
technikach ^g	77,4	36,0	34,1	42,2	technical secondary ^g
artystycznych ogólnokształcących ^h	x	0,6	0,7	0,9	general art ^h
policealnych	22,0	22,8	18,2	13,6	post-secondary
Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^{efgik} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	14,3	9,2	7,5	6,4	Graduates of basic vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools ^{efgik} (excluding schools for adults) per 1000 population
Studenci uczelni ^l (stan w dniu 31 XII; w latach 2000–2017 – stan w dniu 30 XI) w tys.	130,3	163,9	132,2	117,6	Students of higher education institutions ^l (as of 31 XII; in years 2000–2017 – as of 30 XI) in thousands
Absolwenci uczelni ^{lm} w tys.	18,2	39,9	34,5	30,4	Graduates of higher education institutions ^{lm} in thousands
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	33,0	22,5	13,9	9,0	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thousands
Absolwenci szkół dla dorosłych ⁱ w tys.	8,7	5,2	3,6	2,7	Graduates of schools for adults ⁱ in thousands

a W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. d Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe i od roku szkolnego 2017/18 łącznie z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. e–g Łącznie ze szkołami: e – od roku szkolnego 2004/05 specjalnymi przysposabiającymi do pracy, f – z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (w latach szkolnych 2004/05–2012/13 – uczniowie, 2005/06–2012/13 – absolwenci), g – z uzupełniającymi technikami (w latach szkolnych 2004/05–2013/14 – uczniowie, 2006/07–2013/14 – absolwenci). h Dające uprawnienia zawodowe. i Z poprzedniego roku szkolnego. k Łącznie z liceami profilowanymi w latach szkolnych 2004/05–2013/14. l Łącznie z filiami uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem dolnośląskim; bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. m Osoby, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów wyższych w okresie od 1 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2019 r.; w latach 2005–2018 – z poprzedniego roku akademickiego, a w 2000 r. – z roku kalendarzowego.

a In 2000, excluding households, whose the main source of maintenance was income from a private farm in agriculture. b Excluding schools for adults, except post-secondary schools. c Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. d Until the 2016/17 school year, basic vocational schools and since the 2017/18 school year, including basic vocational school sections. e–g Including schools: e – since the 2004/05 school year special job-training schools, f – supplementary general secondary schools (in the 2004/05–2012/13 school years – students, 2005/06–2012/13 – graduates), g – supplementary technical secondary schools (in the 2004/05–2013/14 school years – students, 2006/07–2013/14 – graduates). h Leading to professional certification. i From the previous school year. k Including specialised secondary schools in the 2004/05–2013/14 school years. l Including branches of higher education institutions seated outside the territory of Dolnośląskie Voivodship; excluding higher education institutions of the Ministry of National Defence; excluding foreigners. m Persons who obtained higher education diplomas between 1 December 2017 and 31 December 2019; 2005–2018 – from the previous academic year, and in 2000 – from the calendar year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION (cont.)					
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					Pre-primary education (as of beginning of the school year):
miejsca w przedszkolach w tys.	54,1	59,9	75,3	83,3	places in nursery schools in thousands
dzieci ^a w tys.	63,2	76,1	81,6	101,4	children ^a in thousands
w przedszkolach	50,6	59,0	66,5	84,9	in nursery schools
w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	12,6	14,6	11,4	13,2	in pre-primary sections in primary schools
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ^b	405	530	706	780	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6 ^b
OCHRONA ZDROWIA ^c I POMOC SPOŁECZNA HEALTH CARE ^c AND SOCIAL WELFARE					
Pracownicy medyczni ^d (stan w dniu 31 XII):					Medical personnel ^d (as of 31 XII):
lekarze	6771	5609	6540	6403	doctors
lekarze dentyści	1107	706	891	753	dentists
pielęgniarki ^e	17181	14182	14799	13815	nurses ^e
Łóżka w szpitalach ogólnych ^f (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	53	48,4	51,1	45,4	Beds in general hospitals ^f (as of 31 XII) per 10 thousand population
Leczeni w szpitalach ogólnych (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	2063	1988	2011	1906	In-patients in general hospitals (excluding inter-ward patient transfer) per 10 thousand population
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	584	1178	1350	1611	Out-patient departments (as of 31 XII)
Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 XII)	667	943	1012	992	Generally available pharmacies (as of 31 XII)
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 aptekę ogólnodostępną	4366	3094	2870	2924	Population (as of 31 XII) per generally available pharmacy
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:
lekarskie	5,4	6,6	7,5	7,8	medical
stomatologiczne	0,8	0,8	0,9	1,0	dental
Dzieci w żłobkach ^g i klubach dziecięcych ^h (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	32,8	45,0	113,1	191,6	Children in nurseries ^g and children's clubs ^h (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM					
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	683	639	599	589	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych ⁱ w wol.:					Public library loans ⁱ in volumes:
na 1000 ludności	4786	3394	2961	2548	per 1000 population
na 1 czytelnika	21,2	19,7	18,5	16,7	per borrower
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,8	2,0	2,9	3,1	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^k na 1000 ludności	281	331	346	375	Audience in theatres and music institutions ^k per 1000 population
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	40	58	67	73	Museums with branches (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	389	579	633	686	Museum and exhibition visitors per 1000 population

a Od 2008 r. łącznie z – nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek – zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi. łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do 2011 r. określanych jako zakłady opieki zdrowotnej). b W 2015 r. do przeliczeń wskaźnika użyto liczbę dzieci w grupie wieku 3–5 lat. c Od 2012 r. łącznie z danymi o placówkach podległych resortowi obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. d Od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem; od 2006 r. łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska i pielęgniarska. e łącznie z magistrami pielęgniarstwa. f Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. g łącznie z oddziałami żłobkowymi. h Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. i Od 2015 r. łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. k Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

a Since 2008, including pre-primary education groups and pre-primary points not listed in division by type of establishments. Including children attending for all school year in the units performing health care activities (until 2011 defined as health care institution). b In 2015, the rate was calculated using the number of children aged 3–5. c Since 2012, data have included health care of: the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration as well as until 2011 the Internal Security Agency. d Since 2005, working directly with a patient; since 2006 including persons whose primary workplace is a medical and nurse practice. e Including masters of nursery. f Excluding day places in hospital wards; since 2008, including beds and incubators for newborns. g Including nursery wards. h Until 2010, excluding children's clubs. i Since 2015, including interlibrary lending. k Data concern activity performed in the voivodship, including outdoor events.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)					
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	62	43	38	47	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	7,4	8,9	9,4	11	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	680	1130	1437	1951	Audience in fixed cinemas per 1000 population
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:					Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:
radiowi	262	200	201	196	radio
telewizyjni	256	193	192	187	television
Obiekty noclegowe turystyki ^a (stan w dniu 31 VII)	812	726	867	1031	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31 VII)
w tym hotele	112	200	232	268	of which hotels
Miejsca noclegowe ^a (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	184	168	207	245	Number of beds ^a (as of 31 VII) per 10 thousand population
Korzystający z noclegów ^a na 1000 ludności	520	650	902	1356	Tourists accommodated ^a per 1000 population
ROLNICTWO AGRICULTURE					
Użytki rolne (stan w czerwcu) w tys. ha	1096,7	919,5	909,5	912,0	Agricultural land (as of June) in thousand ha
w tym w dobrej kulturze rolnej w %	x	97,6	99,3	99,3	of which in good agricultural condition in %
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	770,4	715,8	760,3	753,1	Sown area (as of June) in thousand ha
w tym w %:					of which in %:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	66,2	59,3	55,9	62,0	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	7,2	3,1	2,7	2,3	potatoes
buraki cukrowe	4,0	2,7	1,7	2,7	sugar beets
Zbiory w tys. t:					Crop production in thousand tonnes:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	1771,3	1914,6	2011,1	2004,8	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	1282,7	492,7	440,0	359,5	potatoes
buraki cukrowe	1272,4	1028,3	657,8	1165,4	sugar beets
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	34,7	44,9	47,3	42,9	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	233,0	207,0	209,0	211,9	potatoes
buraki cukrowe	409,0	539,0	503,0	562,2	sugar beets
Zwierzęta gospodarskie (stan w czerwcu):					Livestock (as of June):
bydło	165,9	109,1	107,9	107,1	cattle
na 100 ha użytków rolnych w szt.	15,1	11,9	11,9	11,7	per 100 ha of agricultural land in heads
trzoda chlewna (w 2000 r. – stan w końcu lipca):					pigs (in 2000 – as of the end of July):
na 100 ha użytków rolnych w szt.	42,5	32,9	23,1	20,3	per 100 ha of agricultural land in heads
Produkcja na 1 ha użytków rolnych:					Production per 1 ha of agricultural land:
żywcza rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^b w kg	88,4	107,0	98,0	118,2	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^b in kg
mleka krowiego w l	269	187	210	198	of cows' milk in l

a Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Od 2016 r. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, konińskiego, drobiowego, koziego, krolicznego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywcza rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a Since 2011, concern establishments with 10 and more bed places. Since 2016, data were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. b Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
ROLNICTWO (dok.) AGRICULTURE (cont.)					
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w kg:					Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land in kg:
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	76,7	147,0	159,0	156,8	mineral or chemical (including mixed fertilizers)
wapniowych	182,0	74,1	55,5	77,9	lime
LEŚNICTWO FORESTRY					
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	577,8	605,1	609,4	611,2	Forest land (as of 31 XII) in thousand ha
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):					Forest areas (as of 31 XII):
w tysiącach hektarów	563,2	589,0	593,4	595,0	in thousand hectares
na 1 mieszkańca w ha	0,2	0,2	0,2	0,2	per capita in ha
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	28,2	29,5	29,7	29,8	Forest cover (as of 31 XII) in %
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	369,8	500,6	532,6	592,1	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³
PRZEMYSŁ INDUSTRY					
Produkcja sprzedana przemysłu:					Sold production of industry:
w milionach złotych (ceny bieżące)	.	89292,6	113883,4	140427,3	in million PLN (current prices)
rok poprzedni=100 (ceny stałe)	.	112,3	104,0	106,5	previous year=100 (constant prices)
2005=100 (ceny stałe)	.	147,2	172,2	202,9	2005=100 (constant prices)
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	.	402265	504641	587830	per employee in PLN (current prices)
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	.	30616	39198	48423	per capita in PLN (current prices)
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION					
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):					Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	.	13036,9	14656,8	22790,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	4470	5045	7859	per capita in PLN
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 XII TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS – as of 31 XII					
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^b :					Railway lines operated – standard gauge ^b :
w kilometrach	1970	1769	1727	1718	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	9,9	8,9	8,7	8,6	per 100 km ² of total area in km
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					Hard surface public roads (urban and non-urban):
w kilometrach	18218	18426,2	19399,9	20550,6	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	91,3	92,4	97,3	103,0	per 100 km ² of total area in km

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. b Dane dotyczą sieci kolejowej Polskich Kolei Państwowych (PKP) oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

a Realised by construction units – by place of performing works. b Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as since 2005 of other entities which are administrators of railway infrastructure.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 XII (dok.)			TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS – as of 31 XII (cont.)		
Samochody osobowe zarejestrowane ^a :					Registered passenger cars ^a :
w tysiącach sztuk	735,2	1309,4	1610,4	1899,5	in thousand units
na 1000 ludności	252	449	555	655	per 1000 population
Placówki pocztowe ^b :	734	648	557	589	Postal service offices ^b :
na 100 tys. ludności	25,2	22,2	19,2	20,3	per 100 thousand population
Łączna abonenckie ^c :					Subscriber lines ^c :
w tysiącach	916,8	673,2	453,1	278,0	in thousands
na 1000 ludności	314,8	230,8	156,0	95,9	per 1000 population
HANDEL TRADE					
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					Retail sales (current prices):
w milionach złotych	21666,9	37065,0	48682,3	61131,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7434	12709	16756	21080	per capita in PLN
Sklepy (stan w dniu 31 XII)	32987 ^d	27572	27837	23550	Shops (as of 31 XII)
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	88 ^d	106	104	123	Population (as of 31 XII) per shop
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE					
Budżety gmin^e					Budgets of gminas^e
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	2595,0	6034,8	7075,5	10477,8 ^f	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1336	2876	3587	5325 ^f	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	2741,2	6716,5	6880,3	10477,1 ^f	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1412	3201	3488	5324 ^f	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu					Budgets of cities with powiat status
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	2163,8	3829,4	4973,3	6806,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2224	4681	5332	7301	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	2308,3	3999,2	5297,6	6848,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2373	4888	5679	7346	per capita in PLN
Budżety powiatów					Budgets of powiats
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	1029,5	1905,1	1897,0	2403,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	530	908	962	1221	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	1052,7	2008,1	1870,3	2298,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	542	957	948	1168	per capita in PLN
Budżet województwa					Budget of voivodship
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	353,9	1013,3	1265,4	1180,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	121	347	436	407	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	350,2	1303,4	1301,0	1114,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	120	447	448	384	per capita in PLN

a Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. b Dane dotyczą operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego); w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. c Własne; dane częściowo szacunkowe. d Dane nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów. e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. f. Bez gminy Boguszków-Gorce, która nie przekazała sprawozdań budżetowych do Ministerstwa Finansów.

a Since 2011, including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. b Data concern the appointed operator (until 2012 the public operator); in 2000 post offices and telecommunication service offices. c Own; partly estimated data. d Data are not comparable due to change in 2004 the method of shop survey. e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. f. Excluding the gmina Boguszków-Gorce, which did not submit budget reports to the Ministry of Finance

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE^a INVESTMENTS. FIXED ASSETS^a					
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):					Investment outlays (current prices):
w milionach złotych	10167,7	17950,2	22660,5	33611,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	3488	6155	7800	11590	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):					Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych	107270,1	200344,5	276655,1	340283,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	36835	68676	95260	117331	per capita in PLN
RACHUNKI REGIONALNE^{bc} REGIONAL ACCOUNTS^{bc}					
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	58552	123353	151767	175690	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	20089	42295	52237	60562	per capita in PLN
Produkt krajowy brutto (ceny stałe) – rok poprzedni=100		104,9	103,3	104,9	Gross domestic product (constant prices) – previous year=100
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					Gross value added (current prices):
w milionach złotych	51955	108562	134653	153822	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	17826	37223	46347	53024	per capita in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	41983	69998	84289	99070	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	14404	24000	29012	34150	per capita in PLN
Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych – rok poprzedni=100		102,0	103,9	104,5	Gross real disposable income in the households sector – previous year=100
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON^d – stan w dniu 31 XII ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER^d – as of 31 XII					
Ogółem: w tysiącach	269,7	331,2	357,1	382,9	Total: in thousands
na 10 tys. ludności	926	1135	1230	1320	per 10 thousand population
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					Legal persons and organisational entities without legal personality:
w tysiącach	58,4	96,2	121,8	131,8	in thousands
2000=100	100,0	164,7	208,4	225,6	2000=100
w tym:					of which:
spółdzielnie	1,6	1,4	1,4	0,8	cooperatives
spółki handlowe	13,2	24,8	37,5	45,0	commercial companies
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	4,4	6,5	7,6	6,7	of which with foreign capital participation
spółki cywilne	25,6	23,2	26,6	26,9	civil law partnerships
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					Natural persons conducting economic activity:
w tysiącach	211,1	235,0	235,3	251,0	in thousands
2000 = 100	100,0	111,3	111,5	118,9	2000 = 100
na 10 tys. ludności	725	806	810	866	per 10 thousand population

a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. b W rubryce dla 2019 r. dane dotyczą 2018 r. c Patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”, ust. 13 na str. 195. d Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Data for 2000 are not comparable due to amendments in 2002 of The Accounting Act. b In the column for 2019, data concern 2018. c See general notes to the chapter „Regional accounts”, item 13 on page 195. d Excluding persons tending private farms in agriculture.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w Roczniku – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.

W tablicach zawierających informacje w podziale na **miasta i wieś**, przez „**miasta**” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „**wieś**” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

2. Dane prezentowane są w układzie **Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)** obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, wprowadzonej rozporządzeniem Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 czerwca 2003 r., z późn. zm.). Klasyfikacja została ustanowiona w celu zbierania, opracowania i rozpowszechniania na obszarze Unii Europejskiej porównywalnych danych dla statystyk regionalnych. Obecna czwarta rewizja (NUTS 2016) została wprowadzona Rozporządzeniem Komisji (UE) 2016/2066 z dnia 1 listopada 2016 r., zgodnie z którym od 1 stycznia 2018 r. Polskę podzielono na 3 poziomy, w ramach których funkcjonuje 97 jednostek statystycznych NUTS:

- NUTS 1 – **makroregiony** (grupujące województwa) – 7 jednostek,
- NUTS 2 – **regiony** (województwa lub ich części) – 17 jednostek,
- NUTS 3 – **podregiony** (grupujące powiaty) – 73 jednostki.

3. Prezentowane dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

5. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”;

- 2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

- 3) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określa się głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

6. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

General notes

1. Data in the Yearbook, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.

In the tables containing information divided into **urban areas** and **rural areas**, the term “**urban areas**” is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term “**rural areas**” is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

2. Data are presented in accordance with the **Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS)**, obligatory in the countries of the European Union, introduced according to the Regulation No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21 June 2003, with later amendments). Classification was established to enable the collection, compilation and dissemination of harmonised regional statistical data in the European Union. Current, forth revision (NUTS 2016) was introduced by Commission Regulation (EU) 2016/2066 of 21 November 2016, according to which from 1 January 2018 Poland is divided into 3 levels, under which there are 97 NUTS statistical units:

- NUTS 1 – **macroregions** (grouping voivodships) – 7 units,
- NUTS 2 – **regions** (voivodships or their parts) – 17 units,
- NUTS 3 – **subregions** (grouping powiats) – 73 units.

3. Presented data, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed** and, unless otherwise indicated, include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

5. Data are presented:

- 1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments).

The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use”;

- 2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;
- 3) according to **ownership sectors**:

- **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
- **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

6. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with the **respective organisational status of units of the national economy**.

7. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

8. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 227) w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2014 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług – PKWiU 2015**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2015, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r. (Dz. U. poz. 1676) w miejsce PKWiU 2008 obowiązującej do 31 grudnia 2015 r.;
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316, z późn. zm.);
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT 2016 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. (Dz. U. 2016 poz. 1864), w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2016 r.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i na mapach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006–2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
 - ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

12. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

7. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as according to territorial division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

8. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.

9. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specialisations Classification (KZiS)**, on the basis of which councillors of organs of local government units are grouped; the classification, compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 January 2015 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 7 August 2014 (uniform text Journal of Laws 2018 item 227) replacing the classification valid until 31 December 2014;
- 2) the **Polish Classification of Products and Services – PKWiU 2015**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 January 2016 by the decree of the Council of Ministers, dated 4 September 2015 (Journal of Laws item 1676) replacing the classification PKWiU 2008 valid until 31 December 2015;
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which type of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 January 2000 by the decree of the Council of Ministers, dated 30 December 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316 with later amendments);
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT 2016 was introduced on 1 January 2017 by the decree of the Council of Ministers, dated 3 October 2016 (Journal of Laws 2016 item 1864), replacing the classification valid until 31 December 2016.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and maps in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax on goods and services – VAT (on domestic and imported products), taxes and customs duties on imports (including excise tax), as well as other taxes on products and taxes on selected types of services (e.g. on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

11. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) agricultural output – average national current prices from the year preceding the reference year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006–2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
 - 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

12. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Do przeliczeń danych według liczby ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy przeliczaniu na **1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) – według stanu w dniu 30 czerwca.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną – jeśli nie zaznaczono inaczej – za lata 2000–2009 na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r., od 2010 r. na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

18. Znak „*” oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

19. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Indices – in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods – are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. For the purpose of calculating data by population number, unless otherwise indicated, the population number according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted.

When **computing per capita data (per 1000 population, etc.)** as of the end of a year (e.g. beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production) – as of 30 June.

For calculations, it was assumed to use the number of population calculated – unless otherwise indicated – for the years 2000–2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002, for 2000 and 2001 by the administrative division valid as of 31 December 2002, and since 2010 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 December 2011.

14. Data, unless otherwise indicated, do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

16. Due to data rounding, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

17. Statistical information derived from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate notes.

18. Sign „*” means that the data has been revised.

19. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY – NACE Rev. 2	
sekcje sections	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motor-cycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy divisions	
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

*
*
*

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych znajdują się w uwagach do poszczególnych działów, a bardziej szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki w publikacjach tematycznych oraz w serii „Metodologia badań statystycznych”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are contained in the notes to individual chapters, while more detailed information on particular fields of statistics can be found in thematic publication as well as in the series “Statistical Research Methodology”.

Uwagi do działów

Warunki naturalne i ochrona środowiska

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencje gruntów i budynków wprowadzaną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2016 r. poz. 1034, z późn. zm.).

2. **Zużycie wody** obejmuje ilość wody zużytej na potrzeby gospodarki narodowej i ludności, pochodzącej z ujęć własnych bądź z sieci wodociągowej lub zakupionej od innych jednostek.

3. Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

4. Informacje o **emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza** z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz o **stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarce korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40) z późn. zm.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku, z hał produkcyjnych itp.).

5. **Ochrona przyrody** polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.).

6. **Odpady** oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do pozbycia się których jest obowiązany. Dane o odpadach od 2013 r. są opracowywane w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701, z późn. zm.).

7. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

8. Dane o **nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych** prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Samorząd terytorialny

1. Z dniem 1 stycznia 1999 r. na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, (Dz. U. Nr 96 poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 5 lat, licząc od dnia wyborów.

3. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoła-

Notes to chapters

Environment and environmental protection

1. Information regarding the **geodesic status and use of voivodship land** is classified by ownership and register groups, according to the land and building register introduced by the Regulation of the Minister of Regional Development and Construction of 29 March 2001 on the registration of land and buildings (Journal of Laws 2016 item 1034, with later amendments).

2. **Water consumption** consists of the amount of water used for the needs of national economy and population, coming from either own intakes or a water supply network or purchased from other entities.

3. **Wastewater requiring treatment** is understood as wastewater discharged by means of channel or open ditch systems directly into waters, into the ground or to sewage network from production entities (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

4. Information regarding **emission and reduction of air pollutants** from plants of significant nuisance to air quality as well as **the systems reducing such pollutants and the effects of their utilization** concerns units established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 1986 on payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments.

Data regarding emission of particulate and gaseous pollutants include organized emission (from technological and heating facilities) and unorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading, from production halls etc.).

5. **Nature protection** consists in maintenance, sustainable use and renewal of natural resources, objects and elements of nature.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Act of 16 April 2004 on Nature Protection (Journal of Laws 2018 item 1614, with later amendments).

6. **Waste** means any substance or object which the holder discards, intends to discard, or is required to discard. Data on waste since 2013 have been compiled on the basis of the Act of 14 December 2012 on Waste (Journal of Laws 2019 item 701, with later amendments).

7. Data on **municipal waste** concern waste generated by households (excluding discarded vehicles) as well as waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which, because of its character or composition, is similar to waste from households.

8. Data regarding **outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management** are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the Regulation of the Council of Ministers of 2 March 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE) implemented by the European Union.

Local government

1. On 1 January 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (The Act on the introduction of the basic three-tier territorial division of the state Journal of Laws No. 96 item 603, dated 24 July 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

A gmina is a basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 5 years, starting from the day of election.

3. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local government administration and local govern-

wczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

Do **administracji państwowej** zalicza się:

1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:

- instytucje naczelne i centralne (np. kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
- terenowe organy administracji rządowej niespolonej (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);

2) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutycznej, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasienia oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);

3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

1) gminy i miasta na prawach powiatu:

- urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
- urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);

2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);

3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędów wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

4. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1444, z późn. zm.) i Kodeksu karnego skarbowego (ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy, tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 19) lub innych ustaw szczególnych.

Artykuły kodeksu karnego dotyczące rodzajów przestępstw wymienionych w tabeli 1 (14) na str. 26:

- przeciwko życiu i zdrowiu – art. 148–162,
- przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163–180,
- przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania – art. 189–196,
- przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197–205,
- przeciwko rodzinie i opiece – art. 206–211,
- przeciwko czci i nietykalności cielesnej – art. 212–217,
- przeciwko mieniu – art. 278–295,
- przeciwko wiarygodności dokumentów – kradzież lub przywłaszczenie dokumentu tożsamości – art. 275 § 1.

2. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe. Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to **przestępstwo wykryte**.

U w a g a. Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego. W związku z tym **dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie**.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie policyjnych systemów informacyjnych.

ment appeal councils and covers entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group “Public administration and economic and social policy” in the section “Public administration and defence; compulsory social security”.

State administration comprises:

1) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:

- principle and central institutions (e.g., chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
- territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal and customs chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary units);

2) territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);

3) some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.

Local government administration comprises:

1) gminas and cities with powiat status:

- gmina offices and auxiliary service units (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),
- offices of cities with powiat status and auxiliary service units (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);

2) powiats, i.e., powiat starost offices and auxiliary service units (e.g., labour offices, public road boards);

3) voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).

4. Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in foreign entities.

Public safety. Justice

1. Data concerning ascertained crimes have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code (Act of 6 June 1997 The Law of Criminal Code, uniform text: Journal of Laws 2020 item 1444, with later amendments) and the Penal Fiscal Code (Act of 10 September 1999 The Law of Penal Fiscal Code, unified text: Journal of Laws 2020 item 19) or other specific laws.

Articles of the Criminal Code on the types of crimes listed in the table 1 (14) on page 26:

- against life and health – Art. 148–162,
- against public safety and safety in transport – Art. 163–180,
- against freedom, freedom of conscience and religion – Art. 189–196,
- against sexual freedom and morals – Art. 197–205,
- against the family and guardianship – Art. 206–211,
- against good name and personal integrity – Art. 212–217,
- against property – Art. 278–295,
- against the reliability of documents – theft or appropriation of identification – Art. 275 § 1.

2. An **ascertained crime** is an event which after the completion of preparatory proceedings, was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code – is a fiscal offence.

An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**.

Note. Data about ascertained crimes since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles. In accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court. Thus **data are not fully comparable with the data for previous years**.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police information systems.

3. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those

3. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

4. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

5. Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezakończony w latach poprzednich.

6. Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem wynika z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz. U. z 2018 poz. 969).

Zmiany dokonane w ustawie, które weszły w życie z dniem 2 stycznia 2014 r. zniósł dwuetapową procedurę postępowania sądów wobec nieletnich. Zgodnie z obowiązującą jednoetapową procedurą sąd prowadzi postępowanie i orzeka w sprawach, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

Ludność

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- bilansów stanu i struktury ludności zamieszkałej na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego,
- rejestrów Ministerstwa Cyfryzacji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały oraz czasowy,
- sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach,
- sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych rozwodach i separacjach.

Dane dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.

2. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność w wieku **nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku **poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

3. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

4. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały gęca przed ślubem (gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

5. Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziła z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstotliwością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),

detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

4. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

5. The resolved cases and completed proceedings in the given year also include the cases unresolved from previous years.

6. Court proceedings against juveniles are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26th October 1982 (uniform text Journal of Laws 2018 item 969).

Amendments to the law entered into force as of 2 January 2014 abolished the two-stage court proceedings against juveniles. According to the valid single-stage procedure the court conducts the proceedings and adjudges of cases in which occur suspicion of demoralization or commitment punishable act by a juvenile.

Population

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- the balances of the size and structure of the population in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census,
- the registers of the Ministry of Digital Affairs – on internal and international migration of population for permanent and temporary residence,
- documentation of Civil Status Offices – regarding registered marriages, births and deaths,
- documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

Data for 2010 according to administrative division of the country valid in 31 December 2011

2. The working age population refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

3. Median age of population is a parameter determining border of age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

4. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used);
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- births – according to the mother's place of permanent residence;
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

5. Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

– **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

6. Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

7. Prognoza ludności do 2050 r. opracowana została w 2014 r. na podstawie stanu żywielskiego ludności z dnia 31 grudnia 2013 r. (w podziale administracyjnym w dniu 1 stycznia 2014 r.) oraz założeń dotyczących tendencji w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych.

8. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

9. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

10. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 czerwca.

Rynek pracy

1. Dane o aktywności ekonomicznej ludności obejmują osoby w wieku 15 lat i więcej będące członkami gospodarstw domowych i prezentowane są na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**. Badanie prowadzone jest metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału; badanie nie obejmuje osób bezdomnych oraz nieobecnych w gospodarstwie domowym 12 miesięcy i więcej. Badanie nie obejmuje ludności zamieszkanej w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności w wieku 15 lat i więcej przebywającej w gospodarstwach domowych.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:
 - wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód,
 - formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały; jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.
- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
 - w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
 - były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

4. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

6. Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

7. Population projection until 2050 calculated in 2014 on the basis of population number and structure as of 31st December 2013 (in administrative division valid of 1st January 2014) as well as assumption concerning fertility, mortality and international migration.

8. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

9. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

10. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 June.

Labour market

1. The data on economic activity of population include persons aged 15 and more, members of households, and they are presented on the basis of the sample survey **Labour Force Survey (LFS)**. The survey has been carried out with the appliance of the continuous observation method, i.e. economic activity of population is observed in each week during the whole quarter; the survey does not cover the homeless and persons absent in a household for 12 months and more. The survey does not include the population living in the institutional households.

The LFS results have been generalised on the basis of population balances aged 15 and more living in households.

2. The main criterion in dividing the population into the economically active and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed persons** are individuals who during the reference week:
 - performed, for at least 1 hour, any work generating pay or income,
 - formally had work but did not perform; if the break in work did not exceed 3 months; moreover, if the break in work exceeded 3 months, the additional criterion in the case of employment as paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration.
- 2) **unemployed persons** are persons aged 15–74 who simultaneously fulfilled three conditions:
 - within the reference week were not employed,
 - within a 4 weeks (the last week being the reference week) were actively looking for work,
 - were ready (able) to take up work within 2 weeks following the reference week.

The unemployed also include persons who had found a job and were waiting to begin work within a three-month period and were ready to take up this work.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. Activity rate is calculated as the share of the economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

Employment rate is calculated as the share of the employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

Unemployment rate is calculated as the share of unemployed persons (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

4. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.e. in regard to private farms in agriculture).

5. Data regarding employment concern persons performing work providing earnings or income. Data do not include persons employed in budgetary entities conducting activity in the scope of national defence and public safety.

5. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Nie ujęto w nich pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

6. Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu 31 grudnia** podane bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w głównym miejscu pracy.

7. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** według stanu w dniu 31 grudnia wyszacowane na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

8. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełne etaty;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo). Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o liczbę osób powracających do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o liczbę osób, które otrzymały urlopy wychowawcze) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badania.

Dane o **absolwentach podejmujących pierwszą pracę** dotyczą pełnozatrudnionych.

11. Źródłem informacji o wolnych **miejscach pracy** jest badanie popytu na pracę (sprawozdanie Z-05). **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych

12. Dane o liczbie **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 czerwca 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2019, poz. 1482) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna — zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

13. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. Informacje o **wypadkach przy pracy** obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

6. Data concerning **employment as of 31 December** are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the main workplace.

7. Data concerning **employed persons on private farms in agriculture as of 31 December** were estimated on the basis of the Agricultural Census 2010.

8. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

- 1) **the employment, as of 31 December** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** — full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

9. The data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees (including seasonal and temporary employees). These data concern the **number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leaves) during a surveyed year to the number of full-time paid employees as of 31st December from the year preceding the surveyed year.

Data regarding **school leavers starting work for the first time** concern full-time paid employees.

11. **The labour demand survey** (the Z-05 report) is the source of information on job vacancies.

Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- employer made efforts to find people willing to take up the job;
- if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would be ready to hire them immediately.

Newly created jobs are the jobs created in the course of organisational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

12. Data regarding **registered unemployed** persons include persons who, in accordance with the Law dated 20th April 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1st June 2004 (uniform text Journal of Laws 2019, item 1482, with later amendments), are classified as unemployed.

Unemployed person is a person aged 18 and more and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work, capable of work and ready to take full-time employment (or in case he/she is a disabled person — capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam covering this school curriculum) or tertiary schools in part-time programme, registered in the local labour office competent for his/her place of residence (permanent or temporary), and seeking employment or any other income-generating work, with additional provisions concerning the sources of income, included in the law.

13. **The registered unemployment rate** is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding employees of budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

14. Information on **accidents at work** includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was indicated. Information on accidents at work in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data on accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from "Statistical accident report".

Accidents at work on private farms in agriculture were compiled on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to the accidents for which one-off compensations were granted in a given year.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze „Statystycznej karty wypadku”.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

15. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

16. Za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej;
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

17. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

18. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

19. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia opracowano na podstawie rocznego sprawozdania o warunkach pracy, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób zaliczanych do wybranych sekcji PKD (szersze informacje dostępne w publikacji „Warunki pracy w 2019 r.”)
- 2) dane dotyczą zatrudnionych w warunkach zagrożenia: związanego ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły, hałas, wibracje (drgania mechaniczne), gorąco lub zimny mikroklimat itp.), związanego z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 grudnia z roku badanego.

Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencji-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (prześcieje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputedów i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple casualty incident, is counted as one accident at work.

15. Data according to sections and divisions of the PKD 2007/ NACE Rev. 2 were compiled using the local kind-of-activity unit method.

16. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason, leading to injury or death, which occurred in connection with work:

- during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance against accidents at work and occupational diseases, if the employee had such an accident:

- during a business trip;
- during a training within the scope of the national self-defence;
- while performing tasks ordered by trade union organisations operating at the employer's.

17. Serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e. loss of sight, hearing, speech, ability to procreate, other bodily harm or health-related problems, which disrupts primary bodily functions or results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant incapacity for work in the occupation, or a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

18. Fatal accident at work is an accident which leads to the death of a victim at the site of the accident or within 6 months of the accident.

19. Information regarding persons exposed to risk factors at work is compiled on the basis of annual reports on working conditions, wherein:

- 1) data concern economic entities employing more than 9 persons, included in selected sections of NACE/PKD (more detailed information available in the publication “Working conditions in 2019”).
- 2) data concern persons exposed to factors arising from the work environment (chemicals, dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimates, etc.), strenuous work (awkward postures, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors associated with particularly dangerous machinery;
- 3) the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 December of the surveyed year was used to calculate the ratio per 1,000 paid employees in units covered by the survey.

Wages and salaries. Social benefits

Wynagrodzenia

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries include, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się w **wjęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) rolnicy indywidualni;
- 8) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombataneci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

Emerytury oraz renty z tytułu niezdolności do pracy i renty rodzinne (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) dotyczą uprawnionych wymienionych w pkt. od 1) do 7).

3. **Świadczenia emerytalne i rentowe** (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. **Świadczenia emerytalne i rentowe** nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. **Świadczenia emerytalne i rentowe** obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

6. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o przeciętnych świadczeniach emerytalno-rentowych prezentowane są w **wjęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

8. **Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”** od 1 kwietnia 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407, z późn. zm.). Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę.

Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Data regarding wages and salaries are given in **gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes and also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pen-sion and illness) paid by the insured employee.

Social security benefits

1. Information regarding **retirement and other pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) as well as in the period 1st January 2009 to 30 June 2014 from the sources gathered in the open pension funds (OFE).

Information regarding **retirement and other pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement and other pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) farmers;
- 8) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

Retirement, disability and survivors pensions (also paid due to accidents at work and occupational diseases) concern the persons mentioned in points 1) to 7).

3. **Retirement and other pension benefits** (also paid due to accidents at work and occupational diseases) include:

- 1) retirement pensions;
- 2) disability pensions;
- 3) survivors pensions.

4. **Retirement and other pension benefits** do not provide for the payments of retirement and other pension arising out of international agreements.

5. **Retirement and other pension benefits** include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

6. Data regarding the **average monthly retirement and other pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data concerning average retirement and other pension benefits are presented in **gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

8. Since 1 April 2016 the **child-raising benefit** "Family 500+" has been granted to persons authorised on the basis of the Law on State Aid in Raising Children dated 11 February 2016 (Journal of Laws 2019 item 2407, with later amendments). Since 1 July 2019 the child-raising benefit has been granted to every child until 18 years of age regardless of family income.

The benefit is financed from the state budget.

Gospodarstwa domowe. Mieszkania

Gospodarstwa domowe

Prognoza gospodarstw domowych do 2050 r. została opracowana w 2016 r. na podstawie wyników narodowych spisów powszechnych ludności i mieszkań z lat 2002 i 2011 w zakresie liczby i struktury gospodarstw domowych oraz założeń dotyczących tendencji w kształtowaniu się procesów demograficznych, społecznych i ekonomicznych zachodzących w Polsce, szczególnie wynikających z zachowań prorodzinnych i promażeńskich osób młodych, które uczestniczą w procesie formowania się rodzin i tworzenia nowych gospodarstw domowych.

Budżety gospodarstw domowych

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentacyjne **badanie budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane za lata 2003–2009 uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, a od 2010 r. – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2. Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące poszczególne społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura lub renta).

3. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie) bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych – z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

4. **Wydatki** obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z przyjętą w badaniu budżetów gospodarstw domowych od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), włączając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „pozostałe wydatki na towary i usługi” oraz wydatki na usługi internetowe w pozycji „łączność”.

5. **Zasięg ubóstwa** – gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. Dla wyeliminowania wpływu, jaki na koszty utrzymania gospodarstw domowych wywiera ich skład społeczno-demograficzny, zarówno przy obliczaniu poziomu wydatków w gospodarstwach domowych, jak i ustalaniu granic ubóstwa (relatywnego oraz skrajnego), zastosowano tzw. **oryginalną skalę ekwiwalentno-**

Households. Dwellings

Households

The **households projection** until 2050 was calculated in 2016 on the basis of the results of the population and housing censuses in 2002 and 2011 in terms of the number and composition of households and assumptions about trends in the development of demographic, social and economic processes in Poland, especially under the pro-family and pro-marriage behavior patterns of young people who participate in the formation of families and the creation of new households.

Households budgets

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures, consumption, the equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is a representative **household budget survey**. The survey covers all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish language participate in the survey.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the household budget survey. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data for 2003–2009 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002, and since 2010 – Population and Housing Census 2011.

2. The survey covered all households within randomly selected dwellings representing individual socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement or other pension).

3. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge) excluding prepayments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits – from social security benefits and other social benefits), excluding contributions to obligatory social security (retirement, other pensions and sickness) paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is allocated to purchasing consumer goods and services and savings increase.

4. **Expenditures** include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted in household budget survey since 2013 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in item "miscellaneous goods and services" and expenditures on Internet services under item "communication".

5. **Poverty rates** – a household and thus all its members have been regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) falls below the adopted poverty threshold. In order to eliminate the effect of the socio-demographic composition of household on the maintenance costs, the so-called **original OECD equivalence scale** has been used for the calculation of the households' expenditure level and determination of poverty thresholds (relative and extreme). According to this scale, weight 1.0 is attributed to the first person in the household at the age of 14 and over, weight 0.7 – to any other person at that age and weight 0.5 – to every child under 14.

Relative poverty threshold is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households in Poland estimated with the use of the so-called original OECD equivalence

ści OECD. Według tej skali wagę 1,0 przypisuje się pierwszej osobie w gospodarstwie domowym w wieku 14 lat i więcej, wagę 0,7 – każdej następnej osobie w tym wieku oraz wagę 0,5 – każdemu dziecku w wieku poniżej 14 lat.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych w kraju z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD.

„Ustawowa” granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej.

Granica ubóstwa skrajnego ustalana jest na podstawie minimum egzystencji szacowanego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. Minimum egzystencji wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka.

Mieszkania. Infrastruktura komunalna

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele, pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowców, statków, wagonów i in.).

2. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzyspisywowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2003–2009 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2002, od 2010 r. – wyniki spisu 2011), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkane i niezamieszkane oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 grudnia.

3. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto** dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

4. Informacje o **mieszkaniach oraz powierzchni użytkowej mieszkań oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

5. W związku ze **zmianą metodologiczną**, od 2018 r. dane o efektach budownictwa „indywidualnego” realizowanego z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku, zostały włączone do formy budownictwa „przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”. Dane o **mieszkaniach** oraz **powierzchni użytkowej** przeliczono zgodnie nowo obowiązującą metodologią. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto**, ze względu na brak możliwości dokonania przeliczeń wstecz zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa (indywidualne” oraz „na sprzedaż lub wynajem”), dla lat 2010 i 2015 zaprezentowano według metodologii obowiązującej do 2017 r.

6. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

7. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. – gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

8. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

9. Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

lence scale.

“**Legal” poverty threshold** is the amount which, according to the Law on Social Assistance, provides eligibility for a monetary benefit from social assistance system.

Extreme poverty threshold sets on the basis of the subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for 1-person employees’ household. The subsistence minimum determines the level of the satisfaction of needs below which a biological threat to life and psycho-physical human development occurs.

Dwellings. Municipal infrastructure

1. Information on **dwelling stocks and dwellings completed** concerns dwellings, rooms and useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

2. **Balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from the last census (for the years 2003–2009 the basis constituted the results of 2002 census, since 2010 – the results of 2011 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increase and decreases in dwelling stocks.

Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 December.

3. Data on **dwellings in which construction has begun** concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging building (the enlarged part), created as a result of adapting non-residential spaces.

4. Information on **dwellings and useful floor area of dwellings completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged part), as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

5. Due to **methodological change**, since 2018, data regarding effects of „private construction” realised for sale or rent in order to achieve a profit, are included into the form of construction “for sale or rent”. Data on **dwellings and useful floor area** are recalculated according to the new methodology. Data on **dwellings in which construction has begun**, due to the impossibility of recalculating data back, according to the revised scope of forms of construction (“private” and “for sale or rent”), for the years 2010 and 2015 are presented according to methodology valid until 2017.

6. Information on municipal installations and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity.

Data on municipal installations concern operative installations.

7. Information regarding the **length of the water supply and gas supply networks** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network and since 2003 – gas.

Data regarding the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining runoff.

8. Data regarding the **users of water supply and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population connected to the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

9. Data regarding the **number of consumers using** include consumers using collective gas-meters.

Data regarding the **consumption of gas**, concern all the households.

Consumption of electricity and gas from the gas supply system in households is established on the basis of an advance

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

10. Informacje o energii cieplnej dotyczą budynków mieszkalnych oraz urzędów i instytucji.

Edukacja

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.), ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1481) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.).

Od 1 września 2017 r. rozpoczęto reformę systemu edukacji, która wprowadziła 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią branżową szkołę I stopnia, 2-letnią branżową szkołę II stopnia oraz zlikwidowała gimnazja.

W wyniku wdrożenia nowego systemu edukacji w roku szkolnym 2019/20 w klasie pierwszej szkół ponadpodstawowych naukę rozpoczęli absolwenci gimnazjów realizujący 3-letni program nauczania w liceach ogólnokształcących (4-letni w technikach) oraz absolwenci szkół podstawowych realizujący 4-letni program nauczania w liceach ogólnokształcących (5-letni w technikach).

2. Prezentowane dane obejmują:

- 1) placówki wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
 - a) podstawowe,
 - b) gimnazja,
 - c) ponadpodstawowe;
- 3) szkoły policealne;
- 4) uczelnie;

3. **Uczelnie** realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu uczelni:

- 1) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 2) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych uczelni łącznie z filiami i wydziałami zamiejscowymi.

4. Dane o **nauczycielach**, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. **Studia podyplomowe** – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, prowadzona w uczelniach lub instytucjach, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych.

6. **Studia doktoranckie** (studia trzeciego stopnia), prowadzone przez uprawnioną jednostkę organizacyjną uczelni lub instytut, na które są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje drugiego stopnia, kończące się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia.

7. **Szkoła doktorska** - zorganizowana forma kształcenia doktorantów, prowadzona przez uprawnione uczelnie i instytuty w co najmniej 2 dyscyplinach, funkcjonująca od roku akademickiego 2019/20. Kształcenie przygotowuje do uzyskania stopnia doktora i kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej.

8. **Dane dotyczące:**

- 1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza uczelniami) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) uczelni – prezentuje się według stanu w dniu 31 grudnia (do roku akademickiego 2017/18 – w dniu 30 listopada).

9. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i związki wyznaniowe opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

system of payments

10. Information on heating energy concern residential buildings, public authorities and institutions.

Education

1. The education system in Poland functions according to the Act of 14 December 2016, Law on School Education (uniform text Journal of Laws 2019 item 1148, with later amendments), the Act of 7 September 1991 on the Education System (uniform text Journal of Laws 2019 item 1481) and the Act of 20 July 2018, Law on Higher Education and Sciences (uniform text Journal of Laws 2018 item 1668, with later amendments).

Since 1 September 2017, the new school system has been implemented, introducing 8-year primary school, 4-year general secondary school, 5-year technical secondary school, 3-year stage I sectoral vocational school, 2-year stage II sectoral vocational school. Lower secondary schools have been abolished.

As a result of implementing the new education system in the 2019/20 school year, the lower secondary school graduates following the 3-year curriculum in general secondary schools (4-year in technical secondary schools) and the primary school graduates following 4-year curriculum in general secondary schools (5-year in technical secondary schools) pursued their education in grade 1 of post-primary schools.

2. The presented data include:

- 1) pre-primary establishments;
- 2) schools for children and youth and for adults:
 - a) primary schools,
 - b) lower secondary schools,
 - c) post-primary schools;
- 3) post-secondary schools;
- 4) higher education institutions;

3. **Higher education institutions** provide full-time and part-time programmes of education. Data regarding higher education institutions:

- 1) comprise foreigners studying in Poland (including students at branch units of Polish higher education institutions operating abroad);
- 2) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at branch units of Polish higher education institutions operating abroad);

Data on students and graduates are given according to the seats of higher education institutions including their branches and branch basic organisational units.

4. Data regarding **teachers**, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed to implement compulsory educational programmes, i.e. excluding day-room teachers and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc.

Data regarding teachers concern full-time and part-time paid employees converted into full-time equivalents.

5. **Non-degree postgraduate programmes** – a level of education open to first cycle degree holders and provided by higher education institutions or institutes, leading to the award of postgraduate qualifications.

6. **Doctoral studies** (third-cycle programmes), conferred by an authorised academic unit of a higher education institution or an institute, leading upon successful completion to the award of a third cycle qualification

7. **Doctoral school** - an organised form of doctoral education, provided by authorised higher education institutions and institutes in at least 2 disciplines, operating from the 2019/20 academic year. The education prepares students for the doctoral degree and ends upon submitting the doctoral dissertation.

8. **Data regarding:**

- 1) pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) are given as of the beginning of the school year; data concerning graduates – as of the end of the school year;
- 2) higher education institutions – are presented as of 31 December (until the 2017/18 academic year – as of 30 November).

9. The presented information, except for the data on higher education institutions, has been compiled on the basis of the Educational Information System administered by the Ministry of National Education.

Since the 2017/18 academic year, data on higher education institutions, except for the data on some higher schools run by churches and other religious associations, have been compiled on the basis of POL-on, the Integrated System of Information on Science and Higher Education, administered by the Ministry of Science and Higher Education.

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

1. Dane w ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom zdrowia, obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Informacje o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej, samorządu terytorialnego lub NFZ.

3. Dane o **specjalistach** dotyczą lekarzy i lekarzy dentystów ze specjalizacją II stopnia oraz posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1566, z późn. zm.).

4. **Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentystów** w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi (z wyjątkiem porad udzielonych przez lekarza orzecznika) oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

Rodzaje oddziałów w szpitalach ogólnych (tabl. 3) opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 173).

Dane o łóżkach na oddziałach:

- chirurgicznych obejmują chirurgię ogólną, dziecięcą, szczególną, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiokirurgię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym;
- zakaźnych obejmują łóżka na oddziałach obserwacyjno-zakaźnych;
- gruźlicy i chorób płuc – łóżka na oddziałach pul-monologicznych.

6. **Lecznictwo uzdrowiskowe** obejmuje szpitale i sanatoria działające na obszarze uzdrowiska albo poza uzdrowiskiem sanatoria znajdujące się w urządzonej podziemnym wyrobisku górniczym wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim właściwości naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

7. Jednostkami systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne są:

- szpitalne oddziały ratunkowe;
- zespoły ratownictwa medycznego, w tym lotnicze zespoły ratownictwa medycznego, z którymi zawarto umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Z systemem współpracują centra urazowe oraz jednostki organizacyjne szpitali wyspecjalizowane w zakresie udzielenia świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego.

8. Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to placówki, które prowadzą obrót detaliczny produktami leczniczymi, głównie na wsi.

9. Dane o **zachorowaniach** prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r., poz. 1239).

Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w województwie.

10. Dane o **opiece nad dziećmi do lat 3** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 326, z późn. zm.), na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego albo sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianie.

11. Dane dotyczące **wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej**, począwszy od danych za 2012 r., prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821).

Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówkę wsparcia dziennego lub w formie poradnictwa specjalistycznego.

12. Dane o **placówkach i świadczeniach pomocy społecznej** prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876.).

Health care and social welfare

1. Data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of Health, the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration; excluding health care in prisons.

2. Information on **medical personnel** concerns persons employed in: units engaged in health care activities, professional practices, pharmacies as well as social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern persons working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, central or local government administration unit and the National Health Fund.

3. Data on **doctor specialists and dental specialists** concern doctors with grade II specialisation and with specialists title in proper medicine domains in accordance with the regulation of the Minister of Health, dated 29 March 2019 on Doctors and Dentist Specialisations (Journal of Laws 2020 item 1566, with later amendments).

4. **Consultations provided by doctors and dentists** in the scope of outpatient health care are presented together with preventive examinations (excluding consultations provided by medical experts), also together with consultations provided in admission rooms in general hospitals.

5. Data regarding **beds in general hospitals** do not include day-time places in hospital wards and until 2007 – places (beds and incubators) for newborns.

Types of wards in general hospitals (table 3), are compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health, dated 17 May 2012 (Journal of Laws 2019 item 173).

Data regarding beds in:

- surgical wards include general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards;
- communicable diseases wards include beds in observation communicable diseases wards;
- tubercular and pulmonary wards – beds in pulmonology wards.

6. **Health resort treatment** includes hospitals and sanatoria, conducted on the area of health resort or outside the health resort area, located in an underground mining excavation, using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and healing properties of the climate in the areas where they are situated.

7. Units of the State Emergency Medical Services are:

- hospital emergency wards;
- emergency medical teams, including medical air rescue teams with which health care service contracts have been concluded.

Trauma centres and hospital organisational units specializing in providing health services necessary for medical rescue cooperate with the system.

8. **Generally available pharmacies** do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are created for selling prepared medicines and they can be located only in rural areas without generally available pharmacy.

9. Data regarding **disease incidence** are presented according to the Law dated 5 December 2008 on the Prevention and Control of Infections and Communicable Diseases in Humans (Journal of Laws 2019 item 1239).

Information concerning incidents of infectious diseases includes all cases registered in the voivodship.

10. Data on **childcare for children up to the age of 3** are presented according to the law dated 4 February 2011 (Journal of Laws 2020 item 326, with later amendments). Childcare can be organised in the form of nurseries, children's clubs or provided by day carer or nanny.

11. Data concerning **family support and foster care**, from data for 2012, are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 June 2011 (Journal of Laws 2019 item 821).

Family support shall also be provided in the form of family assistant's services, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job, as a supporting family day – support centre or a specialists guidance.

12. Data concerning **social welfare facilities and social assistance benefits** are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 March 2004 (Journal of Laws 2020 item 1876).

Kultura. Turystyka. Sport

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnik (użytkownik aktywnie wypożyczający) to użytkownik zarejestrowany, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

2. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych oraz przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wydrebnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

3. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: miniplexy – posiadające od 3 do 7 sal i multiplexy – posiadające 8 sal i więcej.

Turystyka

1. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. termin „**turystyka**” oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Powyższa definicja nie wpływa na dotychczas prezentowane dane.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwatery agroturystycznych).

Do obiektów hotelowych zaliczamy hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe (np. zajazdy, gościnie).

3. W informacjach o **obiekтах i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. **Stożek wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

Sport

1. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnopolskim zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” – rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

2. W kategoriach: ćwiczący w organizacjach kultury fizycznej (tabl. 7) oraz ćwiczący, trenerzy i instruktorzy sportowi według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych (tabl. 8) jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia, bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy istniejącej.

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach

Culture. Tourism. Sport

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

Reader/borrower (user actively borrowing books) a person registered in the library, who borrowed at least one volume in reported year.

2. Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

3. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital). Among fixed cinemas one can distinguish miniplexes – equipped with 3 to 7 screens and multiplexes – equipped with 8 screens and more.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the Regulation (EU) No 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

The above definition does not affect the previously presented data.

2. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar facilities and other facilities (until 2010 excluding rooms for rent and agro tourism lodgings).

Hotels and similar facilities cover: hotels, motels, boarding houses and other hotel facilities (e.g. road houses, inns).

3. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **facilities and the number of bed places for tourists**.

4. **Occupancy rate of bed places or rooms** is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

Sport

1. Data regarding **physical education organizations** include selected organizations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled "Start", the Society for Promotion of Physical Education, the "Rural Sports Teams" Association) and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for the Disabled "Start" – rehabilitation activity for the persons with disabilities.

2. In the categories: persons practising sports in physical education organizations (table 7) as well as persons practicing sports, coaches and sports instructors according to sports field and kind of sport in sports clubs (table 8) one person may be shown multiple times if he/she practises or runs classes in several kinds of sport.

Persons practising sports are classified as either juniors or seniors depending on age; various age groups are applied for individual sports.

Science and technology. Information society

Science and technology

Research and experimental development (R&D) comprise all activities consisting in conducting and supporting scientific research and experimental development. It is a creative work, conducted in methodological manner, undertaken to increase the stock of knowledge, including knowledge of humankind, culture and society, and to devise new applications of available knowledge.

Research and experimental development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. original experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts,

zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;

- **badania stosowane** (aplikacyjne), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce;
- **prace rozwojowe**, tj. nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług.

Dane dotyczące działalności badawczej i rozwojowej na poziomie regionalnym od roku 2012 zostały opracowane na podstawie danych jednostek lokalnych. Dane dotyczące podmiotów w tabl. 1 opracowano metodą przedsiębiorstw.

1. Dane z zakresu działalności badawczej i rozwojowej (B+R) prezentuje się zgodnie z metodologią stosowaną przez Eurostat w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)**.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej (B+R) obejmują:

- 1) **podmioty wyspecjalizowane badawczo**, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie; są to:
 - a) **instytuty**, do których zalicza się **instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2019 r. poz. 1183, z późn. zm.), **instytuty badawcze**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1383) oraz **instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz**, działającej na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz.U. poz. 534, z późn. zm.),
 - b) **uczelnie**, działające zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.),
 - c) **pozostałe**, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), które obok swojej podstawowej działalności prowadzą lub finansują prace badawczo-rozwojowe.

2. Do **pracujących** w działalności B+R zaliczono:

- 1) **badaczy**, tj. osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne;
- 2) **techników i pracowników równorzędnych**, tj. pracowników, którzy uczestniczą w działalności B+R wykonując zadania naukowe i techniczne związane z zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych oraz wykorzystaniem sprzętu badawczego, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy;
- 3) **pozostały personel pomocniczy**, do którego należą wykwalifikowani i niewykwalifikowani pracownicy na stanowiskach robotniczych oraz pracownicy administracji, sekretariatów i biur, zaangażowani w projekty B+R lub bezpośrednio związani z takimi projektami.

3. Dane o **personelu B+R** dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R.

Dane o **pracujących** w działalności B+R — **personelu wewnętrznym** — obejmują zatrudnionych w danej jednostce na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek, agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych, osoby wykonujące pracę nakładczą i członków spółdzielni produkcji rolniczej. Dane te prezentowane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach (wykres 3, tabl. 3) oraz w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (tabl. 4).

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden EPC oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R.

Osoby niezaliczone do pracujących w danej jednostce, a zaangażowane w jej projekty B+R zaliczane są do **personelu zewnętrznego**.

4. Nakłady na działalność badawczą i rozwojową obejmują **nakłady wewnętrzne**, tj. wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania.

without any direct commercial application or use in view;

- **applied research**, i.e. research undertaken in order to acquire new knowledge, directed primarily towards application or use in practice;
- **experimental development**, i.e. acquiring, combining, shaping and using existing scientific, technological, business and other relevant knowledge and skills for the purpose of producing plans and arrangements or designs for new, altered or improved products, processes and services.

Data on research and development at regional level since 2012 have been compiled on the basis of local units data. Data on entities in table 1 were compiled using an enterprise method.

1. Data on research and experimental development (R&D) are presented, in accordance with methodology applied by Eurostat, in a breakdown by **Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 2)**.

Information regarding research and experimental development (R&D) covers:

- 1) **dedicated research entities**, i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or its direct support; they include:
 - a) **institutes**, including **scientific institutes of the Polish Academy of Sciences**, operating on the basis of the Law on the Polish Academy of Sciences, dated 30 April 2010 (Journal of Laws 2019 item 1183, with later amendments), **research institutes**, operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 April 2010 (Journal of Laws 2020 item 1383) and **institutes operating within the Łukasiewicz Research Network**, operating on the basis of the Law on the Łukasiewicz Research Network, dated 21 February 2019 (Journal of Laws item 534, with later amendments),
 - b) **higher education institutions**, operating under the Law on Higher Education and Science (Journal of Laws 2020 item 85, with later amendments),
 - c) **others**, i.e. other entities classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development” or other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”;
- 2) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”) which apart from their main activity perform or fund research and development.

2. **Employed persons in R&D include:**

- 1) **researchers (RSE)**, i.e. persons conducting research and improving or developing concepts, theories, models, techniques, instrumentation, software or operational methods;
- 2) **technicians and equivalent staff**, i.e. persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods and the use of research equipment, normally under the supervision of researchers;
- 3) **other supporting staff**, including skilled and unskilled craftsmen, as well as administrative, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data on **R&D personnel** cover personnel directly engaged in R&D.

Data on **employed persons in R&D — internal personnel** — cover persons employed in a given entity under employment relationship (i.e. under a contract of employment, election or appointment) as well as employers and self-employed, agents employed under agency contracts, home workers (outwork) and members of agricultural production cooperatives. Data are presented in two approaches, i.e. in persons (chart 3, table 3) and in full-time equivalents (table 4).

Full-time equivalent (FTE) is a conversion unit used to determine the number of person actually engaged in research and development. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

Persons not employed in a given entity but engaged in its R&D projects are included in **external personnel**.

4. Expenditures on research and development include **intramural expenditures**, i.e. the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing.

Capital R&D expenditures include expenditures on fixed assets together with costs of purchasing or manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records of fixed assets until completion of the project.

5. In the chapter tables, according to the classification of fields of research and development by OECD, six main **fields of R&D**

Nakłady inwestycyjne na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych.

5. W tablicach działu wyodrębniono, zgodnie z klasyfikacją badań naukowych i prac rozwojowych OECD, sześć podstawowych **dziedzin B+R**, tj. nauki przyrodnicze, nauki inżynierijne i techniczne, nauki medyczne i o zdrowiu, nauki rolnicze i weterynaryjne, nauki społeczne oraz nauki humanistyczne i sztuka.

6. **Działalność innowacyjna** obejmuje wszystkie działania rozwojowe, finansowe i komercyjne podejmowane przez przedsiębiorstwo, mające na celu doprowadzenie do powstania innowacji dla przedsiębiorstwa. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowania i wprowadzania na rynek nowych lub ulepszonych produktów (wytrobów, usług) – **innowacja produktowa** oraz wprowadzenia nowych lub ulepszenia procesów biznesowych w przedsiębiorstwie – **innowacja w procesie biznesowym**.

Innowacja produktowa to wprowadzenie na rynek nowego lub ulepszanego produktu (wytrobu lub usługi), znacznie różniących się od poprzednio oferowanych przez przedsiębiorstwo wyrobów lub usług.

Innowacja w procesie biznesowym to wprowadzenie nowego lub ulepszenie procesu biznesowego w przedsiębiorstwie, w ramach jednej lub wielu funkcji biznesowych, który znacząco zmienia dotychczas stosowane procesy biznesowe.

7. **Nakłady na działalność innowacyjną** obejmują nakłady na: działalność badawczą i rozwojową (B+R), własny personel pracujący nad innowacjami, materiały oraz usługi obce zakupione w celu realizacji działalności innowacyjnej, nakłady inwestycyjne na środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (w tym na zakup i rozwój oprogramowania oraz własności intelektualnej) oraz pozostałe przygotowania (w tym projektowanie produktu, definiowanie sposobu świadczenia usług, przygotowanie produkcji/dystrybucji dla realizacji innowacji, szkolenie i rozwój zawodowy personelu, marketing) do wdrożenia innowacji.

8. **Produkt nowy lub ulepszony** to wyrób lub usługa, który znacząco różni się od poprzednich produktów przedsiębiorstwa jedną lub wieloma cechami lub parametrami technicznymi. Zmiany te obejmują dodanie nowych lub ulepszenie istniejących funkcji bądź użyteczności. Istotne cechy funkcjonalne obejmują jakość, parametry techniczne, niezawodność, trwałość, wydajność w użytkowaniu, przystępność, wygodę, użyteczność oraz łatwość obsługi.

9. **Wynalazek podlegający opatentowaniu** – bez względu na dziedzinę techniki – jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

10. **Wzór użytkowy podlegający ochronie** jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Społeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do wybranych sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo”, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Informacja i komunikacja”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej), „Działalność w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej”, „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego). W 2018 r. w kraju badaniem objęto 19,1 tys. przedsiębiorstw (tj. 18,4% ich ogólnej liczby).

3. **Handel elektroniczny prowadzony przez przedsiębiorstwa** polega na składaniu zamówienia (zakup) lub przyjmowaniu przez przedsiębiorstwo zamówienia (sprzedaż) za pośrednictwem sklepu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub

were listed: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural and veterinary sciences, social sciences as well as humanities and the arts.

6. **Innovation activity** include all developmental, financial and commercial activities undertaken by the enterprise that are intended to result in an innovation. Data presented in the chapter include innovation activity in industry and concern the development and introduction on the market of new or improved products (goods, services) – **product innovation** and bringing into use in the enterprise new or improved business process – **business process innovation**.

Product innovation is the introduction of a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services.

Business process innovation is a new or improved business process for one or more business functions that differs significantly from the firm's previous business processes and that has been brought into use in the enterprise.

7. **Expenditures on innovation activity** include expenditures on: R&D, own personnel working on innovation, services, materials and supplies purchased from other parties for innovation, capital expenditures on tangible and intangible assets (including acquisition and development of software and intellectual property rights) and other preparations for introducing innovation (including product/service design, preparation of production/distribution for innovation activities, training and professional development for innovation activities, marketing of innovations).

8. **New or improved product** is a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services with one or more characteristics or performance specifications. This includes the addition of new functions, or improvements to existing functions or user utility. Relevant functional characteristics include quality, technical specifications, reliability, durability, economic efficiency during use, affordability, convenience, usability, and user friendliness.

9. **A patentable invention** – regardless of the field of technology – is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

10. **An utility model eligible for protection** – a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object permanent form.

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2: "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", "Water supply; sewerage and waste management and remediation activities", "Construction", "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles", "Transportation and storage", "Accommodation and food service activities", "Information and communication", "Real estate activities", "Professional, scientific and technical activities" (excluding veterinary activities), "Administrative and support service activities", "Other service activities" (repair of computers and communication equipment). In 2018 the survey in country covered 19,1 thous. enterprises (i.e. 18,4% of total enterprises).

3. **E-commerce conducted by enterprise type** of trade where orders are received or sent via web shop, web forms on a enterprises website, an extranet of another enterprise or via EDI-type messages (which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML allowing their automatic processing), without the e-mail messages typed manually.

wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionej formie, np. EDIFACT, XML posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych lub składanych za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Ceny

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. 1500 w 2019 r.).

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

2. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen produktów rolnych skupowanych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług – VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

3. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankietatorów na celowo wytypowanych 19 targowiskach. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

3. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem od 2010 r. powierzchni upraw zaliczonych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyrobie uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz truskawek uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych. Od 2013 r. dane dotyczące truskawek obejmują także uprawy ekologiczne.

Od 2014 r. powierzchnie upraw warzywniczych, sadowniczych oraz truskawek dla poziomu województwa są szacowane łącznie według położenia gruntów.

4. **Globalna produkcja rolnicza** obejmuje **produkcję roślinną i produkcję zwierzęcą**.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

5. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny

Prices

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services (about 1500 in 2019).

The consumer price indices have been calculated applying the weights system based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budgets survey.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 – COICOP/HICP).

2. Data on **procurement prices** concern agricultural products prices purchased by economic entities directly from their producers. Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

3. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of agricultural products, provided every month by a network of interviewers collecting it on selected 19 marketplaces. Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

Data – unless otherwise stated – are presented by the official residence of the land user.

2. **Agricultural holding** is a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and **conducts agricultural activity**.

Private farm is an agricultural holding used by a natural person.

Since 2010, agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activity, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activity on a small scale (below the specified thresholds).

3. **Agricultural land area** includes the area of agricultural land in good agricultural condition and other agricultural land.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, excluding since 2010 the area of crops classified as permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Data on the area and production of vegetables and strawberries include their cultivation in kitchen gardens. Since 2013, data on strawberries have also included organic cultivation of this species.

Since 2014, data on the area under vegetables, fruit trees and bushes and strawberries have been estimated for the Voivodship level only according to the location of the land.

4. **Gross agricultural output** includes **crop output** and **animal output**.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, self-consumption of own agricultural production, the increase in inventories of plant and animal products and the increase in the value of the livestock population (livestock – breeding and non-breeding herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those own products that were utilised for production purposes, e.g. feed, seeds, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales in procurement centres and marketplaces.

In agricultural output (gross, final and market), the presented data do not include supplementary payments for particular crop areas (including: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

5. The current prices for the year preceding the surveyed year were adopted to calculate agricultural output in constant prices (for marketplace sales – prices received by farmers in marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the survey-

skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

6. Dane o produkcji **żywna rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), ubój przemysłowy oraz ubój z przeznaczeniem na sprzedaż i samozapatrzenie. Produkcja żywna rzeźnego zbilansowana jest importem i eksportem zwierząt żywych.

7. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kółowych i gąsienicowych.

8. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

9. Prezentowane dane opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

10. Dane za 2010 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 czerwca.

11. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnię zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu, a w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 czerwca.

12. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2018/19 oznacza okres od 1 lipca 2018 r. do 30 czerwca 2019 r.).

Leśnictwo i łowiectwo

1. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (powierzchnia niezalesiona).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestru zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

2. **Leśistość** (wskaźnik leśistości) obliczono jako udział powierzchni lasów w ogólnej powierzchni województwa, powiatu, gminy.

3. **Przeźnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną, tj. gruntach nieleśnych.

4. **Obwód łowiecki** stanowi obszar gruntów o ciągłej powierzchni, zamkniętej jego granicami, nie mniejszy niż 3 tys. ha, na którego obszarze istnieją warunki do prowadzenia łowiectwa (w szczególnych przypadkach mogą być tworzone obwody łowieckie o mniejszej powierzchni).

Przemysł i budownictwo

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Ponadto w tabl. 2 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007. Wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług — PKWiU 2015 oraz nomenklaturą PRODPOL.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji. Definicje metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 7 na str. 172.

ed year.

6. Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), livestock slaughter in slaughterhouses and slaughter intended for sales and own consumption. The production of animals for slaughter is balanced by import and export of live animals.

7. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

8. **Procurement of agricultural products** concerns the quantity and value of agricultural products (crop and animal) purchased by economic entities directly from producers.

9. Presented data were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

10. Data for 2010 on land use, sown area, livestock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilisers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30 June.

11. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area, and livestock as of June – unless otherwise indicated, in 2010 on the basis of the Agricultural Census conducted in September 2010 – as of 30 June.

12. **Farming years** cover the period from 1 July to 30 June (e.g. the 2018/19 farming year covers the period from 1 July 2018 to 30 June 2019).

Forestry and hunting

1. **Forest land** includes forest area as well as land connected with forest management.

Forest area includes land with a contiguous area of at least 0.10 ha:

- covered with forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (non-wooded area).

These areas are designated for forest production, comprising parts of nature reserves and national parks or registered as nature monuments.

Land connected with forest management includes land used for purposes of silviculture: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, depot areas etc.

2. **Forest cover** (forest cover indicator) has been calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of voivodship, powiat, gmina.

3. **Renewals** are understood as new tree stands formed in place of removed stands.

Afforestation consists in establishing forest cultures on land previously outside forest management, i.e. on non-forest land.

4. **Hunting district** is an area of land of at least 3 thousand ha on the territory with conditions for hunting (in special cases hunting districts can cover a smaller area).

Industry and construction

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

Moreover, data in table 2 show industrial products manufactured by entities irrespective of the kind of their activity as classified according to NACE Rev. 2. Products are presented according to the Polish Classification of Goods and Services — PKWiU 2015 and PRODPOL nomenclature.

2. Data were compiled using the **enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by the real location of production. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 172.

3. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes the value of finished products sold, semi-finished products and parts of own production, the value of paid work and services rendered, i.e. both industrial

3. Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje wartość sprzedanych wyrobów gotowych, półfabrykatów i części własnej produkcji, wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych, zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej, wartość produktów w formie rozliczeń w naturze oraz produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10 na str. 172.

Jako **cenę stałą** przyjęto:

- cenę stałą 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
- cenę stałą 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość **pracy nakładczej**.

5. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 7 na str. 172.

3. Produkcja budowlano-montażowa dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zleceń i umów (tj. na rzecz obcych zleciodawców) przez podmioty budowlane.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Informacje o budynkach oddanych do użytkowania (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowo wybudowane,
- w zakresie kubatury budynków obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 grudnia ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu.

Linia kolejowa jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. Drogi publiczne ze względu na funkcję w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 470) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

3. Informacje o pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych od 2009 r. prezentowane są według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji.

4. Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

and non-industrial, flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement, the value of products in the form of settlements in kind as well as products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 172.

As **constant prices**, the following prices were adopted:

- 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
- 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

4. Data concerning production include the value of **outwork**.

5. Data regarding average employment and average monthly gross wages and salaries concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Construction

1. Information in the chapter concerns activity of economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the section “Construction”.

2. Data were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 172.

3. Construction and assembly production concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment, restoration and maintenance character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities with their own resources on the basis of the contract system (i.e. for outside clients).

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Construction (PKOB).

5. Information on buildings completed (by all investors):

- within the scope of the number of buildings includes only newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded part).

6. Data regarding average employment and average monthly gross wages and salaries concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 December was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day.

The **railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 March 1985 (uniform text Journal of Laws 2020 item 470), into following categories: national, regional, district and communal roads.

3. Information on **registered vehicles and tractors** since 2009 has been presented according to central vehicle register maintained by the Ministry of Digital Affairs.

4. A **bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. Transport samochodowy zarobkowy, zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

6. Informacje o komunikacji miejskiej naziemnej dotyczą komunikacji autobusowej (łącznie z autobusami pospiesznymi), tramwajowej i trolejbusowej – łącznie z obsługą ruchu podmiejskiego i międzydzielcowego pozostającego w gestii zakładów komunikacji miejskiej oraz zakładów prywatnych obsługujących niektóre miasta lub określone linie.

Dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Autobusowej.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

7. Dane dotyczące transportu lotniczego obejmują przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (transport pasażerów lub ładunków na stałych trasach i według stałych rozkładów lotów).

8. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Handel i gastronomia

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana według PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o sprzedaży detalicznej obejmują:

- 1) sprzedaż towarów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych i produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej nie uwzględniono sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych. W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe”.

Podziału towarów na żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

3. Dane o sprzedaży hurtowej towarów obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agencji, aukcyjnej), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

4. Podziału sklepów według form organizacyjnych dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Finanse przedsiębiorstw

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów

The **length of a bus line** is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. Road transport for hire or reward with respect to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities with basic economic other than road transport.

6. Information from urban ground transport concerns bus (including express buses), tram and trolley-bus communication – including the handling suburban and inter-city service under the responsibility of public and private urban transport enterprises and companies serving some cities and specific lines.

Data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

7. Data concerning air transport include carriers of scheduled air transport (the transport of passengers or freight on permanent routes and according to established flight schedules).

8. Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

Trade and catering

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified according to NACE Rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning retail sales include:

- 1) sales of goods in quantities indicating purchases for the individual needs of consumers;
- 2) sales of trade commodities and catering production in catering establishments.

The marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g. sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets) are not included in the value of retail sales.

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately.

The division of goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

3. Data regarding the wholesale sale of commodities include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

4. The division of stores by organizational form was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Finances of enterprises

1. Financial results of enterprises are adjusted to the Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2019 item 351).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in the agriculture.

opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody ogółem (kwoty otrzymane i należne) obejmują: przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług), przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne (od 2016 r. łącznie z przychodami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz przychody finansowe.

3. Koszty ogółem obejmują: koszt własny sprzedanych produktów (wytworów i usług), wartość sprzedanych towarów i materiałów, pozostałe koszty operacyjne (od 2016 r. łącznie ze stratami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz koszty finansowe.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej; do 2015 r. był korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

6. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiszczyć po uwzględnieniu przyznanych ulg.

7. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

8. Wskaźnik rentowności obrotu obliczono następująco:

- **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem,
- **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów ogółem.

9. Aktywa obrotowe obejmują zapasy oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje (środki pieniężne i papiery wartościowe), rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

10. Kapitały (fundusze) własne ujmują się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

Do 2015 r. obejmowały również należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz udziały (akcje) własne.

11. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok i krótkoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

12. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu).

Finanse publiczne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy od 1 stycznia 2010 r. stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. poz. 1241, z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 511, z późn. zm.), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie

2. Total revenues (sums received and due) include: net revenues from sale of products (goods and services), net revenues from sale of goods and materials, other operating revenues (since 2016 including revenues from extraordinary events) and financial revenues.

3. Total costs include: cost of products sold (goods and services), value of goods and materials sold, other operating costs (since 2016 including losses from extraordinary events) and financial costs.

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices including discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The gross financial result (profit or loss) is the result on economic activity; until 2015, it was corrected by result on extraordinary events.

6. Obligatory encumbrances on gross financial result include corporate income tax and personal income tax as well as other payments under separate regulations. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obliged to pay after considering abatements granted.

7. The net financial result (profit or loss) is derived after reducing the gross financial result by obligatory encumbrances.

8. Turnover profitability indicator was calculated as follows:

- **gross** as the relation of the gross financial result to total revenues,
- **net** as the relation of the net financial result to total revenues.

9. Current assets include stocks and short-term: receivables, investments (cash equivalents, short-term securities), prepayments and accruals.

Receivables from deliveries and services are included in short-term receivables (irrespective of their due date).

10. Share equity (funds) is recorded in accounting ledgers according to type and principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), supplementary capital (fund), revaluation reserve capital (fund), other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year.

Until 2015, it also included share capital (fund) not paid up and entity's shares (stock).

11. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans. They are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

12. Data concerning finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification).

Public finance

1. Public finance include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units, incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining such processes since 1 January 2010 is the Act of 27 August 2009 on Public Finances (Journal of Laws 2019 item 869, with later amendments) and regulations introducing the Act on Public Finances (Journal of Laws 2009 item 1241, with later amendments). With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Act of 8 March 1990 on Gmina Local Government (Journal of Laws 2019 item 506, with later amendments), the Act of 5 June 1998 on Powiat Local Government (Journal of Laws 2019 item 511, with later amendments), the Act of 5 June 1998 on Voivodship Local Government (Journal of Laws 2019 item 512, with later amendments) as well

województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1530, z późn. zm.).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów, wydatków i wyniku budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem dotacji celowych z budżetu państwa oraz subwencji ogólnej z budżetu państwa.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. w podziale na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.).

Prezentowane dane w zakresie wydatków według działów obejmują wszystkie paragrafy wydatkowe zrealizowane w danym dziale.

5. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

Inwestycje. Środki trwałe

Inwestycje

1. **Nakłady inwestycyjne** to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z poboczeniami i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów, uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r. (Dz. U. poz. 529),
- prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.).

2. **Wartość brutto** środków trwałych jest to wartość równa

as the Act of 13 November 2003 on Incomes of Local Government Units (Journal of Laws 2018 item 1530, with later amendments).

2. The presented data include information regarding revenue, expenditure and budgets result of local government units, taking into account the targeted grants from the state budget and general subvention from the state budget.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act on Public Finances.

City with powiat status fulfils the tasks of a gmina as well as of a powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received by both the gmina and the powiat) as well as expenditure realized jointly by the gmina and the powiat.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue, income or expenditure. The data were compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Finance of 2 March 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws 2014 item 1053, with later amendments).

The presented data on expenditure by divisions cover all the paragraphs of expenditure realized in that division.

5. Information concerning the budgets of local government units is presented on the basis of reporting by the Ministry of Finance.

Investments. Fixed assets

Investments

1. **Investment outlays** are financial or material expenditures, aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) existing fixed capital items as well as outlays on so-called initial equipment for the investment.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include expenditures on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil and water engineering structures), including, among others, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment),
- transport equipment,
- others, i.e. irrigation and drainage, land quality improvements, livestock (basic herd), long-term plantings and interest on investment credits and loans for the period of investment implementation.

Other outlays are expenditures on so-called initial equipment for the investment and other costs related to the implementation of the investment. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also: public roads, streets and squares together with shoulders and foundations, development of land tracts, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 January 2002 cooperative ownership right to residential premises and co-operative right to non-residential (of utility character) premises.

Data regarding fixed assets do not include:

- value of land recognised, since 1 January 1991, as fixed assets, in accordance with the Regulation of the Council of Ministers of 12 December 1990 (Journal of Laws item 529),
- right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 January 2002, in accordance with Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2019 item 351, with later amendments).

nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 grudnia należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. poz. 34).

Rachunki regionalne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26 czerwca 2013 r., z późniejszymi zmianami).

2. W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wewnętrznego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

3. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

5. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych, usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), koszty podróży służbowych (bez diet) oraz inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty gieldowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozyście Papierów Wartościowych). Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**, to jest łącznie z wartością produktów wytworzonych przez jedną jednostkę lokalną i przeznaczonych do dalszego przetwarzania w innych jednostkach lokalnych tej samej jednostki instytucjonalnej.

8. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z nadwyżki operacyjnej brutto łącznie z dochodem mieszanym brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności.

2. The **gross value of fixed assets** is the value equal to the outlays incurred on their purchase or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31 December:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 January 1995 – as the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 January 1995 – as the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005 – also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy as of 1 January 1995, in accordance with the decisions of the Regulation of the Minister of Finance, dated 20 January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws item 34).

Regional accounts

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the “European System of Accounts 2010 (the ESA 2010)”, introduced by Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26 June 2013, with later amendments).

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

3. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

Current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices in the calculations of gross domestic product volume indices.

4. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

5. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. **Intermediate consumption** includes the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption is valued at purchaser's prices.

7. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted, i.e. jointly with value of products produced by one local unit and destined for further processing in other local units of the same institutional units.

8. **Gross primary income in the households sector** is comprised of the gross operating surplus jointly with the gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income.

9. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by: cur-

9. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniądze, pozostałe świadczenia z ubezpieczeń społecznych, świadczenia z pomocy społecznej pieniądze) oraz pozostałe transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych z rachunków regionalnych w przekroju województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. zgodnie z siedzibą i podstawowym rodzajem działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

11. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wytroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym i pomocniczą działalnością finansową, z wyłączeniem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, podmioty zajmujące się ubezpieczeniami oraz jednostki niekomercyjne, spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji finansowych,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono jednostki będące producentami nierynkowymi, których produkcja przeznaczona jest na spożycie indywidualne i ogólnospołeczne, finansowane z obowiązkowych płatności dokonywanych przez jednostki należące do pozostałych sektorów, a także jednostki, których podstawową działalnością jest redystrybucja dochodu i bogactwa narodowego oraz jednostki kontrolowane przez sektor, które zgodnie z metodologią ESA 2010 spełniają kryteria zaliczania do sektora,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. **Szara gospodarka** obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi seksualne).

W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług seksualnych przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami przemity papierosów oraz nielegalnej produkcji i handlu alkoholem.

13. Dane z rachunków regionalnych za lata 2015-2018 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych w ślad za rewizją benchmarkingową dokonaną w rocznych rachunkach narodowych, zgodnie z zasadami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP), rekomendowanej przez Komisję Europejską wszystkim krajom Unii Europejskiej.

Zmiana danych wynikała z tytułu:

- wykorzystania nowych i aktualizacji istniejących źródeł danych,
- doskonalenia metod kompilacji danych,
- wdrożenia wytycznych zawartych w zaktualizowanym Podręczniku ds. deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (MGDD).

rent taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, other social insurance benefits, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

10. Grouping regional accounts data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) was accomplished applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. in accordance with the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

11. Criteria for classifying a given unit of the national economy into specific **institutional sector** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation and auxiliary financial activity, excluding the Bank Guarantee Fund, entities engaged in insurance activity as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to financial corporations sector,
- 3) general government sector, which consists of institutional units which are non-market producers whose output is intended for individual and collective consumption, and are financed by compulsory payments made by units belonging to other sectors, and institutional units principally engaged in the redistribution of national income and wealth as well as units which are controlled by the sector and accordingly to the ESA 2010 meet criteria for including in the sector,
- 4) households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working on own-account out-side private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,
- 5) non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organizations.

12. The estimation of hidden economy and illegal activities is included in regional accounts. **Hidden economy** covers the legal concealed production estimated for registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form), employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity (including persons providing sexual services).

Within **illegal activities** there were included estimations concerning activity of persons deriving profits from exploiting sexual services, production and trafficking in narcotics, smuggling of cigarettes and illegal production and trade of alcohol.

13. Data from regional accounts for the years 2015-2018 were changed in relation to those previously published, following benchmarking revision in annual national accounts, in accordance with the requirements of the Harmonized European Revision Policy (HERP), recommended by the European Commission to all countries of the European Union.

The change in data was due to:

- using new and updating existing data sources,
- improvement of data compilation methods,
- implementation of the guidelines contained in the updated Manual on Government Deficit and Debt (MGDD).

14. Description of changes introduced in national accounts was included in the note "Informacja Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995-2018" of 6 October 2020, available on website

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/informacja-glownego-urzedu-statystycznego-na-temat-rewizji-rachunkow-narodowych-w-latach-19952018,13,1.html>

15. Information concerning regional accounts are placed in the publication "Kompendium wiedzy o rachunkach regionalnych".

14. Opis zmian wprowadzonych do rachunków narodowych został zawarty w „Informacji Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995–2018” z dnia 6 października 2020 r., dostępnej na stronie

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/informacja-glownego-urzedu-statystycznego-na-temat-rewizji-rachunkow-narodowych-w-latach-19952018,13,1.html>.

15. Informacje dotyczące rachunków regionalnych zamieszczono w publikacji „Kompendium wiedzy o rachunkach regionalnych”.

Podmioty gospodarki narodowej

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. 2020, poz. 443, z późniejszymi zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. (Dz. U. poz. 2009 z późniejszymi zmianami) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

Do rejestru REGON wpisywane są podmioty gospodarki narodowej (zwane dalej jednostkami prawnymi), czyli osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej oraz Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników, oraz – w przypadku pozostałych podmiotów – na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązków. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

W latach 2014–2019 liczba podmiotów w podziale według sektorów własności i sekcji może wystąpić bez jednostek, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

Entities of the national economy

The National Official Business Register hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of Statistics Poland. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics of 29th June 1995 on public statistics (Journal of Laws 2020 item 443 with later amendments) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 30th November 2015 (Journal of Laws item 2009 with later amendments) on the manner and methodology of running and updating the national register of business entities, design application, questionnaires and certificates.

In the REGON register are registered entities of the national economy (called legal units), that is legal persons, organizational units without legal personality and natural persons conducting economic activity.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning unique identification numbers to them.

The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and – for the remaining entities – on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, which were registered in the REGON.

In 2014–2019 the number of entities according to ownership sectors and sections can occur without units for which the information on the kind of ownership does not occur in the REGON register.